

**Vyšší odborná škola, Obchodní
akademie, Střední zdravotnická škola
a Jazyková škola s právem státní
jazykové zkoušky, Klatovy,
Plánická 196, 339 01 Klatovy 1**

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

78-42-M/04

Zdravotnické lyceum

Č.j. 279/2024–24. května 2024

Obsah

1	Identifikační údaje.....	4
2	Profil absolventa.....	5
2.1	Uplatnění absolventa.....	5
2.2	Cíle středního odborného vzdělávání.....	5
2.3	Kompetence absolventa.....	7
2.3.1	Klíčové kompetence.....	7
2.3.2	Odborné kompetence.....	10
2.4	Způsob ukončení vzdělávání.....	11
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu.....	12
3.1	Podmínky pro přijetí ke studiu.....	12
3.2	Zdravotní způsobilost uchazeče.....	12
3.3	Celkové pojetí vzdělávání v daném programu.....	12
3.4	Organizace výuky.....	12
3.5	Obsah a forma maturitní zkoušky.....	13
3.6	Hodnocení, klasifikace.....	13
3.7	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.....	13
3.8	Realizace průřezových témat.....	16
3.9	Personální a materiální podmínky školy.....	19
4	Tabulka souladu RVP a ŠVP.....	21
5	Učební plán.....	22
6	Učební osnovy.....	24
6.1	Jazykové vzdělávání.....	24
6.1.1	Český jazyk.....	24
6.1.2	Cizí jazyky - Anglický jazyk.....	32
6.1.3	Cizí jazyky-Anglická odborná terminologie.....	47
6.1.4	Cizí jazyky - Seminář z anglického jazyka.....	57
6.1.5	Cizí jazyky - Německý jazyk.....	63
6.2	Společenskovední vzdělávání.....	73
6.2.1	Občanská nauka.....	73
6.2.2	Dějepis.....	80
6.3	Přírodovědné vzdělávání.....	86
6.3.1	Fyzika.....	86
6.3.2	Chemie.....	95
6.3.3	Biologie.....	101
6.4	Matematické vzdělávání.....	105
6.4.1	Matematika.....	105
6.4.2	Seminář MAT.....	113
6.5	Estetické vzdělávání.....	118
6.5.1	Literární výchova.....	118
6.6	Vzdělávání pro zdraví.....	125

6.6.1 Tělesná výchova.....	125
6.7 Informatické vzdělávání.....	132
6.7.1 Informační technologie.....	132
6.8 Ekonomické vzdělávání.....	138
6.8.1 Ekonomika.....	138
6.9 Zdravotnická propedeutika.....	142
6.9.1 První pomoc.....	142
6.9.2 Základy veřejného zdravotnictví.....	149
6.9.3 Základy epidemiologie a hygieny.....	152
6.9.4 Výchova ke zdraví.....	157
6.9.5 Klinická propedeutika.....	163
6.9.6 Psychologie.....	167
6.9.7 Ošetrovatelská propedeutika.....	181
6.9.8 Patologie.....	184
6.9.9 Somatologie.....	193
6.9.10 Základy latinské terminologie.....	198
6.9.11 Sociologie.....	203
6.10 Zeměpis.....	207
6.11 Třídnická hodina.....	211
7 Kolektiv autorů.....	214
8 Doložka k náběhu nového ŠVP.....	214

1 Identifikační údaje

Předkladatel

Název školy: **Vyšší odborná škola, Obchodní akademie, Střední zdravotnická škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Klatovy, Plánická 196**

Adresa SZŠ: Kollárova 444, 339 01 Klatovy 3

IČO: 61781771

Zřizovatel: Plzeňský kraj, Škroupova 18, 301 00 Plzeň

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Název školního vzdělávacího programu: **Zdravotnické lyceum**

Stupeň poskytovaného vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka a forma vzdělání: čtyřleté denní studium

Stupeň poskytovaného vzdělání: EQF 4

Způsob ukončení studia, certifikace: maturitní zkouška, vysvědčení o maturitní zkoušce

Kontakty pro komunikaci se školou:

- ředitelka: Ing. Soňa Rabušicová
- zástupce ředitele: Mgr. Lukáš Rendl
- telefon: 376 313 557, 376 311 558, 376 316 602, 376 320 234, 376 313 556
- E-mail: skola@szsklatovy.cz , obchodniakademiekt@seznam.cz
- www.oakt.cz

Platnost školního vzdělávacího programu: od 1.9.2024

2 Profil absolventa

Kód a název vzdělávacího programu: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Dosažený stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Způsob ukončení a certifikace: maturitní zkouška, maturitní vysvědčení

2.1 Uplatnění absolventa

Absolvent oboru vzdělání zdravotnické lyceum je připraven především pro další studium, zdravotnických – oborů na lékařských, farmaceutických, zdravotně sociálních a jiných fakultách vysokých škol a vyšších odborných škol.

Absolvent byl vzdělán tak, aby získal vědomosti, dovednosti a návyky potřebné nejen pro terciální vzdělávání, ale i pro celoživotní vzdělávání a uplatnění na trhu práce. Osvojené klíčové kompetence vytvářejí velmi dobré předpoklady pro přímé uplatnění na trhu práce na specifických pracovních pozicích, např. pracovníků ve zdravotnické administrativě, zdravotnickém pojišťovníctví a na zdravotně sociálních odborech orgánů veřejné správy.

Pokud absolvent nebude pokračovat ve studiu, mohl by získat formou akreditovaných kvalifikačních kurzů oprávnění k výkonu některých nelékařských povolání, např. zdravotnický asistent, ošetrovatel, zubní instrumentář (ka). Uplatnění mohou najít i v sociálních službách a v různých organizacích zabývajících se sociální nebo charitativní činností.

Absolvent byl veden tak, aby získal hluboký a trvalý zájem o práci ve zdravotnictví a vytvořil si pozitivní postoj k lidem a snahu jim pomáhat.,

2.2 Cíle středního odborného vzdělávání

Koncepce středního vzdělávání, tedy i odborného, vychází z celoživotně pojatého a na principu znalostní společnosti vybudovaného konceptu vzdělávání, ve kterém je vzdělávání cestou i nástrojem rozvoje lidské osobnosti. Jako teoretické východisko pro koncipování struktury cílů středního vzdělávání byl použit známý a respektovaný koncept čtyř cílů vzdělávání pro 21. století.

V souladu s tím je záměrem (obecným cílem) středního odborného vzdělávání připravit žáka na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa, tzn.:

a) Učit se poznávat, tj. osvojit si nástroje pochopení světa a rozvinout dovednosti potřebné k učení se, prohloubit si v návaznosti na základní vzdělání poznatky o světě a dále je rozšiřovat.

Vzdělávání směřuje k:

- rozvoji základních myšlenkových operací žáků (analýza, syntéza, indukce, dedukce, generalizace, abstrakce, konkretizace, srovnávání, uspořádání, třídění aj.), jejich paměti a schopnosti koncentrace;
- osvojení obecných principů a strategií řešení problémů (praktických i teoretických), stejně jako dovedností potřebných pro práci s informacemi;
- vytvoření - na základě osvojení podstatných faktů, pojmů a generalizací - takové struktury poznání žáků v jednotlivých oblastech středoškolského odborného vzdělávání, na jejímž základě lépe porozumí světu, ve kterém žijí, a pochopí nezbytnost udržitelného rozvoje;
- k prohloubení a rozšíření vědomostí žáků o svět, který je obklopuje;

- porozumění potřebným vědeckým, technickým a technologickým metodám, nástrojům a pracovním postupům z různých oborů lidské činnosti a poznání (které tvoří obsah středoškolského vzdělávání) a k rozvíjení dovedností jejich aplikace;
- osvojení poznatků, pracovních postupů a nástrojů potřebných pro kvalifikovaný výkon povolání a pro uplatnění se na trhu práce;
- rozvoji dovednosti žáků učit se a být připraven celoživotně se vzdělávat.

b) Učit se pracovat a jednat, tj. naučit se tvořivě zasahovat do prostředí, které žáky obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které byl připravován.

Vzdělávání směřuje k:

- formování aktivního a tvořivého postoje žáků k problémům a k hledání jejich různých řešení;
- adaptabilitě žáků na nové podmínky, k jejich schopnosti tvořivě do těchto podmínek zasahovat, tj. k flexibilitě a kreativitě žáků;
- rozvoji aktivního přístupu žáků k pracovnímu životu a profesní kariéře včetně schopnosti přizpůsobovat se změnám na trhu práce;
- zodpovědnému, tj. cílevědomému, soustředěnému, vytrvalému a pečlivému přístupu žáků k týmové i samostatné práci;
- vytváření odpovědného přístupu žáků k plnění povinností a k respektování stanovených pravidel;
- tomu, aby žáci uměli správně odhadovat své možnosti a schopnosti, zvažovali a respektovali možnosti a schopnosti jiných lidí;
- rozvoji dovedností potřebných k vyjednávání, diskusi, případnému kompromisu, k obhájení svého stanoviska i přijímání stanoviska jiných;
- tomu, aby chápali práci a pracovní činnosti jako příležitost k seberealizaci.

c) Učit se být, tj. rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření, jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, se samostatným úsudkem a osobní zodpovědností.

Vzdělávání směřuje k:

- rozvoji tělesných i duševních schopností a dovedností žáků;
- prohlubování dovedností potřebných k sebereflexi, sebepoznání a sebehodnocení;
- utváření adekvátního sebevědomí a aspirací žáků;
- utváření a kultivaci svobodného, kritického a nezávislého myšlení žáků, k rozvoji jejich úsudku a rozhodování;
- přijímání odpovědnosti žáků za vlastní myšlení, rozhodování, jednání, chování a cítění;
- kultivaci emočního prožívání žáků, včetně prožívání a vnímání estetického;
- k rozvoji kreativity a imaginace žáků;
- k rozvoji volných vlastností žáků;
- k rozvoji specifických schopností a nadání žáků.

d) Učit se žít společně, učit se žít s ostatními, tj. umět spolupracovat s ostatními, být schopen podílet se na životě společnosti a nalézt v ní své místo.

Vzdělávání směřuje k:

- tomu, aby žáci respektovali lidský život a jeho trvání jako vysokou hodnotu;
- vytváření úcty k živé i neživé přírodě, k ochraně a zlepšování přírodního a ostatního životního prostředí a k chápání globálních problémů světa;
- prohlubování osobnostní, národnostní a občanské identity žáků, jejich připravenosti tuto identitu chránit, ale současně také respektovat identitu jiných lidí;
- tomu, aby se žáci ve vztahu k jiným lidem oprostili od předsudků, xenofobie, intolerance, rasismu, agresivního nacionalismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti;

- utváření slušného a odpovědného chování žáků v souladu s morálními zásadami a pravidly společenského chování;
- tomu, aby žáci cítili potřebu aktivně se zapojit do občanského života a spolupracovat na zachování demokracie a jejím zdokonalování, aby jednali v souladu se strategií udržitelného rozvoje;
- rozvoji komunikativních dovedností žáků a dovedností potřebných pro hodnotný partnerský život i pro život v širším (pracovním, rodinném, zájmovém aj.) kolektivu.

2.3 Kompetence absolventa

Vzdělávání v oboru směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili, na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující klíčové a odborné kompetence:

2.3.1 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn., že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn., že absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. že absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;

- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn. že absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn., že absolventi by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, tzn. že absolvent:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

2.3.2 Odborné kompetence

Ovládat vědomosti a dovednosti potřebné pro studium zdravotnických oborů, tzn., aby absolventi:

- získali vhled do problematiky oborů nacházejících uplatnění ve zdravotnictví, měli reálnou představu o obsahu a náročnosti vysokoškolského a vyššího odborného studia zaměřeného na výkon jednotlivých zdravotnických povolání;
- ovládali základní metody vědecké práce a přírodovědného a zdravotnického výzkumu;
- aplikovali přírodovědné principy na řešení problémů souvisejících s vlastnostmi a chováním bioplazmy a tím se zdravím člověka;
- samostatně zpracovávali a interpretovali data získaná prostřednictvím pozorování, experimentů a měření chemických, fyzikálních a biologických procesů probíhajících v živé hmotě;
- užívali odbornou terminologii zejména v obecné symptomatologii;
- efektivně pracovali s prostředky informačních a komunikačních technologií a užívali získané dovednosti, spolu s informacemi vyhledávanými v odborné literatuře, zejména k aplikacím v oblasti zdravotnictví;
- aplikovali vědomosti v oborových technologiích;
- uplatnili teoretické poznatky při aktivní podpoře a ochraně zdraví a orientovali se v systému péče o zdraví.

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn. aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout.

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb, tzn. aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku;
- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana).

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn., aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

2.4 Způsob ukončení vzdělávání

Vzdělání je ukončeno maturitní zkouškou, která se připravuje a organizuje podle platných právních předpisů. Žák může konat maturitní zkoušku, pokud úspěšně ukončil poslední ročník středního vzdělávání. Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky.

Profilová část maturitní zkoušky

Ředitelka školy určí nabídku povinných zkoušek tak, aby nejméně jednu ze tří zkoušek žák konal ze vzdělávací oblasti odborného vzdělávání.

Úspěšným složením maturitní zkoušky absolvent získá střední vzdělání s maturitní zkouškou. Složení maturitní zkoušky a získání maturitního vysvědčení umožňuje absolventu ucházet se o zaměstnání vyžadující tento stupeň vzdělání nebo se ucházet o studium na vyšší odborné škole nebo vysoké škole v České republice i v zahraničí. Absolvent, který po ukončení studia přechází do praxe, je připraven prohlubovat si v rámci celoživotního vzdělávání specifické znalosti v oboru.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Podmínky pro přijetí ke studiu

Přijímání ke vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. – § 59, 60, 83, 85 (2), dále § 63, 16, 20, 70. Předpokladem pro přijetí ke studiu je splnění povinné školní docházky. Při přijímání ke studiu se hodnotí dosažené studijní výsledky ze ZŠ, zájem uchazečů o obor a předpoklady pro jeho vykonávání po stránce fyzické i osobnostní.

3.2 Zdravotní způsobilost uchazeče

Podmínky zdravotní způsobilosti jsou stanoveny v nařízení vlády č. 689/2004 Sb. o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

3.3 Celkové pojetí vzdělávání v daném programu

ŠVP oboru Zdravotnické lyceum vychází z RVP, státem schváleného a daného pedagogického dokumentu, podle něhož v konečné fázi budou vytvořeny optimální předpoklady pro lepší uplatnění absolventů na trhu práce a jejich připravenost pro další vzdělávání.

Cíle ŠVP vyjadřují společenské požadavky na vzdělanostní a osobnostní rozvoj žáků. Pro jejich uskutečňování je podstatným aspektem vzdělávání v daném programu propojení teoretických a praktických znalostí a dovedností v praktickém provozu.

V procesu vzdělávání je kladen důraz na rozvoj komunikativních dovedností, schopnost řešit problémové situace, na využívání informačních technologií a odborných znalostí a dovedností.

Metody a postupy ve výuce odpovídají odborné úrovni pedagogů. Jejich užití je blíže konkretizováno na úrovni vyučovacích předmětů (kapitola Učební osnovy). Výuka se zaměřuje na využívání autodidaktických metod, na techniky samostatného učení a práce, problémové učení, týmovou práci. Důraz je kladen na sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování: diskuse, řízený rozhovor, obhajoba postojů.

Významnou součástí metod a postupů jsou motivační činitelé: soutěže v oboru, simulační a situační metody, řešení konfliktních situací, veřejné prezentace práce žáků, využívání projektových metod výuky.

Tito činitelé vedou k aktivitám nadpředmětového charakteru.

3.4 Organizace výuky

Studium je organizováno jako čtyřleté denní. Je ukončené maturitní zkouškou podle příslušných právních norem a poskytuje střední vzdělání s maturitní zkouškou. Teoretická výuka je organizována v budově školy. Výuka probíhá dle stanoveného rozvrhu hodin. Odborná praxe je zařazena v průběhu třetího ročníku.

Metody a formy vzdělávání jsou rozpracovány v úvodu každého vyučovacího předmětu. Vyučující je volí se zřetelem na charakter vyučovacího předmětu, konkrétní situaci v pedagogickém procesu a s ohledem na možnosti školy. Při využívání různých forem a metod výuky ze strany vyučujících je kladen důraz na vytváření pozitivního klimatu třídy a na rozvíjení dobré komunikace mezi žáky a učiteli.

V průběhu studia mají žáci možnost absolvovat v 1. ročníku lyžařský výchovně vzdělávací kurz a ve 2. ročníku sportovně-turistický kurz. V rámci volnočasových aktivit ve škole si mohou žáci zacvičit ve školní posilovně, zahrát stolní tenis, využít studovnu.

Během celého studia škola pořádá pro žáky odborné exkurze podle stanoveného plánu, odborné přednášky, besedy, semináře. Žáci školy se mohou zapojit do soutěží ve všeobecně

vzdělávacích předmětech, SOČ, sportovních a odborných soutěží, podílejí se na prezentaci školy a oboru, např. při dnech otevřených dveří, Akademii řemesel, Dni zdraví. Dále se žáci mohou zapojit do humanitárních akcí – Bílá pastelka, Srdíčkový den, Světluška, Šance, Červená stužka, Liga proti rakovině, ADRA a dalších.

V oblasti sociálně patologických jevů ve škole pracuje školní metodička prevence sociálně patologických jevů. Věnuje se možnému výskytu šikanování, užívání návykových látek a prevenci. Součástí programu je úzká spolupráce se specializovanými pracovišti a využívání odborníků zabývajících se danou problematikou. Škola pořádá i akce pro rodiče žáků, aby byli sami schopni rozpoznat prvotní zkušenosti svých dětí v oblasti návykových látek a šikanování. Metodička pravidelně a přehledně informuje žáky a kolegy prostřednictvím vizuálních informací na chodbách školy. Součástí této oblasti jsou exkurze žáků do klubu Chapadlo a besedy odborníků pořádané přímo ve škole pro jednotlivé studijní ročníky.

3.5 Obsah a forma maturitní zkoušky

Maturitní zkouška je tvořena společnou a profilovou částí.

Společná část maturitní zkoušky se skládá ze 2 povinných zkoušek, a to zkoušky z českého jazyka a z volitelné zkoušky. Školní vzdělávací program připravuje žáka pro společnou část maturitní zkoušky na volitelné zkoušky z matematiky a z cizího jazyka. Zadavatelem je MŠMT ČR. Zkouška z českého jazyka, cizího jazyka či matematiky je písemná (DT).

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky a ze zkoušky z cizího jazyka konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky, pokud si žák z povinných zkoušek společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk, a z dalších dvou nebo tří povinných zkoušek.

Ředitel školy určí nabídku povinných zkoušek tak, aby nejméně dvě z povinných zkoušek žák konal ze vzdělávací oblasti odborného vzdělávání.

Nabídka povinných zkoušek zpravidla sestává z:

- odborné maturitní zkoušky zahrnující vybrané předměty nebo jejich části, které odborně profilují zaměření oboru (biologie),
- z volitelné zkoušky (chemie, občanský a společenskovědní základ, fyzika, psychologie, somatologie a klinická propedeutika).

3.6 Hodnocení, klasifikace

Klasifikace se řídí samostatnými Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (vnitřní klasifikační řád), která jsou součástí Školního řádu.

3.7 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona (ŠZ). Podpůrná opatření zajišťuje škola a školské zařízení. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně lze uplatnit i bez doporučení školského poradenského zařízení a nemají normovanou finanční náročnost. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně může škola nebo školské zařízení

uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ) a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Různé druhy nebo stupně podpůrných opatření lze kombinovat za podmínek daných ŠZ a vyhláškou. Závazný rámec pro obsahové a organizační zajištění odborného vzdělávání všech žáků tvoří RVP pro jednotlivé obory vzdělání, na jejichž základě školy zpracují svůj ŠVP. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory (PLPP) a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP). PLPP a IVP zpracovává škola. Při poskytování podpůrných opatření je možné zohlednit také § 67 odst. 2 ŠZ, který uvádí, že ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, na žádost uvolnit žáka zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu. Žák uvedený v § 16 odst. 9 ŠZ může být uvolněn (nebo nemusí být hodnocen) také z provádění některých činností, ovšem nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa. Tzn., že žák nemůže být uvolněn z odborných teoretických i praktických předmětů (tj. příslušných cvičení, odborného výcviku, učební a odborné praxe) nezbytných pro dosažení odborných kompetencí a výsledků vzdělávání vymezených RVP a ŠVP, z předmětů nebo obsahových částí propedeutických pro odborné vzdělávání a pro získání požadovaných gramotností nebo předmětů a obsahových částí maturitní zkoušky. Žákům mohou být poskytnuty podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ i další druhy podpůrných opatření, např. využití asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a dalších odborníků (tlumočníka českého znakového jazyka, prepisovatele pro neslyšící aj.), poskytnutí kompenzačních pomůcek a speciálních didaktických prostředků, úprava materiálních a organizačních podmínek výuky nebo úprava podmínek přijímání a ukončování vzdělávání. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická intervence (opatření č. 1 ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění rámcové vzdělávací programy středního odborného vzdělávání, č. j. MSMT-21703/2016-1 ze dne 18. 8. 2016), nebo pedagogická intervence (Zákon č. 82/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů.) Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v příloze č. 1 k vyhlášce. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována nad rámec časové dotace stanovené RVP. Podle potřeb žáků lze zvolit odlišnou délku vyučovací hodiny, pokud to umožňuje RVP (§ 26 odst. 1 b ŠZ). Ve výjimečných případech může ředitel školy vzdělávání prodloužit, nejvýše však o 2 školní roky (§ 16 odst. 2 b ŠZ).

Vzdělávání nadaných žáků

V souladu se zněním ŠZ § 17 je povinností škol a školských zařízení vytvářet podmínky pro rozvoj nadání žáků. Výuka má podněcovat rozvoj potenciálu žáků včetně různých druhů nadání. Za nadaného žáka se podle § 27 odst. 1 vyhlášky považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za žáka mimořádně nadaného se pak považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech (§ 27 odst. 2 vyhlášky).

Zjišťování mimořádného nadání a vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka provádí ŠPZ ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Jestliže se u žáka projevuje vyhraněný typ nadání (v oblasti pohybové, umělecké, manuální), vyjadřuje se ŠPZ zejména ke specifickým jeho osobnosti, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, zatímco míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru. Žákovi s mimořádným nadáním může škola povolit vzdělávání podle IVP nebo ho přeradit na základě zkoušek do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku (§ 17 odst. 3 ŠZ; § 28 – § 31 vyhlášky). Nadání, případně mimořádné nadání žáka se může projevit i v jiných než uměleckých oborech vzdělání. Může se jednat například o nadání vztahující se k výkonům speciálních manuálních nebo kognitivních činností, které žák v základním vzdělávání nevykonával, protože zde nebyly předmětem, resp. obsahem vzdělávání, a tento typ nadání tudíž nemohl být u žáka identifikován. Mohou to být i žáci vysoce motivovaní ke studiu daného oboru a povolání nebo příslušné technické aj. oblasti vědy a techniky. Je žádoucí věnovat těmto žákům zvýšenou pozornost a využívat pro rozvoj jejich nadání také podpůrná opatření vymezená pro vzdělávání těchto žáků ŠZ a vyhláškou. Jedná se nejen o vzdělávání podle IVP u žáků s diagnostikovaným mimořádným nadáním, ale také o možnost rozšířit obsah vzdělávání, popř. i výstupy vzdělávání, nad RVP a ŠVP, vytvářet skupiny nadaných žáků z různých ročníků, umožnit žákům účastnit se výuky ve vyšším ročníku, popř. se paralelně vzdělávat formou stáží na jiné škole včetně VOŠ (popř. na vysoké škole) nebo na odborných pracovištích, účastnit se studijních a jiných pobytů v zahraničí (např. v rámci programu Erasmus+), zapojovat žáky do různých projektů (školních i projektů sociálních partnerů), soutěží a jiných aktivit rozvíjejících nadání žáků.

Pod pojmem „speciálně pedagogická intervence“ se rozumí zajištění předmětů speciálně pedagogické péče pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními, které jsou zaměřeny na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácviku sociální komunikace, zrakové stimulace apod.

Pod pojmem „pedagogická intervence“ se rozumí vzdělávání žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními ve vyučovacích předmětech, v nichž je třeba zlepšit jeho výsledky učení, případně kompenzovat nedostatečnou domácí přípravu na výuku.

Vyhláška č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, ve znění pozdějších předpisů.

Systém péče o žáky se SVP a žáky nadané ve škole, odpovědný pracovník – výchovný poradce

Péče o žáky s SVP

- škola vychází z doporučení PPP Plzeň u žáků s SVP, obvykle ze zkušeností ze ZŠ;
- pokud dojde ke zjištění, že žák nezvládá podmínky vzdělávání ve škole, obrátí se škola na zákonné zástupce žáka, případně na zletilého žáka s doporučením, aby kontaktovali PPPP;
- výchovný poradce zpracuje doporučení PPP a seznámí se závěry třídního učitele ostatní vyučující;
- výsledky vzdělávání jsou vyhodnocovány především při čtvrtletních pedagogických poradách;
- pokud u žáků dochází ke zhoršování jejich výsledků, obrátí se škola prostřednictvím třídního učitele na zákonné zástupce, případně na zletilého žáka, aby oslovil PPP a objednal se k dalšímu posouzení podmínek vzdělávání;

Péče o nadané žáky

- výběr nadaných žáků probíhá po celou dobu studia prostřednictvím třídních učitelů a ostatních vyučujících
- nadaní žáci se mohou projevit ve školním kole soutěží, které organizují jednotliví vyučující;

- nejlepší žáci postupují do krajských, případně celostátních kol;
- vyhodnocení nadaných žáků se provádí na čtvrtletních pedagogických poradách, úspěchy jsou zapisovány do pedagogické dokumentace, jsou také zachycovány ve výroční zprávě;
- na základě doporučení PPP, případně na doporučení zdravotnického zařízení nebo mimořádně na žádost zákonných zástupců, případně zletilého žáka, může ředitelka školy povolit vzdělávání podle IVP.

Pro dosažení úspěšnosti při vzdělávání těchto žáků je třeba zejména:

- povzbuzovat žáky při případných neúspěších a posilovat jejich motivaci k učení;
- uplatňovat formativní hodnocení žáků;
- poskytovat pomoc při osvojování si vhodných učebních způsobů a postupů se zřetelem k individuálním obtížím jednotlivců;
- věnovat pozornost začleňování těchto žáků do běžného kolektivu a vytváření pozitivního klimatu ve třídě a ve škole;
- spolupracovat s odbornými institucemi, tj. se ŠPZ a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby také s odborníky mimo oblast školství
- (odbornými lékaři nebo pracovníky z oblasti sociálně-právní ochrany žáka apod.);
- spolupracovat s dalšími sociálními partnery školy, zejména s rodiči žáků (jak rodičů žáků
- se SVP při řešení individuálních zdravotních či učebních obtíží žáků, tak s ostatními rodiči)
- a také se základními školami, ve kterých žáci plnili povinnou školní docházku (zjistit, jaká podpora byla žákovi poskytována na základní škole);
- spolupracovat se zaměstnavateli při zajišťování praktické části přípravy na povolání
- (odborné praxe) nebo při hledání možností prvního pracovního uplatnění absolventů se zdravotním postižením; se specifiky vzdělávání žáků se SVP a přístupu k nim je vhodné seznámit zaměstnavatele, u něhož se bude realizovat jejich praktická výuka, a zejména instruktora dané skupiny;
- realizovat další vzdělávání učitelů všech předmětů zaměřené na vzdělávání žáků se SVP
- (i žáků nadaných) a uplatňování adekvátních metod a forem výuky, hodnocení a komunikace s těmito žáky.

3.8 Realizace průřezových témat

Konkrétní realizace jednotlivých průřezových témat je uvedena v učebních osnovách jednotlivých předmětů.

a) Občan v demokratické společnosti

Toto téma je realizováno zejména v předmětech občanská nauka, dějepis a ekonomika, ale prostupuje napříč i ostatními předměty, neboť jeho úkol je především formativní, spočívá v budování občanské gramotnosti žáků, vede je k tomu, aby byli odpovědnými aktivními občany, čehož nelze dosáhnout bez vhodného klimatu školy a kvalitní spolupráce s rodiči a širokou veřejností.

Cílem je vychovávat žáky k tomu, aby byli především zodpovědní za své názory, uměli uvažovat o existenčních otázkách, učili se být kriticky tolerantní, uměli odolávat myšlenkové manipulaci (včetně médií), uměli komunikovat a hledat kompromis, aby se dokázali angažovat, vážili si materiálních i duchovních hodnot, chránili životní prostředí.

b) Člověk a životní prostředí

Toto téma je realizováno zejména v předmětech biologie, zeměpis a chemie, ale také v ostatních, kde to je vhodné. Dosažené znalosti napomáhají žákům pochopit zásadní význam přírody a životního prostředí pro člověka, získat povědomí o základních ekologických

zákonitostech a negativních dopadech působení člověka na přírodu a životní prostředí. Žáci si budují takové postoje a hodnotovou orientaci, na jejichž základě si budou utvářet svůj budoucí životní styl v intencích udržitelného rozvoje a ekologicky přijatelných hledisek.

c) Člověk a svět práce

Toto téma je realizováno nejen v předmětech občanská nauka, ekonomika, český jazyk, v cizích jazycích, ale i v odborných předmětech tak, aby se absolvent dokázal co nejlépe uplatnit na trhu práce i v životě. Získané znalosti a kompetence mu mají umožnit aktivní pracovní život a úspěšnou kariéru tak, aby byl kdykoliv schopen adaptovat se na změněné podmínky, procházet rekvalifikacemi, přizpůsobit se světu práce po všech stránkách. Nedílnou součástí realizace tématu je spolupráce s úřadem práce, exkurze v zaměstnaneckých organizacích a odborná praxe.

d) Člověk a digitální svět

Průřezové téma je realizováno ve vyučovacím předmětu informační a komunikační technologie. Dosažené znalosti a dovednosti žáci využívají ve všech ostatních předmětech. Jsou připravováni tak, aby se jim počítač stal běžným pracovním nástrojem. Pracují s kancelářským softwarem (textový editor, tabulkový procesor, relační databáze), vytvářejí prezentace, používají software pro práci s grafikou, získávají informace z celosvětové sítě, zvládají různé způsoby komunikace na Internetu. Jsou vedeni k tomu, aby dokázali dosažené znalosti aktivně využívat v dalším studiu i v praktickém životě.

Začlenění průřezových témat

Název PT	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Občan v demokratické společnosti	Anglický jazyk Německý jazyk Občanská nauka Tělesná výchova Dějepis Základy latinské terminologie Český jazyk Výchova ke zdraví	Anglický jazyk Německý jazyk Občanská nauka Tělesná výchova Dějepis Český jazyk Psychologie První pomoc	Anglický jazyk Německý jazyk Občanská nauka Tělesná výchova Český jazyk Matematika Psychologie Ošetrovatelská propedeutika	Anglický jazyk Německý jazyk Občanská nauka Tělesná výchova Český jazyk Matematika Biologie Ekonomika Psychologie
Člověk a životní prostředí	Anglický jazyk Německý jazyk Tělesná výchova Základy latinské terminologie Dějepis Výchova ke zdraví	Anglický jazyk Německý jazyk Tělesná výchova Biologie Dějepis Chemie Psychologie První pomoc Základy epidemiologie a hygieny	Anglický jazyk Německý jazyk Tělesná výchova Biologie Chemie Fyzika Psychologie Patologie Klinická propedeutika Somatologie	Anglický jazyk Německý jazyk Občanská nauka Tělesná výchova Biologie Chemie Ekonomika Psychologie
Člověk a svět práce	Anglický jazyk Německý jazyk Občanská nauka Tělesná výchova Dějepis	Anglický jazyk Německý jazyk Tělesná výchova Český jazyk Dějepis Psychologie První pomoc	Anglický jazyk Německý jazyk Tělesná výchova Český jazyk Psychologie Ošetrovatelská propedeutika Základy veřejného zdravotnictví	Anglický jazyk Německý jazyk Tělesná výchova Český jazyk Ekonomika Psychologie Sociologie
Člověk a digitální svět	Anglický jazyk Německý jazyk Tělesná výchova Základy latinské terminologie Literární výchova Biologie, Dějepis IT Výchova ke zdraví	Anglický jazyk Německý jazyk Tělesná výchova Literární výchova Biologie, Dějepis IT První pomoc	Anglický jazyk Německý jazyk Tělesná výchova Literární výchova Biologie IT Ošetrovatelská propedeutika Klinická propedeutika Základy veřejného zdravotnictví	Anglický jazyk Německý jazyk Tělesná výchova Literární výchova Biologie IT Chemie Sociologie

Poznámka : Anglický a německý jazyk – včetně odborné terminologie a semináře.

3.9 Personální a materiální podmínky školy

a) Základní materiální podmínky

- učebny pro výuku jednotlivých předmětů jsou vybavené základní didaktickou technikou, která bude jednak neustále doplňována a modernizována, jednak doplňována o nový výukový software,
- dvě učebny výpočetní techniky se 14 a 16 počítači spojenými v síti LAN jsou vybavené moderní didaktickou a IC technikou včetně softwarového vybavení,
- školní knihovna, studovna se 2 počítači, zdarma přístup k INTERNETU,
- školní posilovna.

b) Personální podmínky

- všechny předměty budou, pokud možno, vyučovány odborně kvalifikovanými učiteli (zák. 563/2004 Sb.), kteří procházejí systémem DVPP i dalšími kurzy,
- vedení školy zajistí soulad vzdělávacích a výchovných činností pedagogických pracovníků s cíli vzdělávání stanovenými zákonem a RVP příslušného oboru vzdělání.

c) Organizační podmínky

- průběh vzdělávání je koncipován tak, aby nastal soulad mezi teoretickým vyučováním, praktickým vyučováním i výchovou mimo vyučování,
- odbornou praxi žáků zajistí vedení školy ve spolupráci se sociálními partnery,
- osvěta, výchova a vzdělávání v oblasti životního prostředí a výchova ke zdraví budou vedeny v souladu se Státním programem environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a s národním programem Zdraví pro 21. století,
- rozvoj znalostí a dovedností souvisejících s uplatněním žáků ve světě práce bude prováděn i ve spolupráci s Úřadem práce v Klatovech,
- škola je dostatečně vybavena, aby mohla provádět aktivní rozvoj kompetencí žáků v oblasti IC technologií,
- žáci školy se i nadále budou účastnit soutěží různého typu, budou podporováni mimořádně nadaní žáci,
- do výuky budou nadále zařazována témata z problematiky ochrany člověka za mimořádných událostí ve smyslu pokynu MŠMT, č.j. 13586/03-22, ze dne 4. 3. 2003,
- zvýšená pozornost bude věnována vzdělávání a integraci žáků se zdravotním postižením a zdravotním a sociálním znevýhodněním,
- poskytování konzultačních hodin jednotlivými vyučujícími.

d) Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při vzdělávacích akcích

Škola bude při této činnosti vycházet v plném rozsahu z platných předpisů:

- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (č.j. 37014/2005-23 z 22. 12. 2005 – MŠMT)
- Přehled rizik ve škole – vnitřní směrnice školy
- Metodický pokyn k prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (MŠMT – č.j.: 21291/2010-28)
- Metodický pokyn k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních (MŠMT- č.j. 22294/2013-1)
- Evakuační plán školy

e) Spolupráce se sociálními partnery

Škola úzce spolupracuje s Klatovskou nemocnicí, a.s., kde probíhá praktická výuka oboru zdravotnický asistent a exkurze oboru zdravotnické lyceum. Dále probíhá spolupráce s Oblastní charitou Klatovy, kam budou chodit žáci 3. ročníku na praxi.

Škola se podílí na slavnostním vítání občánků na MÚ Klatovy, spolupracuje intenzivně s ČČK, dále s MŠ a ZŠ v Klatovech a okolí, DDM, Policií ČR, Diakonií ČCE, klubem Chapadlo.

4 Tabulka souladu RVP a ŠVP

RVP			ŠVP		
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální počet vyuč. hodin za studium		Vyučovací předmět	Počet vyučovacích hodin za studium	
	týdenních	celkový		týdenních	celkový
Jazykové vzděl. - český jazyk - cizí jazyky	6 21	192 672	Český jazyk	8	256
			Cizí jazyk I. (ANJ)	16	512
			Cizí jazyk II. (NJ)	8	256
			Seminář (ANJ)	2	64
Společenskovědní vzdělávání	6	192	Občanská nauka	4	128
			Dějepis	4	128
Přírodovědné vzdělávání	24	768	Fyzika	8	256
			Chemie	10	320
			Biologie	9	288
Matematické vzdělávání	10	320	Matematika Seminář	10 2	320 64
Estetické vzd.	5	160	Literární výchova	6	192
Vzd. pro zdraví	8	256	Tělesná výchova	8	256
Informatické vzdělávání	4	192	Informační technologie	4	128
Ekonomické vzd.	3	96	Ekonomika	3	96
Zdravotnická propedeutika	24	768	První pomoc	2	64
			Zákl. veřejného zdravotnictví	1	32
			Zákl. epidemiologie a hyg.	1	32
			Výchova ke zdraví	2	64
			Klinická propedeutika	2	64
			Psychologie	5	160
			Ošetrovatelská propedeutika	2	64
			Patologie	3	96
			Somatologie	4	128
			Základy latinské terminologie	1	32
			Sociologie	2	64
			(OP)	2 týdny	2 týdny
Disponibilní hodiny	17	544	Zeměpis	3	96
Celkem	128	4 096		128	4 096

Rozdělení disponibilních hodin: celkem 17

- 2 hodiny – jazykové vzdělávání (ČJ)
- 3 hodiny - cizí jazyky (ANJ, NEJ)
- 2 hodiny - společensko-vědní vzdělávání (DĚJ, OBN)
- 1 hodina - přírodovědné vzdělávání (FYZ, CHE, BIO)
- 2 hodiny - semináře (SAJ, SNJ, SMA)
- 1 hodina - estetické vzdělávání (LV)
- 2 hodiny – informatické vzdělávání
- 1 hodina – zdravotnická propedeutika (ZLT)
- 3 hodiny - zeměpis

5 Učební plán

Kód a název oboru vzdělávání: 78 – 42 – M/04 Zdravotnické lyceum
 Název ŠVP: Zdravotnické lyceum
 Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou
 Délka studia: 4 roky
 Forma studia: denní
 Datum platnosti: od 1. 9. 2024

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů	Počet týdenních vyučovacích hodin				
	v ročníku				celkem
	1.	2.	3.	4.	
Český jazyk	2	2	2	2	8
Cizí jazyk I (ANJ)	4	4	3	4	15
Anglická odborná terminologie	-	-	1	-	1
Cizí jazyk II (NJ)	2	2	2	2	8
Dějepis	2	2	-	-	4
Občanská nauka	1	1	1	1	4
Matematika	2	3	3	2	10
Fyzika	2	2	2	2	8
Chemie	2	2	2	4	10
Biologie	2	2	2	3	9
Zeměpis	3	-	-	-	3
Somatologie	-	4	-	-	4
Psychologie	-	2	1	2	5
Ekonomika	-	-	-	3	3
Informační technologie	1	1	1	1	4
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Základy latinské terminologie	1	-	-	-	1

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů	Počet týdenních vyučovacích hodin				
	v ročníku				celkem
	1.	2.	3.	4.	
Klinická propedeutika	-	-	2	-	2
Výchova ke zdraví	2	-	-	-	2
První pomoc	-	2	-	-	2
Literární výchova	2	1	1	2	6
Ošetrovatelská propedeutika	-	-	2	-	2
Patologie	-	-	3	-	3
Sociologie	-	-	-	2	2
Základy epidemiologie a hygieny	-	-	1	-	1
Základy veřejného zdravotnictví	-	-	-	1	1
Seminář – ANJ, MAT	-	-	-	2	2
Počet hodin týdně celkem	30	32	31	35	128

Přehled využití týdnů ve školním roce:

Činnost	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučování dle rozpisu učiva	30	32	31	35
Lyžařský výcvikový kurz	1	-	-	-
Sportovně-turistický kurz	-	1	-	-
Odborná praxe	-	-	2	-
Maturitní zkouška	-	-	-	1
Časová rezerva	9	7	7	-
Celkem týdnů	40	40	40	36

6 Učební osnovy

6.1 Jazykové vzdělávání

6.1.1 Český jazyk

Počet hodin celkem: 256 hodin

Počet hodin v jednotlivých ročnících:

1. ročník	- 2 hodiny týdně, celkem 64 hodiny
2. ročník	- 2 hodiny týdně, celkem 64 hodiny
3. ročník	- 2 hodiny týdně, celkem 64 hodiny
4. ročník	- 2 hodiny týdně, celkem 64 hodiny

Cíl předmětu:

Cílem předmětu český jazyk je naučit žáky v souladu s jazykovými, komunikačními a společenskými normami řešit základní životní a pracovní situace, vyjadřovat své myšlenky, zážitky, názory a postoje, vyhledávat si informace důležité pro osobní a profesní rozvoj, používat je a předávat.

Učivo rozvíjí vědomosti a dovednosti žáků získané na základní škole s ohledem na profesní a společenské zaměření žáků.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- chápali funkci spisovného mateřského jazyka, poznali základní jazykové normy a kategorie, chápali rozdíl mezi spisovným a nespisovným vyjadřováním, dokázali rozeznat, kdy je vhodné či nevhodné použít určitý tvar z obou oblastí,
- rozvíjeli svou slovní zásobu a vyjadřovací schopnosti a chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění,
- naučili se pracovat samostatně i v týmu,
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa.

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vychovává žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života.

Cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační kompetenci žáků a naučit je užívat jazyk jako prostředek dorozumívání a myšlení, přijímání, sdělování a výměny informací na základě jazykových a slohových znalostí. Jazykové vzdělávání se rovněž podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků a směřuje k tomu, aby žáci získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele.

Vzdělávání v českém jazyce směřuje k tomu, aby žáci uplatňovali mateřský jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace, využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle a formulovali a obhajovali své názory.

Charakteristika předmětu:

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP *Vzdělávání a komunikace v českém jazyce*.

Učivo je rozvrženo do tří oblastí:

- oblast *Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností* prohlubuje a upevňuje základy pravopisu, rozvíjí slovní zásobu a vyjadřovací schopnosti žáků tak, aby pochopili rozdíl mezi spisovnou a nespisovnou normou, směřuje ke zvyšování jazykové kultury na základě poznání zvukových prostředků a ortoepických norem jazyka,
- oblast *Komunikační a slohová výchova* se věnuje zdokonalování kultury osobního projevu, správnému, srozumitelnému, jasnému a věcnému vyjadřování, tedy zdokonalování komunikativních dovedností na základě poznání stylového rozvrstvení slovní zásoby i na základě uvědomělého poznání a praktického používání funkčních stylů,
- oblast *Práce s textem a získávání informací* se zabývá mediálními produkty, internetovými zdroji, službami knihoven a prací s informacemi.

Učivo je vhodně mezipředmětově propojeno s učivem literární výchovy, dějepisu, cizích jazyků, informačních technologií, odborných předmětů a s odbornou praxí.

Metody a formy výuky:

Expoziční metody:

- motivační rozhovor
- motivační skupinová diskuse

Metody osvojování nového učiva:

- výklad, dialog, popis, řízený rozhovor, skupinová diskuse
- samostatná a skupinová práce

Metody práce s odborným textem:

- vyhledávání informací
- studium odborné literatury
- práce s digitálními technologiemi

Fixační metody:

- ústní opakování učiva
- procvičování, doplňování, testy, frontální opakování, soutěže
- praktické upevňování dovedností

Hodnocení žáků:

Klasifikace se řídí Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí Školního řádu SZŠ Klatovy.

Zohledňování jsou žáci se specifickými poruchami učení a nadaní žáci.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Vzdělávání v českém jazyce směřuje k tomu, aby žáci:

- měli pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládali různé techniky učení, uměli si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- uplatňovali různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), uměli efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, pořizovat si poznámky.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni:

- získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali:

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně zpracovávat administrativní písemnosti a souvislé texty na běžná i odborná témata,
- dodržovat jazykové a stylistické normy a odbornou terminologii.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání v českém jazyce vede žáky k tomu, aby uměli:

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,

- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům,
odpovědně přijímat a plnit svěřené úkoly.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci si uvědomují v rámci plurality a multikulturního soužití vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupují s aktivní tolerancí k identitě druhých.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žáci jsou schopni vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

Digitální kompetence

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, kriticky a tvořivě při učení, při práci i ve volném čase, zejména k vyjádření a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení a prezentaci způsobem vhodným pro danou situaci.

Odborné kompetence

- žáci jsou vedeni k tomu, aby vhodně navazovali kontakt s lidmi, uměli s nimi hovořit a naslouchat jim, vytvářeli přátelskou atmosféru.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti – žáci jednají s lidmi, vyslechnou jejich názor a přiměřeně diskutují na dané téma, vyjadřují v souladu s jazykovou kulturou ústně i písemně svoje názory, jednají samostatně a dovedou pracovat i v týmu.

Člověk a svět práce - žáci umějí přiměřeně pracovat s informacemi, vyhledat, vyhodnotit a použít je. Umějí se písemně a ústně prezentovat při vstupu na trh práce, sestavovat žádosti o zaměstnání a odpovědi na inzeráty, psát profesní životopisy, jednat s potenciálním zaměstnavatelem.

Pracují s informacemi a odpovědně se rozhodují na základě vyhodnocení získaných informací.

Člověk a digitální svět – žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- využívali vhodné digitální kompetence při komunikaci s úřady, k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji,
- kriticky posuzovali vývoj technologií,
- vytvářeli a spravovali své digitální identity,
- chránili sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí,
- znali a uplatňovali právní normy v digitálním prostředí,
- respektovali pravidla chování a jednali eticky,
sdíleli data, informace a obsah s ostatními.

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk, porovná jeho vrstvy - ve vlastním projevu používá prostředky adekvátní komunikační situaci - vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny - popíše postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností 1. Obecné poznatky o jazyce
- řídí se zásadami správné výslovnosti - odhaluje a opravuje chyby ve výslovnosti	2. Nauka o zvukové stránce jazyka
- v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - pracuje s normativními příručkami českého jazyka - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	3. Grafická stránka jazyka
- rozvíjí a využívá odpovídající slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak - přiřadí k pojmenování v daném kontextu synonyma a antonyma - rozezná obrazné a neobrazné pojmenování	4. Nauka o slovní zásobě
- rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar - rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci - uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní komunikaci mezi lidmi	Komunikační a slohová výchova 1. Úvod do stylistiky
- vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi - posoudí funkčnost užitých jazykových prostředků - použije jazykové prostředky odpovídající komunikační situaci - přednese krátký projev - vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska - klade otázky a jednoznačně formuluje odpovědi - najde v textu požadované informace - sestaví oznámení, pozvánku, jednoduchou zprávu - samostatně vyplní tiskopis - využívá znalosti jazykové normy - vytvoří myšlenkově ucelený text	2. Prostěsdělovací styl
- zná druhy mediálních produktů	Práce s textem a získávání informací

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- uvede základní média působící v regionu - zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů	1. Informatická výchova 2. Knihovny 3. Techniky a druhy čtení 4. Zpracovávání informací 5. Reprodukce textu

2. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - vyjmenuje a vysvětlí způsoby tvoření slov v češtině - provede slovotvornou a morfologickou analýzu slovního tvaru - určí slovnědruhovou platnost slova - identifikuje v daném kontextu morfologicky chybný tvar slova a opraví ho	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností 1. Nauka o tvoření slov
- charakterizuje jednotlivé slovní druhy - vyhledá v textu jednotlivé slovní druhy - vysvětlí rozdíl mezi ohebnými a neohebnými slovními druhy - rozlišuje druhy jmen - vytvoří tři stupně přídavných jmen a příslovčí - rozlišuje určité a neurčité slovesné tvary - určí mluvnické kategorie jmen a sloves - objasní funkci jednotlivých slovních druhů ve větě - využívá poznatky z tvarosloví v písemném i mluveném projevu	2. Tvarosloví
- objasní znaky stylu - charakterizuje jazykové prostředky - rozliší jednotlivé slohové útvary - napíše odpověď na inzerát - sestaví úřední dopis (žádost, stížnost, motivační dopis, otevřený dopis) - napíše žádost o zaměstnání - sestaví vlastní životopis (klasický a strukturovaný) - předvede jednání s potenciálním zaměstnavatelem - použije jazykové prostředky odpovídající slohovému útvaru - využívá znalosti jazykové normy	Komunikační a slohová výchova 1. Administrativní styl
- samostatně vyhledává, porovnává a	Práce s textem a získávání

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
vyhodnocuje informace - kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost - rozumí obsahu textu i jeho částí	informací 1. Informatická výchova 2. Knihovny 3. Techniky a druhy čtení 4. Zpracovávání informací 5. Reprodukce textu

3. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - vyhledá skladební dvojice - pojmenuje vztah ve skladební dvojici a určí, čím je tento vztah vyjádřen	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností 1. Skladba - vztahy ve větě
- vyjmenuje a charakterizuje základní a rozvíjející větné členy - provede větněčlenský rozbor jednoduché věty - zhodnotí vhodnost syntaktické výstavby věty - najde chyby ve výstavbě věty a opraví je nejvhodnějším způsobem	2. Větné členy
- provede rozbor souvětí - vysvětlí rozdíl mezi větou hlavní a vedlejší - vyjmenuje, charakterizuje a v souvětí určí druhy vedlejších vět - vyjmenuje, charakterizuje a v souvětí určí poměry mezi větami - rozdělí věty v souvětí na řídicí a závislé - rozdělí věty vedlejší na spojkové a vztažné - objasní rozdíl mezi souvětím souřadným a podřadným - zhodnotí vhodnost syntaktické výstavby souvětí - najde chyby ve výstavbě souvětí a opraví je nejvhodnějším způsobem - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování	3. Souvětí
- objasní znaky stylu - charakterizuje jazykové prostředky - rozliší jednotlivé slohové útvary - zvolí formu písemného projevu adekvátní účelu textu - vytvoří strukturovaný text - sestaví jednoduché publicistické útvary (článek, komentář, reportáž, interview) - vystihne charakteristické znaky fejetonu	Komunikační a slohová výchova 1. Publicistický styl

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- objasní znaky stylu - charakterizuje jazykové prostředky - rozliší jednotlivé slohové útvary - odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu - zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, vybírá si je a přistupuje k nim kriticky - pořizuje z odborného textu výpisky a výtah - sestaví odborný popis, popis pracovního postupu a výklad - vyjadřuje se věcně správně, přesně a srozumitelně - vytvoří myšlenkově ucelený a strukturovaný text	2. Odborný styl
- pořizuje z odborného textu výpisky a výtah - dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů	Práce s textem a získávání informací 1. Informatická výchova 2. Knihovny 3. Techniky a druhy čtení 4. Zpracovávání informací 5. Reprodukce textu

4. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - uplatňuje v písemném projevu znalosti českého pravopisu	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností 1. Opakování zásad českého pravopisu
- vysvětlí strukturu slov	2. Opakování slovosloví
- aplikuje poznatky z tvarosloví v písemném a mluveném projevu	3. Opakování tvarosloví
- využívá rozbor věty jednoduché a souvětí k logickému a srozumitelnému vyjadřování	4. Opakování stavby věty jednoduché a souvětí
- orientuje se ve výstavbě celého textu - vystihne hlavní myšlenku textu - posoudí textovou návaznost a aktuální členění výpovědi - určí případné nedostatky celkové výstavby textu - doplní podle smyslu vynechané části textu - odhadne pokračování textu nebo doplní jeho předcházející část - odhadne název textu	5. Výstavba textu

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- uspořádá části textu v souladu s textovou návazností	
- charakterizuje řečnický styl - využívá emocionální stránku mluveného slova ve svých projevech	Komunikační a slohová výchova 1. Základy rétoriky
- objasní znaky stylu - vysvětlí využití jednotlivých slohových postupů v uměleckém stylu - přiřadí k uměleckému textu příslušný literární druh a žánr - identifikuje na základě textu charakteristické rysy literárních druhů a žánrů	2. Umělecký styl
- charakterizuje úvahový postup - vysvětlí rozdíl mezi úvahou a kritikou - objasní úkol recenze - vystihne typické znaky eseje - vytvoří text podle zadaných kritérií - funkčně použije spisovný jazyk v písemném projevu - dodrží zásady kompoziční výstavby textu	3. Slohové útvary úvahového postupu
- využije znalost základních znaků funkčních stylů, slohových postupů a slohových útvarů v písemném a mluveném projevu - respektuje slohotvorné činitele - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu - dodržuje zásady jazykové kultury - správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva	4. Opakování funkčních stylů a slohových postupů
- vypracuje anotaci a resumé - zaznamenává bibliografické údaje podle státní normy - má přehled o knihovnách a jejich službách	Práce s textem a získávání informací 1. Informatická výchova 2. Knihovny 3. Techniky a druhy čtení 4. Zpracovávání informací 5. Reprodukce textu

6.1.2 Cizí jazyky - Anglický jazyk

Počet hodin celkem: 480 hodin

Počet hodin v jednotlivých ročnících: 1. roč. – 4 hodiny, celkem 128 hodin

2. roč. – 4 hodiny, celkem 128 hodin

3. roč. – 3 hodiny, celkem 96 hodin

4. roč. – 4 hodiny, celkem 128 hodin

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je vybavit žáky v návaznosti na základní vzdělání takovými obecnými a komunikativními kompetencemi, které jim umožní dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života v multikulturní společnosti. Přípravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Přispívá k formování osobnosti žáků a rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život. Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, přičemž cílovou jazykovou úroveň žáka 1. ročníku je A2-B1, ve 2. ročníku B1 ve 3. a 4. ročníku podle SERR žák dosáhne jazykové úrovně B1-B2. Rozsah produktivní slovní zásoby činí přibližně 2 300 lexikálních jednotek za studium, z čehož obecně odborná a odborná terminologie tvoří minimálně 20% lexikálních jednotek.

Žáci konají profilovou maturitní zkoušku z cizího jazyka.

Obecné cíle předmětu

Cílem je vybavit žáka takovými dovednostmi, aby:

- komunikoval v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata a volil adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky
- efektivně pracoval s cizojazyčným textem včetně odborného, zpracovával a využíval ho jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností
- získával informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a to i prostřednictvím digitálních technologií, získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využíval k cizojazyčné komunikaci a svému dalšímu vzdělávání
- využíval vybrané metody a postupy efektivního studia ke studiu dalších jazyků, případně k dalšímu vzdělávání
- chápal a respektoval tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, uplatňoval je ve vztahu k představitelům jiných kultur.

Charakteristika předmětu:

Náplň předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – *Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce*.

Obsahem výuky je systematické rozvíjení dovedností žáků v těchto oblastech:

Řečové dovednosti

- receptivní řečová dovednost sluchová: poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů
- receptivní řečová dovednost zraková: čtení a práce s textem včetně odborného
- produktivní řečová dovednost ústní: mluvení situačně i tematicky zaměřené
- produktivní řečová dovednost písemná: zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků, anotací, apod.
- jednoduchý překlad
- interaktivní řečové dovednosti: střídání receptivních a produktivních činností
- interakce ústní a písemná

Jazykové prostředky

- výslovnost: zvukové prostředky jazyka, obtížné jevy
- pravopis a grafická podoba jazyka
- slovní zásoba a její tvoření včetně odborné slovní zásoby
- gramatika: tvarosloví a větná skladba

Tematické okruhy, obecné komunikační situace a jazykové funkce

- tematické okruhy obecné i odborné: osobní údaje, charakterové vlastnosti, dům a domov, každodenní život, volný čas a zábava, koníčky, jídlo a nápoje, zdravý životní styl, služby, zábava, cestování, mezilidské vztahy, péče o tělo a zdraví, u lékaře, nakupování, móda, vzdělávání, zaměstnání, životní cíle, moderní technologie, svět internetu, dezinformace, počasí, Česká republika, anglicky mluvící země
- komunikační situace: získávání, předávání a sdílení informací, sjednání schůzky, objednávka služby, vyřízení vzkazu, uvedení příkladu
- jazykové funkce: zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, naděje, žádost o vysvětlení, projevení zájmu

Poznátky o zemích

- vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání anglicky mluvících zemí, jejich kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí
- informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice

Učivo je vhodně mezipředmětově propojeno především s předměty český jazyk, další cizí jazyk, literární výchova, dějepis, občanská výchova, INF a s odbornými předměty.

Metody a formy výuky:

Do vyučování jsou vhodně integrovány tyto metody a formy výuky:

- ***expoziční metody*** (motivační vyprávění, motivační rozhovor, motivační skupinová diskuse)
- ***metody osvojování nového učiva*** (výklad, popis, vysvětlení, přednáška, řízený rozhovor, skupinová diskuse, samostatná a skupinová práce)
- ***aktivující didaktické metody*** (hry, rozhovory, besedy, samostatná vystoupení žáků, referáty, prezentace)
- ***fixační metody*** (ústní opakování učiva, procvičování, doplňování, testy, frontální opakování, soutěže, praktické upevňování dovedností)
- ***metody práce s cizojazyčným textem*** (vyhledávání informací, analytické čtení, překlad a práce se

slovníky, poslech s porozuměním, práce s internetem a digitálními technologiemi, cizojazyčnými časopisy a texty)

Při výuce jsou vhodně používány názorné pomůcky, dílčí tematické listy, zábavné materiály, ukázky korespondence, informační materiály a digitální technologie.

Gramatické učivo se opírá o systém mateřského jazyka a je soustavně upevňováno s oporou o učebnice, pracovní sešity, slovníky a doplňující učební materiály včetně digitálních technologií. Žák je stimulován a podporován v zájmu o studium zvoleného jazyka, je podporována jeho sebedůvěra, samostatnost, iniciativa a schopnost sebehodnocení.

Vzdělávání je doplňováno exkurzemi, přednáškami, projekty a soutěžemi, které motivují žáky k prohlubování dovedností a kompetencí v cizím jazyce.

Hodnocení žáků:

Kritéria hodnocení vycházejí z klasifikačního řádu, který je součástí Školního řádu SZŠ Klatovy.

Při ústním projevu žáka je hodnocena zvuková stránka jazyka (výslovnost, intonace,

artikulace, přízvuk, vázání slov), lexikální rozsah a správné užití probraných gramatických pravidel, stavba věty s ohledem na srozumitelnost, plynulost a autokorekci.

Při písemném projevu je hodnocena přesnost jazykových prostředků a respektování probraných gramatických pravidel a lexikální a syntaktické znalosti s ohledem na srozumitelnost.

Žák je hodnocen za řešení písemných, ústních i komunikativních úloh se zřetelem ke komplexnímu rozvoji řečových dovedností s důrazem na postupné zdokonalování.

Výsledky učení žáka jsou kontrolovány průběžně ústně i písemně, prověřováno je osvojené učivo po probraném gramatickém či tematickém celku. Součástí hodnocení jsou písemné práce, dílčí písemné testy, diktáty, didaktické testy, frontální prověřování znalostí, domácí samostatná příprava, aktivita v hodině a zájem žáka o předmět.

Zohledňování jsou žáci se specifickými poruchami učení a žáci nadaní.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák má pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ovládá různé techniky učení a vytváří si vhodný studijní

režim a podmínky, uplatňuje různé způsoby práce s textem, zejména studijní a analytické čtení, efektivně vyhledává a zpracovává informace, je čtenářsky gramotný, poslouchá mluvené projevy, pořizuje si poznámky, ke svému učení využívá různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí, sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí, zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

- žák získává informace potřebné k řešení problému při komunikaci, navrhne způsoby řešení, popřípadě varianty řešení a zdůvodní je, při řešení problémů uplatňuje různé metody myšlení, volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit a využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve, spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení), aktivně diskutuje a spolupracuje při utváření modelových situací, řízeném dialogu a tvůrčím způsobem řeší zadání písemných prací, propojuje své cizojazyčné znalosti se svými životními zkušenostmi.

Komunikativní kompetence

- žák se vyjadřuje přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje, své myšlenky formuluje srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, aktivně se účastní diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje, vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování, čte s porozuměním cizojazyčný text a písemně zpracovává jednodušší cizojazyčné materiály, prezentuje a odůvodňuje svoje názory při modelových situacích jako je například komunikace s klientem, vyplňování vstupního formuláře, při doporučení služby srozumitelně využívá i odborné slovní zásoby, dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii, zaznamenává písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, chápe výhody znalosti cizího jazyka pro životní i pracovní uplatnění, prohlubuje své jazykové dovednosti.

Personální a sociální kompetence

- žák reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku, pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností, podněcuje práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů,

zvažuje návrhy druhých, přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým, pravidelně vyhodnocuje svůj jazykový pokrok v učení, reaguje v cizím jazyce adekvátně a společensky přijatelně na hodnocení svého jednání a kvalitu pracovního výkonu, na pochvalu či stížnost, stanovuje si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek, ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žák si uvědomuje v rámci plurality a multikulturního soužití vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých, váží si hodnot místní, národní, evropské i

světové kultury a má k nim vytvořen pozitivní vztah, jedná odpovědně, samostatně a iniciativně ve vlastním i veřejném zájmu, dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých, vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci, zajímá se aktivně o politické a kulturní dění u nás i ve světě, při nácviku modelových situací s klienty různého pohlaví, věku a společenské kultury vždy vyjadřuje respekt k osobní identitě člověka a dodržuje v cizím jazyce stylistické normy vyjadřující zásady slušného chování.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- žák vhodně komunikuje s potenciálními zaměstnavateli, prezentuje svůj odborný potenciál a své profesní cíle, zajímá se o nové trendy ve studovaném oboru, účastní se odborných kurzů, školení a soutěží, kde se dokáže vhodně prezentovat, znalost nově nabyté cizojazyčné odborné slovní zásoby ho zvýhodňuje v boji s konkurencí na trhu práce.

Digitální kompetence

- žák bezpečně, kriticky a tvořivě využívá digitální technologie při učení, používá potřebná digitální zařízení, aplikace a služby, včetně nástrojů umělé inteligence, získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech, volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým, komunikuje elektronickou poštou, aktivně vyhledává a zpracovává cizojazyčné texty získané z různých informačních zdrojů.

Odborné kompetence

- jsou zařazeny do předmětu Anglická odborná terminologie.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- toto průřezové téma je rozvíjeno zejména v těchto tematických celcích: Sportovní aktivity, Volný čas, Přírodní katastrofy, Domov a domácí práce, Člověk – pocity, Jídlo a pití, Zeměpis UK, USA, ČR, Svátky a tradice (1.ročník), Škola a vzdělání, Budoucí povolání, Životní zkušenosti, Současný svět – věda a technika, Slavné osobnosti UK, USA, ČR (2.ročník), Zábava a volnočasové aktivity, Osobní vztahy, Online svět, Sportovní vyžití (3.ročník), Zdravý životní styl, Smyslové vnímání, Cestování, Problematika sociálních vztahů, Nakupování (4.ročník),

- žák se ve výuce seznámí s některými specifiky, tradicemi a zvyky anglicky mluvících zemí a v souvislosti s tím je veden k poznávání a vnímání odlišností, akceptaci nových kultur, respektu k nim a k nacházení společného porozumění,

- žák jedná s lidmi, vyslechně jejich názor a přiměřeně diskutuje na dané téma, vyjadřuje v souladu s jazykovou kulturou ústně i písemně svoje názory, jedná samostatně a dovede pracovat i v týmu se vzájemným respektem,

- žák je schopen zvládnout většinu běžných činností potřebných k životu ve společnosti jako je korespondence, běžná konverzace na obecná i odborná témata, vyplňování formulářů, objednávek.

Člověk a svět práce

- toto průřezové téma je rozvíjeno zejména v těchto tematických celcích: Sportovní aktivity, Volný čas, Přírodní katastrofy, Domov a domácí práce, Člověk – pocity, Jídlo a pití, Zeměpis UK, USA, ČR, Svátky a tradice (1.ročník), Škola a vzdělání, Budoucí povolání, Životní zkušenosti, Současný svět – věda a technika, Slavné osobnosti UK, USA, ČR (2.ročník), Zábava a volnočasové aktivity, Osobní vztahy, Online svět, Sportovní vyžití (3.ročník), Zdravý životní styl, Smyslové vnímání, Cestování, Problematika sociálních vztahů, Nakupování (4.ročník),

- žák přiměřeně pracuje s informacemi, vyhledává je, vyhodnocuje a používá, představí se, domluví si po telefonu schůzku, sdělí svoje záliby, profesi, popíše pracoviště a některé pracovní činnosti a jmenuje jiné pracovní příležitosti na trhu práce, komunikuje se zákazníkem

- výuka předmětu zodpovědně podporuje žáka v jeho orientaci na trhu práce a zvyšuje tím jeho pracovní hodnotu a možnosti uplatnění,

- žák si zvyšuje svou kvalifikaci schopností komunikovat ve svém oboru také v cizím jazyce, což ho zvýhodňuje před konkurencí na trhu práce,

- žák vyhledává a pracuje s novými cizojazyčnými informacemi, zodpovědně je vyhodnocuje a využívá

- žák se dovede písemně a ústně prezentovat při vstupu na trh práce, sestaví žádosti o zaměstnání, odpovídi na inzeráty, napíše profesní životopis, jedná s potenciálním zaměstnavatelem.

Člověk a životní prostředí

- toto průřezové téma je rozvíjeno zejména v těchto tematických celcích: Sportovní aktivity, Volný čas, Přírodní katastrofy, Domov a domácí práce, Člověk – pocity, Jídlo a pití, Zeměpis UK, USA, ČR, Svátky a tradice (1.ročník), Škola a vzdělání, Budoucí povolání, Životní zkušenosti, Současný svět – věda a technika, Slavné osobnosti UK, USA, ČR (2.ročník), Zábava a volnočasové aktivity, Osobní vztahy, Online svět, Sportovní vyžití (3.ročník), Zdravý životní styl, Smyslové vnímání, Cestování, Problematika sociálních vztahů, Nakupování (4.ročník),

- žák poznává svět a lépe mu rozumí, rozlišuje a hodnotí sociální chování své i jiných z hlediska zdraví a životosprávy,

- součástí výuky je také diskuse o životním prostředí, přírodě a soukromém i pracovním okolí každého z nás,

- žák si uvědomuje dopad své činnosti na zdravý životní styl a životosprávu člověka, přiměřeně svým znalostem vhodně komunikuje o životním prostředí, o hospodaření s energiemi, materiály a vodou, o recyklování odpadů,

- žák v cizím jazyce dovede vhodně motivovat k dodržování osobní a domácí hygieny, varuje před možným rizikem a vyzývá k respektování bezpečnostních pravidel.

Člověk a digitální svět

- toto průřezové téma je rozvíjeno zejména v těchto tematických celcích: Sportovní aktivity, Volný čas, Přírodní katastrofy, Domov a domácí práce, Člověk – pocity, Jídlo a pití, Zeměpis UK, USA, ČR, Svátky a tradice (1.ročník), Škola a vzdělání, Budoucí povolání, Životní zkušenosti, Současný svět – věda a technika, Slavné osobnosti UK, USA, ČR (2.ročník), Zábava a volnočasové aktivity, Osobní vztahy, Online svět, Sportovní vyžití (3.ročník), Zdravý

životní styl, Smyslové vnímání, Cestování, Problematika sociálních vztahů, Nakupování (4.ročník),

- žák využívá digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, získává informace z různých zdrojů, tyto informace sdílí, předává a prezentuje způsobem vhodným pro danou komunikační situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce, pracuje s internetem, s elektronickým slovníkem a s aktuálními programy a aplikacemi za účelem vyhledávání inzerátů na trhu práce, tvorby cizojazyčných prezentací a referátů, pracuje s vhodně zvolenými moderními vzdělávacími programy a elektronickými materiály, pracuje s informačními zdroji v cizím jazyce a na základě nově nabytých znalostí z odborné terminologie pak využívá tyto své poznatky také při obsluze další moderní technologie a přístrojového vybavení například při praktické výuce.

1.ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - dosáhne cílové úrovně A2-B1 podle SERR pro jazyky <u>Receptivní řečové dovednosti:</u> Žák: - rozumí obsahu a informacím v chatu mezi vrstevníky - odvodí význam lexikální jednotky na základě definice - porozumí hlavním bodům a myšlenkám v textech o probíraném tématu - rozumí informacím v letáku o probíraném tématu - rozumí obsahu itineráře, inzerátu - sestaví popis atrakce, kterou v minulosti navštívil - vyhledá informace na probírané téma na internetu - rozumí hlavním bodům výkladu turistického průvodce - rozumí obsahu ústního projevu vrstevníka na dané téma a zachytí konkrétní informace - rozumí obsahu novinových titulků, k jednotlivým titulkům přiřadí konkrétní fotografie - rozumí hlavním bodům a myšlenkám novinového článku - rozumí čtené zprávě, odvodí význam neznámé slovní zásoby na základě kontextu a znalosti tvoření slov - rozumí komentářům na internetu o aplikacích, v textu vyhledá konkrétní informace a odvodí	<u>Řečové dovednosti:</u> - receptivní řečová dovednost sluchová - poslech - receptivní řečová dovednost zraková - čtení a práce s textem včetně odborného - produktivní řečová dovednost ústní - produktivní řečová dovednost písemná - jednoduchý překlad - interaktivní řečové dovednosti - interakce ústní a písemná <u>Jazykové prostředky:</u> Fonetika: - slovní a větný přízvuk - výslovnost <i>was/were</i> - výslovnost <i>u/u:</i> - intonace Pravopis Slovní zásoba a její tvoření: - názvy obchodů - složená podstatná jména - kolokace s <i>do, make, take, give, have</i> - sportovní aktivity s <i>do, play, go</i> - přídavná jména končící na <i>-y, -ful, -less</i> Gramatika: - přítomné časy - předpřítomný čas prostý - členy

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
význam neznámých slov z kontextu - rozumí obsahu a informacím v příspěvku na probírané téma na internetovém fóru - rozumí bodům dotazníku, který se týká probíraného tématu - využívá různé druhy slovníků - rozumí obsahu příspěvku na blog - rozumí popisu problému a odhadne význam slov a slovních spojení na základě kontextu věty <u>Produktivní řečové dovednosti:</u> Žák: - popíše vzhled a oblečení postavy na obrázku - sestaví krátký text popisující osobu - napíše krátký text na zadané téma - porovná obrázky - volně a srozumitelně reprodukuje obsah inzerátu, sám krátký inzerát na probírané téma sestaví - sestaví neformální mail o návštěvě nějakého zajímavého místa, používá adekvátní prostředky textové návaznosti - sestaví jednoduchý itinerář jednodenního výletu s využitím internetu - uvede zajímavá místa v ČR - připraví text o zajímavém místě, doporučí restaurace, ubytování, výlety, vhodný dopravní prostředek - popíše problémové situace na fotografiích - ve spolupráci se spolužáky navrhne aplikaci, kterou bude možno využít v běžném životě - sestaví příspěvek na internetové fórum o události ve svém okolí - napíše definice probíraných slov a slovních spojení - vyvodí závěr ze situace na fotografii - sestaví souvislý text, ve kterém vyjádří svůj názor na probírané téma - ve spolupráci se spolužákem připraví podcast - sestaví krátký text, ve kterém popíše problém a uvede kroky vedoucí k jeho vyřešení - gramaticky správně vyjádří reakci na dobré i špatné zprávy - sestaví souvislý, jasně strukturovaný text na téma životní prostředí	- <i>there was/were</i> - minulý čas prostý a průběhový - <i>while/when</i> - počítatelnost a kvantifikátory - modální slovesa - stupňování přídavných jmen - <i>too, enough</i> <u>Tematické okruhy:</u> Popis osoby Venkov, město Nakupování Výlet, cestování, dopravní prostředky Popis domu, bytu Domácí práce Pocity a nálady Aplikace Stravovací návyky, zdravý životní styl Sport Počasí, přírodní katastrofy Životní prostředí <u>Komunikační situace, jazykové funkce:</u> Vyjádření žádosti, reakce na žádost Příspěvek na internetové fórum Vyjádření rady, žádost o radu Vyjádření názoru Řešení problému Reakce na zprávu Internetový příspěvek <u>Poznátky o zemích:</u> - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání anglicky mluvících zemí, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice - Sydney, Cardiff, London - Cestování po ČR, USA a UK

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
<u>Interaktivní řečové dovednosti:</u> Žák: - klade otázky na dané téma a odpovídá na ně - diskutuje o výhodách a nevýhodách života na venkově a ve městě - hovoří o prázdninách - s vrstevníky diskutuje o přípravě jednodenního výletu - vede s vrstevníkem rozhovor o nezapomenutelném víkendu - odpovídá na otázky týkající se prázdnin a sám takové otázky tvoří - volně a srozumitelně reprodukuje rozhovor mezi žáky a vyučujícím, rozhovor adekvátně zahájí a ukončí - gramaticky správně vyjádří žádost a také na ni reaguje - vede s vrstevníkem rozhovor o nezapomenutelném víkendu - odpovídá na otázky týkající se prázdnin a sám takové otázky tvoří - volně a srozumitelně reprodukuje rozhovor mezi žáky a vyučujícím, rozhovor adekvátně zahájí a ukončí - gramaticky správně vyjádří žádost a také na ni reaguje - vede rozhovor, ve kterém požádá o radu nebo radu sám udělí - ve spolupráci se spolužákem uvede problém, navrhne různá řešení a vybere to nejvhodnější - vede rozhovor, ve kterém adekvátně reaguje na dobré i špatné zprávy	

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - dosáhne cílové úrovně B1 podle SERR pro jazyky <u>Receptivní řečové dovednosti:</u> Žák: - rozumí hlavním myšlenkám a bodům rozhovoru na dané téma - rozumí čtenému textu a do textu doplní konkrétní slovní zásobu, vyhledá v něm konkrétní informace - rozumí příspěvkům na internetovém fóru, k příspěvkům přiřadí konkrétní rady - rozumí obsahu emailu, který se týká využití moderních technologií ve výuce jazyka - odhadne význam neznámých slov na základě kontextu, znalosti tvorby slov a již osvojené slovní zásoby - odvodí slovo na základě definice - porozumí obsahu a informacím úvahy pro a proti, v textu vyhledá prostředky textové návaznosti - rozumí telefonickému hovoru - rozumí neformálnímu emailu/dopisu, v textu vyhledá konkrétní informace a fráze typické pro neformální dopis/email - vyhledá informace o slavných vynálezcích a jejich vynálezech, využívá při tom informativní literaturu, encyklopedie a média, se získanými informacemi pracuje - rozumí informacím ve formálním emailu, žádosti o zaměstnání - rozumí informacím v pracovním inzerátu - rozumí citátům - rozumí definici neznámého slova - seřadí události v chronologickém sledu - využívá různé druhy slovníků <u>Produktivní řečové dovednosti:</u> Žák: - uvede svůj názor na dané téma - popíše ideální školu - sdělí svůj názor, jak moderní technologie změní vzdělávání v budoucnosti - vytvoří a představí plakát, seznam zdrojů a aktivit, které mohou pomoci s angličtinou - sestaví inzerát na místní akci, ve kterém uvede	<u>Řečové dovednosti:</u> - receptivní řečová dovednost sluchová - poslech - receptivní řečová dovednost zraková - čtení a práce s textem včetně odborného - produktivní řečová dovednost ústní - produktivní řečová dovednost písemná - jednoduchý překlad - interaktivní řečové dovednosti - interakce ústní a písemná <u>Jazykové prostředky:</u> Fonetika: - slovní a větný přízvuk Pravopis Slovní zásoba a její tvoření: - podstatná jména končící na <i>-ing</i> - složená přídavná jména - podstatná jména končící na <i>-tion</i>, <i>-y</i>, <i>-t</i> - frázová slovesa Gramatika: - vyjadřování budoucnosti - kondicionál 0 - kondicionál 1 - předpřítomný a minulý čas - kondicionál 2 - trpný rod - imperativ - předminulý čas - nepřímá řeč <u>Tematické okruhy:</u> Spojené státy americké Velká Británie Klatovy a Česká republika Škola a vzdělávání Volba povolání Brigáda Moderní technologie ve výuce Etapy života

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
program a požádá o dobrovolníky - napíše seznam rad, jak se chovat či nechovat v běžných situacích - popíše a porovná fotografie z dětství - napíše neformální email kamarádovi/členovi rodiny, ve kterém sdělí novinky - napíše neformální odpověď na návrh, jak oslavit narozeniny, text jasně a logicky strukturuje - vyjádří instrukce prostřednictvím imperativu - napíše zprávu o televizním programu nebo webové stránce, text jasně a logicky strukturuje a používá vhodné prostředky textové návaznosti - sestaví souvislý text o planetách, přičemž pracuje s odbornými zdroji a se slovníkem - gramaticky správně reprodukuje sdělení druhé osoby - napíše formální žádost o zaměstnání, text jasně a logicky strukturuje, používá vhodné prostředky textové návaznosti - Sestaví článek na téma ideální zaměstnání <u>Interaktivní řečové dovednosti:</u> Žák: - klade otázky, hovoří o svých představách, diskutuje, vede rozhovor na dané téma - diskutuje o vhodných učebních stylech - diskutuje o řešení problémových situací, které se mohou vyskytnout při práci v týmu - diskutuje o rozvoji technologií - vede rozhovor, ve kterém požádá o instrukce nebo instrukce udělí	Pravidla chování Vesmír Vynálezci a vynálezy <u>Komunikační situace, jazykové funkce:</u> Vyjádření návrhu, souhlasu a nesouhlasu Úvaha pro a proti Popis obrázku/fotografie Porovnání obrázků/fotografií Neformální email Biografie Instrukce Zpráva Inzerát na zaměstnání Motivační dopis <u>Poznátky o zemích:</u> - vybrané poznátky všeobecného i odborného charakteru k poznání anglicky mluvících zemí, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice

3.ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - dosáhne cílové úrovně B1-B2 podle SERR pro jazyky <u>Receptivní řečové dovednosti:</u> Žák: - rozumí obsahu a informacím v textu na dané téma	<u>Řečové dovednosti:</u> - receptivní řečová dovednost sluchová - poslech - receptivní řečová dovednost zraková - čtení a práce s textem včetně

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- rozumí hlavním bodům a myšlenkám čteného textu, vyhledá v textu konkrétní informace a konkrétní slovní zásobu - rozumí obsahu rozhovoru, zachytí konkrétní informace i konkrétní slovní zásobu - rozumí popisu hry a hlavní myšlenke příběhu - rozumí obsahu trestního oznámení - rozumí popisu události v minulosti, hlavním bodům a myšlenkám textu o šesti základních typech příběhů, v textu vyhledá konkrétní informace - rozumí obsahu titulků a hlavních zpráv - rozumí obsahu a informacím v podvodných emailech - rozumí hlavním bodům a myšlenkám podcastu, ve kterém se hovoří o nebezpečí na internetu a kybernetických zločinech, v textu zachytí konkrétní informace - rozumí definici neznámého slova - odhadne význam slov a slovních spojení z kontextu věty - v příběhu zachytí konkrétní fráze - vyhledá informace týkající se různých činností - využívá různé druhy slovníků včetně elektronického - ve čteném textu rozliší názory a stanoviska jednotlivých autorů - odvodí význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby, kontextu a znalosti tvorby slov a internacionalismů - v textu rozliší formální a neformální výrazy - v prezentaci vrstevníka zachytí konkrétní informace - využívá informativní literaturu a média - rozumí hlavním bodům a myšlenkám čteného textu o dezinformacích, falešných účtech na sociálních sítích, webových stránkách online kurzech a aplikacích, v textu vyhledá konkrétní informace - rozumí hlavním myšlenkám citátů o umělé inteligenci - rozumí slyšenému popisu fotografie a v popisu zachytí konkrétní informace a fráze - vyhledá v textu fráze týkající se podobností a odlišností - rozumí hlavním myšlenkám reakcí na situace,	odborného - produktivní řečová dovednost ústní - produktivní řečová dovednost písemná - jednoduchý překlad - interaktivní řečové dovednosti - interakce ústní a písemná <u>Jazykové prostředky:</u> Fonetika: - slovní a větný přízvuk - výslovnost <i>t/d/id</i> - elize Pravopis Slovní zásoba a její tvoření: - slovní druhy: podstatná jména, přídavná jména, slovesa - kolokace s <i>go, play</i> - přídavná jména končící na <i>-ed, -ing</i> - kolokace s <i>do, earn, learn, make, put</i> - frázová slovesa - přídavná jména a předložky - číselné údaje - přípony přídavných jmen <i>-able, -ful, -ive</i> - přípony podstatných jmen <i>-ee, -er, -or</i> - slovesa a předložky Gramatika: - přítomné časy - členy - kondicionál 1, 2 - modální slovesa <i>have to, need to, must, don't have to, don't need to, mustn't</i> - minulé časy - <i>used to</i> - <i>be/get used to</i> - předpřítomný čas - <i>while/when</i> - modální slovesa <i>can't, could, may, might, must</i> - stupňování přídavných jmen - vyjádření množství, neurčitá zájmena

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
ve kterých někdo neuspěl, v textu vyhledá fráze vyjadřující pochopení a podporu - určí účel ústního projevu - rozumí popisu a porovnání dvou fotografií, v ústním projevu zachytí pořadí informací a konkrétní fráze - <u>Produktivní řečové dovednosti:</u> Žák: - popíše místo a situaci na fotografii - vyjmenuje různé etapy života a uvede, co je pro jednotlivé etapy typické - napíše krátký text o oblíbeném členu rodiny - napíše definice vybrané slovní zásoby - hovoří s vrstevníky o svých povinnostech - gramaticky správně tvoří věty o událostech v minulosti s použitím <i>used to</i>, <i>be used to</i>, <i>get used to</i> - vypráví příběh, vhodně ho zahájí, uvede situaci, událost a důsledky události, používá při tom adekvátní fráze a prostředky textové návaznosti - sestaví souvislý text, zprávu o místní či mezinárodní události, text jasně a logicky strukturuje - připraví plakát na dané téma - uvede vlastnosti, které považuje za důležité - písemně reprodukuje vyslechnutý text na dané téma - vytvoří seznam rad, jak zapojit znevýhodněné žáky do výuky a kolektivu - logicky a jasně strukturuje písemný projev na dané téma - sestaví prezentaci na dané téma - uvede příklady nepravdivých informací a zpráv, se kterými se setkal - gramaticky správně vyjádří závěr nebo spekulaci - srozumitelně a spontánně formuluje svůj názor na dané téma - správně vyjádří konkrétní číselné údaje - napíše inzerát na přístroj, používá adekvátní přídavná jména a příslovce - sestaví recenzi na výrobek či přístroj, text jasně a logicky strukturuje - připraví dotazník na dané téma	- modální sloveso <i>can</i>, <i>be able to</i> <u>Tematické okruhy:</u> Škola Etapy života Domácí práce, povinnosti Hry a volnočasové aktivity Charakterové vlastnosti Mezilidské vztahy, inkluze Média a moderní technologie, dezinformace Sport Zdravý životní styl <u>Komunikační situace, jazykové funkce:</u> Pocity Příběh Zpráva Vyjádření rady Příspěvek na internetové fórum Vyjádření porovnání Popis a porovnání fotografií Recenze produktu Úvaha pro a proti Neformální email <u>Poznátky o zemích:</u> - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání anglicky mluvících zemí, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- gramaticky správně vyjádří množství - adekvátně a gramaticky správně vyjádří podporu a pochopení - volně reprodukuje rady z vyslechnutého textu - napíše neformální email vrstevníkovi týkající se zdravého životního stylu <u>Interaktivní řečové dovednosti:</u> Žák: - diskutuje s vrstevníkem o školních předmětech, zkouškách a školní jídelně - klade otázky týkající se rodiny a domova, domácích prací - diskutuje na téma vlogy - hovoří s vrstevníkem o výhodách a nevýhodách internetu a zločinech souvisejících s internetem - diskutuje o způsobech, jak se vyhnout nebezpečí na internetu - diskutuje o zprávách v místním i mezinárodním zpravodajství - vyjádří a obhájí své myšlenky na dané téma - zapojí se do diskuse týkající se zapojení znevýhodněných žáků do výuky a kolektivu - hovoří s vrstevníky o mezilidských vztazích - diskutuje s vrstevníkem o tom, jak vylepšit prezentaci - s vrstevníky diskutuje o zprávách, vyjádří svůj názor, svůj názor obhájí - zapojí se do diskuse o dezinformacích - porovná v rozhovoru online a klasickou výuku - hovoří s vrstevníky o svých příspěvcích na sociálních sítích, o životě celebrit a influencerů - hovoří s vrstevníky o životním stylu, o sportech, o sportovních soutěžích ve škole	

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - dosáhne cílové úrovně B1-B2 podle SERR pro jazyky <u>Receptivní řečové dovednosti:</u> Žák: - rozumí hlavním myšlenkám a bodům nahrávky na téma experimentování s jídlem, zachytí konkrétní informace - rozumí recenzi na neobvyklou restauraci - rozumí textu pozvánky na přednášku - rozumí příspěvku na blogu na dané téma, odvodí význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti slovo tvorby a internacionalismů - vyhledá a shromáždí informace a napíše kladnou nebo zápornou recenzi na vybranou potravinu - v neformálním emailu vyhledá znaky a obraty typické pro neformální písemný projev - rozumí otázkám a odpovědím televizní soutěže - rozumí popisu nepříjemných situací, které vznikly v důsledku rozdílných kultur - rozumí hlavním bodům a myšlenkám popisu města - rozumí recenzím a odvodí, kterých turistických atrakcí nebo měst se týkají - využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média - vyhledá a shromáždí informace na dané téma, s informacemi pracuje - rozumí hlavním bodům komunikační kampaně - rozumí hlavním bodům formálního dopisu, v textu vyhledá konkrétní prostředky textové návaznosti - rozumí hlavní myšlence reklamy - rozumí informacím v infografice týkající se reklamy - rozumí textu o kryptoměně a investicích, zachytí hlavní myšlenky - v úvaze identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace <u>Produktivní řečové dovednosti:</u>	<u>Řečové dovednosti:</u> - receptivní řečová dovednost sluchová - poslech - receptivní řečová dovednost zraková - čtení a práce s textem včetně odborného - produktivní řečová dovednost ústní - produktivní řečová dovednost písemná - jednoduchý překlad - interaktivní řečové dovednosti - interakce ústní a písemná <u>Jazykové prostředky:</u> Fonetika: - slovní a větný přízvuk - intonace Pravopis Slovní zásoba a její tvoření: - frázová slovesa - složená podstatná jména - přídavná jména související se smyslovým vnímáním - kolokace týkající se cestování - přídavná jména - číselné údaje Gramatika: - vyjadřování budoucnosti - trpný rod - vedlejší věty vztažné - stupňování přídavných jmen - nepřímá řeč, nepřímá otázka - kondicionál 3 - slovesné vzorce <u>Tematické okruhy:</u> Stravovací návyky Potraviny a nápoje Zdravý životní styl Cestování Společnost a její problémy Povolání Životní prostředí Nakupování, inzerce

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - adekvátně a gramaticky správně okomentuje situace související s jídlem - napíše zprávu, ve které reprodukuje obsah recenze, kterou přečetl - gramaticky správně hovoří o událostech v budoucnosti a tvoří věty v trpném rodě - napíše neformální email, ve kterém doporučí restauraci a jídlo typické pro region, ve kterém žije, text jasně a logicky strukturuje - formuluje svůj názor na výroky na dané téma - plynule a spontánně hovoří o městě, které zná - gramaticky správně tvoří definice a používá vedlejší vztahné věty - sestaví souvislý popis místa, kde bydlí, text logicky a jasně strukturuje, používá bohatou slovní zásobu - napíše neformální email - vytvoří plakát, představí komunikační kampaň - gramaticky správně reprodukuje obsah sdělení - sestaví formální dopis, text jasně a logicky člení, používá adekvátní prostředky textové návaznosti - vytvoří inzerát - napíše úvahu na dané téma, používá bohatou slovní zásobu, úvahu vhodně strukturuje a používá vhodné prostředky textové návaznosti - gramaticky správně tvoří věty s gerundií a infinitivy - gramaticky správně tvoří věty týkající se hypotetických událostí a situací v minulosti <u>Interaktivní řečové dovednosti:</u> Žák: - vyjádří radu a spontánně reaguje na radu vrstevníka - diskutuje s vrstevníky na dané téma - vyjádří a obhájí své myšlenky na dané téma, reaguje na názory vrstevníků - zahájí, vede a zakončí dialog - diskutuje s vrstevníky o důvodech, proč mladí lidé tráví prázdniny jako dobrovolníci - poradí návštěvníkovi ze zahraničí, jak by se měl chovat v určitých situacích - diskutuje o místech a turistických atrakcích v České republice	Nakládání s finančními prostředky <u>Komunikační situace, jazykové funkce:</u> Vyjádření názoru Neformální email Popis místa Článek Formální dopis Vyjednávání Inzerát Úvaha pro a proti <u>Poznátky o zemích:</u> - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání anglicky mluvících zemí, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice - Stonehenge - australský Outback

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- diskutuje o životním prostředí - diskutuje o vhodných médiích pro různé věkové skupiny - vede dialog týkající se společenských problémů - spontánně reaguje na žádost o pomoc s problémem, sám spontánně o pomoc s problémem požádá - zapojí se do diskuse o reklamách a identifikuje techniky, které tyto reklamy využívají	

6.1.3 Cizí jazyky-Anglická odborná terminologie

Počet hodin celkem: 32 hodin

Počet hodin v jednotlivých ročnících: 3. roč. – celkem 32 hodin (1 hod týdně)

Cíl předmětu

Cílem předmětu *Anglická zdravotnická terminologie* je vybavit žáka v návaznosti na všeobecné jazykové vzdělání odpovídající jazykové úrovni A2 podle SERR pro jazyky takovými odbornými komunikativními dovednostmi, které mu umožní porozumění se nejen v oblasti *osobní, veřejné a vzdělávací*, ale zejména v oblasti *profesní*. Vzdělávání v cizím jazyce ve 3. roč. všeobecně směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá *úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky*, přičemž rozsah produktivní slovní zásoby činí přibližně 570 lexikálních jednotek za rok, z toho obecně odborná a odborná terminologie tvoří minimálně 20 %.

Žáci konají *státní maturitní zkoušku z cizího jazyka, její školní část vyžaduje znalost anglické odborné zdravotnické terminologie*.

Obecné cíle předmětu

Cílem je vybavit žáka takovými dovednostmi, aby:

- komunikoval v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, nejen na všeobecná, ale zejména na odborná témata a volil adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky
- efektivně pracoval s cizojazyčným odborným textem, zpracovával a využíval ho jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností dané profese
- získával odborné informace z oblasti studovaného oboru a využíval je ke komunikaci s pacientem
- pracoval s cizojazyčnými zdroji informací včetně internetu, se slovníky, cizojazyčnou odbornou slovní zásobou, texty a literaturou a byl schopen efektivně využívat prostředky informační technologie

Výsledky vzdělávání v oblastech citů, postojů a preferencí hodnot

Výuka předmětu směřuje k tomu, aby žák:

- rozšiřoval a prohluboval svou komunikativní kompetenci a celkový rozhled v daném oboru
- toleroval tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a podílel se na aktivním životě ve společnosti
- používal vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků,
- případně k dalšímu vzdělávání a rozvíjel svou schopnost učit se po celý život
- jednal samostatně a odpovědně ve vlastním a veřejném zájmu
- přistupoval aktivně a tvořivě k problémům a hledání různých řešení

Charakteristika učiva

Náplň předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – ***Komunikace v cizím jazyce.***

Obsahem výuky je systematické rozvíjení dovedností žáků v těchto oblastech:

Řečové dovednosti

- receptivní řečové dovednosti: poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, čtení odborných textů včetně různých typů textů v digitálním prostředí, práce s odbornou slovní zásobou
- produktivní řečové dovednosti: ústní a písemné vyjadřování situačně i tematicky zaměřené, písemné zpracování odborného textu, překlad, reprodukce, vlastní písemný projev
- interaktivní řečové dovednosti: střídání receptivních a produktivních činností, dialogy

Jazykové prostředky

- výslovnost: zvukové prostředky jazyka, obtížné jevy
 - pravopis a grafická podoba jazyka
 - slovní zásoba a její tvoření včetně odborné slovní zásoby
 - gramatika: slovní druhy, jejich tvarosloví, příslovce, předložky, spojky, větná skladba, člen, vazby
- sloves, podstatných a přídavných jmen, zápor a specifické gramatické jevy v anglickém jazyce

Tematické okruhy a odborné tematické okruhy

- omezeně se týkají všeobecných a běžných témat z oblasti *osobní, veřejné, společenské a vzdělávací*
- např. rodina, vztahy, domácí práce, oblečení, tradice, denní režim, nakupování, současný svět, škola

- kladen je důraz především na odborná témata z oblasti *profesní*, která jsou probírána v těchto modulech: ***Lidské tělo*** (hlavní části, hlava, trup, horní končetina, ruka, dolní končetina, chodidlo, kostra, dutiny a orgány, kůže, smyslové orgány), ***V lékárně, léky*** (u lékaře, lékařská prohlídka, lékárna, druhy léků, užívání léků), ***U lékaře*** (návštěva lékaře, příznaky nemoci, zdravotní sestra, konverzace lékař – pacient, lékařská prohlídka, stanovení diagnózy, léky, lékárna, domácí léčení), ***Nemocnice, nemocniční oddělení*** (SZŠ, nemocniční oddělení, ambulantní část nemocnice, lůžková část nemocnice, nemocniční personál, povinnosti zdravotníka, oblíbené oddělení), ***Zdraví a nemoci*** (prevence, druhy nemocí, příznaky nemocí, léčení nemocí, dobrý psychický stav, zdravá životospráva, škodlivé látky, sport, vegetariánství, u lékaře), ***Zdravý životní styl*** (zdravé stravovací návyky, česká kuchyně, oblíbené jídlo, pitný režim, sport, dobrý psychický stav, škodlivé látky, srovnání životních stylů), ***První pomoc*** (krvácení, krvácení z nosu, zlomeniny, drobná poranění, spáleniny, lékárnička), ***Příjem do nemocnice*** (plánovaný a náhlý příjem, pozvání do nemocnice, přijímací karta, nezbytné věci do nemocnice), ***Budoucí povolání*** (povolání zdravotníka, jeho vlastnosti a povinnosti k pacientovi, k lékaři, k sobě samému, vztah mezi zdravotníkem a pacientem), ***Lázně*** (Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně a další, léčení nemocí, používané metody, potřebné věci), ***Denní hygiena*** (hygiena v minulosti a

současnosti, osobní hygiena, hygiena ráno, během dne, večer, hygiena v nemocnici, domácí práce, hygienické prostředky), **SZŠ** (obory, předměty, budova školy, třídy, zkoušení, maturitní zkouška, mimoškolní aktivity, zdravotnická povolání), **Věda a technika v nemocnici** (technická zařízení, počítače, pagery, mobily, televize, ultrazvuk, rentgen, mamograf, magnetická rezonance), **Invalidé** (mentální a tělesné postižení, hluchota, slepota, problémy invalidů, známé osobnosti – invalidé), **Zdravotnické systémy v ČR, USA a Velké Británii** (stručná charakteristika a vzájemné porovnání), **Praxe** (průběh praxe, přínos).

Komunikační situace a jazykové funkce

- získávání a předávání informací, sjednání schůzky u lékaře, telefonický rozhovor, vyřízení vzkazu, v obchodě, pracovní pohovor, na pracovišti, ve škole, v lékárně
- obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí,

radosti, zklamání, naděje, společenské a zdvořilostní fráze, odůvodnění a obhájení postoje nebo názoru, emoce, morální stanovisko, pokyn k činnosti

Poznátky o zemích

- vybrané poznatky odborného charakteru k poznání anglicky mluvících zemí, jejich kultury, umění a tradic a společenských zvyklostí

Učivo je vhodně mezipředmětově propojeno, úzce souvisí především s předměty anglický jazyk, dále český jazyk, ošetrovatelství, občanská výchova a ICT. Do výuky se vhodně integrují jazykové prostředky anglického jazyka odpovídající jazykové úrovni A2/B1 dle SERR pro jazyky.

Metody a formy výuky

Do vyučování jsou vhodně integrovány tyto metody a formy výuky:

- **expoziční metody** (motivační vyprávění, motivační rozhovor, motivační skupinová diskuse)
- **metody osvojování nového učiva** (výklad, popis, vysvětlení, přednáška, řízený rozhovor, skupinová diskuze, samostatná a skupinová práce)
- **aktivující didaktické metody** (hry, rozhovory, besedy, samostatná vystoupení žáků, referáty)
- **fixační metody** (ústní opakování učiva, procvičování, doplňování, testy, frontální opakování, soutěže, praktické upevňování dovedností)
- **metody práce s cizojazyčným odborným textem** (vyhledávání informací, analytické čtení, překlad a práce se slovníky, poslech s porozuměním, práce s internetem a prostředky informační technologie, cizojazyčnými časopisy a texty včetně internetových).

Při výuce cizích jazyků jsou vhodně používány názorné pomůcky pro výuku odborné terminologie, dílčí tematické pracovní listy, zábavné materiály a informační materiály, prostředky informační technologie (např. webové i mobilní aplikace).

Gramatické učivo se opírá o systém mateřského jazyka a je soustavně upevňováno s oporou o slovníky a doplňující učební materiály.

Žák je stimulován a podporován v zájmu o studium zvoleného jazyka, je podporována jeho sebedůvěra, samostatnost, iniciativa a schopnost sebehodnocení. Vzdělávání je doplňováno odbornými exkurzemi zejména v ošetrovatelství a projekty, které motivují žáky k prohlubování dovedností a kompetencí v cizím jazyce.

Hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z *klasifikačního řádu, který je součástí Školního řádu SZŠ Klatovy*.

Při ústním projevu žáka je hodnocena smysluplnost a srozumitelnost sdělení, zvuková stránka jazyka (výslovnost, intonace, artikulace, přízvuk, vázání slov), lexikální rozsah zejména odborné slovní zásoby a správné užití probraných gramatických pravidel, stavba věty s ohledem na srozumitelnost, plynulost a autokorekci.

Při písemném projevu je hodnocena smysluplnost a srozumitelnost sdělení, respektování probraných gramatických pravidel a lexikální rozsah odborné slovní zásoby, syntaktická znalosti.

Žák je hodnocen za řešení písemných, ústních i komunikativních úloh se zřetelem ke komplexnímu rozvoji řečových dovedností s důrazem na postupné zdokonalování.

Výsledky učení žáka jsou kontrolovány průběžně ústně i písemně, prověřováno je osvojené učivo po probraném tematickém modulu. Součástí hodnocení jsou dílčí písemné testy, frontální prověřování znalostí, domácí samostatná příprava, aktivita v hodině a zájem žáka o předmět.

Zohledňování jsou žáci se specifickými poruchami učení a žáci nadaní.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák má pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ovládá různé techniky učení a vytváří si vhodný studijní režim a podmínky. Efektivně vyhledává a zpracovává informace, využívá internetové zdroje a webové i mobilní aplikace, pořizuje si poznámky. Další vzdělávání v cizím jazyce posuzuje jako přínos ke svému komplexnímu rozvoji a vyjadřuje ho zvýšeným zájmem o rozšíření rozsahu odborné terminologie, aktivním používáním této terminologie, ochotně se zapojuje do jazykových projektů, referátů a prezentací.

Kompetence k řešení problémů

- žák získává informace potřebné k řešení problému, navrhne způsoby řešení, popřípadě varianty řešení a zdůvodní je, volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit a využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve, spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení), aktivně diskutuje a spolupracuje a tvůrčím způsobem se podílí na utváření modelových situací s klientem v řízeném dialogu. Pro efektivní řešení problémů je schopen využívat prostředky informační technologie. Navrhne taková řešení prostřednictvím digitálních technologií, která mu pomohou vylepšit efektivitu práce.

Komunikativní kompetence

- žák se vyjadřuje přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje, vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování, čte s porozuměním cizojazyčný text a písemně zpracovává jednodušší cizojazyčné odborné materiály, prezentuje a odůvodňuje svoje názory při modelových situacích jako je například komunikace se zákazníkem, vyplňování vstupního formuláře, při doporučení ošetření srozumitelně využívá odbornou slovní zásobu. Ke komunikaci je schopen využívat prostředky informační technologie. Získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech. K tomu volí postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

Personální a sociální kompetence

- žák reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku, pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a

jiných činností, pravidelně vyhodnocuje svůj jazykový pokrok v učení tvorbou vlastního jazykového pasu, reaguje v cizím jazyce adekvátně a společensky přijatelně na hodnocení svého jednání a kvalitu pracovního výkonu, na pochvalu či stížnost zákazníka.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žák si uvědomuje v rámci plurality a multikulturního soužití vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých, váží si hodnot místní a národní, evropské i světové kultury. Při nácviku modelových situací s klienty různého pohlaví, věku a společenské kultury vždy vyjadřuje respekt k osobní identitě člověka a dodržuje v cizím jazyce stylistické normy vyjadřující zásady slušného chování.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- žák vhodně komunikuje s potenciálními zaměstnavateli, zajímá se o nové trendy ve studovaném

oboru, dokáže se vhodně cizím jazykem prezentovat a znalost cizojazyčné odborné slovní zásoby chápe jako výhodu v boji s konkurencí na trhu práce. Efektivně dokáže využít prostředky informační technologie.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

- žák komunikuje elektronickou poštou, aktivně a s nadšením vyhledává a zpracovává odborné texty získané z různých informačních zdrojů včetně elektronických a dokáže používat široké spektrum webových i mobilních aplikací. Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat a chrání ostatní i sebe před možným nebezpečím v digitálním prostředí.

Odborné kompetence

- žák vhodně navazuje kontakt s klienty, hovoří s nimi, naslouchá jim, vytváří přátelskou atmosféru, pomáhá jim překonat obavy či ostych.

Průřezová témata

jsou nedílnou součástí koncepce školy a jejich zásady, principy a hodnoty si žáci osvojují a uplatňují průběžně. Do jednotlivých tematických modulů *Lidské tělo, V lékárně, U lékaře, Nemocnice a nemocniční oddělení, Zdraví a nemoci, Zdravý životní styl, První pomoc, Příjem do nemocnice, Budoucí povolání, Lázně, Denní hygiena, SZŠ, Věda a technika v nemocnici, Invalidé, Zdravotnické systémy v ČR, USA a Velké Británii, Praxe* jsou následující průřezová témata zařazována tak, by si žák uvědomil vzájemnou použitelnost a souvislost svých znalostí a dovedností v různých vzdělávacích oblastech, a to vždy podle vhodné vazby na učivo.

Občan v demokratické společnosti

- žáci se ve výuce seznámí s některými specifiky, tradicemi a zvyky anglicky mluvících zemí a v souvislosti s tím jsou vedeni k poznávání a vnímání odlišností estetického cítění, akceptaci nových kultur, respektu k nim a k nacházení společného porozumění (*Lidské tělo, U lékaře, Nemocnice, Příjem do nemocnice, Lázně*)

- žáci jednají s lidmi, vyslechnou jejich názor a přiměřeně diskutují na dané téma, vyjadřují v souladu s jazykovou kulturou ústně i písemně svoje názory, jednají samostatně a dovedou pracovat i v týmu se vzájemným respektem,

- žáci jsou schopni zvládnout většinu běžných činností potřebných k životu ve společnosti jako je korespondence, běžná konverzace na obecná i odborná témata, vyplňování formulářů, objednávek (*Objednání pacienta, První pomoc, U lékaře, V lékárně, Příjem do nemocnice*).

Člověk a svět práce

- výuka předmětu zodpovědně podporuje žáky v jejich orientaci na trhu práce a zvyšuje tím jejich pracovní hodnotu a možnosti uplatnění,

- žáci si zvyšují svou kvalifikaci schopností odborně komunikovat ve svém oboru také v cizím jazyce, což je zvýhodňuje před konkurencí na trhu práce (*Nemocnice, Lázně, Praxe*),

- žáci vyhledávají a pracují s novými odbornými informacemi, zodpovědně je vyhodnocují a

využívají (*Péče o invalidy, Zdraví a nemoci*),

- žáci se dovedou písemně a ústně prezentovat při vstupu na trh práce, sestavit žádosti o zaměstnání, odpovědi na inzeráty, napsat profesní životopis, jednat s potenciálním zaměstnavatelem (*Střední zdravotnická škola a odborné pracoviště, Moje budoucí povolání*) a na úřadu práce.

Informační a komunikační technologie

- žáci jsou vedeni k efektivní práci s elektronickými informačními zdroji a internetem obecně, k používání nejen základního a aplikačního programového vybavení počítače ale i se širokým spektrem webových i mobilních aplikací, pracují s vhodně zvolenými moderními vzdělávacími programy a dalšími elektronickými materiály,

- žáci pracují s informačními zdroji v cizím jazyce a na základě znalosti odborné terminologie pak využívají své poznatky také při obsluze další moderní technologie a přístrojového vybavení při praktické výuce (*Věda a technika v nemocnici*).

Člověk a životní prostředí

- součástí výuky je také diskuse o životním prostředí, přírodě a soukromém i pracovním okolí každého z nás,

- žáci si uvědomují dopad své činnosti na zdravý životní styl a životosprávu člověka a s využitím odborné terminologie přiměřeně svým znalostem vhodně komunikují o manipulaci a ekologickém využití používaných léků, o jejich uskladnění, expirační době a zacházení s ohledem na životní prostředí, diskutují o hospodaření s energiemi, materiály a vodou, o recyklování odpadů,

- žáci s využitím odborné slovní zásoby v cizím jazyce dovedou vhodně motivovat k dodržování osobní a provozní hygieny, varují před možným rizikem při ošetření a vyzývají k respektování bezpečnostních předpisů (*Denní hygiena, Zdravý životní styl, Zdraví a nemoci*).

3.ročník

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
<u>Poslech:</u> - výsledky vzdělávání studenta odpovídají výsledkům vzdělávání dosažených v předmětu Anglický jazyk-1.cizí jazyk a odpovídají cílové jazykové úrovni B1 podle SERR pro jazyky. <u>Ústní interakce:</u> - výsledky vzdělávání studenta odpovídají výsledkům vzdělávání dosažených v předmětu Anglický jazyk-1.cizí jazyk a odpovídají cílové jazykové úrovni B1 podle SERR pro jazyky. <u>Samostatný ústní projev:</u> - výsledky vzdělávání studenta odpovídají výsledkům vzdělávání dosažených v předmětu Anglický jazyk-1.cizí jazyk a odpovídají cílové jazykové úrovni B1 podle SERR pro jazyky. - ve všech tematických celcích vede v různých	<u>Jazykové prostředky:</u> - vhodně jsou integrovány jazykové prostředky, které jsou probírány a procvičovány v předmětu Anglický jazyk – 1. cizí jazyk a odpovídají jazykové úrovni A2/B1 dle SERR pro jazyky <u>Konverzační situace, jazykové funkce:</u> Seznamovací rozhovor formálního, neformálního charakteru Sjednání schůzky Pozvání

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
modelových situacích s potenciálním klientem kosmetických služeb základní běžnou i odbornou konverzaci v anglickém jazyce Čtení: - výsledky vzdělávání studenta odpovídají výsledkům vzdělávání dosažených v předmětu Anglický jazyk-1.cizí jazyk a odpovídají cílové jazykové úrovni B1 podle SERR pro jazyky. Psaní: Žák: -odpoví a napíše e-mail -napíše inzerát, odpoví na inzerát -napíše a vyplní žádost o práci -napíše CV a motivační dopis -napíše jednoduché sdělení, zprávu, vzkaz -zaznamená informace ze čteného či slyšeného projevu Žák: - vyjmenuje části lidského těla - popíše části hlavy - rozdělí trup do jednotlivých dutin a vyjmenuje jejich vnitřní orgány - vysvětlí a jmenuje části končetin - vyjmenuje hlavní části kostry a zhodnotí její význam - charakterizuje lidské smysly -vysvětlí činnost a funkci lidského těla Žák: - popíše návštěvu u lékaře - požádá lékaře o lékařský předpis - pohovoří o návštěvě lékárny - reaguje na lékárníka a zodpovídá jeho dotazy - zeptá se na léky bez receptu a na cenu léku - rozdělí léky podle druhu - charakterizuje další zboží, které je dostupné v lékárně - popíše dávkování jednotlivých léků Žák: - popíše návštěvu u lékaře - vysvětlí okolnosti návštěvy - pohovoří o lékařském vyšetření	V obchodě Společenské a zdvořilostní fráze Přání, nabídka, žádost, odmítnutí, omluva, rada, poděkování, prosba, doporučení Jednoduchý telefonický rozhovor Souhlas, nesouhlas, jednoduchý argument, radost, zklamání, vyjádření přesvědčení a názoru Beseda o zdravém životním stylu, významu sportu Pracovní pohovor, nabídka pracovních míst, na pracovišti Diskuze o problémech současného světa Řízená diskuze o dalším vzdělávání Odborné tematické celky: Lidské tělo - hlavní části, hlava, trup, horní končetina, ruka, dolní končetina, chodidlo, kostra, dutiny a orgány, kůže, smyslové orgány, činnost a funkce lidského těla V lékárně - u lékaře, lékařská prohlídka, lékárna, druhy léků, další zboží v lékárně, užívání léků, léky na lékařský předpis a bez předpisu U lékaře - návštěva lékaře, příznaky nemoci, zdravotní sestra, konverzace lékař –

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
- zmíní příznaky nemoci - zahájí, udržuje a ukončí rozhovor s lékařem - vyjádří svůj pocit a zdravotní potíže - zodpoví otázky lékaře - zeptá se na svůj zdravotní stav Žák: - pohovoří o zdravotnické škole - charakterizuje jednotlivé předměty - popíše odbornou praxi na jednotlivých odděleních - rozdělí nemocnici do jednotlivých oddělení - porovná ambulantní a lůžkovou část nemocnice - vyjmenuje a charakterizuje jednotlivá zdravotnická povolání - popíše povinnosti a náplň práce zdravotníků - zmíní své oblíbené oddělení a vysvětlí, proč je tomu tak Žák: - vysvětlí, jak je třeba předcházet nemocem - vyjmenuje různé nemoci - popíše příznaky jednotlivých nemocí - popíše léčení jednotlivých nemocí - charakterizuje zdravý životní styl - porovná množství spánku, práce a volného času - vysvětlí správné stravovací návyky - zmíní význam sportu a pohybu - zdůrazní škodlivost alkoholu, kouření a drog - porovná vegetariánství a veganství Žák: - pohovoří o životním stylu - vysvětlí význam zdravého životního stylu - charakterizuje zdravé stravovací návyky - porovná zdravé stravovací návyky se svou životosprávou - popíše správný pitný režim - zmíní tradiční českou kuchyni - porovná českou kuchyni, zmíní své oblíbené jídlo - zhodnotí význam sportu a pohybu - popíše svůj postoj ke sportu a svou oblíbenou sportovní činnost - rozvine argumentaci o škodlivosti kouření, alkoholu a drog	pacient, lékařská prohlídka, stanovení diagnózy, léky, lékárna, domácí léčení Nemocnice, nemocniční oddělení - SZŠ, nemocniční oddělení, ambulantní část nemocnice, lůžková část nemocnice, nemocniční personál, povinnosti zdravotníka, oblíbené oddělení Zdraví a nemoci - prevence, druhy nemocí, příznaky nemocí, léčení nemocí, dobrý psychický stav, zdravá životospráva, škodlivé látky, sport, vegetariánství, u lékaře Zdravý životní styl - zdravá a nezdravá strava, zdravý životní styl, nezdravý životní styl, sport, škodlivé látky a srovnání životních stylů

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
Žák: - vysvětlí význam poskytnutí první pomoci - popíše první pomoc při poraněních – krvácení, krvácení z nosu, zlomeniny, drobná poranění /pořezání, odřenina, škrábnutí/popálení - charakterizuje příznaky zlomeniny - rozdělí zlomeniny na otevřené a zavřené - charakterizuje stupně popálení - popíše složení lékárničky Žák: - rozdělí příjmy na dva druhy - popíše jednotlivé příjmy - vysvětlí, jak příjmy probíhají - zmíní, jak jsou pacienti zvaní - vyplní přijímací kartu - vyjmenuje věci, které jsou nezbytné k pobytu v nemocnici - vysvětlí, jestli někdy byl v nemocnici a jak příjem probíhal Žák: - charakterizuje povolání zdravotníka - zdůrazní význam povolání pro společnost - popíše významné charakterové vlastnosti zdravotníka - vysvětlí povinnosti k pacientovi - vysvětlí povinnosti k lékaři - vysvětlí povinnosti k sobě samotnému - porovná vztah mezi pacientem a zdravotníkem - vysvětlí svou volbu tohoto povolání Žák: - popíše Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně - vyjmenuje další lázně v ČR - charakterizuje používané léčebné metody v lázních - vyjmenuje nemoci, které se léčí v lázních - vyjmenuje nezbytné věci pro pobyt v lázních - zmíní svůj pobyt v lázních, popř. svůj pobyt popíše Žák: - charakterizuje vývoj hygieny od minulosti do přítomnosti	První pomoc - krvácení, krvácení z nosu, zlomeniny, drobná poranění, spáleniny, lékárnička Příjem do nemocnice - plánovaný a náhlý příjem, pozvání do nemocnice, přijímací karta, nezbytné věci do nemocnice Moje budoucí povolání - povolání zdravotníka, jeho vlastnosti a povinnosti k pacientovi, k lékaři, k sobě samému, vztah mezi zdravotníkem a pacientem Lázně - Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně a další, léčení nemocí, používané metody, potřebné věci

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
- popíše svou osobní hygienu - zdůrazní význam mytí rukou - porovná sprchování a koupání - vysvětlí význam hygieny v nemocnici - zmíní hygienu, pořádek a domácí práce doma - vyjmenuje potřebné vybavení pro úklid Žák: - charakterizuje zdravotnickou školu - vyjmenuje studijní obory, školní předměty - pohovoří o mimoškolních aktivitách - pohovoří o zkoušení a závěrečných zkouškách - popíše budovu školy a její vybavení - vyjmenuje zdravotnická povolání a stručně je charakterizuje - vysvětlí svůj vztah ke škole Žák: - charakterizuje technické vybavení nemocnice - vyjmenuje technická zařízení a přístroje - popíše počítačové vybavení - zdůvodní význam komunikačních zařízení – mobilů, pagerů, telefonů, ... - vyjmenuje a zdůvodní význam vyšetřovacích přístrojů a zařízení-ultrazvuku, rentgenu, magnetické rezonance, CT, mamografu, ... Žák: - rozdělí invalidy na osoby s mentálním a tělesným postižením - charakterizuje hluchotu – příčiny, pomůcky, život - charakterizuje slepotu – příčiny, pomůcky, život - popíše příčiny tělesného postižení a používané pomůcky - vyhodnotí problémy invalidů - zmíní organizace, které pomáhají invalidům - jmenuje známé invalidy a charakterizuje jejich život Žák: -popíše fungování jednotlivých zdravotnických systémů -porovná zdravotnické systémy jednotlivých zemí -stručně vysvětlí výhody a nevýhody jednotlivých	Denní hygiena - hygiena v minulosti a současnosti, osobní hygiena, hygiena ráno, během dne, večer, hygiena v nemocnici, domácí práce, hygienické prostředky Střední zdravotnická škola a odborné pracoviště - popis budovy, odborné učebny, studijní obory, všeobecné předměty, odborné předměty, přestávky, jídelna, sportovní, kulturní vyžití, cesty do zahraničí, maturitní ples, charitativní činnost Věda a technika v nemocnici - technická zařízení, počítače, pagery, mobily, televize, ultrazvuk, rentgen, mamograf, magnetická rezonance Invalidé - mentální a tělesné postižení, hluchota, slepota, problémy invalidů, známé osobnosti – invalidé

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
systémů Žák: -popíše průběh praxe -popíše pracoviště, činnosti, používané pomůcky, přístroje a nástroje -vysvětlí přínos praxe pro své budoucí povolání	Zdravotnické systémy -zdravotnický systém v ČR, USA a Velké Británii, stručná charakteristika a porovnání, výhody, nevýhody, důležitá telefonní čísla Praxe -průběh praxe, kde, přínos pro budoucí povolání, činnosti, pomůcky, přístroje

6.1.4 Cizí jazyky - Seminář z anglického jazyka

Počet hodin celkem: 32

Počet hodin v jednotlivých ročnících: 4. ročník – 1 hodina týdně, celkem 32 hodin

Cíl předmětu:

Cílem předmětu jazykový seminář je vybavit žáka v návaznosti na základní vzdělání takovými obecnými a komunikativními dovednostmi, které mu umožní dorozumění v oblasti osobní, veřejné, vzdělávací a profesní a připraví ho k úspěšnému složení maturitní zkoušky z anglického jazyka odpovídající úrovni B1 podle SERR. Vzdělávání v semináři z anglického jazyka směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Rozsah produktivní slovní zásoby činí přibližně 570 lexikálních jednotek za rok. Na konci studia žák skládá maturitní zkoušku z anglického jazyka na úrovni, která odpovídá úrovni B1 podle SERR.

Obecné cíle předmětu

Cílem je vybavit žáka takovými dovednostmi, aby:

- komunikoval v cizím jazyce v běžných situacích života, v projevech mluvených i psaných na všeobecná témata a volil adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky,
- efektivně pracoval s cizojazyčným textem, zpracovával a využíval ho jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností,
- získával informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky využíval ke komunikaci,
- pracoval s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce, včetně internetu, s různými typy slovníků a cizojazyčnými příručkami.
- byl schopen efektivně využívat prostředky informační technologie a ovládal potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb.

Výsledky vzdělávání v oblastech citů, postojů a preferencí hodnot

Výuka předmětu jazykový seminář směřuje k tomu, aby žák:

- rozšiřoval a prohluboval svou komunikativní kompetenci a celkový rozhled,
- toleroval tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a podílel se na aktivním životě ve společnosti,
- používal vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání a rozvíjel svou schopnost učit se po celý život,
- jednal samostatně a odpovědně ve vlastním a veřejném zájmu,
- přistupoval aktivně a tvořivě k problémům a hledání různých řešení.

Charakteristika učiva:

Náplň předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – Komunikace v cizím jazyce.

Obsahem výuky je systematické rozvíjení dovedností žáků v těchto oblastech:

Řečové dovednosti

- receptivní řečové dovednosti: poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, čtení textů, práce s textem včetně různých typů textů v digitálním prostředí
- produktivní řečové dovednosti: ústní a písemné vyjadřování situačně i tematicky zaměřené, písemné zpracování textu, překlad, reprodukce, vlastní písemný projev
- interaktivní řečové dovednosti: střídání receptivních a produktivních činností, dialogy, dopis

Jazykové prostředky

- výslovnost - zvukové prostředky jazyka, obtížné jevy
- grafická podoba jazyka a pravopis
- slovní zásoba a její tvoření
- gramatika – ohebné slovní druhy a jejich základní tvarosloví, předložky, spojky, větná skladba, nejčastěji používané vazby sloves a podstatných a přídavných jmen, zápor a nejčastěji používané specifické gramatické jevy v angličtině

Tematické okruhy

se týkají konkrétních, všeobecných a běžných témat z oblasti osobní, osobnostní, veřejné, společenské, vzdělávací a pracovní:

- osobní a společenský život – představování, fáze života, city a emoce, kultura
- každodenní život – služby, reklama, vybavení domu, školní rok, práce, zdraví, sportovní události
- svět kolem nás – rostliny a zvířata, cestování a doprava, věda

Komunikační situace:

- získávání a předávání informací, sjednání schůzky, telefonický rozhovor, objednávka služby, vyřízení vzkazu, v restauraci, v hotelu, v obchodě, v cestovní kanceláři, v ordinaci lékaře, orientace v místě, pracovní pohovor

Jazykové funkce:

- obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, společenské a zdvořilostní fráze, odůvodnění a obhájení postoje nebo názoru, prezentace návrhu.

Poznatky o zemích:

- základní poznatky všeobecného charakteru k poznání anglicky mluvících zemí, jejich kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí
- informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice

Učivo je vhodně mezipředmětově propojeno především s předměty český jazyk, 1. cizí jazyk, literární výchova, občanská výchova a ICT.

Metody a formy výuky:

Do vyučování jsou vhodně integrovány tyto metody a formy výuky:

- *expoziční metody* (motivační vyprávění, motivační rozhovor, motivační skupinová diskuse)
- *metody osvojování nového učiva* (výklad, popis, vysvětlení, přednáška, řízený rozhovor, skupinová diskuse, samostatná a skupinová práce)
- *aktivující didaktické metody* (hry, rozhovory, besedy, samostatná vystoupení žáků)
- *fixační metody* (ústní opakování učiva, procvičování, doplňování, testy, frontální opakování, soutěže, praktické upevňování dovedností)
- *metody práce s cizojazyčným textem* (vyhledávání informací, analytické čtení, překlad a práce se slovníky, poslech s porozuměním, práce s internetem a webovými i mobilními aplikacemi, cizojazyčnými časopisy a texty)

Při výuce jazykového semináře jsou vhodně používány názorné pomůcky, dílčí tematické listy, zábavné materiály, ukázky korespondence a informační materiály, internetové zdroje a webové i mobilní aplikace.

Gramatické učivo se opírá o systém mateřského jazyka a je soustavně upevňováno s oporou o učebnici, slovníky a doplňující učební materiály.

Žák je stimulován a podporován v zájmu o studium zvoleného jazyka, je podporována jeho sebedůvěra, samostatnost, iniciativa a schopnost sebehodnocení.

Vzdělávání je doplňováno exkurzemi, které motivují žáky k prohlubování dovedností a kompetencí v cizím jazyce a umožňují kontakt s rodilými mluvčími a poznání anglicky mluvících zemí a jejich kultury.

Hodnocení žáků:

Klasifikace se řídí samostatnými Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (vnitřní klasifikační řád), která jsou součástí Školního řádu.

Při ústním projevu žáka je hodnocena smysluplnost a srozumitelnost sdělení, zvuková stránka jazyka (výslovnost, intonace, artikulace, přízvuk, vázání slov), lexikální rozsah a správné užití probraných gramatických pravidel, stavba věty s ohledem na srozumitelnost, plynulost a autokorekci.

Při písemném projevu je hodnocena smysluplnost a srozumitelnost sdělení, přesnost jazykových prostředků a respektování probraných gramatických pravidel a lexikální a syntaktické znalosti s ohledem na srozumitelnost.

Žák je hodnocen za řešení písemných, ústních a komunikativních úloh se zřetelem ke komplexnímu rozvoji řečových dovedností s důrazem na postupné zdokonalování.

Výsledky učení žáka jsou kontrolovány ústně i písemně, prověřováno je osvojené učivo po probraném gramatickém či tematickém celku. Součástí hodnocení jsou písemné práce, testy, diktáty, didaktické testy, frontální pověřování znalostí, domácí samostatná příprava, aktivita v hodině a zájem žáka o předmět.

Zohledňování jsou žáci se specifickými poruchami učení a žáci nadaní.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Žák má pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ovládá různé techniky učení a vytváří si vhodný studijní režim a podmínky. Efektivně vyhledává a zpracovává informace, využívá internetové zdroje a webové i mobilní aplikace, pořizuje si poznámky. Další vzdělávání v cizím jazyce posuzuje jako přínos ke svému komplexnímu rozvoji a ochotně se zapojuje do jazykových projektů, referátů a prezentací.

Kompetence k řešení problémů

Žák získává informace potřebné k řešení problému, navrhne způsoby řešení, popř. varianty řešení a zdůvodní je, volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit a využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve. Spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení), aktivně diskutuje a spolupracuje při utváření modelových situací, řízeném dialogu a tvůrčím způsobem řeší zadání písemných prací, propojuje své cizojazyčné znalosti se svými životními zkušenostmi. Pro efektivní řešení problémů je schopen využívat prostředky informační technologie. Navrhne taková řešení prostřednictvím digitálních technologií, která mu pomohou vylepšit efektivitu práce.

Komunikativní kompetence

Žák se vyjadřuje přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje, vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování. Vyjadřuje se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v cizím jazyce, čte s porozuměním cizojazyčný text a písemně zpracovává jednodušší cizojazyčné materiály, prezentuje a odůvodňuje svoje názory při modelových situacích. Ke komunikaci je schopen využívat prostředky informační technologie. Získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech. K tomu volí postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

Personální a sociální kompetence

Žák reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku, pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností, pravidelně vyhodnocuje svůj jazykový pokrok v učení tvorbou vlastního jazykového pasu, reaguje v cizím jazyce adekvátně a společensky přijatelně na hodnocení svého jednání.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák si uvědomuje v rámci plurality a multikulturního soužití vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých, váží si hodnot místní a národní, evropské i světové kultury. Při nácviu modelových situací s osobami různého věku, pohlaví a společenské kultury vždy vyjadřuje respekt k osobní identitě člověka a dodržuje v cizím jazyce stylistické normy vyjadřující zásady slušného chování.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák vhodně komunikuje s potenciálními zaměstnavateli, prezentuje svůj odborný potenciál a své profesní cíle, zajímá se o nové trendy ve studovaném oboru, účastní se soutěží, kde se dokáže vhodně prezentovat a znalost cizího jazyka ho zvýhodňuje v boji s konkurencí na trhu práce, efektivně dokáže využít prostředky informační technologie.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

Žák komunikuje elektronickou poštou a aktivně vyhledává a zpracovává informace získané z různých otevřených informačních zdrojů včetně elektronických, dokáže používat široké spektrum webových i mobilních aplikací. Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat a chrání ostatní i sebe před možným nebezpečím v digitálním prostředí.

Odborné kompetence

Jsou zařazeny do předmětu Odborná terminologie.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

Žák jedná s lidmi, vyslechne jejich názor a přiměřeně diskutuje na dané téma, vyjadřuje ústně i písemně svoje názory v rozsahu osvojené slovní zásoby, jedná samostatně a pracuje i v týmu.

Člověk a svět práce

Žák přiměřeně pracuje s informacemi, vyhledává je, vyhodnotí a používá, představí se, domluví si po telefonu schůzku, sdělí svoje záliby, profesi, popíše pracoviště a některé pracovní operace a jmenuje jiné pracovní příležitosti na trhu práce.

Člověk a životní prostředí

Žák poznává svět a lépe mu rozumí, rozlišuje a hodnotí sociální chování své i jiných z hlediska zdraví a životosprávy.

Informační a komunikační technologie

Žák pracuje s elektronickými informačními zdroji, používá základní a aplikační programové vybavení počítače, pracuje se vzdělávacími jazykovými programy a dokáže používat široké spektrum webových i mobilních aplikací a ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení a služeb.

4.ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
<u>Poslech:</u> Žák: - rozumí pokynům a instrukcím, které se týkají organizace jazykového vyučování - rozumí známým slovům a běžným frázím - chápe hlavní myšlenku a záměr či názor mluvčího - chápe hlavní smysl autentické konverzace - postihne hlavní body a specifické informace - rozumí orientačním pokynům a jednoduchým technickým informacím, které se týkají předmětů každodenní potřeby <u>Samostatný ústní projev:</u> Žák: - popíše sebe, druhé, místo, cestu, věc, zážitek, událost, zkušenost, činnost - porovná různé alternativy - vyjádří myšlenky, přesvědčení, pocity, sny - vysvětlí své názory, reakce, plány, jednání a stručně je zdůvodní - vysvětlí, co považuje za důležité a proč - řekne, co hledá, potřebuje, nepotřebuje - stručně souvisle pohovoří na známé téma <u>Ústní interakce:</u> Žák: - vyjádří souhlas/nesouhlas - zjistí, předá, ověří si a potvrdí informace - zahájí, udrží a ukončí jednoduchý rozhovor a	<u>Řečové dovednosti:</u> - receptivní řečová dovednost sluchová - poslech - receptivní řečová dovednost zraková - čtení a práce s textem - produktivní řečová dovednost ústní - produktivní řečová dovednost písemná - jednoduchý překlad - interaktivní řečové dovednosti - interakce ústní a písemná <u>Jazykové prostředky:</u> Výslovnost Pravopis Slovní zásoba a její tvoření Gramatika - členy - počitatelnost podstatných jmen - stupňování přídavných jmen a příslovcí - osobní a přivlastňovací zájmena - číslovky - slovesné časy - spojovací výrazy - předložky <u>Tematické okruhy:</u> Fáze života City a emoce

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
do určité míry se v rozhovoru chopí iniciativy - vyzve partnera v komunikaci k vyjádření názoru - stručně komentuje názor, reaguje na vyjádřené pocity - zodpoví běžné otázky, které se týkají podrobností - požádá o zopakování toho, co mu bylo řečeno - ujistí se, že si s partnerem vzájemně rozumí <u>Čtení:</u> Žák: - čte foneticky správně text se známou slovní zásobou - hláskuje správně slova - orientuje se v textu - pochopí hlavní obsah textu, myšlenku, záměr - vyhledá v textu hlavní myšlenku - porozumí přáním, pocitům, popisu událostí, výstavbě textu, jednoduchým návodům, předpisům, nápisům, pokynům - vyhledá a shromáždí informace - odhadne význam neznámého výrazu - vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu - při své práci používá různé typy slovníků <u>Psaní:</u> Žák: - sestaví krátký dopis o sobě - napíše pozdrav na pohlednici, např. z prázdnin či dovolené - vyplní přihlášku, formulář s osobními údaji - napíše blahopřání - stručně zaznamená informace ze čteného či slyšeného projevu - sestaví souvislý jednoduchý text týkající se známého tématu - napíše jednoduchý formální dopis nebo e-mail, např. žádost o zaměstnání, reakci na inzerát - napíše neformální dopis nebo e-mail, např. kamarádovi - napíše jednoduchou pozvánku	Služby, reklama Vybavení domu Rostliny a zvířata Školní rok Práce Zdraví Sportovní události Kultura Cestování Věda <u>Komunikační situace, jazykové funkce:</u> Seznamovací rozhovor formálního a neformálního charakteru Pracovní pohovor V obchodě Blahopřání Společenské a zdvořilostní fráze Omluva, poděkování, prosba, žádost <u>Poznátky o zemích:</u> - vybrané poznatky všeobecného charakteru k poznání anglicky mluvících zemí, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice

6.1.5 Cizí jazyky - Německý jazyk

Počet hodin celkem: 256 hodin

Počet hodin v jednotlivých ročnících: 1. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64
2. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64
3. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64
4. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64

Cíl předmětu:

Cílem předmětu cizí jazyk je vybavit žáka v návaznosti na základní vzdělání takovými obecnými a komunikativními dovednostmi, které mu umožní dorozumění v oblasti osobní, veřejné, vzdělávací a profesní. Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá úrovni A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, přičemž cílovou jazykovou úroveň žáka 1. a 2. ročníku je úroveň A1 a ve 3. a 4. ročníku žák dosáhne úrovně A2 podle SERR. Rozsah produktivní slovní zásoby činí přibližně 570 lexikálních jednotek za rok.

Obecné cíle předmětu

Cílem je vybavit žáka takovými dovednostmi, aby:

- komunikoval v cizím jazyce v běžných situacích života, v projevech mluvených i psaných na všeobecná témata a volil adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky,
- efektivně pracoval s cizojazyčným textem, zpracovával a využíval ho jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností,
- získával informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky využíval ke komunikaci,
- pracoval s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce, a to i prostřednictvím digitálních technologií, s různými typy slovníků a cizojazyčnými příručkami.

Výsledky vzdělávání v oblastech citů, postojů a preferencí hodnot

Výuka předmětu cizí jazyk směřuje k tomu, aby žák:

- rozšiřoval a prohluboval svou komunikativní kompetenci a celkový rozhled,
- toleroval tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a podílel se na aktivním životě v multikulturní společnosti,
- používal vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání a rozvíjel svou schopnost učit se po celý život,
- jednal samostatně a odpovědně ve vlastním a veřejném zájmu,
- přistupoval aktivně a tvořivě k problémům a hledání různých řešení.

Charakteristika učiva:

Náplň předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce.

Obsahem výuky je systematické rozvíjení dovedností žáků v těchto oblastech:

Řečové dovednosti

- receptivní řečové dovednosti: poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, čtení textů, práce s textem
- produktivní řečové dovednosti: ústní a písemné vyjadřování situačně i tematicky zaměřené, písemné zpracování textu, překlad, reprodukce, vlastní kratší písemný projev

- interaktivní řečové dovednosti: střídání receptivních a produktivních činností, dialogy, dopis

Jazykové prostředky

- výslovnost - zvukové prostředky jazyka, obtížné jevy
- grafická podoba jazyka a pravopis
- slovní zásoba a její tvoření
- gramatika – ohebné slovní druhy a jejich základní tvarosloví, předložky, spojky, větná skladba, nejčastěji používané vazby sloves a podstatných a přídavných jmen, zápor a nejčastěji používané specifické gramatické jevy v němčině

Tematické okruhy

se týkají konkrétních, všeobecných a běžných témat z oblasti osobní, osobnostní, veřejné, společenské, vzdělávací a pracovní:

- osobní a společenský život – představování, moje rodina, rodinné oslavy a svátky, bydlení, domácí práce, zájmy, sportovní aktivity, volný čas, životopis a plány do budoucna
- každodenní život – denní režim, u lékaře, jídlo a pití, nakupování, obchody, počasí, studium
- svět kolem nás – místo, kde žiji, Česká republika (základní údaje), realie německy mluvících zemí (základní údaje), cestování a doprava

Komunikační situace:

- získávání a předávání informací, sjednání schůzky, telefonický rozhovor, objednávka služby, vyřízení vzkazu, v restauraci, v hotelu, v supermarketu, na trhu, v cestovní kanceláři, v ordinaci lékaře, orientace v místě, pracovní pohovor

Jazykové funkce:

- obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, společenské a zdvořilostní fráze, odůvodnění a obhájení postoje nebo názoru.

Poznátky o zemích:

- základní poznatky všeobecného charakteru k poznání německy mluvících zemí, jejich kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí
- informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice

Učivo je vhodně mezipředmětově propojeno především s předměty český jazyk, 1. cizí jazyk, literární výchova, odbornými předměty a odborným výcvikem, dějepisem, občanskou výchovou a informačními technologiemi.

Metody a formy výuky :

Do vyučování jsou vhodně integrovány tyto metody a formy výuky:

- *expoziční metody* (motivační vyprávění, motivační rozhovor, motivační skupinová diskuse)
- *metody osvojování nového učiva* (výklad, popis, vysvětlení, přednáška, řízený rozhovor, skupinová diskuse, samostatná a skupinová práce)
- *aktivující didaktické metody* (hry, rozhovory, besedy, samostatná vystoupení žáků)
- *fixační metody* (ústní opakování učiva, procvičování, doplňování, testy, frontální opakování, soutěže, praktické upevňování dovedností)
- *metody práce s cizojazyčným textem* (vyhledávání informací, analytické čtení, překlad a práce se slovníky, poslech s porozuměním, práce s internetem, cizojazyčnými časopisy a texty)

Při výuce cizích jazyků jsou vhodně používány názorné pomůcky, dílčí tematické listy, zábavné materiály, ukázky korespondence a informační materiály.

Gramatické učivo se opírá o systém mateřského jazyka a je soustavně upevňováno s oporou o učebnice, pracovní sešity, slovníky a doplňující učební materiály. Žák je stimulován a podporován v zájmu o studium zvoleného jazyka, je podporována jeho sebedůvěra, samostatnost, iniciativa a schopnost sebehodnocení. Vzdělávání je doplňováno exkurzemi, které motivují žáky k prohlubování dovedností a kompetencí v cizím jazyce a umožňují kontakt s rodilými mluvčími a poznání německy mluvících zemí a jejich kultury.

Hodnocení žáků :

Klasifikace se řídí samostatnými Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (vnitřní klasifikační řád), která jsou součástí Školního řádu.

Při ústním projevu žáka je hodnocena zvuková stránka jazyka (výslovnost, intonace, artikulace, přízvuk, vázání slov), lexikální rozsah a správné užití probraných gramatických pravidel, stavba věty s ohledem na srozumitelnost, plynulost a autokorekci.

Při písemném projevu je hodnocena přesnost jazykových prostředků a respektování probraných gramatických pravidel a lexikální a syntaktické znalosti s ohledem na srozumitelnost.

Žák je hodnocen za řešení písemných, ústních a komunikativních úloh se zřetelem ke komplexnímu rozvoji řečových dovedností s důrazem na postupné zdokonalování.

Výsledky učení žáka jsou kontrolovány ústně i písemně, prověřováno je osvojené učivo po probraném gramatickém či tematickém celku. Součástí hodnocení jsou písemné práce, testy, didaktické testy, frontální pověřování znalostí, domácí samostatná příprava, aktivita v hodině a zájem žáka o předmět.

Zohledňováni jsou žáci se specifickými poruchami učení a žáci nadaní.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat :

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Žák má pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ovládá různé techniky učení a vytváří si vhodný studijní režim a podmínky. Efektivně vyhledává a zpracovává informace, pořizuje si poznámky. Další vzdělávání v cizím jazyce posuzuje jako přínos ke svému komplexnímu rozvoji a ochotně se zapojuje do jazykových projektů, referátů a prezentací.

Kompetence k řešení problémů

Žák získává informace potřebné k řešení problému, navrhne způsoby řešení, popř. varianty řešení a zdůvodní je, volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit a využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve. Spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení), aktivně diskutuje a spolupracuje při utváření modelových situací, řízeném dialogu a tvůrčím způsobem řeší zadání písemných prací, propojuje své cizojazyčné znalosti se svými životními zkušenostmi.

Komunikativní kompetence

Žák se vyjadřuje přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje, vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování. Vyjadřuje se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v cizím jazyce, čte s porozuměním cizojazyčný text a písemně

zpracovává jednodušší cizojazyčné materiály, prezentuje a odůvodňuje svoje názory při modelových situacích.

Personální a sociální kompetence

Žák reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku, pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností, pravidelně vyhodnocuje svůj jazykový pokrok v učení tvorbou vlastního jazykového pasu, reaguje v cizím jazyce adekvátně a společensky přijatelně na hodnocení svého jednání.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák si uvědomuje v rámci plurality a multikulturního soužití vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých, váží si hodnot místní a národní, evropské i světové kultury a má k nim vytvořen pozitivní vztah. Při nácviku modelových situací s osobami různého věku, pohlaví a společenské kultury vždy vyjadřuje respekt k osobní identitě člověka a dodržuje v cizím jazyce stylistické normy vyjadřující zásady slušného chování.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák vhodně komunikuje s potenciálními zaměstnavateli, prezentuje svůj odborný potenciál a své profesní cíle, zajímá se o nové trendy ve studovaném oboru, účastní se odborných kurzů, školení a soutěží, kde se dokáže vhodně prezentovat a znalost cizího jazyka ho zvýhodňuje v boji s konkurencí na trhu práce.

Digitální kompetence

Žák komunikuje elektronickou poštou a aktivně vyhledává a zpracovává informace získané z různých otevřených informačních zdrojů.

Odborné kompetence:

Cílem je vybavit žáky znalostmi a kompetencemi pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budoucí profesní kariéru.

Průřezová témata :

Občan v demokratické společnosti

Žák jedná s lidmi, vyslechne jejich názor a přiměřeně diskutuje na dané téma, vyjadřuje ústně i písemně svoje názory v rozsahu osvojené slovní zásoby, jedná samostatně a pracuje i v týmu.

Člověk a svět práce

Žák přiměřeně pracuje s informacemi, vyhledává je, vyhodnotí a používá, představí se, domluví si po telefonu schůzku, sdělí svoje záliby, profesi, popíše pracoviště a některé pracovní operace a jmenuje jiné pracovní příležitosti na trhu práce, komunikuje s pacientem.

Člověk a životní prostředí

Žák poznává svět a lépe mu rozumí, rozlišuje a hodnotí sociální chování své i jiných z hlediska zdraví a životosprávy.

Člověk a digitální svět

Žák pracuje s elektronickým slovníkem, používá základní a aplikační programové vybavení počítače za účelem vyhledávání inzerátů na trhu práce, pracuje se vzdělávacími jazykovými programy.

1. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
<u>Poslech:</u> Žák: - rozumí pokynům a instrukcím, které se týkají organizace jazykového vyučování - rozumí známým slovům a základním frázím - pochopí hlavní myšlenku poslechu na probírané téma - pochopí hlavní smysl autentické konverzace, která je pomalu a zřetelně vyslovovaná - rozpozná jednoduché izolované informace <u>Samostatný ústní projev:</u> Žák: - používá jednoduché obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, při seznamování, vítání a loučení - pozdraví v různých situacích, představí se, řekne svůj věk a odkud pochází - řekne, co dělá ve volném čase - pojmenuje volnočasové aktivity - pojmenuje barvy, oblečení - řekne, co hledá, potřebuje, nepotřebuje - pojmenuje členy rodiny a vysvětlí příbuzenské vztahy - používá jednoduché fráze a věty <u>Ústní interakce:</u> Žák: - někoho představí a používá jednoduché fráze při setkání a loučení - klade jednoduché otázky - zeptá se lidí, jak se jmenují, kde bydlí, na jejich známé a jejich věci, na stejné otázky i odpoví, pokud jsou formulovány pomalu a zřetelně - ověří si informace - dorozumí se v obchodě, zeptá se na cenu a řekne, kolik co stojí <u>Čtení:</u> Žák: - čte foneticky správně text se známou slovní zásobou	<u>Řečové dovednosti:</u> - receptivní řečová dovednost sluchová - poslech - receptivní řečová dovednost zraková - čtení a práce s textem - produktivní řečová dovednost ústní - produktivní řečová dovednost písemná - jednoduchý překlad - interaktivní řečové dovednosti - interakce ústní a písemná <u>Jazykové prostředky:</u> Výslovnost Pravopis Slovní zásoba a její tvoření Gramatika - členy a množné číslo podstatných jmen - silné skloňování podstatných jmen - přídavné jméno v přísudku - osobní a přivlastňovací zájmena, - základní číslovky - časování sloves v přítomném čase (sein, haben, pravidelná, nepravidelná a způsobová slovesa) - vazba ich möchte - zdůraznění větného členu - zápor (nein, nicht, kein), užití doch - pořádek slov ve větě oznamovací a tázací, postavení předmětů a příslovečných určení - otázky doplňovací (W-Fragen) a zjišťovací (Ja/Nein-Fragen) - rozkazovací způsob - tykání, vykání - všeobecný podmět man - vazba es gibt

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- hláskuje správně slova - orientuje se v textu učebnice - pochopí hlavní obsah textu - vyhledá v textu hlavní myšlenku - vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu - při své práci používá dvojjazyčný slovník <u>Psaní:</u> Žák: - sestaví krátký dopis o sobě - napíše jednoduchý pozdrav na pohlednici, např. z prázdnin či dovolené - vyplní jednoduchou přihlášku, formulář s osobními údaji - napíše blahopřání - sestaví několik jednoduchých vět o sobě - stručně zaznamená informace ze čteného či slyšeného projevu - sestaví souvislý jednoduchý text týkající se známého tématu	<u>Tematické okruhy:</u> Představování Volný čas Škola – vybavení, předměty Moje rodina Rodinné oslavy a svátky Jídlo a pití <u>Komunikační situace, jazykové funkce:</u> Seznamovací rozhovor formálního a neformálního charakteru V obchodě Blahopřání Společenské a zdvořilostní fráze Omluva, poděkování, prosba, žádost <u>Poznátky o zemích:</u> - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání německy mluvících zemí, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice

2. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
<u>Poslech:</u> Žák: - rozumí pokynům a instrukcím, které se týkají organizace jazykového vyučování - rozumí známým slovům a základním frázím - pochopí hlavní myšlenku poslechu na probírané téma - pochopí hlavní smysl autentické konverzace, která je pomalu a zřetelně vyslovovaná - rozpozná jednoduché izolované informace	<u>Řečové dovednosti:</u> - receptivní řečová dovednost sluchová - poslech - receptivní řečová dovednost zraková - čtení a práce s textem - produktivní řečová dovednost ústní - produktivní řečová dovednost písemná - jednoduchý překlad - interaktivní řečové dovednosti

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
<u>Samostatný ústní projev:</u> Žák: - používá jednoduché obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, při seznamování, vítání a loučení - pozdraví v různých situacích, představí se, řekne svůj věk a odkud pochází - řekne, co dělá ve volném čase - pojmenuje volnočasové aktivity - pojmenuje barvy, oblečení - řekne, co hledá, potřebuje, nepotřebuje - pojmenuje členy rodiny a vysvětlí příbuzenské vztahy - používá jednoduché fráze a věty <u>Ústní interakce:</u> Žák: - někoho představí a používá jednoduché fráze při setkání a loučení - klade jednoduché otázky - zeptá se lidí, kde bydlí, na cestu městem, na stejné otázky i odpoví, pokud jsou formulovány pomalu a zřetelně - popíše denní činnosti - dorozumí se v obchodě, zeptá se na cenu a řekne, kolik co stojí <u>Čtení:</u> Žák: - čte foneticky správně text se známou slovní zásobou - hláskuje správně slova - orientuje se v textu učebnice - pochopí hlavní obsah textu - vyhledá v textu hlavní myšlenku - vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu - při své práci používá dvojjazyčný slovník <u>Psaní:</u> Žák: - sestaví krátký dopis o sobě - napíše jednoduchý pozdrav na pohlednici, např. z prázdnin či dovolené - vyplní jednoduchou přihlášku, formulář s osobními údaji	- interakce ústní a písemná <u>Jazykové prostředky:</u> Výslovnost Pravopis Slovní zásoba a její tvoření Gramatika Gramatika - slovesa s odlučitelnými a neodlučitelnými předponami - préteritum sloves sein a haben - časové údaje, řadové číslovky - osobní zájmena ve 3.p a 4.p. - předložky se 3.p., 4. p., se 3.p a 4. p. - perfektum slabých a vybraných silných sloves <u>Tematické okruhy:</u> Charakteristika osoby Bydlení Orientace ve městě Denní program Nákupy Volný čas Rakousko, Vídeň <u>Komunikační situace, jazykové funkce:</u> Seznamovací rozhovor formálního a neformálního charakteru V obchodě Blahopřání Společenské a zdvořilostní fráze Omluva, poděkování, prosba, žádost <u>Poznátky o zemích:</u> - vybrané poznátky všeobecného i odborného charakteru k poznání německy mluvících zemí, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- napíše blahopřání - sestaví několik jednoduchých vět o sobě - stručně zaznamená informace ze čteného či slyšeného projevu - sestaví souvislý jednoduchý text týkající se známého tématu	

3. ročník

<u>Poslech:</u> Žák: - rozumí frázím a nejběžnější slovní zásobě z oblastí, které se ho bezprostředně týkají - rozumí smyslu autentického poslechu - pochopí význam krátkých zpráv a hlášení <u>Samostatný ústní projev:</u> Žák: - vyjádří se na známé téma - mluví o sportech, svém životním stylu - stručně reprodukuje jednoduchý přečtený text, v němž se objevuje známá slovní zásoba - stručně reprodukuje jednoduchý vyslechnutý text, v němž se objevuje známá slovní zásoba - vypráví o sobě - využívá přiměřenou slovní zásobu a formuluje jednoduché větné konstrukce - dbá na jazykovou správnost <u>Ústní interakce:</u> Žák: - komunikuje v jednoduchých běžných situacích vyžadujících přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech - vede krátkou společenskou konverzaci, ale nedokáže ji sám udržet - vyjádří osobní názor - zeptá se ostatních, co dělali v minulosti, jak trávili víkend - upřesní informace o nabízeném zboží - vyjádří radost z dárku a poděkuje za něj - popřeje k Vánocům a narozeninám - v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci v běžných situacích <u>Čtení:</u> Žák: - čte foneticky správně krátký jednoduchý text,	<u>Řečové dovednosti:</u> - receptivní řečová dovednost sluchová - poslech - receptivní řečová dovednost zraková – čtení a práce s textem - produktivní řečová dovednost ústní - produktivní řečová dovednost písemná - jednoduchý překlad - interaktivní řečové dovednosti - interakce ústní a písemná <u>Jazykové prostředky:</u> Výslovnost Pravopis Slovní zásoba a její tvoření Gramatika -préteritum způsobových sloves -časové předložky -stupňování přídavných jmen -přídavná jména v přívlastku po členu určitém, neurčitém, nulovém -sloveso werden -perfektum pravidelných, nepravidelných a smíšených sloves -zájmeno was für ein a welcher -zvrtná slovesa -vedlejší věty s weil, wenn, als, obwohl -souvětí souřadné <u>Tematické okruhy:</u> Cestování Německo, pamětihodnosti Berlína
---	--

ve kterém se vyskytuje běžná slovní zásoba - orientuje se v textu, který obsahuje běžnou slovní zásobu - pochopí hlavní myšlenky textu - při své práci používá různé typy slovníků <u>Psaní:</u> Žák: - napíše krátké a jednoduché poznámky a zprávy týkající se jeho základních potřeb - napíše jednoduchý osobní dopis - napíše jednoduché sdělení - zaznamená v bodech informace ze čteného či slyšeného projevu s běžnou slovní zásobou - sestaví krátký text týkající se známého tématu	Móda Počasí Lidské tělo – popis Zdravý životní styl Sport <u>Komunikační situace, jazykové funkce:</u> Můj včerejší den - hovor Společenské a zdvořilostní fráze Omluva, poděkování, prosba, žádost Souhlas, nesouhlas, jednoduchý argument, radost, zklamání, rada, doporučení Žádost o pomoc, službu, informaci, vyjádření lítosti, zájmu <u>Poznatky o zemích:</u> - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání německy mluvících zemí, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice
---	---

4. ročník

<u>Poslech:</u> Žák: - rozumí hlavním myšlenkám poslechu, který obsahuje běžnou slovní zásobu - rozumí smyslu autentické konverzace, která obsahuje běžnou slovní zásobu - nalezne konkrétní informace - pochopí smysl krátkých zpráv a hlášení - rozliší různé mluvčí <u>Samostatný ústní projev:</u> Žák: - vyjádří svůj názor na známé téma - stručně reprodukuje krátký přečtený text, v němž se objevuje běžná slovní zásoba - stručně reprodukuje vyslechnutý text, v němž se objevuje běžná slovní zásoba	<u>Řečové dovednosti:</u> - receptivní řečová dovednost sluchová - poslech - receptivní řečová dovednost zraková - čtení a práce s textem - produktivní řečová dovednost ústní - produktivní řečová dovednost písemná - jednoduchý překlad - interaktivní řečové dovednosti - interakce ústní a písemná <u>Jazykové prostředky:</u> Výslovnost Pravopis Slovní zásoba a její tvoření Gramatika
--	--

- přednese krátké sdělení na zadané známé téma - stručně vypráví příhodu či zážitek - vyjádří své sny, naděje a cíle - charakterizuje svůj vztah k médiím - doporučí kulturního zařízení - stručně charakterizuje umělecké dílo - využívá běžnou slovní zásobu a formuluje jednoduché větné konstrukce - dbá na jazykovou správnost <u>Ústní interakce:</u> Žák: - zapojí se do hovoru na známé téma - řekne, co studuje a čím by chtěl být a na to samé se zeptá ostatních - zeptá se na polohu místa na mapě - získá potřebnou informaci v běžných situacích - komunikuje v běžných předvídatelných situacích - zvládne společenskou konverzaci, ale sám ji neudrží <u>Čtení:</u> Žák: - čte krátké jednoduché texty - vyhledá konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech, např. inzerátech, prospektech, jídelních lístcích - rozumí jednoduchým osobním i formálním dopisům - odvodí význam neznámých předvídatelných slov z kontextu - při své práci používá různé typy slovníků <u>Psaní:</u> Žák: - napíše neformální dopis - napíše jednoduchý formální dopis (žádost o zaměstnání) - napíše krátkou odpověď na neformální dopis - sestaví jednoduchý inzerát - napíše jednoduchý vzkaz - napíše jednoduchý e-mail - napíše stručný životopis - zaznamená v bodech informace z jednoduchého čteného či slyšeného projevu	- infinitiv s zu a bez zu - věty s wenn, dass, obwohl a damit - préteritum slabých, silných a nepravidelných sloves - VV vztažné a podmínkové - Konjunktiv II <u>Tematické okruhy:</u> Cestování Média Kulturní život Opakování probraných témat <u>Komunikační situace, jazykové funkce:</u> Diskuse o volbě budoucího povolání Společenské a zdvořilostní fráze Omluva, poděkování, prosba, žádost Souhlas, nesouhlas, jednoduchý argument, radost, zklamání Žádost o pomoc, službu, informaci, vyjádření lítosti, rady, doporučení Vyjádření názoru, naděje, argumentace, přesvědčování <u>Poznátky o zemích:</u> - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání německy mluvících zemí, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice
--	---

6.2 Společenskovědní vzdělávání

6.2.1 Občanská nauka

Počet hodin celkem: 128 hodin

Počet hodin v jednotlivých ročnících: 1. ročník – 1 hodina týdně, celkem 32

2. ročník – 1 hodina týdně, celkem 32

3. ročník – 1 hodina týdně, celkem 32

4. ročník – 1 hodina týdně, celkem 32

Cíl předmětu:

Cílem výuky občanské nauky je připravit žáky na aktivní život v demokratické společnosti, pozitivně ovlivňovat hodnotovou orientaci žáků tak, aby byli slušnými lidmi a informovanými občany, kteří si váží demokracie a svobody a usilují o její zachování, vést žáky k tomu, aby jednali zodpovědně a uvážlivě vůči sobě i ostatním, naučit žáky porozumět společnosti a světu, kde žijí, uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet a hodnotit obklopující realitu, zaujímat stanovisko na základě argumentů, získávat informace z různých zdrojů, kriticky je přijímat, nenechat sebou manipulovat.

Osvojené vědomosti využijí žáci ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení otázek svého občanského rozhodování i při řešení problémů osobního, právního a sociálního charakteru.

Charakteristika předmětu:

Obsah předmětu vychází z obsahových okruhů RVP - *Společenskovědní vzdělávání a Vzdělávání pro zdraví*. Učivo je rozvrženo do čtyř tematických celků:

Člověk v lidském společenství – žáci získají vědomosti, které budou sloužit k jejich orientaci v lidské společnosti, pozornost je věnována postavení národnostních menšin a postavení mužů a žen.

Člověk jako občan – žáci jsou vybaveni základními občanskými vědomostmi, seznámí se s podstatou a funkcemi státu, principy demokracie, s politickými stranami, ideologiemi, s postavením ČR v Evropě a ve světě, s důsledky globalizace.

Člověk a právo – žáci se seznamují s podstatou právního státu, se soustavou právních institucí a jejich

fungováním a s právním minimem potřebným pro soukromý a občanský život.

Člověk a svět – žáci si uvědomí, jaké otázky řešila a řeší filosofie, pracují s dostupným filosofickým textem a používají příslušný pojmový aparát filosofie.

Metody a formy výuky:

Metody slovní – vyprávění, vysvětlování, práce s textem, rozhovor

Metody diskusí

Frontální výuka

Skupinová výuka

Samostatná práce žáků

Hodnocení žáků:

Klasifikace se řídí samostatnými Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (vnitřní klasifikační řád), která jsou součástí Školního řádu. Zohledňováni jsou žáci se specifickými poruchami učení.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- žáci efektivně vyhledávají a zpracovávají informace,
- s porozuměním poslouchají mluvené projevy,

- k učení využívají různé informační zdroje,
- přijímají hodnocení svých výsledků od jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

- žáci získávají potřebné informace,
- využívají vědomosti a zkušenosti nabyté dříve,
- při řešení problémů spolupracují s ostatními.

Komunikativní kompetence

- žáci se přiměřeně vyjadřují k účelu jednání a v uvedených komunikačních situacích,
- formulují své myšlenky srozumitelně a souvisle,
- aktivně diskutují s vrstevníky, rozumí sdělení druhých a respektují jejich názory.

Personální a sociální kompetence

- žáci si stanovují cíle a priority podle zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- reagují adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímají radu i kritiku,
- odpovědně plní svěřené úkoly,
 - přispívají k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žáci jednají v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování,
- uvědomují si vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu,
- zajímají se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě,
- uznávají tradice a hodnoty svého národa, chápou jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu.

Digitální kompetence

- žáci jsou schopni získávat informace z otevřených zdrojů

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

- žáci hledají kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností,
- dovedou se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby,
- váží si materiálních a duchovních hodnot a snaží se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Obsah tématu:

- komunikace – 3. ročník Sociologie,
- společnost - jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství – 3. ročník Sociologie, 5. ročník Náboženství,

- historický vývoj (především v 19. a 20. století) – 4. ročník Politologie,
- stát, politický systém, politika, soudobý svět – 3. ročník Člověk v mezinárodním prostředí, 4. ročník Politologie,
- masová média – 3. ročník Sociologie,
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita – 5. ročník Filosofie, 5. ročník Etika,
- potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život – 3. ročník Právo.
- Člověk a životní prostředí*
- žáci si uvědomují souvislosti mezi lokálními, regionálními a globálními problémy – 3. ročník Člověk a mezinárodní prostředí.
- Člověk a svět práce*
- žáci si uvědomí význam společenské prestiže pro sociální stratifikaci – 3. ročník Sociologie.
- Člověk a digitální svět*
- žáci umějí používat základní aplikační programové vybavení počítače za účelem vyhledání informací, pracovat se vzdělávacími programy

1. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák:	Sociologie
- vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé koncepce	1. Koncepce společnosti
- popíše současnou českou společnost	
- interpretuje kulturu jako životní způsob	2. Kultura
- pojmenuje složky kultury	
- vysvětlí pojmy hmotná a duchovní kultura	
- diskutuje o odlišnostech kultur	
- objasní význam péče o kulturní hodnoty	
- uvede epochy vývoje komunikace	3. Masová média
- pojmenuje druhy masmédií a vysvětlí jejich funkci	
- objasní podstatu a důležitost socializace	4. Socializace
- vyvodí zprostředkovatele socializace	
- charakterizuje „vlčí děti“	
- rozliší sociální roli a sociální status	5. Sociální nerovnost
- vymezi příčiny nerovnosti	
- uvede postupy, jimiž lze řešit sociální problémy	
- popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace	
- uvede příklady, kdy je v praktickém životě	

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
porušována rovnost pohlaví (genderové problémy)	
- vysvětlí rozdíly mezi druhy sociálních skupin - objasní funkci rodiny - zdůvodní nezastupitelné místo rodiny v životě člověka	6. Sociální skupiny
- vysvětlí pojmy právo a právní stát a objasní úlohu práva - uvede příklady právních vztahů - rozliší fyzickou a právnickou osobu - objasní, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a kdy má trestní odpovědnost	Právo 1. Pojem práva
- představí právní řád - charakterizuje hierarchický systém právních předpisů ČR za použití termínu právní síla - vysvětlí působnost právní normy	2. Právo jako systém
- vymezí činnost soudců, státních zástupců, notářů, advokátů, ombudsmana a exekutora - popíše soustavu soudů v ČR - vysvětlí postavení a význam Ústavního soudu - charakterizuje roli Nejvyššího správního soudu	3. Právní ochrana
- pojmenuje základní příbuzenské vztahy - zformuluje práva a povinnosti dětí a rodičů - diskutuje o vztazích mezi partnery, mezi rodiči a dětmi - popíše, kde může získat pomoc při řešení svých problémů - charakterizuje jednotlivé možnosti náhradní rodinné péče	4. Právní odvětví - rodinné právo
- debatuje o dědění ze zákona a ze závěti - vyjmenuje druhy smluv a uvede jejich příklady - popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv a z vlastnického práva	- občanské právo
- vysvětlí rozdíl mezi trestným činem a přestupkem - uvede nejčastější druhy trestných činů a přestupků a vyjmenuje druhy trestů - uvede argumenty pro trest smrti a proti němu	- trestní právo

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - vymezí pojem stát s důrazem na jeho definiční znaky a vyjmenuje funkce státu - uvede, jak lze získat české státní občanství a jak ho lze pozbýt - popíše státní symboly ČR - vysvětlí rozdíl mezi monarchií a republikou - rozliší různá uspořádání státu - objasní podstatu demokratického a totalitního státu - vysvětlí význam událostí důležitých pro českou státnost - objasní příčiny migrace lidí	Politologie 1. Stát
- zařadí Ústavu ČR do právního řádu - vyjmenuje části Ústavy a stručně vymezí jejich obsah	2. Ústava
- objasní význam práv a svobod - vyjmenuje části Listiny základních práv a svobod ČR a stručně vymezí jejich obsah - popíše způsoby, jak lze obhajovat ohrožená lidská práva a identifikuje významná hnutí a organizace zabývající se ochranou lidských práv	3. Lidská práva
- charakterizuje demokracii - objasní, jak demokracie funguje, jaké má problémy a proč je nevhodné propagovat hnutí omezující lidská práva a svobodu jiných lidí	4. Demokracie
- popíše dělbu moci v demokratických státech a pojmenuje složky státní moci - určí hlavní subjekty zákonodárné a výkonné moci v ČR, rozliší jejich pravomoci a náplň činnosti - uvede základní fáze legislativního procesu v ČR	5. Státní moc
- objasní znaky voleb v demokratických státech - zdůvodní potřebu svobodných voleb - rozliší aktivní a pasivní volební právo - vysvětlí rozdíl mezi poměrným a většinovým volebním systémem - stručně popíše průběh voleb do PČR a do obecní a krajské samosprávy - jednoduše vysvětlí volbu prezidenta ČR	6. Volby
- uvede strukturu územní samosprávy v ČR a příklady funkcí obecní a krajské samosprávy - vysvětlí, jak se mohou občané podílet na samosprávě obce	7. Územní samospráva

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- rozliší práci starosty, primátora a hejtmana	
- objasní úlohu politických stran - vysvětlí základní rozdíl mezi pravicovými a levicovými stranami - charakterizuje současný český politický systém	8. Politika
- stručně charakterizuje základní ideologické proudy - diskutuje o nebezpečí fašismu, rasismu, xenofobie	9. Ideologie
- vysvětlí, co je občanská společnost - uvede příklady společenských organizací, které působí na našem území	10. Občanská společnost

3. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - uvede, kdy a kde filosofie vznikla - rozpozná odlišnosti v nahlížení světa člověkem prostřednictvím mýtu a prostřednictvím filosofie - vysvětlí, jaké otázky filosofie řeší - pojmenuje a stručně charakterizuje základní filosofické problémy a disciplíny	Filosofie 1. Vznik, filosofické problémy a disciplíny
- představí významné filosofické školy - charakterizuje základní tematiku předsókratovské filosofie - pomocí vhodných textů interpretuje hlavní myšlenky Sókrata, Platóna a Aristotela	2. Antická filosofie
- objasní středověké hledání vzájemného vztahu víry a rozumu - vysvětlí rozdíl mezi patristikou a scholastikou na osobnostech jejich hlavních představitelů	3. Středověká filosofie
- určí předpoklady renesančního návratu k antice - objasní proměnu filosofie - diskutuje o machiavelismu	4. Renesanční filosofie
- představí základní filosofické směry a osobnosti - interpretuje jednoduché filosofické texty - rozliší způsoby kladení filosofických otázek, jimiž se vyznačovaly racionalismus a empirismus	5. Novověká filosofie

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- identifikuje charakteristické znaky osvícenské filosofie, pozitivismu, iracionalismu, pragmatismu, fenomenologie, existencialismu, strukturalismu a kriticky tyto směry zhodnotí	
- vyjmenuje významné představitele české filosofie a zařadí je do příslušného období nebo k filosofickému směru	6. Česká filosofie

4. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - vymezí formy mezinárodní pomoci a spolupráce - vyjmenuje hlavní mezinárodní organizace - popíše cíle, strukturu a činnost OSN, NATO, EU - stručně objasní vývoj procesu evropské integrace po druhé světové válce - vyjmenuje členské země EU - identifikuje základní svobody EU - objasní význam začlenění ČR do EU a do schengenského prostoru - diskutuje o postavení ČR v soudobém světě a o podílu ČR na aktivitách mezinárodních organizací	Člověk v mezinárodním prostředí 1. Mezinárodní organizace
- vyjmenuje, s jakými problémy se potýká soudobý svět	2. Globální problémy
- uvede příklady projevů globalizace - debatuje o důsledcích globalizace a o jejích dopadech na život občanů ČR	3. Globalizace
- vysvětlí na příkladu, jak lze realizovat zásady trvale udržitelného rozvoje v běžném životě	4. Trvale udržitelný rozvoj
- vymezí základní pojmy - vysvětlí roli náboženství v každodenním životě člověka - objasní postavení církví a věřících v ČR	Náboženství 1. Víra a ateismus
- charakterizuje základní světová náboženství	2. Hlavní světová náboženství
- vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty	3. Sekty
- identifikuje netoleranci k jiným náboženstvím - zdůvodní, proč jsou náboženské konflikty	4. Netolerance k náboženstvím

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
hrozbou pro mír ve světě	
- rozliší obsah pojmů etika, morálka, mravnost - charakterizuje úlohu svědomí v lidském rozhodování a jednání - zhodnotí význam tolerance pro vývoj demokratické společnosti - objasní důležitost morálního chování ve zdravotnických profesích a odpovědnost za zdraví své i druhých včetně péče o veřejné zdraví v ČR	Etika 1. Základní pojmy

6.2.2 Dějepis

Počet hodin celkem: 128 hodin

Počet hodin v jednotlivých ročnících: 1. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin
2. ročník - 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin

Cíl předmětu:

Obecným cílem předmětu dějepis, který je součástí společenskovedního vzdělávání, je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti.

Výsledky vzdělávání v oblastech citů, postojů a preferencí hodnot

Dějepis směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Kultivuje jejich historické vědomí, a tím je učí hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Dějepis směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat svých společenskovedních vědomostí a dovedností v praktickém životě ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického i filozoficko-etického rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů právního a sociálního charakteru,
- získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů – z verbálních textů (tj. tvořených slovy), z ikonických textů (obrazy, fotografie, schémata, mapy) a kombinovaných textů (např. film),
- formulovat věcně, pojmově a formálně správně své názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky, náležitě je podložit argumenty, debatovat o nich s partnery,
- jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za své rozhodnutí a jednání,
- žít čestně, cítit potřebu občanské aktivity, vážit si demokracie a svobody, usilovat o její zachování a zdokonalování, preferovat demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, i když má demokracie své stinné stránky (korupce, kriminalita,...),
- jednat v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými ctnostmi, respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance, jednat odpovědně a solidárně

- kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat
- uznávat, že lidský život je vysokou hodnotou, a proto je třeba si života vážit a chránit jej,
- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí, považovat je za stejně hodnotné jako sebe sama – tedy oprostit se ve vztahu k jiným lidem od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti,
- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, neničit hodnoty, ale pečovat o ně,
- snažit se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i širší komunitu,
- klást si v životě praktické otázky filozofického a etického charakteru a hledat na ně v diskusi s jinými i se sebou samým odpovědi.

Charakteristika předmětu:

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP Společenskovední vzdělávání.

Dějepis jako společenskovední předmět kultivuje vědomí žáků. Poskytuje žákům relativně komplexní poznatky o národních a světových dějinách a umožňuje jim tak utvořit si vlastní názor na historický vývoj. Předmět spoluvytváří hodnotový systém žáků a umožňuje jim tak sociální, politickou, mravní a estetickou orientaci, učí je chápat a oceňovat obecně uznávané lidské hodnoty, především ty, jež mají rozhodující význam v moderním světě, tj. demokracie, svoboda, spravedlnost, tolerance a solidarita. Učí žáky rozumět „jinakosti“ lidí a přemýšlet o rozdílných hodnotách, které lidé preferují, a umožňuje porozumět kulturním základům jednotlivých civilizací, uvědomovat si jejich odlišnosti a tím přispívat k dialogu mezi nimi.

Charakteristika učiva

Obsahem výuky je toto učivo:

Člověk v dějinách – poznávání dějin, starověk, středověk a raný novověk (16. – 18. století)

Novověk – 19. století – velké občanské revoluce, společnost a národy, modernizace společnosti, modernizovaná společnost a jedinec

Novověk – 20. století – vztahy mezi velmocemi, demokracie a diktatura, svět v blocích, rozpad bipolárního světa

Dějiny studovaného oboru

Pojetí výuky:

Ve výuce dějepisu je kladen důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a celoživotní vzdělávání. K této dobré přípravě je samozřejmě třeba vybraných vědomostí a dovedností, které jsou prostředkem ke kultivaci historického vědomí (především v dějinách 20. století), dále také ke kultivaci politického, sociálního, právního a ekonomického vědomí žáků a k posilování jejich mediální gramotnosti.

Výuka musí být pro žáky zajímavá, aby v nich vzbuzovala touhu po poznávání historie. Proto je výklad učiva doprovázen prací s historickými texty, obrazovým materiálem, exkurzemi, spoluprací s archivem, muzeem, galeriemi a knihovnami. Žáci jsou vedeni k poznání díla významných osobností našich i světových dějin, k poznání výsledků lidstva v boji za svobodu a lidská práva, k hlubšímu poznání národních a regionálních dějin ve vztazích a souvislostech s dějinami ostatních národů. Je rozvíjena schopnost žáků samostatně studovat odbornou literaturu a analyzovat historické dokumenty. Při výuce se vychází z místních podmínek a ze zájmů a možností žáků.

Učivo dějepisu je vhodně mezipředmětově propojeno především s učivem občanské nauky, literární výchovy, českého jazyka, cizích jazyků, informačních technologií.

Metody a formy výuky:

Při výuce dějepisu jsou využívány tyto didaktické metody a formy práce:

- metody slovní: vyprávění, vysvětlování, práce s textem
- metody názorně-demonstrační: práce s obrazem
- metody dovednostně-praktické: práce s mapou
- metody diskusní
- metody řešení problémů
- frontální výuka
- skupinová výuka
- samostatná práce žáků
- projektová výuka
- výuka podporovaná počítačem

Učivo je doplňováno návštěvami výstav, muzejních expozic a exkurzemi.

Hodnocení žáků:

Výsledky učení jsou hodnoceny průběžně a kritéria hodnocení vycházejí z Klasifikačního řádu, který je součástí Školního řádu SZŠ Klatovy. Formy zkoušení:

- ústní zkoušení
- písemné zkoušení dílčí
- písemné zkoušení souhrnné

Známkou je hodnocena především schopnost použít naučená fakta, vysvětlit pojmy, práce s mapou, s textem, písemné testové úkoly a podíl na práci týmu. Zohledňováni jsou žáci se specifickými potřebami.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Žáci jsou schopni efektivně se učit, mají pozitivní vztah k učení a vzdělávání, efektivně vyhledávají a zpracovávají informace a využívají ke svému učení různé informační zdroje.

Kompetence k řešení problémů

Žáci porozumějí zadání úkolu a určí jádro problému, získávají informace potřebné k řešení problému, volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívají zkušeností a vědomostí nabytých dříve a spolupracují při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikační kompetence

Žáci se vyjadřují přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentují, formulují své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, účastní se aktivně diskusí, formulují a obhajují své názory a postoje.

Personální a sociální kompetence

Žáci si ověřují získané poznatky, kriticky zvažují názory, postoje a jednání jiných lidí a pracují v týmu a přispívají k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a nepodléhají předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci dodržují zákony, respektují práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupují proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci, uvědomují si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupují s aktivní tolerancí k identitě druhých a zajímají se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě, uznávají tradice a hodnoty svého národa, chápou jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu a uznávají hodnoty místní,

národní, evropské i světové kultury a mají k nim vytvořen pozitivní vztah.

Digitální kompetence

Žáci pracují s běžným základním a aplikačním programovým vybavením, komunikují elektronickou poštou a získávají informace z otevřených zdrojů a zároveň si uvědomují nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

Žáci si váží materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snaží se je chránit a zachovat pro budoucí generace a osvojují si vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- osobnost a její rozvoj z hlediska estetiky,
- společnost, jednatelce a společenské skupiny, kultura, náboženství v souvislosti s dějinami umění,
- historický vývoj (především v 19. a 20. století) umění, vznik filmu.

Člověk a životní prostředí

Žáci samostatně a aktivně poznávají okolní prostředí, získávají informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů.

Člověk a svět práce

Žáci si v souvislosti s teoretickými poznatky o estetických principech osvojí schopnost sebereprezentace (estetická stránka mluveného projevu, nonverbální komunikace, úprava zevnějšku).

Člověk a digitální svět

Žáci používají základní a aplikační programové vybavení počítače pro účely získávání informací.

1. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: -objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů	1. Úvod do dějepisu – význam poznávání dějin, variabilita výkladů dějin
-uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství	2. Starověk - počátky civilizací - dědictví antiky - judaismus - křesťanství
- popíše základní – revoluční změny ve středověku a raném novověku - charakterizuje ekonomické a myšlenkové podmínky vzniku středověku -popíše podstatu agrární revoluce, objasní středověkou kolonizaci a urbanizaci -zhodnotí přínos křesťanství pro každodenní	3. Středověk a raný novověk (16. – 18. stol.) - vývoj křesťanství a jeho krize - agrární revoluce - český stát a husitství - zámořské objevy - osvícenství

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
život, kulturu i vzdělanost -zhodnotí krizi křesťanské společnosti na příkladu husitské revoluce a posoudí její dopady na českou i evropskou společnost - vysvětlí příčiny a důsledky zámořských objevů - objasní význam osvícenství a zná a zhodnotí nejvýznamnější reformy Marie Terezie a Josefa II.	- reformy Marie Terezie a Josefa II.
- na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti - objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci - popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol. - charakterizuje proces modernizace společnosti - popíše evropskou koloniální expanzi	4. Novověk -19. století Velké občanské revoluce - vznik USA - francouzská revoluce a napoleonské války - revoluce v roce 1848 v Evropě a u nás Společnost a národy - národní hnutí v Evropě a v českých zemích - českoněmecké vztahy, postavení minorit - dualismus v habsburské monarchii - vznik národního státu v Německu Modernizace společnosti - technická, průmyslová, komunikační revoluce - urbanizace, demografický vývoj - evropská koloniální expanze Modernizovaná společnost a jedinec -sociální struktura společnosti, postavení žen, sociální zákonodárství, vzdělání
- vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi - popíše první světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce	5. Novověk – 20. století Vztahy mezi velmocemi - rozdělení světa - 1. světová válka – příčiny, zlomové momenty - důsledky poválečného uspořádání Evropy a světa - české země za světové války - vznik samostatného československého státu - 1. čsl. odboj - vývoj v Rusku na poč. 20. stol.

2. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1918 – 1939), objasní vývoj česko-německých vztahů - vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize - charakterizuje fašismus a nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus - popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR - objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu	Novověk – 20. století 1. demokracie a diktatura - Československo – v meziválečném období - autoritativní a totalitní režimy - fašismus v Itálii, nacismus v Německu, komunismus v Rusku a SSSR - velká hospodářská krize - mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech - růst napětí a cesta k válce - 2. světová válka - Československo za 2. světové války, druhý čsl. odboj - válečné zločiny včetně holocaustu - důsledky 2. světové války
- objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo; - popíše projevy a důsledky studené války - charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku - popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace - popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa - vysvětlí rozpad sovětského bloku - uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století	2. Svět v blocích - poválečné uspořádání v Evropě a ve světě, studená válka - poválečné Československo, komunistická diktatura v Československu a její vývoj - demokratický svět, USA – světová supervelmoc - sovětský blok, SSSR – soupeřící supervelmoc - třetí svět a dekolonizace - konec bipolarity Východ-Západ - věda a technika ve 20. století
- orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti - vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí	3. Dějiny studovaného oboru.

6.3 Přírodovědné vzdělávání

6.3.1 Fyzika

Počet hodin celkem: 256 hodin

Počet hodin v jednotlivých ročnících: 1. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin
2. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin
3. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin
4. ročník – 2 hodina týdně, celkem 64 hodin

Cíl předmětu:

- znát běžně používané fyzikální veličiny a jejich jednotky,
- měřit běžně používané veličiny, zpracovávat a hodnotit výsledky získané měřením,
- mít základní představu o struktuře látek a jejich fyzikálních vlastnostech,
- popsat a vysvětlit základní přírodní jevy a zákony,
- směřovat k získání pozitivního postoje k přírodě, dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti a k celoživotnímu vzdělávání,
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché problémy,
- ukázat na vybraných příkladech uplatnění probíraných fyzikálních jevů a zákonitostí v lidském těle, ve zdravotnických přístrojích a terapiích,
- naučit se vyhledávat informace, kriticky je vyhodnocovat a využívat jich v diskusi o přírodovědné tematice.

Charakteristika předmětu:

Výuka fyziky navazuje na fyzikální poznatky získané v základním vzdělávání a dále je rozvíjí. Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP pro obor zdravotnické lyceum – (přírodovědné vzdělávání). Zvýšená pozornost je věnována těm tematickým celkům, ve kterých je možné ukázat přínos fyzikálních poznatků pro studovaný obor (např. ultrazvuk, účinky elektrického proudu na lidský organismus, optická soustava oka, laser a jeho využití ve zdravotnictví, působení vnějšího tlaku na organismus, mechanoterapie, termoterapie, hydroterapie, dialýza).

Učivo je strukturováno do tematických celků: Fyzikální veličiny a jejich měření, Mechanika, Molekulová fyzika a termika, Mechanické kmitání a vlnění, Elektřina a magnetismus, Optika, Fyzika mikrosvěta a Astrofyzika. Témata z celku Biofyzika jsou přiřazena k dříve uvedeným celkům.

Součástí výuky jsou pokusy (třeba s jednoduchými pomůckami) a praktická cvičení.

Výuka přispívá k hlubšímu a komplexnějšímu pochopení přírodních jevů a zákonů a také k formování žádoucích vztahů k životnímu prostředí. Umožňuje žákovi proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě, motivuje ho k celoživotnímu vzdělávání a tím přispívá k dodržování pravidel udržitelného rozvoje v odborné pracovní činnosti i v občanském životě.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí je ve fyzice realizováno v tematickém celku Fyzika mikrosvěta učivem o radiačních haváriích (posouzení vlivu člověka na přírodní a životní prostředí) a rovněž jsou využívány informace získané pomocí Internetu – průřezové téma Člověk a digitální svět.

Metody a formy výuky:

Využité metody:

- výklad, rozhovor, diskuse se současnou demonstrací na příkladech,
- cvičení – zápis a provádění výpočtů, doplňování,
- vyvozování poznatků a jejich aplikace – samostatná práce žáků, skupinová práce, učení druhých.

Hodnocení žáků:

Klasifikace se řídí Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (vnitřní klasifikační řád), která jsou součástí Školního řádu. Výsledky učení žáka jsou kontrolovány průběžně ústně i písemně.

Je sledována aktivita žáka při vyučování, přístup k řešení konkrétního úkolu. Slovní hodnocení, jehož součástí bývá i sebehodnocení žáka, je uzavřeno hodnocením numerickým.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí volí předmět fyzika strategie, pro které je typická modernost, otevřenost a širší pohled na smysl výuky.

Kompetence k učení – učitel:

- podněcuje žáka k vlastním jednoduchým výpočtům, motivuje jej k osvojení si základů kvantitativní gramotnosti,

- rozšiřuje žákům obzor o znalosti a dovednosti technické a fyzikální, podněcuje jejich zvědavost,

- vede žáka k práci s nejrůznějšími zdroji informací a digitálními technologiemi, učí je posuzovat

spolehlivost a úplnost informací v online prostředí, kriticky je hodnotit,

- v kombinaci otázek a úloh různé složitosti a délky řešení včetně krátkých numerických výpočtů

zpaměti posiluje žakovu schopnost soustředit se.

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- navozováním fyzikálních problémů buduje v žákovi pozitivní přístup k problémovým situacím

obecně a vede jej ke strukturaci problému,

- vhodným poukazováním na fyzikální modely jako nástroj řešení reálných situací učí žáka odlišit

podstatné od nepodstatného,

- směřuje žáka s jeho chybným řešením a posiluje v něm vědomí, že chyby jsou nutným a cenným

zdrojem poučení,

- probouzí v žákovi úctu k vlastním schopnostem poznání a pokoru před skutečnostmi, které jsou

ve vědeckém myšlenkovém schématu vysvětleny,

- pravidelným odkazováním k obecnosti a univerzalitě fyzikálních zákonů podporuje v žákovi touhu

v hledání takových řešení osobních situací, která jsou velkorysá a vnášejí do problémových situací

harmonii a mír.

Kompetence komunikativní – učitel:

- při skupinové práci vede žáky k věcné, efektivní, neemotivní komunikaci,

- věcným a nezaujatým hodnocením žakovských vyjádření vede žáka, aby se učil vědeckému sdělení

porozumět, popř. je nezkresleně tlumočit,
- ceněním (i chybných) kritických poznámek, vyzdvižením oprávněnosti námitek žáků v konkrétních situacích a vracením těch, kdo se mýlili, ihned zpět do debaty, učí žáka nediskvalifikovat předem
chybující a vnímat všechny účastníky diskuse jako partnery, kteří ho obohacují a s nimiž se v příznivé atmosféře dobírá obecnějšího a úplnějšího pohledu.
Kompetence sociální a personální – učitel:
- upozorňuje na přesah základních fyzikálních zákonů a jejich vztah k osobnímu lidskému hledání a dotazování,
- vede žáka k pozitivnímu přístupu k obtížím coby přirozeným jevům,
- vysvětluje smysl týmové práce,
- posiluje v žákovi hrdost nad výsledky vlastního duševního úsilí,
- rozbořením chyb v řešení posiluje v žákovi vědomí, že omyl je přirozený,
- tím, že používá celou škálu hodnocení v korektním přátelském prostředí, buduje v žákovi schopnost zvládat situace nedostatečnosti, pomáhá mu vnímat rozmanitost a odlišnost jako přirozený rys života,
hledat vlastní místo v životě a společnosti a užívat stratifikaci jako přirozené rozdělení úkolů, při němž nadanější pomáhají slabším a slabší ctí a respektují nadané v atmosféře vzájemné lidské úcty.
Kompetence občanské – učitel:
- vede žáka k osvojení si úkolu a povinnosti coby přirozené a neobtěžující součásti života,
- nácvikem číselných odhadů a výpočtů vede žáka k návyku osobního ručení za vlastní výsledek, postoj a názor,
- častým řešením problémů pomáhá žákovi zvykat si na otevřený, nebojácný a tolerantní postoj.
Kompetence k podnikavosti – učitel:
- umožňuje žákovi pracovat s nejrůznějšími pomůckami a přístroji a tím posiluje jeho zručnost,
- v prostředí otázek a odpovědí vede žáka k aktivnímu vztahu k dění okolo něho,
- důsledným vyžadováním plnění úkolů a dodržování pracovních povinností vytváří pocit zodpovědnosti,
- zadává a kontroluje dlouhodobější a domácí práce, a tím připravuje žáky na soustavnou práci.

- vede žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů,
- podporuje využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat,
- vede žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů,
- učí žáky k rutinním výpočtům efektivně využívat elektronické kalkulátory,
- učí žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů,
- vede žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje,
- vede žáky k tomu, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích ukládali do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání.

90

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
odstředivé zrychlení - k rutinním výpočtům efektivně využívá elektronický kalkulátor - využívá digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů	Aplikace ve zdravotnictví: - uplatnění odstředivé síly, odstředivky
- řeší úlohy s využitím Newtonových pohybových zákonů - určí síly, které v přírodě a v technických zařízeních působí na tělesa, vypočítá velikost třecí síly, jsou-li dány potřebné veličiny - určí tíhovou sílu působící na těleso - určí hybnost tělesa jako vektorovou veličinu - řeší problémy užitím zákona zachování hybnosti	Dynamika hmotného bodu - vztažná soustava, Newtonovy pohybové zákony - síly v přírodě a technických zařízeních - hybnost Aplikace ve zdravotnictví: - projevy setrvačnosti lidského těla při změně rychlosti pohybu, při rozjezdu a krizovém brzdění aut, funkce opěrek hlavy, bezpečnostních pásů, dětských sedaček a airbagů v automobilu
- vypočítá mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly - vyřeší problém pomocí vztahu pro účinnost při konání práce - popíše jednoduché děje s využitím zákona zachování mechanické energie (pohyb kyvadla, tělesa kmitajícího na pružině, vody pohánějící turbínu hydroelektrárny) - k rutinním výpočtům efektivně využívá elektronický kalkulátor	Mechanická práce, výkon, energie - mechanická práce a energie - příkon, výkon, účinnost
- vypočítá velikost gravitační síly působící mezi dvěma hmotnými body nebo koulemi - popíše základní druhy pohybů v gravitačním poli (volný pád, vrh svislý vzhůru, vrh vodorovný, vrh šikmý vzhůru, pohyb v centrálním gravitačním poli) - využívá digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů	Gravitační pole - gravitační pole, Newtonův gravitační zákon - gravitační a tíhová síla, pohyby v gravitačním poli Aplikace ve zdravotnictví: - beztlížný stav a stav přetížení při kosmických letech, v letadlech
- rozhodne, je-li daný pohyb tělesa posuvný nebo	Mechanika tuhého tělesa

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
- otáčivý - určí výslednici sil působících na těleso a jejich momenty - rozhodne podle výsledného momentu sil, zda budou mít síly otáčivý účinek - rozhodne, zda je tuhé těleso v rovnovážné poloze, nebo ne - určí těžiště tělesa jednoduchého tvaru	- moment síly vzhledem k ose otáčení - těžiště tělesa
- určí tlak a tlakovou sílu nebo obsah plochy, na kterou tlaková síla působí - řeší úlohy s hydraulickým zařízením - vypočítá hydrostatickou tlakovou sílu, hydrostatický tlak - vypočítá hydrostatickou vztlakovou sílu - řeší úlohy s použitím Archimédova a Pascalova zákona - vysvětlí změny tlaku v proudící kapalině - popíše příklady působení jevů a zákonů mechaniky v lidském těle - popíše příklady uplatnění jevů a zákonů mechaniky ve vyšetřovacích metodách a přístrojích používaných ve zdravotnictví - popíše příklady uplatnění jevů a zákonů mechaniky v terapiích - záznamy o použitých zdrojích ukládá do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání	Mechanika tekutin - tlak v kapalinách a plynech - vztlaková síla - proudění kapalin a plynů Aplikace ve zdravotnictví: - působení vnějšího tlaku na organismus, létání ve vysokých výškách, potápění, kesonová nemoc - využití hyperbarické resp. dekompresní komory ve zdravotnictví - fyzikální základy dýchání - sedimentace - krevní oběh, krevní tlak, - měření krevního tlaku
Žák 2. ročníku: - změří teplotu v Celsiově teplotní stupnici a vyjádří ji jako termodynamickou teplotu - vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi a řeší úlohy na teplotní délkovou a objemovou roztažnost těles - popíše vlastnosti látek z hlediska jejich částicové stavby - vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy částic (tělesa) a způsoby její změny - řeší jednoduché případy tepelné výměny pomocí kalorimetrické rovnice - řeší úlohy na děje v plynech s použitím stavové	Molekulová fyzika a termika - základní poznatky termiky (teplo a teplota, vedení tepla) - částicová stavba látek, vlastnosti látek z hlediska molekulové fyziky - teplo a práce, přeměny vnitřní energie - tělesa, tepelná kapacita, měření tepla

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
rovnice pro ideální plyn - vysvětlí mechanické vlastnosti těles z hlediska struktury látek - popíše příklady deformací pevných těles jednoduchého tvaru a řeší úlohy na Hookův zákon - popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a technické praxi - při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používá efektivně digitální komunikační prostředky, volí k tomu vhodné nástroje	- stavové změny ideálního plynu, princip tepelných motorů - struktura pevných látek, deformace pevných těles - nanomateriály (struktura, vlastnosti) - přeměny skupenství látek, skupenské teplo, vlhkost vzduchu - jevy na rozhraní dvou prostředí (membrány, osmóza, povrchové napětí, kapilární jevy) Aplikace ve zdravotnictví: - mechanické vlastnosti tkání, úrazy, mechanoterapie - teplo a chlad, tělesná teplota a její regulace, podchlazení a přehřátí organismu - termoterapie a hydroterapie - sterilizace, autokláv, termostaty - vliv vlhkosti vzduchu na organismus - dialýza - nanomateriály (cílená doprava léčiv, náhrady tkání, ochranné roušky)
- popíše vlastní kmitání mechanického oscilátoru a určí příčinu kmitání - popíše nucené kmitání mechanického oscilátoru a určí podmínky rezonance - rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření v látkovém prostředí - charakterizuje základní vlastnosti zvuku a jejich význam pro vnímání zvuku - chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu - popíše působení mechanického kmitání a vlnění na lidský organismus a jeho využití ve zdravotnictví - využívá digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů	4. Mechanické kmitání a vlnění - mechanické kmitání - mechanické vlnění (příčné a podélné, rychlost vlnění, vztah vlnové délky, frekvence a rychlosti vlnění, odraz vlnění, stojaté vlnění - vlastnosti zvukového vlnění, šíření zvuku v látkovém prostředí, ultrazvuk Aplikace ve zdravotnictví: - vnímání zvuku, sluchové pole, práh slyšení, práh bolesti - působení vibrací, infrazvuku a ultrazvuku na lidský organismus - využití ultrazvuku v diagnostice a terapii - vliv hluku na organismus - ochrana proti hluku

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
Žák 3. ročníku: - určí elektrickou sílu v poli bodového elektrického náboje - popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj - vysvětlí funkci kondenzátoru - popíše vznik elektrického proudu v látkách - řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona - sestaví podle schématu elektrický obvod a změří elektrické napětí a proud - řeší úlohy na práci, výkon a účinnost elektrických spotřebičů - vysvětlí vedení elektrického proudu v polovodičích, kapalinách a plynech - popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN - vysvětlí princip chemických zdrojů napětí - popíše typy výbojů v plynech a jejich využití - popíše magnetické pole indukčními čarami a vektorem B - určí sílu působící v magnetickém poli na pohybující se elektricky nabitou částici - vysvětlí jev elektromagnetické indukce a jeho význam v technice - popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití - charakterizuje základní vlastnosti obvodů střídavého proudu - vysvětlí princip transformátoru - vysvětlí funkci usměrňovače střídavého proudu - vysvětlí princip elektromotoru - vysvětlí vznik elektromagnetického kmitání v oscilačním obvodu - popíše vznik elektromagnetického vlnění a jeho využití ve sdělovacích soustavách - popíše elektrické projevy v lidském organismu a příklady jejich využití v metodách vyšetření a v terapiích - popíše účinky elektrického proudu na lidský organismus a zásady ochrany před úrazem elektrickým proudem a příklady jejich využití v metodách vyšetření a v terapiích - získané informace posuzuje z hlediska souladu s již známými a na základě věrohodnosti	5. Elektřina a magnetismus - elektrostatické jevy (elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, tělesa v elektrickém poli, kapacita vodiče) - elektrický proud v kovech, zákony obvodu s elektrickým proudem - elektrický proud v polovodičích, kapalinách a plynech - magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, magnetické vlastnosti látek - působení magnetického pole na pohybující se elektricky nabitou částici - elektromagnetická indukce, indukčnost - vznik střídavého proudu v generátoru - obvody střídavého proudu - princip elektromotoru - transformátor - usměrňovač - trojfázová soustava střídavého proudu v energetice - elektromagnetický oscilátor, vlastní a nucené elektromagnetické kmitání, rezonance - vznik a vlastnosti elektromagnetického vlnění, přenos informací tímto vlněním

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
příslušného zdroje získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí - vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích ukládá do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání	Aplikace ve zdravotnictví: - význam magnetického pole Země pro život na Zemi - elektrické projevy v lidském organismu (princip EKG, EEG, EMG) - účinky elektrického proudu na organismus - elektroterapie, iontoforéza - bezpečnost při práci s elektrickým proudem
- charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích - řeší úlohy na odraz a lom světla - řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami - popíše oko jako optický přístroj - vysvětlí optické principy lupy, mikroskopu, dalekohledu, fotoaparátu - vysvětlí podstatu jevů interference, ohyb a polarizace - popíše význam různých druhů elektromagnetického záření z hlediska působení na člověka a využití v praxi - vysvětlí funkci lidského oka a korekce jeho vad z hlediska optických jevů a zákonů optiky - popíše příklady uplatnění jevů a zákonů optiky ve vyšetřovacích metodách a přístrojích používaných ve zdravotnictví - popíše příklady uplatnění jevů a zákonů optiky v terapiích - využívá digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů	6. Optika - světlo a jeho šíření, optické prostředí - odraz a lom světla na rovinném rozhraní - zobrazování zrcadlem a čočkou - vlnové vlastnosti světla - spektrum atomu vodíku - elektromagnetické záření, spektrum elektromagnetického záření - emise a absorpce světla - energie záření, fotony - zdroje světla, svítivost zdrojů světla - laser Aplikace ve zdravotnictví: - infračervené, ultrafialové a rentgenové záření a jejich význam pro zdravotnictví - ochrana před škodlivými účinky záření - endoskop - akomodace, vady oka, princip použití brýlí a kontaktních čoček - hygiena osvětlení - použití laseru ve zdravotnictví - počítačová tomografie
Žák 4. ročníku: - popíše model atomu - popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu	7. Fyzika mikrosvěta - model atomu

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
- popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony - vysvětlí podstatu radioaktivity - popíše účinky radioaktivního záření na živý organismus a způsoby ochrany před tímto zářením - popíše štěpnou reakci jader uranu a její praktické využití v energetice - posoudí výhody a nevýhody způsobů, jimiž se získává elektrická energie - popíše příklady uplatnění jevů a zákonů fyziky mikrosvěta ve vyšetřovacích metodách a přístrojích používaných ve zdravotnictví - popíše příklady uplatnění jevů a zákonů fyziky mikrosvěta v terapiích - řeší problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů - využívá digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů	- nukleony, radioaktivita, jaderné záření, elementární a základní částice - zdroje jaderné energie, jaderný reaktor, bezpečnostní, ekonomická a ekologická hlediska jaderné energetiky Aplikace ve zdravotnictví: - účinky radioaktivního záření na lidský organismus - radioterapie a protonová terapie - ochrana pracovníků před účinky radioaktivního záření
- charakterizuje Slunce jako hvězdu a popíše sluneční soustavu - popíše současné názory na stavbu, vznik a vývoj vesmíru - popíše význam ozónové vrstvy pro život na Zemi - popíše a zdůvodní problémy spojené s pobytem člověka ve vesmírné stanici a jeho činnosti v otevřeném kosmickém prostoru mimo stanici - popíše význam ozónové vrstvy pro život na Zemi - využívá digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů	8. Astrofyzika - Sluneční soustava - stavba a vývoj vesmíru - výzkum vesmíru Aplikace ve zdravotnictví: - význam ozónové vrstvy pro život na Zemi - biofyzikální aspekty pobytu člověka ve vesmírné stanici a jeho činnosti v otevřeném kosmickém prostoru mimo stanici

6.3.2 Chemie

Počet hodin celkem: 320 hodin

Počet hodin v jednotlivých ročnících: 1. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64

2. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64

3. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64

4. ročník – 4 hodiny týdně, celkem 128

Cíl předmětu:

Chemie plní funkci všeobecně vzdělávacího předmětu. Cílem předmětu je:

- poskytnout žákům soubor poznatků o chemických látkách, jevech, zákonitostech a vztazích mezi nimi,
- rozvíjet vědomosti a formovat logické myšlení,
- klást důraz na schopnost aplikace dovedností a vědomostí v dalším vzdělávání, v odborné praxi i v občanském životě.

Charakteristika předmětu:

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – Přírodovědné vzdělávání.

Učivo se skládá z 6 celků: obecné chemie, anorganické chemie, organické chemie, biochemie, fyzikální chemie a analytické chemie.

Metody a formy výuky:

Metody slovní – výklad, vysvětlování, práce s učebnicí a učebním textem, zápisy na tabuli, diskuse

Metody názorně demonstrační – chemické pokusy, instruktáž

Komplexní výukové metody – frontální výuka, skupinová výuka, samostatná práce

Hodnocení žáků:

Klasifikace se řídí samostatnými Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (vnitřní klasifikační řád), která jsou součástí Školního řádu. Zohledňování jsou žáci se specifickými poruchami učení.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:**Klíčové kompetence:**

Komunikativní kompetence – komunikativní dovednosti s používáním chemické terminologie, věcně správně a srozumitelně zpracovávat přiměřeně náročné texty na odborná témata

Kompetence k řešení problémů – řešení chemických úloh různými metodami myšlení a spolupráce při řešení s jinými lidmi

Sociální kompetence – adaptace na měnící se životní podmínky a jejich pozitivní ovlivňování

Matematické kompetence – aplikace základních matematických postupů v chemické oblasti

Průřezová témata:**Člověk a životní prostředí**

- uvědomění si souvislosti mezi lokálními, regionálními a globálními problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví)

- prevence negativních vlivů chemie, možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání i v občanském životě

2. ročník – Anorganická chemie

3. ročník – Organická chemie (uhlovodíky, deriváty uhlovodíků)

4. ročník – Syntetické makromolekulární látky

Člověk a digitální svět

- práce s digitálními technologiemi při badatelských činnostech, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při komunikaci, vyhledávání a interpretaci informací k zadaným tématům

1. ročník – Obecná chemie; 2. ročník – Anorganická chemie; Analytická chemie; 3. ročník – Organická chemie; 4. ročník – Biochemie; Fyzikální chemie

1. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - zařadí chemii mezi přírodní vědy	– Obecná chemie Chemie jako přírodní věda - chemické disciplíny, význam
- rozlišuje pojmy těleso a chemická látka - porovná fyzikální a chemické vlastnosti různých látek - rozlišuje pojmy atom, molekula, ion, prvek, sloučenina - zapíše názvy a značky vybraných chemických prvků - vysvětlí rozdíl mezi chemicky čistou látkou a směsí, rozliší směs homogenní, heterogenní - popíše metody oddělování složek ze směsí a uvede příklady využití těchto metod v praxi - vyjádří složení roztoků různým způsobem, připraví roztok požadovaného složení	Klasifikace a struktura látek - chemické látky a jejich vlastnosti - částicové složení látek: atomy, molekuly, ionty - chemické prvky, sloučeniny - chemická symbolika, značky a názvy prvků - směs homogenní, heterogenní - oddělování složek směsí - roztoky, rozpustnost látek - složení roztoků, koncentrace
- popíše stavbu atomu, strukturu jádra a obalu - objasní pojmy izotop, nuklid - vysvětlí podstatu radioaktivity - vysvětlí obecně platné zákonitosti vyplývající z periodické soustavy prvků - charakterizuje přechodné a nepřechodné prvky, obecné vlastnosti nekovů a kovů	Složení a struktura atomu - jádro a obal atomu - protonové a nukleonové číslo, izotopy, nuklidy, radioaktivita - pravidla výstavby elektronového obalu atomů, valenční elektrony - periodická soustava prvků, periodický zákon
- vysvětlí vznik chemické vazby - charakterizuje typy chemických vazeb	Chemická vazba - podmínky vzniku vazby - elektronegativita - polarita chemické vazby - vazba kovalentní, iontová, kovová - vliv vazby na vlastnosti látek
- popíše základní principy pro tvorbu chemických vzorců - využívá oxidační číslo - vytváří vzorce a názvy anorganických sloučenin - ovládá názvy a vzorce iontů - tvoří a čte latinské názvy anorganických sloučenin, které se uplatňují ve zdravotnictví	Názvosloví anorganických sloučenin - oxidační číslo - názvosloví binárních sloučenin - názvosloví kyselin a hydroxidů - názvosloví solí, hydrogensolí - názvosloví podvojných solí, hydrátů solí

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
	- názvosloví iontů - základy latinského názvosloví
- definuje základní pojmy - provádí jednoduché chemické výpočty při řešení praktických chemických problémů	Chemické výpočty - atomová a molekulová hmotnost - látkové množství - hmotnost a objem jednoho molu - výpočty z chemických vzorců

2. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - vysvětlí podstatu chemických reakcí a popíše faktory, které průběh reakce ovlivňují - zapíše chemickou reakci chemickou rovnicí a vyčíslí ji - řeší chemické výpočty z rovnic	Chemické reakce - základní typy chemických reakcí - chemické rovnice - výpočty z chemických rovnic
- vysvětlí typické vlastnosti anorganických látek - charakterizuje jednotlivé prvky a jejich anorganické sloučeniny - určuje jejich význačné fyzikální a chemické vlastnosti a využití ve zdravotnictví a v běžném životě - uvede prvky důležité pro lidský organismus, jejich funkci, zdroje, význam - posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí - objasní stavbu běžných komplexních sloučenin a napíše jejich vzorec	<u>Anorganická chemie</u> - nepřechodné prvky (s a p prvky) a jejich anorganické sloučeniny - charakteristika kovů - výroba kovů, koroze - ochrana proti korozi - významné přechodné prvky (d prvky) a jejich sloučeniny - komplexní sloučeniny (názvosloví)
- posoudí vzorek a odhadne typ sloučeniny - objasní postup stanovení iontů na mokré cestě	<u>Základy kvalitativní analýzy anorganických látek</u> - zbarvení plamene - srážecí reakce kationtů - srážecí reakce aniontů

3. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - zhodnotí postavení atomu uhlíku v periodické soustavě prvků z hlediska počtu a vlastností organických sloučenin - charakterizuje vzorce a typy reakcí organických sloučenin a dokáže je využít v chemické analýze - vysvětlí zásady třídění organických sloučenin - objasní základní principy tvorby názvů - pojmenuje a napíše vzorec daného uhlovodíku	<u>Organická chemie</u> <u>Základní pojmy</u> - vlastnosti atomu uhlíku - složení a vlastnosti organických sloučenin - typy vzorců a reakcí v organické chemii - klasifikace a názvosloví organických sloučenin
- vysvětlí podstatu chemického zpracování uhlí, ropy a zemního plynu - uvede příklady uhlovodíků získaných z přírodních zdrojů	<u>Přírodní zdroje uhlovodíků</u> - chemické zpracování uhlí, ropy a zemního plynu
- uvede významné zástupce alkanů a cykloalkanů, jejich fyzikální a chemické vlastnosti, způsoby přípravy - zhodnotí jejich využití ve zdravotnictví	<u>Nasycené uhlovodíky</u> - alkany, cykloalkany
- aplikuje pravidla názvosloví při popisu sloučenin - uvede významné zástupce nenasycených uhlovodíků, jejich fyzikální i chemické vlastnosti, způsoby přípravy - zhodnotí jejich využití ve zdravotnictví a v běžném životě - posoudí jejich vliv na zdraví a životní prostředí	<u>Nenasycené uhlovodíky</u> - alkeny - alkadieny - alkyny - areny
- rozčlení organické sloučeniny do základních skupin podle charakteristické funkční skupiny - aplikuje pravidla systematického názvosloví - používá triviální i dvousložkové názvosloví - uvede významné zástupce derivátů a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a běžném životě, posoudí jejich vliv na zdraví a životní prostředí - popíše příklady uplatnění chemických jevů a postupů při vývoji nových materiálů a technologií využívaných ve zdravotnictví	<u>Deriváty uhlovodíků</u> - klasifikace - halogenderiváty - dusíkaté deriváty - hydroxyderiváty - ethery - karbonylové sloučeniny

4. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - uvede významné zástupce karboxylových kyselin a jejich derivátů a zhodnotí jejich využití v běžném životě a odborné praxi	Karboxylové kyseliny a jejich deriváty - funkční a substituční deriváty karboxylových kyselin
- charakterizuje základní zástupce této skupiny - rozlišuje dusíkaté báze v nukleových kyselinách - uvede příklady základních alkaloidů a jejich biologické působení	Heterocyklické sloučeniny - charakteristika, rozdělení, výskyt - alkaloidy, význam, využití ve zdravotnictví
- charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny - rozliší základní organické a anorganické látky lidského organismu - uvede rozdělení, výskyt, význam a působení jednotlivých tříd sacharidů - vysvětlí podstatu metabolismu sacharidů - rozlišuje tuky, vosky a další skupiny lipidů z hlediska jejich struktury a využití - charakterizuje jejich základní metabolismus - definuje bílkoviny z hlediska složení - popíše strukturální změny proteinů vlivem různých podnětů - objasní strukturu a význam jednotlivých bílkovin v organismu - vysvětlí podstatu metabolismu bílkovin - charakterizuje vitaminy, enzymy a hormony a jejich funkci v lidském organismu - vysvětlí pojmy: avitaminóza, hypervitaminóza - objasní strukturu a význam nukleových kyselin - uvede příklady terpenů a steroidů - vysvětlí význam steroidů v organismu	Biochemie - chemické složení živých organismů Sacharidy - charakteristika - dělení - zástupci - metabolismus sacharidů Lipidy - charakteristika - dělení - zástupci - metabolismus lipidů Bílkoviny, peptidy - charakteristika - dělení - zástupci - metabolismus bílkovin Biokatalyzátory - charakteristika - vitaminy, enzymy, hormony Nukleové kyseliny - charakteristika - dělení - zástupci Isoprenoidy - charakteristika - dělení - zástupci

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- vysvětlí pojem entalpie, slučovací a spalné teplo - popíše tepelné zabarvení reakce, správně zapíše termochemickou rovnici - používá Hessův zákon při výpočtu reakčních tepel - vysvětlí základní pojmy reakční kinetiky - odvodí rovnovážnou konstantu pro danou reakci - stanoví možnosti porušení rovnováhy pomocí Guldberg-Waageova zákona - vysvětlí pojem pH, určí roztoky neutrální, kyselé, zásadité - vypočítá u roztoků kyselin a zásad přibližnou hodnotu pH - objasní acidobazickou rovnováhu organismu - popíše redoxní děje - uvede význam elektrolýzy	<u>Fyzikální chemie</u> Termochemie - reakční teplo, spalné teplo, slučovací teplo - termochemické zákony Reakční kinetika Chemická rovnováha - rovnovážná konstanta Acidobazické reakce - pH a jeho měření - výpočty pH roztoků kyselin a zásad a tlumivých roztoků Elektrochemie - redoxní reakce - elektrolýza
- stručně charakterizuje syntetické makromolekulární látky - vysvětlí rozdíl mezi polymerací, polyadící a polykondenzací - uvede příklady využití vybraných plastů - diskutuje o problematice narůstajícího množství plastového odpadu	Syntetické makromolekulární látky - základní popis syntetických makromolekulárních látek - přehled a význam plastů - problematika plastů a ŽP
- vysvětlí rozdíl mezi kvalitativní a kvantitativní analytickou chemií - připraví odměrný roztok a provede stanovení a výpočet koncentrace - uvede na příkladech analytické metody používané ke sledování kvality	<u>Základy kvantitativní analýzy</u> - vážková analýza - odměrná analýza

6.3.3 Biologie

Počet hodin celkem: 288 hodin

Počet hodin v jednotlivých ročnících: 1. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64
2. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64
3. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64
4. ročník – 3 hodiny týdně, celkem 96

Cíl předmětu:

- usiluje o pochopení a respektování přírody jako celku
- směřuje k formování vztahu k přírodě a její ochraně
- společně s výchovou ke zdraví a tělesnou výchovou působí na osvojení zásad zdravého životního stylu
- směřuje k dodržování zásad udržitelného rozvoje v osobním i pracovním životě

Charakteristika předmětu:

- obsah předmětu vychází ze vzdělávacích oblastí RVP – Přírodovědné vzdělávání, Vzdělávání pro zdraví a Informatické vzdělávání
- předmět napomáhá k rozvoji klíčových kompetencí:
Kompetence k učení – práce s textem, vyhledávání a zpracovávání informací, pořizování poznámek
Komunikativní kompetence - komunikativní dovednosti s používáním odborné terminologie; věcně správně a srozumitelně zpracovávat přiměřeně náročné texty na odborná témata
Personální a sociální kompetence – hodnocení (sebehodnocení, hodnocení ostatních); mezilidské vztahy; zdravý x nezdravý životní styl; práce v týmu
Občanské kompetence – životní prostředí, trvale udržitelný rozvoj, hodnota života – přímo souvisí s předmětem (učební celky Ekologie, Biologie rostlin, živočichů a hub)
Digitální kompetence – používání digitálních zařízení a aplikací k získávání informací, tvoření prezentací, poznávaček a poznámek, k určování rostlin
- průřezová témata:
Člověk a životní prostředí – přímo souvisí s předmětem (učební celek Ekologie)
Člověk a digitální svět – využívání digitálních zařízení (viz kompetence)
- mezipředmětové vztahy: chemie, fyzika, somatologie, INF, výchova ke zdraví
- předmět je zařazen do všech čtyřech ročníků, přičemž v prvním až třetím ročníku po dvou hodinách týdně a ve čtvrtém ročníku po třech hodinách týdně
- předmět je rozvržen do sedmi učebních celků: Obecná biologie, základy mikrobiologie, biologie rostlin, biologie hub, biologie živočichů, genetika a ekologie
- žáci se učí samostatně vyhledávat a srovnávat informace a vytvářet si vlastní názor; používají aplikace k určování rostlin

Metody a formy výuky:

- frontální vyučování
- skupinové vyučování
- samostatná práce
- dialogové slovní metody
- exkurze
- využívání digitálních technologií
- laboratorní cvičení
- vyučování v přírodě

Hodnocení žáků:

- kritéria hodnocení vycházejí ze Školního řádu OA a SZŠ
- písemné opakování je prováděno formou otevřených i uzavřených otázek a odpovědí, doplňováním do textu, popisováním obrázků, tvořením schematických nákrešů
- ústní zkoušení 1-2 za školní rok

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
--------------------------	-------

1. ročník	
Žák : - uvede klasifikaci biologických vědních disciplín a jejich předmět zkoumání a v přehledu významné biologické objevy a jejich představitele; - vysvětlí obecné znaky živé hmoty; - objasní stavbu prokaryotické a eukaryotické buňky; - vysvětlí význam a funkci jednotlivých organel; - objasní rozdíly mezi jednotlivými typy buněk; - vysvětlí princip transportních dějů uvnitř buňky; - definuje a klasifikuje metabolismus a vysvětlí základní metabolické pochody v buňce; - popíše buněčný cyklus; - charakterizuje základní typy buněčného dělení; - vysvětlí význam diferenciaci a specializaci buněk pro mnohobuněčné organismy; - charakterizuje buňky lidského těla; - popíše vlastnosti kmenových buněk a možnosti jejich využití; - objasní teorie o vzniku života na Zemi; - charakterizuje chemickou a biologickou evoluci biosféry; - popíše hlavní evoluční teorie a jejich podstatu.	1 Obecná biologie - klasifikace biologických disciplín - významné biologické objevy - obecné vlastnosti živých soustav - buněčná fyziologie - buněčný cyklus, typy buněčného dělení - diferenciaci a specializaci buněk mnohobuněčných organismů - buňky a tkáně lidského těla - vznik a vývoj živých soustav na Zemi - evoluce
2. ročník	
Žák - klasifikuje a charakterizuje rostlinná pletiva; - popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů; - vysvětlí hlavní fyziologické pochody v rostlinném organismu; - charakterizuje stavbu, výskyt, význam a hlavní zástupce nižších a vyšších rostlin; - objasní princip vývojových cyklů výtrusných a semenných rostlin a jejich rozmnožování; - určuje účinné látky a jejich využití na příkladech významných léčivých rostlin.	2 Biologie rostlin - stavba a fyziologie rostlin - systém nižších a vyšších rostlin - léčivé rostliny
3. ročník	
Žák - uvede základní třídění prvoků a označí původce onemocnění člověka; - vysvětlí vznik mnohobuněčných organismů; - klasifikuje a charakterizuje živočišné tkáně; - charakterizuje vybrané taxony, zejména se zaměřením na parazity člověka; - uvede příklady zdravotních důsledků některých bezobratlých pro člověka; - charakterizuje a třídí strunatce;	3 Biologie živočichů - charakteristika prvoků, systematické rozdělení, významní zástupci - vznik mnohobuněčných živočichů - hlavní zástupci bezobratlých významní pro člověka, parazitické organismy - charakteristika a systematické rozdělení strunatců

- popíše hlavní taxony z hlediska anatomických a fyziologických znaků; - vyjmenuje významné zástupce obratlovců, jejich výskyt, význam, jejich ekologii a etologii; - popíše hlavní mezníky v evoluci orgánových soustav u živočichů; - vysvětlí evoluci člověka a proces hominizace.	- nejdůležitější skupiny obratlovců
4. ročník	
Žák - popíše stavbu těla hub, rozlišuje a charakterizuje různé typy jejich rozmnožování; - pozná typické zástupce skupin; - uvede praktický význam skupin hub s ohledem na využití ve zdravotnictví; - charakterizuje mikroskopické houby, jejich výskyt a působení, využití ve farmacii a potravinářství; - popíše příznaky otrav houbami, první pomoc a způsob léčby;	4 Biologie hub - obecná stavba - typy rozmnožování - systematické třídění - zástupci a jejich využití - jedovaté houby
- charakterizuje mikrobiologii jako vědu a její využití; - klasifikuje a charakterizuje mikroorganismy; - popíše stavbu, životní funkce a rozmnožování virů a bakterií; - uvede význam virů, bakterií a dalších mikroorganismů v přírodě a jejich praktické využití; - popíše vztah mezi viry, bakteriemi a organismem člověka; - uvede příklady virových a bakteriálních onemocnění;	5 Základy mikrobiologie - systematické členění mikroorganismů - stavba, funkce a význam virů a bakterií
- vysvětlí význam pojmů genetika, heredita a variabilita, genetická informace, alela, gen, genotyp, fenotyp; - vysvětlí molekulární příčiny dědičnosti; - vysvětlí rozdíl mezi úplnou a neúplnou dominancí; - demonstruje Mendlovy zákony na konkrétních příkladech monohybridismu a dihybridismu; - vysvětlí princip genové vazby a Morganovy zákony; - vymezí genetickou podstatu pohlavního rozmnožování a vazby genů na pohlaví; - objasní podstatu dědičnosti mitochondrií, plastidů; - vysvětlí princip a příčinu mutací, uvede jednotlivé typy mutací a druhy mutagenů; - uvede příklady metod studia dědičnosti člověka	6 Genetika - základní pojmy - vznik znaku z genu - mono - a dihybridismus, Mendlovy zákony - genová vazba, Morganovy zákony - pohlavní rozmnožování, vznik gamet, dědičnost vázaná na pohlavní chromozomy - mimojaderná dědičnost - mutace - metody genetiky - genetika člověka (dědičnost chorob, významných znaků, krevních skupin, kvantitativních znaků), genetická

používaných v praxi a jejich přínos; - řeší jednoduché příklady genetického poradenství; - objasní genealogii vybraných chorob, význačných znaků a krevních skupin; - vysvětlí podstatu genového inženýrství a jeho užití ve zdravotnictví, využití plazmidů; - diskutuje etické otázky genového inženýrství; - objasní pojmy genetiky populací a aplikuje na příkladech Hardy-Weinbergův zákon; - vysvětlí genetické mechanismy v evoluci;	prognóza - dědičnost virů a bakterií, genové inženýrství - genetické zákonitosti v populacích - genetické zákonitosti v evoluci
- objasní pojem ekologie a uvede její rozčlenění; - definuje a vhodně používá ekologickou terminologii; - vysvětlí závislost živých organismů na abiotických a biotických podmínkách; - vyjmenuje faktory ohrožující životní prostředí a uvede aktuální i perspektivní řešení jeho ochrany; - charakterizuje vliv životního prostředí na lidský organismus, uvede příklady negativních jevů prostředí a jejich zdravotní důsledky; - diskutuje věcně o aktuálních ekologických problémech, opírá se o informační zdroje.	7 Ekologie - ekologie a její klasifikace - základní ekologické pojmy - abiotické a biotické podmínky života - ochrana a tvorba životního prostředí - ekologické problémy a přístupy k jejich řešení - životní prostředí a lidské zdraví

6.4 Matematické vzdělávání

6.4.1 Matematika

Počet hodin celkem: 320 hodin

Počet hodin v jednotlivých ročnících: 1. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin
2. ročník – 3 hodiny týdně, celkem 96 hodin
3. ročník – 3 hodiny týdně, celkem 96 hodin
4. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin

Cíl předmětu:

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět matematiku používat v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, v budoucím zaměstnání, ve volném čase apod.)

Matematické vzdělávání se zaměřuje především na metody řešení úloh, zejména ve vztahu k oboru vzdělání.

Vlastním cílem matematiky je - užívat správné matematické terminologie a symboliky

- porozumět obsahu potřebných matematických pojmů a vztahů mezi nimi, užít je při řešení úloh a problémů

- používat běžné početní postupy a metody, umět vybrat nejvhodnější z nich pro řešení konkrétní situace

- provádět v praktických úlohách jednoduché výpočty z paměti, náročnější za použití kalkulátoru

- používat běžných rýsovacích pomůcek, kalkulátoru, matematických tabulek

- rozvíjet prostorovou představivost

- efektivně numericky počítat a provádět odhad a kontrolu správnosti výsledků

- formulovat matematické myšlenky slovně i písemně, matematizovat jednoduché reálné

situace

- získávat informace z různých zdrojů (grafů, diagramů, tabulek, odborné literatury a internetu), třídit je, vyhodnocovat, při řešení problému postupovat přehledně a systematicky – pracovat přesně, důsledně a vytrvale

V afektivní oblasti směřuje matematické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k matematice a zájem o její aplikace
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci
- vztah k matematice jako součásti kultury (připomínáním významných osobností a mezníků historie vědy)

Charakteristika předmětu:

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP pro Zdravotnické lyceum – matematické vzdělávání.

Tematické celky Operace s čísly, Mocniny a odmocniny, Algebraické výrazy, Funkce a její průběh, Rovnice a nerovnice, Planimetrie a Stereometrie upevňují a upřesňují znalosti žáků získané při základním vzdělávání a dále je rozvíjí. Nově jsou probírány tematické celky: Posloupnosti a jejich využití, Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika a Analytická geometrie v rovině. Matematika se významně podílí na rozvoji intelektuálních schopností žáků, především v jejich logickém myšlení, vytváření úsudků a schopnosti abstrakce. Tyto základy jsou důležité nejen pro matematické vzdělávání ve vyšších ročnících, ale i pro přírodovědné, ekonomické vzdělávání. Vede k v vhodnému a účelnému užití digitálních technologií. Učivo matematiky je rozpracováno s ohledem na požadavky ke státní maturitní zkoušce. Rozvoj schopností získaných při výuce matematiky je obecně prospěšný pro studium na kterékoliv vysoké škole, nezávisle na tom, zda vyučuje matematiku, či nikoliv.

Metody a formy výuky:

Využité metody:

- výklad, rozhovor, diskuse se současnou demonstrací na příkladech
- cvičení – zápis a provádění výpočtů, doplňování
- vyvozování poznatků a jejich aplikace – samostatná práce žáků, skupinová práce, učení druhých

Hodnocení žáků:

Klasifikace se řídí samostatnými Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (vnitřní klasifikační řád), která jsou součástí Školního řádu. Výsledky učení žáka jsou kontrolovány průběžně ústně i písemně.

Je sledována aktivita žáka při vyučování, přístup k řešení konkrétního úkolu. Slovní hodnocení je uzavřeno hodnocením numerickým.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Kompetence k učení – učitel:

- podněcuje žáka k osvojení si základů kvantitativní gramotnosti, vytváří zásobu matematických nástrojů – matematické operace, algoritmy, řešení úloh
- vede žáka k práci s nejrůznějšími zdroji informací a informačními technologiemi
- kombinací úloh různé složitosti a délky řešení včetně krátkých numerických výpočtů z paměti posiluje žákovu schopnost soustředit se
- rozvíjí schopnosti abstraktního a logického myšlení – např. počítání s proměnnými
- rozvíjí žákovu prostorovou představivost – výpočet obvodu a obsahu rovinných útvarů

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- nabízí žákům dostatek příkladů, vycházejících ze života a vede je k samostatnému uvažování a řešení problému
- pomáhá žákovi objevovat různé cesty řešení úloh, provádět rozbor úkolů, tvořit plány řešení, odhad výsledků, zvolit správný postup, vyhodnotit správnost výsledku vzhledem k zadání
- směřuje žáka s jeho chybným řešením a posiluje v něm vědomí, že chyby jsou nutným a cenným zdrojem poučení

Kompetence komunikativní – učitel:

- při skupinové práci vede žáky k věcné efektivní, neemotivní komunikaci
- rozvíjí žákovy vyjadřovací schopnosti
- podporuje žáka při prosazování a zdůvodňování vlastního názoru a zároveň ho učí přijímat kompromisy
- vrácením těch, kdo se mýlili, ihned zpět do debaty učí žáka nediskvalifikovat předem chybující a vnímat všechny účastníky diskuse jako partnery, kteří jej obohacují a s nimiž se v příznivé atmosféře dobírá obecnějšího a úplnějšího pohledu

Kompetence sociální a personální – učitel:

- častým pobytem v matematické situaci, kdy „něco nevychází“, vede žáka k pozitivnímu přístupu k obtížím coby přirozeným jevům
- vede žáky skrze společné aktivity při práci ve skupinách k prožitku týmové práce
- oceněním žákových schopností v něm posiluje hrdost nad výsledky vlastního duševního úsilí
- tím, že využívá celou škálu hodnocení v korektním a přátelském prostředí, buduje v žákovi schopnost zvládat situace nedostatečnosti, pomáhá mu vnímat rozmanitost a odlišnost jako přirozený rys života, hledat vlastní místo v životě a společnosti a zažívat stratifikaci jako přirozené rozdělení úkolů, při němž nadanější pomáhají slabším a slabší ctí a respektují nadané v atmosféře vzájemné lidské úcty

Kompetence občanské – učitel:

- vede žáka k osvojení si úkolu a povinnosti coby přirozené a neobtěžující součásti života
- nácvikem číselných odhadů a výpočtů vede žáka k návyku osobního ručení za vlastní výsledek, postoj a názor
- při řešení problémů pomáhá žákovi zvykat si na otevřený postoj, nebojácný a přitom tolerantní

Kompetence k podnikavosti – učitel:

- při práci s rýsovacími pomůckami posiluje žákovu zručnost
- důsledným vyžadováním plnění úkolů a dodržování pracovních povinností vytváří v žákovi pocit zodpovědnosti
- zadáváním a kontrolou dlouhodobějších a domácích prací připravuje žáky na soustavnou

práci

- oceněním samostatné i skupinové práce pěstuje v žákovi pozitivní vztah k čestnému a úspěšnému podnikání

Kompetence digitální – účelně využívá digitální technologie při řešení úloh

Průřezové téma:

Občan v demokratické společnosti (viz Posloupnosti a finanční matematika -3. ročník)

1. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák 1. ročníku: - provádí aritmetické operace v $\mathbb{R}$; - používá různé zápisy reálného čísla; - znázorní reálné číslo nebo jeho aproximace na číselné ose; - používá absolutní hodnotu a chápe její geometrický význam; - porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly; - zapíše a znázorní interval; - provádí, znázorní a zapíše operace s intervaly (sjednocení, průnik); - řeší praktické úlohy za použití trojčlenky, procentového počtu a poměru ve vztahu k danému oboru vzdělání; - provádí operace s mocninami a odmocninami; - řeší praktické úkoly s mocninami s racionálním exponentem a odmocninami; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	1. Operace s čísly - číselný obor $\mathbb{R}$ - aritmetické operace v číselných oborech $\mathbb{R}$ - různé zápisy reálného čísla - reálná čísla a jejich vlastnosti - absolutní hodnota reálného čísla - intervaly jako číselné množiny - operace s číselnými množinami (sjednocení, průnik) - užití procentového počtu - mocniny s exponentem přirozeným, celým a racionálním - odmocniny - slovní úlohy
- používá pojem člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočlenu; - provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny; - provádí umocnění dvojčlenu pomocí vzorců; - rozkládá mnohočleny na součin; - určí definiční obor výrazu; - sestaví výraz na základě zadání; - modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - interpretuje výraz s proměnnými zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	2. Číselné a algebraické výrazy - číselné výrazy - algebraické výrazy - mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami - definiční obor algebraického výrazu - slovní úlohy

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní; - určí definiční obor rovnice a nerovnice; - řeší lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy, včetně grafického znázornění; - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli; - řeší rovnice v součinném a podílovém tvaru; - užívá rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	3. Rovnice a nerovnice - úpravy rovnic - lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou - rovnice s neznámou ve jmenovateli - rovnice v součinném a podílovém tvaru - soustavy lineárních rovnic - soustavy lineárních nerovnic

2. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - řeší kvadratické rovnice, nerovnice včetně grafického znázornění; - užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice; - užívá rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	4. Kvadratické rovnice a nerovnice - kvadratická rovnice a nerovnice - vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice - vyjádření neznámé ze vzorce - slovní úlohy
- rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestaví jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; - pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě; - aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic; - určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic; - určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty; - přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak; - sestaví graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty; - řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání;	5. Funkce - pojem funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, graf funkce - vlastnosti funkce - lineárně lomená funkce - kvadratická funkce - exponenciální funkce - logaritmická funkce - logaritmus a jeho užití - věty o logaritmech - úprava výrazů obsahujících funkce - slovní úlohy - logaritmické rovnice - exponenciální rovnice

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; í	
- užívá pojmy: orientovaný úhel, velikost úhlu; - určí velikost úhlu ve stupních a v obloukové míře a jejich převody; - graficky znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel; - určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; - s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v pravoúhlém a obecném trojúhelníku; - používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí při řešení goniometrických rovnic; - používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí k řešení vztahů v rovinných i prostorových útvech; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	6. Goniometrie a trigonometrie - orientovaný úhel - goniometrické funkce - věta sinová a kosinová - goniometrické rovnice - využití goniometrických funkcí k určení stran a úhlů v trojúhelníku - úprava výrazů obsahujících goniometrické funkce - vlastnosti goniometrických funkcí

3.ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce; - určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky; - pozná aritmetickou posloupnost a určí její vlastnosti; - pozná geometrickou posloupnost a určí její vlastnosti; - užívá poznatků o posloupnostech při řešení úloh v reálných situacích, zejména ve vztahu k oboru vzdělání; - používá pojmy finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, úročení, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů; - provádí výpočty finančních záležitostí; změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky	7. Posloupnosti a finanční matematika - poznatky o posloupnostech - aritmetická posloupnost - geometrická posloupnost - finanční matematika - slovní úlohy - využití posloupností pro řešení úloh z praxe

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
úvěrů; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	
- užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka; - užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu; - řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách; - graficky rozdělí úsečku v daném poměru; - graficky změní velikost úsečky v daném poměru; - využívá poznatky o množinách všech bodů dané vlastnosti v konstrukčních úlohách; - popíše rovinné útvary, určí jejich obvod a obsah; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	8. Planimetrie - planimetrické pojmy - polohové vztahy rovinných útvarů - metrické vlastnosti rovinných útvarů - Euklidovy věty - množiny bodů dané vlastnosti - rovinné útvary: kružnice, kruh a jejich části, mnohoúhelníky, pravidelné mnohoúhelníky, složené útvary, konvexní a nekonvexní útvary - trojúhelník a čtyřúhelník (strana, vnitřní a vnější úhly, výšky, ortocentrum, těžnice, těžiště, střední příčky, kružnice opsaná a vepsaná) - shodná zobrazení rovině, jejich vlastnosti a jejich uplatnění - podobná zobrazení v rovině, jejich vlastnosti a jejich uplatnění - shodnost a podobnost
- určuje vzájemnou polohu bodů a přímek, bodů a roviny, dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin; - určí odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin; - určuje vzdálenost bodů, přímek a roviny; - charakterizuje tělesa: komolý jehlan a kužel, koule a její části; - určí povrch a objem tělesa včetně složeného tělesa s využitím funkčních vztahů a trigonometrie; - využívá sítě tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa; - aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - užívá a převádí jednotky objemu; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	9. Stereometrie - polohové vztahy prostorových útvarů - metrické vlastnosti prostorových útvarů - tělesa a jejich sítě - složená tělesa - výpočet povrchu, objemu těles, složených těles

4. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky; - užívá pojmy: vektor a jeho umístění, souřadnice bodu, vektoru a velikost vektoru; - provádí operace s vektory (součet vektorů, násobek vektoru reálným číslem, skalární součin vektorů); - užije grafickou interpretaci operací s vektory; - určí velikost úhlu dvou vektorů; - užije vlastnosti kolmých a kolineárních vektorů; - určí parametrické vyjádření přímky, obecnou rovnici přímky a směrnice tvar rovnice přímky v rovině; - určí polohové vztahy bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách; - určí metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	10. Analytická geometrie - souřadnice bodu - souřadnice vektoru - střed úsečky - vzdálenost bodů - operace s vektory - přímka v rovině - polohové vztahy bodů a přímek v rovině - metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině
- řeší jednoduché kombinatorické úlohy úvahou (používá základní kombinatorická pravidla); - užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací; - počítá s faktoriály a kombinačními čísly; - užívá poznatků z kombinatoriky při řešení úloh v reálných situacích; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	11. Kombinatorika - faktoriál - variace, permutace a kombinace bez opakování - variace s opakováním - počítání s faktoriály a kombinačními čísly - slovní úlohy
- užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, nezávislost jevů; - užívá pojmy: náhodný jev a jeho pravděpodobnost, výsledek náhodného pokusu, opačný jev, nemožný jev, jistý jev, množina výsledků náhodného pokusu; - určí pravděpodobnost náhodného jevu; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	12. Pravděpodobnost v praktických úlohách - náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu - náhodný jev - opačný jev, nemožný jev, jistý jev - množina výsledků náhodného pokusu - nezávislost jevů - výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu - aplikační úlohy
- užívá a vysvětlí pojmy: statistický soubor,	13. Statistika v praktických úlohách

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
rozsah souboru, statistická jednotka, četnost, relativní četnost, statistický znak kvalitativní a kvantitativní, aritmetický průměr, hodnota znaku; - určí četnost a relativní četnost hodnoty znaku; - sestaví tabulku četností; - graficky znázorní rozdělení četností; - určí charakteristiky polohy (aritmetický průměr, medián, modus, percentil); - určí charakteristiky variability (rozptyl, směrodatná odchylka); - čte a vyhodnotí statistické údaje v tabulkách, diagramech a grafech; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	- statistický soubor, jeho charakteristika - četnost a relativní četnost znaku - charakteristiky polohy - charakteristiky variability - statistická data v grafech a tabulkách - aplikační úlohy -

6.4.2 Seminář MAT

Počet hodin celkem: 64 hodin

Počet hodin v jednotlivých ročnících - 4. ročník - 2 týdně, celkem 64 hodin

Učivo vychází z Katalogu požadavků zkoušek společné části maturitní zkoušky platného od šk. roku 2009/2010 (schválilo MŠMT dne 11.3.2008 pod č.j. 3242/2008-2/CERMAT)

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- provádí aritmetické operace s přirozenými čísly	1. Číselné obory - přirozená čísla
- užívá pojem opačné číslo - provádí operace s celými čísly	- celá čísla
- provádí operace se zlomky, užívá pojem převrácené číslo - provádí operace s desetinnými čísly, zaokrouhluje, určí řád čísla - znázorní racionální číslo na číselné ose	- racionální čísla
- provádí aritmetické operace v číselných oborech - znázorní reálné číslo nebo jeho aproximaci na číselné ose - určí absolutní hodnotu reálného čísla a chápe její geometrický význam	- reálná čísla, absolutní hodnota
- určí hodnotu výrazu, podmínky vypočítá nulový bod výrazu	2. Algebraické výrazy

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- provádí početní operace s mnohočleny - rozloží mnohočlen na součin užítím vzorců a vytýkáním - provádí operace s lomenými výrazy - stanoví definiční obor lomeného výrazu	- mnohočleny - lomené výrazy
- provádí operace s výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny - užívá mocnin se základem 10 při převádění jednotek užívaných ve zdravotnictví	- výrazy s mocninami a odmocninami
- řeší lineární rovnice o jedné neznámé - stanoví definiční obor rovnice - řeší rovnice obsahující výrazy s neznámou v absolutní hodnotě - užije lineární rovnice při řešení slovní úlohy - řeší rovnice s parametrem - řeší početně i graficky soustavu dvou lineárních rovnic o dvou neznámých - řeší soustavy tří lineárních rovnic o třech neznámých	3. Rovnice a nerovnice - lineární rovnice - soustavy lineárních rovnic
- stanoví definiční obor rovnice - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli - užije rovnice s neznámou ve jmenovateli při řešení slovní úlohy - řeší rovnice s neznámou pod odmocninou, při jejich řešení rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy rovnic	- rovnice s neznámou ve jmenovateli - rovnice s neznámou pod odmocninou
- řeší lineární nerovnici s jednou neznámou - řeší nerovnice obsahující lineární výrazy s neznámou v absolutní hodnotě - řeší soustavu dvou lineárních nerovnic - řeší rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru	- lineární nerovnice - soustavy lineárních nerovnic
- řeší kvadratickou rovnici pomocí diskriminantu a vzorce - užívá kvadratickou rovnici při řešení slovní úlohy	- kvadratické rovnice a nerovnice
- užívá různá zadání funkce, pozná funkci v grafu - pracuje s pojmy: definiční obor, obor hodnot, hodnota funkce v bodě, graf funkce - rozhodne, zda je funkce sudá nebo lichá, prostá, omezená, periodická	4. Funkce - základní poznatky o funkcích - vlastnosti funkcí

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- užívá pojem a vlastnosti přímé úměrnosti, sestrojí její graf - určí předpis lineární funkce z daných bodů nebo grafu funkce - sestrojí graf lineární funkce s absolutními hodnotami a určí vlastnosti funkce - užívá pojem a vlastnosti nepřímé úměrnosti, načrtne její graf - načrtne graf lineární lomené funkce posunutím grafu nepřímé úměrnosti - stanoví definiční obor a obor hodnot lineární lomené funkce, určí intervaly monotonie - sestrojí graf lineární lomené funkce s absolutní hodnotou a určí její vlastnosti - řeší reálné problémy pomocí lineární lomené funkce	- lineární funkce - lineární lomená funkce
- určí kvadratickou funkci, stanoví její definiční obor a obor hodnot - sestrojí graf kvadratické funkce (vypočítá souřadnice vrcholu paraboly a průsečíky grafu funkce se souřadnými osami) - vysvětlí význam parametrů v předpisu kvadratické funkce, - řeší reálné problémy pomocí kvadratické funkce - určí mocninou funkci s celočíselným exponentem, sestrojí její graf	- kvadratické funkce
- určí exponenciální a logaritmickou funkci, u každé z nich stanoví definiční obor a obor hodnot, sestrojí jejich grafy - užívá logaritmus a jeho vlastnosti - řeší jednoduché exponenciální a logaritmické rovnice a nerovnice	- exponenciální a logaritmické funkce - exponenciální a logaritmické rovnice a nerovnice
- užívá pojmy: orientovaný úhel, stupňová míra, oblouková míra - rozlišuje funkce $\sin x$, $\cos x$, $\tan x$, $\cot x$ - definuje goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku	- goniometrické funkce
- definuje goniometrické funkce v intervalu - u každé goniometrické funkce určí definiční obor a obor hodnot, sestrojí graf - načrtne grafy funkcí $y = a \cdot f(bx+c)+d$ - užívá vztahy mezi goniometrickými	- vlastnosti goniometrických funkcí - základní goniometrické rovnice

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- funkcemi - řeší jednoduché goniometrické rovnice a nerovnice - aplikuje sinovou a kosinovou větu při řešení úloh s obecným trojúhelníkem	- sinová a kosinová věta
- aplikuje znalosti o funkcích při úvahách o posloupnostech a řešení úloh o posloupnostech - určí posloupnost vzorcem pro n-tý člen, rekurentně, graficky	5. Posloupnosti a finanční matematika - základní poznatky o posloupnostech
- užívá základní vzorce pro aritmetickou posloupnost	- aritmetická posloupnost
- užívá základní vzorce pro geometrickou posloupnost	- geometrická posloupnost
- využívá poznatků o posloupnostech při řešení problémů v reálných situacích - provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí (vypočítá úroky, orientuje se v základních typech úrokování)	- využití posloupností pro řešení úloh z praxe, finanční matematika
- při řešení úloh využívá množiny všech bodů dané vlastnosti - určí objekty v trojúhelníku, znázorní je a správně užívá jejich základních vlastností - s porozuměním používá pojmy: strany, vnitřní a vnější úhly, osy stran a úhlů, výšky, těžnice, střední příčky, kružnice opsané a vepsané - při řešení úloh argumentuje s využitím poznatků vět o shodnosti a podobnosti trojúhelníků - aplikuje poznatky o trojúhelnících (obvod, obsah, velikost výšky, Pythagorova věta, poznatky o těžnicích a těžišti) v úlohách početní geometrie - řeší praktické úlohy s užitím trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku a obecného trojúhelníku (obsah trojúhelníku určeného sus)	6. Planimetrie - základní planimetrické pojmy - trojúhelníky
- užívá s porozuměním poznatků o čtyřúhelníku (obvod, obsah, vlastnosti úhlopříček a kružnice opsané nebo vepsané) v úlohách početní geometrie - užívá s porozuměním poznatky o pravidelném mnohoúhelníku v úlohách	- mnohoúhelníky

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
početní geometrie	
- užívá s porozuměním polohové vztahy mezi body, přímkami a kružnicemi - aplikuje metrické poznatky o kružnicích a kruzích (obvod, obsah) v úlohách početní geometrie	- kružnice a kruh
- popíše a určí shodná zobrazení (souměrnosti, posunutí a otočení) a užívá jejich vlastností	- geometrická zobrazení
- využívá poznatků o tělesech v praktických úlohách	7. Stereometrie - tělesa
- užívá pojmy: vektor a jeho umístění, souřadnice vektoru a velikost vektoru - provádí operace s vektory (součet vektorů, násobek vektoru reálným číslem)	8. Analytická geometrie - souřadnice bodu a vektoru na přímce
- provádí operace s vektory (součet vektorů, násobek vektoru reálným číslem, skalární součin vektorů) - určí velikost úhlu dvou vektorů	- souřadnice bodu a vektoru v rovině
- určí a aplikuje v úlohách polohové a metrické vztahy bodů a přímek	- přímka v rovině
- rozpozná kombinatorické skupiny, určí jejich počty a užije je v reálných situacích - počítá s faktoriály a kombinačními čísly - užívá binomickou větu při řešení úloh	9. Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika - základní poznatky kombinatoriky
- určí pravděpodobnost náhodného jevu, vypočítá pravděpodobnost sjednocení nebo průniku dvou jevů	- základní poznatky pravděpodobnosti
- vypočítá četnost a relativní četnost hodnoty znaku, sestaví tabulku četností, graficky znázorní rozdělení četností - určí charakteristiky polohy a variability (průměry, modus, medián, rozptyl, směrodatná odchylka) - vyhledá a vyhodnotí statistická data v grafech a tabulkách	- základní poznatky ze statistiky
	10. Prohloubení učiva

6.5 Estetické vzdělávání

6.5.1 Literární výchova

Počet hodin celkem: 192 hodin

Počet hodin v jednotlivých ročnících: 1. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin

2. ročník – 1 hodina týdně, celkem 32 hodin

3. ročník – 1 hodina týdně, celkem 32 hodin

4. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin

Cíl předmětu: Cílem předmětu literární výchova je naučit žáky utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich ochraně a tvorbě. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné intoleranci. Vzdělávání v tomto předmětu se podílí rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků.

Literární výchova kromě výchovy ke čtenářství a rozboru a interpretace uměleckých děl vede i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Poznání textu slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog žáků s učitelem i mezi žáky navzájem.

Žáci jsou také vedeni k esteticky tvořivým aktivitám.

Cílem předmětu je:

- poskytnout žákům efektivní metody ke zvládnutí studia,
- prostřednictvím rozboru a interpretace vybraných děl naučit žáky porozumět čtenému textu,
- pěstovat u co největšího počtu žáků schopnost vyhledávat informace a pracovat s nimi,
- poskytnout žákům základy literárního vzdělání v oblasti vývoje literatury a uměleckých směrů jednotlivých kulturních epoch,
- prostřednictvím rozboru a interpretace vybraných literárních děl se podílet na hodnotové orientaci žáků a utvářet jejich morální profil a estetické cítění,
- pěstovat u co největší části žáků potřebu číst,
- pomocí znalostí základních literárněvědných poznatků vést žáky k pochopení struktury, významu a funkce literárního díla.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria,
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti,
- správně formulovali a vyjadřovali své názory,
- přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí,
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah,
- získali přehled o kulturním dění,
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

Charakteristika předmětu : Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP *Estetické vzdělávání*.

Učivo literární výchovy obsahuje základní poznatky z literární teorie, vývoje české i světové literatury v kulturních i historických souvislostech a základy informační výchovy. Důraz je kladen na práci s textem, jeho analýzu, reprodukci a interpretaci.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci :

- rozvíjeli svou slovní zásobu a vyjadřovací schopnosti,
- byli schopni pracovat samostatně i v týmu,
- chápali význam umění pro člověka, znali cenu kulturních památek a vážili si jich,
- uměli využívat poznatků z teorie literatury a literární historie k hlubšímu porozumění uměleckým textům a dovedli vyjádřit vlastní zážitek z poznanych uměleckých děl,

- dokázali být tolerantní k názoru druhých,
- porozuměli uměleckému i odbornému textu a interpretovali jej,
- rozvíjeli své čtenářské dovednosti,
- dokázali rozlišovat základní literární druhy a žánry na základě četby ukázek

Upevňování znalostí o významných dílech naší i světové literatury od nejstarších dob do současnosti pomáhá utvářet názor žáků na svět, jejich postoje, zájmy a vkus a tím také rozvíjet jejich duševní život.

Učivo je vhodně mezipředmětově propojeno s učivem českého jazyka, dějepisu, výtvarné výchovy, cizích jazyků, občanské nauky, komunikace ve službách a společenské výchovy, informačních technologií, popř. dalších.

Metody a formy výuky :

Při výuce budou využívány následující metody a formy práce:

- výklad učitele a řízený dialog
- samostatná práce individuální i skupinová
- samostatná domácí práce
- společná četba literárních textů
- rozbor a interpretace literárních textů
- multimediální metody (podle možností využití počítače, videa, DVD, dataprojektoru)
- exkurze (knihovna, galerie)
- společná návštěva vybraných filmových a divadelních představení
- dialog, výklad, řízený rozhovor, doplňování, testy, frontální opakování, soutěže
- vyhledávání informací v odborných publikacích a na internetu
- četba a interpretace konkrétních ukázek z literárních děl, referáty o přečtených knihách či zhlédnutých filmech (samostatná vystoupení před spolužáky)

Hodnocení žáků:

Klasifikace se řídí Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí Školního řádu SZŠ Klatovy.

Zohledňování jsou žáci se specifickými poruchami učení.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Klíčové kompetence:

Komunikativní kompetence

- žáci se vyjadřují přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených a psaných a vhodně se prezentují,
- formulují své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- dodržují jazykové a stylistické normy a odbornou terminologii,
- vyjadřují se a vystupují v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

- žáci reagují adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímají radu i kritiku,
- přispívají k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům,
- odpovědně přijímají a plní svěřené úkoly.

Kompetence k učení

- žáci mají pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládají různé techniky učení, umějí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,

- uplatňují různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umějí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, pořizovat si poznámky.

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit,
- využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žáci si uvědomují v rámci plurality a multikulturního soužití vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupují s aktivní tolerancí k identitě druhých.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- žáci jsou schopni vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

Kompetence digitální

- žáci jsou schopni komunikovat elektronickou poštou a získávat informace z otevřených zdrojů.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

- žáci znají historický vývoj literatury, váží si materiálních a duchovních hodnot,
- dokáží optimálně využívat masmédiu pro své potřeby.

Člověk a svět práce

- pracují s informacemi,
- odpovědně se rozhodují na základě vyhodnocení získaných informací.

Člověk a digitální svět

- žáci umějí používat základní a aplikační programové vybavení počítače za účelem vyhledávání informací, pracovat se vzdělávacími programy.

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák - orientuje se v nabídce kulturních institucí - má přehled o knihovnách a popíše jejich služby - vyhledává informace v denním tisku a prezentuje je spolužákům - zaznamená bibliografické údaje - vypracuje anotaci - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území - popíše vhodné společenské chování	Literatura 1. Kultura
- rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - klasifikuje literární díla podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	2. Literární teorie
- vysvětlí stále aktuální odkaz starověkých děl	3. Starověké písemnictví
- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů - zhodnotí význam osobnosti J. Husa	4. Středověká literatura
- vyjmenuje významné představitele renesanční literatury - vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl	5. Renesance a humanismus
- charakterizuje problematiku pobělohorského období - objasní význam ústní lidové slovesnosti - vysvětlí pokrokovost a aktuálnost pedagogických názorů J. A. Komenského	6. Baroko
- vystihne charakteristické znaky klasicistního díla	7. Klasicismus
- zhodnotí význam osvícenství a objasní jeho vliv na české národní obrození	8. Osvícenství
- interpretuje ukázky z děl preromantických autorů - rozpozná vliv ústní lidové slovesnosti	9. Preromantismus
- vysvětlí přínos našich prvních obrozenců	10. První etapa národního obrození
- zařadí literární díla k jejich autorům - debatuje o myšlence slovanské vzájemnosti - rozpozná přínos Rukopisných padělků	11. Druhá etapa národního obrození
- porovná preromantismus a romantismus - vyjmenuje znaky romantické literatury a najde je v literárním díle	12. Světový romantismus 1. pol. 19. St

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- vyjádří vlastní prožitky z četby či poslechu některých romantických děl	
- zhodnotí společenskou funkci divadla -	13. Třetí etapa národního obrození
- přednese vybranou báseň - vystihne charakteristické znaky romantického díla v Máchově Máji - vyjádří vlastní pocity z četby a z filmů natočených podle Kytice a Máje	
- vysvětlí střetávání romantismu a realismu v díle B. Němcové a K. Havlíčka Borovského - objasní Havlíčkův přínos pro moderní českou žurnalistiku	14. Čtvrtá etapa národního obrození
- vyjmenuje jednotlivé autory a zařadí je podle národností - rozpozná charakteristické znaky realismu v jejich tvorbě - debatuje o daném literárním díle - vyjádří vlastní prožitky z četby	15. Světový realismus 2. pol. 19. st.

2.ročník

Žák	Literatura 1. Májovci
- vysvětlí program májovců - odhalí souvislost májovců a Máchova Máje - vyjmenuje představitele májovců - interpretuje jejich hlavní díla	
- objasní zásady ruchovců pomocí tvorby S. Čecha	2. Ruchovci
- porovná programy ruchovců a lumírovců - vyjmenuje představitele lumírovců rozebere jejich hlavní díla	3. Lumírovci
- přiřadí díla A. Jiráska k příslušným historickým obdobím - porovná tvorbu A. Jiráska a Z. Wintra - vysvětlí, proč je důležité znát historii vlastního národa	4. Historická próza 2. pol. 19. st.
- objasní základní znaky venkovského realismu - prokáže znalost sociální problematiky tehdejšího venkova - interpretuje hlavní díla - vyjádří vlastní prožitky z četby	5. Venkovská próza 2. pol. 19. st.
- porovná zpracování venkovské problematiky v próze a v dramatu	6. Realistické drama 2. pol. 19. st.

- vysvětlí stavbu divadelní hry bratrů Mrštíkových Maryša	
- vyjmenuje a charakterizuje základní umělecké směry přelomu 19. a 20. století	7. Svět. literatura přelomu 19. a 20. St
- objasní, co spojovalo představitele České moderny -	8. Česká moderna
- na dílech jednotlivých autorů vysvětlí charakteristické znaky impresionismu, symbolismu a dekadence	
- vystihne hlavní znaky generace anarchistických buřičů - vyjmenuje jejich představitele - najde inspirační zdroje tvorby V. Dyka - vysvětlí antimilitaristický postoj v díle F. Šrámka - dokáže na příslušných literárních dílech složitost básnického vývoje S. K. Neumanna - objasní sociální a národnostní problematiku na základě poznatků z tvorby P. Bezruče	

3. ročník

Žák - využije dějepisných znalostí ke správnému pochopení děl s tematikou 1. světové války - vyjádří vlastní prožitky z četby - přiřadí významná literární díla s touto tematikou k jejich autorům	Literatura 1. První světová válka v literatuře
- vyjmenuje nejvýznamnější umělecké směry světové literatury 1. poloviny 20. století - popíše, jak se projeví v literatuře - klasifikuje díla podle literárních druhů a žánrů - interpretuje vybraná díla z tohoto období	2. Světová literatura 1. pol. 20. st.
- vysvětlí základní tendence ve vývoji české meziválečné poezie - objasní, jak se politická a hospodářská situace odrazila v literatuře - vyjmenuje nejvýznamnější básníky - rozebere jejich stěžejní díla	3. Česká meziválečná poezie
- pojmenuje a charakterizuje hlavní literární směry a jejich představitele v kontextu doby - přiřadí nejznámější díla k jejich autorům - objasní pokrokovost a aktuálnost názorů K. Čapka a zdůrazní jeho humánní a protiválečný postoj - zaznamená vlastní prožitky z četby	4. Česká meziválečná próza

- vyloží význam pojmu avantgarda - porovná klasická kamenná a avantgardní divadla - uvede typické znaky Osvobozeného divadla a D 34 - objasní nové prvky v divadelní práci J. Voskovce a J. Wericha - vysvětlí, co byly "forbíny" a voiceband	5. České meziválečné drama
- charakterizuje českou a světovou tvorbu doby okupace a těsně po ní - vyjmenuje a vysvětlí možnosti spisovatelů té doby - připomene významná díla a jejich autory	6. Druhá světová válka v literatuře
- vyjmenuje a charakterizuje hlavní myšlenkové a umělecké proudy světové literatury 2. poloviny 20. století - objasní, jak se projeví v literatuře - debatuje o významných autorech a dílech tohoto období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z četby	7. Světová literatura 2. pol. 20. st.

4. ročník

Žák - připomene důležité mezníky vývoje české společnosti po 2. světové válce - interpretuje tvorbu významných básníků tohoto období	Literatura 1. Česká poezie 2. pol. 20. st.
- vysvětlí rozdíl mezi oficiální, samizdatovou a exilovou tvorbou - vyjmenuje hlavní témata české poválečné prózy a autory - objasní schematičnost budovatelských románů - využije poznatky z četby a filmové tvorby - interpretuje umělecké texty - vyjádří vlastní prožitky	2. Česká próza 2. pol. 20. st.
- připomene vývoj českého dramatu od doby národního obrození - vysvětlí, co bylo "bytové divadlo" - uvede autory a jejich dramatická díla - na tvorbě V. Havla vysvětlí pojem absurdní drama	3. České drama 2. pol. 20. st.
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období	4. Opakování literatury
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období	

- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - rozezná umělecký text od neuměleckého - klasifikuje konkrétní díla podle základních literárních druhů a žánrů - zhodnotí význam daného autora a jeho díla - interpretuje text a debatuje o něm - při rozboru textu uplatňuje znalosti literární teorie - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - samostatně vyhledává potřebné informace - vysvětlí, v čem vidí aktuální odkaz literárních děl - formuluje své výpovědi v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury - informuje o kulturním dění ve svém městě i v širším regionu	
--	--

6.6 Vzdělávání pro zdraví

6.6.1 Tělesná výchova

Počet hodin celkem: 256 hodin Počet hodin v jednotlivých ročnících: 1. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64 2. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64 3. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64 4. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64
Cíl předmětu: V souladu s vývojovými předpoklady a s individuálními zvláštnostmi žáků směřuje předmět tělesná výchova k těmto cílům: - vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a cílevědomě jej chránit, - pojímat zdraví a tělesnou zdatnost jako hodnoty potřebné ke kvalitnímu prožívání života, - osvojit si nové pohybové dovednosti, kultivovat svůj pohybový projev a správné držení těla, usilovat o optimální rozvoj zdravotně orientované tělesné zdatnosti v pravidelně prováděných pohybových aktivitách, - orientovat se v základních otázkách vlivu pohybových aktivit na tělesné a duševní zdraví, - osvojit si základní způsoby zjišťování svalových dysbalancí a využívat kompenzační, relaxační a vyrovnávací cvičení cíleně, s ohledem na vlastní oslabení, převažující způsob života a charakter pracovní zátěže (aktuálně i perspektivně), - zvládnout organizační, hygienické a bezpečnostní návyky při pohybových činnostech i v neznámém prostředí, - zvládnout základní první pomoc při stavech ohrožujících život, - kladně prožívat pohybovou činnost a využívat ji k překonávání aktuálních negativních

tělesných

a duševních stavů i jako prostředek k dlouhodobější zdravotní prevence,

- samostatně vstupovat do různých rolí a vztahů (hráč, závodník, spoluhráč, protihráč, rozhodčí, organizátor, divák) a upevňovat vztahy v duchu fair play – i s přesahem do života školy, rodiny atd.

Naznačené cíle by měly na výstupu ze střední odborné školy ústit do pozitivního vztahu k pravidelným pohybovým aktivitám ve vlastním denním režimu jako k přirozené a nezbytné součásti zdravého životního stylu moderního člověka.

Charakteristika předmětu:

- obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP - Vzdělávání pro zdraví
- předmět je zařazen do čtyř ročníků po dvou hodinách týdně v každém ročníku
- předmět respektuje výrazné pohybové a výkonnostní rozdíly dané vývojovými a pohlavními odlišnostmi, dosavadními pohybovými zkušenostmi a zájmy žáků
- obsahem výuky je: péče o zdraví, teoretické poznatky, tělesná cvičení (pořadová, průpravná, kondiční, relaxační aj.), gymnastika, atletika, pohybové hry, sportovní hry, úpoly, plavání, lyžování, bruslení, turistika a sporty v přírodě, testování tělesné zdatnosti, zdravotní tělesná výchova; lyžování je realizováno formou výcvikového týdenního kurzu a absolvují ho žáci prvního ročníku, plavání a turistika a sporty v přírodě jsou realizovány formou výcvikového týdenního kurzu a absolvují ho žáci druhého ročníku
- v průběhu školního roku se pořádají sportovní dny (možnost výběru různých pohybových aktivit – např. bruslení, cyklistika, lyžování, skialpinismus) a exkurze do sportovních zařízení v okolí
- nadaní žáci se pravidelně účastní školních a středoškolských turnajů (v odbíjené, sálové kopané, košíkové, atletice, florbalu)
- poznatky z předmětu jsou propojovány s dalšími předměty (především somatologie, biologie, fyzika, výchova ke zdraví).

Metody a formy výuky:

- skupinové vyučování
- problémové vyučování
- frontální vyučování
- školní i mimoškolní soutěže
- exkurze
- výcvikové kurzy
- sportovní dny
- důraz je kladen na bezpečnost a dodržování hygienických norem

Hodnocení žáků:

- kritéria hodnocení vychází z Klasifikačního řádu SZŠ Klatovy
- hodnocení je přístup k předmětu, aktivita při jednotlivých činnostech a individuální změny (dovednostní, výkonové, postojové)
- hodnoceny jsou výkony pomocí bodovacích tabulek, výkonnostních limitů

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problémů

- týmová spolupráce při pohybových a sportovních hrách

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřenou odbornou terminologií

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické možnosti
- přijímat hodnocení svých sportovních výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku
- pečovat o své fyzické zdraví
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky
- aktivně se zapojovat do týmové práce
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů

Digitální kompetence

- zpracovávání a vyhodnocování výsledků sportovních soutěží pomocí digitálních zařízení
- využívání digitálních zařízení k měření a vyhodnocování sportovních výkonů
- využívání digitálních zařízení při tvorbě pohybové skladby

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- výuka doplňuje celkový rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti

Člověk a životní prostředí

- předmět vede k osvojování si zdravého životního stylu a k odpovědnosti za své zdraví
- žáci si také osvojují zásady bezpečného pobytu v různých přírodních prostředích, a to bez jakýchkoli zásahů do ekologické rovnováhy těchto prostředí

Člověk a svět práce

- předmět u žáků rozvíjí znalosti a dovednosti, které jsou potřebné pro odpovědný přístup k vlastnímu tělu a zdraví
- žáci jsou vedeni k tomu, aby se pohybovým činnostem věnovali i ve svém volném čase, aby je chápali jako prostředek relaxace a nápravy negativních důsledků vysokého pracovního zatížení
- výuka vede žáky ke schopnosti uvědoměle dodržovat pracovní povinnosti a respektovat nadřazeného

Člověk a digitální svět

- rizika a bezpečnost při používání digitálních zařízení
- využívání digitálních technologií pro rozvoj fyzické kondice

1. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák : - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel; - uvede příklady hrožících nebezpečí a popíše, jak se doporučuje na ně reagovat; - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným;	1 Péče o zdraví - Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí (učivo je součástí výuky „Ochrana člověka za mimořádných událostí“, která je realizována jako jednodenní projekt)

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
	- První pomoc (učivo je součástí výuky „Ochrana člověka za mimořádných událostí“ - realizována jako jednodenní projekt) - prevence úrazů a nemocí
- charakterizuje psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností; - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (zařízení, bezpečnost, hygiena) a dovede je udržovat; - objasní význam přípravy organismu před pohybovou činností (zahřátí, rozcvičení) a po skončení pohybové činnosti (strečink, relaxace);	2 Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví - hygiena a bezpečnost - vhodné oblečení a obutí - lyžařská výstroj, výzbroj, údržba (v rámci lyžařského kurzu) - zásady chování a jednání v horském prostředí (v rámci lyžařského kurzu)
- provede postavení v daném tvaru; - používá základní povely a správně na ně reaguje;	3 Pořadová cvičení - nástupové tvary
- zdůvodní nutnost posilování a protahování jednotlivých svalových skupin; - všestranně rozvíjí pohybové schopnosti;	4 Tělesná cvičení - kondiční, posilovací, kompenzační, relaxační, zdravotní
- provádí všeobecné a speciální rozcvičení podle ukázky učitele; - rozvíjí svalovou sílu, rychlost, obratnost, pohyblivost; - zvládá základní techniku běhů, skoku dalekého a vrhu koulí; - dodržuje základní pravidla atletických disciplín; - objasní prospěšnost pohybu v přírodě;	5 Atletika - běžecká abeceda - nízké a středně vysoké starty - běhy (rychlý, vytrvalý) - skok daleký - vrh koulí
- rozvíjí svalovou pohyblivost, obratnost, sílu, koordinaci a rytmičnost; - zvládá techniku a estetiku gymnastického cvičení; - sestaví jednoduché pohybové vazby; - uplatňuje zásady dopomoci a záchrany s pomocí učitele; - rozlišuje správné a vadné držení těla;	6 Gymnastika - akrobacie – kotouly, stoj na rukou - přeskok - roznožka - hrazda - visy, podpory a jejich změny, výmyk - rytmická gymnastika – cvičení bez náčiní, pohybová skladba
- objasní význam úpolových sportů pro svoji obranu;	7 Úpoly - úpolová cvičení - pády
- rozvíjí svalovou sílu, rychlost, obratnost, pohyblivost; - zvládá základní herní činnosti jednotlivce uvedených her; - využívá své schopnosti ve prospěch kolektivu;	8 Pohybové a sportovní hry - drobné hry pro rozvíjení pohybových dovedností - odbíjená – základní herní činnosti jednotlivce (odbíjení obouruč vrchem a spodem, spodní podání)

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
	- košíková – základní herní činnosti jednotlivce (uvolňování bez míče a s míčem, krytí hráče bez míče a s míčem, odebírání míče, přihrávání, dribling, střelba) - softbal – herní činnosti jednotlivce (házení, chytání, nadhazování, odpalování)
- charakterizuje nástrahy horského prostředí; - respektuje příkazy horské služby, dokáže se s ní spojit v případě nouze; - chová se k přírodě ekologicky; - posoudí technický stav lyžařské výstroje a provádí základní údržbu; - zvládá sjíždění přiměřeně náročného svahu; - zvládá základní techniku běhu na lyžích;	9 Lyžařský výcvikový kurz - zásady bezpečnosti a orientace v horském prostředí - lyžařská výstroj, výstroj a údržba - výcvik na sjezdových lyžích nebo na snowboardu - výcvik na běžeckých lyžích
- zhodnotí svoji zdatnost - ověří úroveň svalové nerovnováhy	1 Testování tělesné zdatnosti 0
- zvládá vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení.	1 Zdravotní tělesná výchova 1 - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - gymnastická cvičení, pohybové hry - kontraindikované pohybové aktivity
2. ročník	
Žák: - navrhne kondiční program osobního rozvoje; - vhodně používá odbornou terminologii a dodržuje smluvené signály; - objasní základní pravidla her; - volí sportovní vybavení (výstroj a výstroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (zařízení, bezpečnost, hygiena) a dovede je udržovat; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách;	1 Teoretické poznatky - prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti - odborné názvosloví, komunikace - pravidla her, závodů a soutěží - vodácká výstroj, výstroj, údržba (v rámci kurzu vodní turistiky) - zásady chování a jednání v jiném prostředí (v rámci kurzu vodní turistiky) - hygiena a bezpečnost - záchrana a pomoc
- provede postavení v daném tvaru; - používá základní povely a správně na ně reaguje;	2 Pořadová cvičení - nástupové tvary
- provádí zdravotní cvičení podle ukázek učitele; - všestranně rozvíjí pohybové schopnosti;	3 Tělesná cvičení - kondiční, posilovací, kompenzační, relaxační, zdravotní
- zvládá všeobecné a speciální rozcvičení; - rozvíjí svalovou sílu, rychlost, obratnost, pohyblivost; - zdokonalí techniku běhů, skoku dalekého a vrhu	4 Atletika - běžecká abeceda - nízké a středně vysoké starty - běhy (rychlý, vytrvalý)

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
koulí; - dosahuje lepších výkonů než v prvním ročníku;	- skok daleký - vrh koulí
- rozvíjí svalovou pohyblivost, obratnost, sílu, koordinaci a rytmičnost; - zvládá techniku a estetiku gymnastického cvičení; - sestaví složitější pohybové vazby; - upevňuje zásady dopomoci a záchrany;	5 Gymnastika - akrobacie – stoj na rukou, přemet stranou - přeskok - skrčka - hrazda - výmyk, přešvihy únožmo, sešín - rytmická gymnastika – cvičení s náčiním, pohybová skladba
- rozvíjí svalovou sílu, rychlost, obratnost, pohyblivost; - zdokonalí herní činnosti jednotlivce uvedených her; - využívá HČJ při hře; - rozlišuje jednání fair play; - dodržuje základní pravidla her; - rozpozná signalizaci rozhodčího a řídí se jí; - zdůvodní důležitost každého člena týmu a jeho i svůj přínos; - nebojí se konfrontace;	6 Pohybové a sportovní hry - drobné hry pro rozvíjení pohybových dovedností - odbíjená – herní činnosti jednotlivce (vrchní podání, přihrávka, nahrávka), hra 3x3 - košíková – základní herní kombinace, hra - softbal – pravidla, modifikovaná hra
- zvládá alespoň jeden z plaveckých způsobů; - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci tonoucímu; - charakterizuje nebezpečí tekoucí vody; - dodržuje příkazy instruktorů vodní turistiky; - zvládá základní techniku jízdy na deblové kánoi; - posoudí nebezpečí na tekoucí vodě; - spolupracuje s ostatními účastníky kurzu; - zvládá orientaci v krajině; - chová se k přírodě ekologicky;	7 Kurz vodní turistiky - plavecké způsoby - dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího - zásady bezpečnosti a orientace na tekoucí vodě - vodácká výzbroj, výstroj a údržba - výcvik na otevřené deblové kánoi, sjezd řeky - turistika a sporty v přírodě
- zhodnotí svoji zdatnost; - objasní význam pravidelného pohybu na zvyšování svých pohybových schopností;	8 Testování tělesné zdatnosti
- zvládá vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení; - rozlišuje vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví.	9 Zdravotní tělesná výchova - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - gymnastická cvičení, pohybové hry - kontraindikované pohybové aktivity
3. ročník	
Žák : - uplatňuje zásady sportovního tréninku při rozvoji pohybových schopností; - vhodně používá odbornou terminologii; - vysvětlí rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním	1 Teoretické poznatky - zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví, komunikace - rekreační, výkonnostní a vrcholový sport

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
a vrcholovým sportem a uvede jejich pozitiva a negativa;	
- provede postavení v daném tvaru; - používá základní povelů a správně na ně reaguje;	2 Pořadová cvičení - nástupové tvary
- sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení; - všestranně rozvíjí pohybové schopnosti;	3 Tělesná cvičení - kondiční, posilovací, kompenzační, relaxační, zdravotní
- zdokonalí všeobecné a speciální rozcvičení; - rozvíjí svalovou sílu, rychlost, obratnost, pohyblivost; - techniku atletických disciplín provádí na vyšší úrovni; - zlepší své výkony z předchozích ročníků;	4 Atletika - běžecká abeceda - nízké a středně vysoké starty - běhy (rychlý, vytrvalý, v terénu) - skok daleký - vrh koulí
- rozvíjí svalovou pohyblivost, obratnost, sílu, koordinaci a rytmičnost; - zvládá techniku a estetiku gymnastického cvičení; - sestaví složité pohybové vazby; - upevňuje zásady dopomoci a záchrany; - zlepší prostorovou orientaci;	5 Gymnastika - akrobacie – cviky v náročnějších vazbách a akrobatických řadách - přeskok – roznožka, skrčka (s oddáleným můstkem) - hrazda - výmyk, sešín, podmet - rytmická gymnastika – aerobik
- rozvíjí svalovou sílu, rychlost, obratnost, pohyblivost; - správně volí HČJ podle měnících se podmínek hry; - rozlišuje jednání fair play; - řídí úseky jednotlivých her; - popíše význam herní taktiky;	6 Pohybové a sportovní hry - drobné hry pro rozvíjení pohybových dovedností - odbíjená – herní činnosti jednotlivce, hra 6x6 - košíková – herní kombinace, hra - softbal – herní činnosti jednotlivce, hra
- porovná svoji zdatnost v jednotlivých ročnících; - objasní význam pravidelného pohybu na zvyšování svých pohybových schopností;	7 Testování tělesné zdatnosti
- zvládá vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení; - rozlišuje vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví; - všestranně rozvíjí pohybové schopnosti.	8 Zdravotní tělesná výchova - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - gymnastická cvičení, pohybové hry - kontraindikované pohybové aktivity
4. ročník	
Žák: - zdůvodní důležitost svalové regenerace a relaxace ve vztahu k budoucímu povolání; - vysvětlí vznik svalových dysbalancí a využívá různá tělesná cvičení k jejich kompenzaci;	1 Teoretické poznatky - regenerace a relaxace - svalové dysbalance a jejich kompenzace - zásady sestavování cvičení

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- posoudí vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a uvede příklady kompenzace jejich nežádoucích důsledků; - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy;	všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených - pohybové testy, měření výkonů
- provede postavení v daném tvaru; - používá základní povely a správně na ně reaguje;	2 Pořadová cvičení - nástupové tvary
- všestranně rozvíjí pohybové schopnosti; - využívá zdravotní cvičení jako prevenci vzniku svalových dysbalancí;	3 Tělesná cvičení - kondiční, posilovací, kompenzační, relaxační, zdravotní
- udržuje úroveň dosažených výkonů v atletických disciplínách;	4 Atletika - běžecká abeceda - nízké a středně vysoké starty - běhy (rychlý, vytrvalý, v terénu) - skok daleký - vrh koulí
- rozvíjí svalovou pohyblivost, obratnost, sílu, koordinaci a rytmičnost; - zvládá techniku a estetiku gymnastického cvičení; - vytvoří gymnastické sestavy s hudebním doprovodem;	5 Gymnastika - akrobacie – sestavy s hudebním doprovodem - přeskok – roznožka, skrčka (s naznačeným švihem) - hrazda - sestava - rytmická gymnastika – aerobik
- rozvíjí svalovou sílu, rychlost, obratnost, pohyblivost; - řídí utkání jednotlivých her; - používá různé herní taktiky;	6 Pohybové a sportovní hry - drobné hry pro rozvíjení pohybových dovedností - odbíjená – hra - košíková – hra - softbal – hra
- porovná svoji zdatnost v jednotlivých ročnících; - navrhne motorické testy;	7 Testování tělesné zdatnosti
- zvládá vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení; - rozlišuje vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví; - všestranně rozvíjí pohybové schopnosti.	8 Zdravotní tělesná výchova - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - gymnastická cvičení, pohybové hry - kontraindikované pohybové aktivity

6.7 Informatické vzdělávání

6.7.1 Informační technologie

Počet hodin celkem: 128 hodin

Počet hodin v jednotlivých ročnících:

- 1. ročník – 1 hodina týdně, celkem 32**
- 2. ročník – 1 hodina týdně, celkem 32**
- 3. ročník – 1 hodina týdně, celkem 32**
- 4. ročník – 1 hodina týdně, celkem 32**

Cíl předmětu:

Obecným cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti řešit nejrůznější pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy. Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Tím usnadňuje využití digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

Charakteristika předmětu:

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- porozuměli základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích;
- rozpoznávali a formulovali problémy s ohledem na jejich řešitelnost;
- získávali, zaznamenávali, uspořádávali, strukturovali, předávali data a informace;
- rozkládali systémy a procesy na části, odhalovali jejich vztahy a strukturu;
- byli schopni uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů, vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji;
- vytvářeli formální popisy, modely a simulace skutečných situací i pracovních postupů;
- testovali, analyzovali, vyhodnocovali, porovnávali a vylepšovali existující i navrhované algoritmy, postupy nebo informatická řešení;
- rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadno se naučili používat nové;
- byli schopni využít digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé (pro člověka);
- navrhovali systémy či jejich části, procesy, propojovali různé technologie či jejich části a vytvářeli tak nová řešení za pomoci již existujících nástrojů a prvků;
- hodnotili přínos a rizika různých systémů, procesů, postupů a technologií v kontextu zadaného problému;
- dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle;
- neohrožovali svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé ani technologie samotné;
- uvědomovali si, že technologie ovlivňují společnost, a naopak chápali svou odpovědnost při používání technologií.

V afektivní oblasti směřuje informatické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- otevřený i kritický postoj k digitálním technologiím a jejich využívání;
- motivaci k celoživotnímu učení;
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci;
- schopnost odhadnout, které úlohy jsou schopni řešit sami a u kterých si vyžádají pomoc odborníka;
- sebejistotu a vytrvalost při řešení obtížného či složitého problému;
- schopnost vypořádat se s otevřenými problémy a nejednoznačně zadanými úkoly.

Metody a formy výuky:

Žáci mohou používat vhodná prostředí, pomůcky, ale i různé běžně dostupné nástroje, programy a technologie. S informatickými koncepty se seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti s řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi. Některé řeší s pomocí programování a technologií, některé bez nich. Charakteristickým znakem výuky je to, že žáci postup řešení aktivně hledají a testují ve skupinách nebo samostatně, není cílem postupovat pouze podle předem daných návodů.

Hodnocení žáků:

- Kritéria hodnocení vychází z Klasifikačního řádu.
- Ohodnocení praktických dovedností studenta a jeho aktivní přístup je alternativou ústního zkoušení.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Klíčové kompetence:

Komunikativní kompetence – žáci formulují své myšlenky srozumitelně, jsou schopni komunikovat pomocí internetu, zpracovávat věcně správně a srozumitelně souvislé texty a jiné písemnosti.

Sociální kompetence - žáci se učí pracovat samostatně i v týmu, přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly. Žák dokáže veřejně prezentovat výsledky své práce. Žák formuluje své názory a postoje, je schopen vyslechnout názory druhých.

Digitální kompetence – Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života.

Průřezové téma:

Občan v demokratické společnosti – žáci si uvědomují výhody i rizika (autorská práva, viry) práce s PC a legálním programovým vybavením (všechny ročníky)

Člověk a životní prostředí – žáci chápou zásadní význam životního prostředí pro člověka, jsou seznámeni s negativními dopady působení člověka na životní prostředí (likvidace odpadů)

Člověk a digitální svět – žáci jsou připraveni pro řešení úkolů vyskytujících se v praxi, ale i v činnostech, které dnešní člověk využívá v běžném osobním životě. Žáci by měli získat pozitivní vztah k výpočetní technice a naučit se pružně reagovat na novinky ve světě informačních technologií (všechny ročníky)

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události; ukáže, které koncepty se nemění a které ano; - rozumí fungování hardwaru a periferií natolik, aby je mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nové; - popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly; - rozpozná různé druhy paměťových úložišť a popíše jejich základní principy, nastavuje sdílení a zálohování dat; - na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí; - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle;	1. Digitální technologie Hardware a software - zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost; - současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty; - připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory; - souborový systém a paměťová úložiště; - operační systémy; - aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např. textový procesor, tabulkový procesor, software pro tvorbu prezentací, grafický software, software pro oblast 3D technologií); - zařízení s vestavěnými systémy;

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- porovná jednotlivé způsoby propojení digitálních zařízení, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna; - rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat; - identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními; poradí druhým při řešení typických závad;	Počítačové sítě a síťové služby - internet a počítačové sítě, přenos dat, komunikační protokol a adresování v síti; - typy, vlastnosti různých sítí, internet věcí; - fyzická a logická infrastruktura sítě, typy síťových zařízení, servery a datová centra; - cloudové a sdílené služby v síti, virtualizace; - webové aplikace a služby, hypertextový formát dat, URL adresa a doména;
- chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím; reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost; - s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit; - kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně; - v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovacích systémů.	Bezpečnost v digitálním prostředí - způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování); - sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např. práce s hesly, vícefaktorová autentizace, zálohování dat); - digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy; - digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií; - sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy.

2. ročník

Výsledky vzdělávání studenta	Téma
- Žák: - na základě analýzy problému specifikuje zadání pro tvorbu programu, skriptu nebo webové aplikace; - rozdělí zadání nebo problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; - navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a zapíše je vhodnou formou; - ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí algoritmy a datové struktury podle různých hledisek, porovná a vybere pro řešení problém ty nejvhodnější; vylepší algoritmus podle daného hlediska; - vytvoří jednoduchý spustitelný program, skript, nebo webovou aplikaci; - testuje spustitelný program, skript nebo webovou aplikaci; najde, specifikuje a opraví případnou chybu; - spolupracuje při tvorbě programu s další osobou, popisuje strukturu programu další osobě; - ;	2. Tvorba, testování a provoz softwaru Požadavky a analýza - specifikace a popis řešeného problému, požadavky na řešení; - analýza a dekompozice (rozložení) problému; Tvorba a vývoj - základní koncepce tvorby programů (např. proměnná a datový typ, řídicí příkazy, cykly); - návrh algoritmů a datových struktur; - zápis algoritmu vhodnou formou (např. blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyk); - využívání hotových komponent; Testování - druhy chyb, chybové hlášky, neočekávané ukončení a zamrznutí; - způsoby a druhy testování softwaru; - spotřeba výpočetních a jiných zdrojů; Běh a provoz

Výsledky vzdělávání studenta	Téma
	- verze programu, instalace a aktualizace programu; - hlášení a evidence závad, logování a sledování provozu; - nápověda a licence programu.

3. ročník

Výsledky vzdělávání studenta	Téma
- Žák: - analyzuje a hodnotí informační systémy podle zadaných hledisek; - vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání; - vyhledává a zpracovává data pomocí vhodných nástrojů pro dotazování; používá při vyhledávání vazby mezi entitami, číselníky a identifikátory; - identifikuje zdroje záznamů v informačním systému a určuje jejich umístění, validitu a míru zabezpečení; provede hromadný import nebo export dat; - navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů; - navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení dat; navrhuje číselníky a identifikátory dat; - třídí a řadí data, která následně vizualizuje nebo zpracuje do obvyklého formátu	3. Informační systémy - účel a charakteristika informačního systému nebo služby; - veřejné nebo oborové informační systémy a služby; - uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazykové mutace); - uživatelské účty, role, oprávnění a bezpečnost v informačních systémech; - datový záznam, entita, atribut a vazba, číselníky a identifikátory; - definice procesů, činností a konfigurace informačního systému; - zdroje záznamů v informačním systému (např. databáze, souborový systém, síťové služby); - vyhledávání a vizualizace dat (např. třídění, řazení a filtrování, rozpoznávání vzorů a trendů); - hromadné zpracování dat, export

Výsledky vzdělávání studenta	Téma
v daném kontextu a oboru; - navrhne způsob využití informačního systému k řešení problému ve svém oboru, otestuje ho se skupinou uživatelů a vyhodnotí případné chyby, chybové stavy a jejich příčiny;	a import;

4. ročník

Výsledky vzdělávání studenta	Téma
- Žák: - interpretuje data (získá z dat informace), posuzuje množství informace v datech, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvědomuje si omezení použitých modelů; - odhaluje chyby v datech; - porovná různé příklady kódování dat a jejich použití; vysvětlí proces digitalizace a jeho úskalí; - aktivně a s porozuměním používá různé datové formáty, ovládá konverzi mezi různými formáty téhož obsahu; - formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model; - převede data z jednoho modelu do jiného; najde nedostatky daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na kvalitu řešení daného problému; - zvažuje přínosy a limity statistického zpracování dat a strojového učení v oblasti umělé inteligence;	4. Data, informace a modelování - data a informace, interpretace dat; - informace a množství informace v datech; - chyby v datech a kontrola dat; - kódování informací a dat; - záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě; - datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video); - zápis informace pomocí kódovací tabulky nebo kódovacího jazyka; - model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa); - vlastnosti, vazby a závislosti modelu dat; - statistické zpracování dat, odhad a předpovědi; - strojové učení na základě dat, jeho limity, přínosy a rizika.

6.8 Ekonomické vzdělávání

6.8.1 Ekonomika

Počet hodin celkem: 96 hodin

Počet hodin v jednotlivých ročnících: 4. ročník - 3 hodiny týdně, celkem 96 hodin

Cíl předmětu:

Cílem předmětu ekonomika je vybavit žáky základními znalostmi pro ekonomické chování jak v profesním, tak osobním životě. Předmět ekonomika vede k rozvíjení schopnosti ekonomicky myslet, orientovat se v ekonomickém prostředí, jednat hospodárně a jednat v souladu s platnou legislativou.

V předmětu ekonomika se žáci aktivně zajímají o ekonomické dění v naší společnosti, jednájí samostatně, vyjadřují své názory a úvahy na daná ekonomická témata, o kterých jsou pak schopni diskutovat s jinými lidmi.

Žáci jsou vedeni k praktickému využívání osvojených poznatků v oboru.

V ekonomickém vzdělávání jsou žáci také vedeni k tomu, aby využívali vhodné digitální technologie pro výpočty ekonomických údajů, pro jejich zobrazování a aby používali dostupné aplikace k ekonomickým či pracovním účelům.

Obsahový okruh je v souladu se Standardem finanční gramotnosti a je také propojen s průřezovým tématem Člověk a svět práce.

Charakteristika předmětu:

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP *Ekonomické vzdělávání*. Učivo je rozvrženo do několika tematických celků:

Podnikání – žáci se seznamují s podnikatelským prostředím i s právními normami, které podnikatelské aktivity vymezují. Celkově se zde seznamují se základními ekonomickými pojmy, kdy je důraz kladem především na pochopení fungování trhu a tržních vztahů. Jsou schopni vytvořit jednoduchý podnikatelský záměr a znají základní právní formy podniků. Vysvětlí základní pojmy týkající se hospodaření podniku – náklady, výnosy, zisk, ztráta. Znají jednotlivé druhy základních mezd a vypočítají čistou mzdu. Mají povědomí o základech pracovního práva, pracovněprávních vztazích i o pracovní smlouvě.

Finanční vzdělávání – žáci se seznamují s fungováním finančního trhu a jeho dílčími částmi. Jsou schopni se orientovat jak v domácí měně, tak i v zahraniční. Charakterizují peníze, jejich funkci a znají jednotlivé subjekty finančního trhu. Vysvětlí fungování úrokové sazby a její rozdíl s RPSN. Orientují se na pojišťovacím trhu a dokáží pro své potřeby vybrat nejvýhodnější pojistný produkt. Vysvětlí pojem inflace a chápou vliv inflace nejen na jejich finanční situaci, ale i na situaci celého národního hospodářství. Charakterizují jednotlivé druhy úvěrů a dokáží rozlišit úvěrové produkty. Orientují se také v příjmech a výdajích v rámci rozpočtu domácností.

Daně – žáci se seznamují s celkovým prostředím národního hospodářství. Charakterizují pojem státní rozpočet a znají jeho příjmy a výdaje. Orientují se v daňové soustavě a dokáží vypočítat jednoduché daňové příklady. Seznamují se s daňovými doklady a s náležitostmi daňových přiznání. Jsou schopni vysvětlit pojem sociální a zdravotní pojištění a dokáží na ně provést jednoduché výpočty.

Marketing – žáci vysvětlí pojem marketing a jeho podstatu. Dokáží zpracovat jednoduchý průzkum trhu a orientují se v nástrojích marketingu a dokáží je aplikovat v oboru.

Management – žáci vysvětlí pojem management a jeho jednotlivé úrovně. Orientují se v manažerských funkcích. Charakterizují osobnost manažera. Dokáží vysvětlit vliv managementu v oboru.

Metody a formy výuky:

V hodinách ekonomiky budou využity slovní metody – vyprávění, vysvětlování, práce s textem, rozhovor. Na většinu témat budou použita cvičení zaměřená na diskusi. Některá praktická cvičení budou žáci řešit samostatně, jiná v rámci týmové práce. V rámci některých praktických cvičení budou zapojeny digitální technologie.

Hodnocení žáků:

Klasifikace se řídí samostatnými Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (vnitřní klasifikační řád), která jsou součástí Školního řádu. Zohledňováni jsou žáci se specifickými poruchami učení.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- žáci efektivně vyhledávají a zpracovávají informace,
- s porozuměním poslouchají mluvené projevy,
- k učení využívají různé informační zdroje,
- přijímají hodnocení svých výsledků od jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

- žáci získávají potřebné informace,
- využívají vědomosti a zkušenosti nabyté dříve,
- při řešení problémů spolupracují s ostatními.

Komunikativní kompetence

- žáci se přiměřeně vyjadřují k účelu jednání a v uvedených komunikačních situacích,
- formulují své myšlenky srozumitelně a souvisle,
- aktivně diskutují s vrstevníky, rozumí sdělení druhých a respektují jejich názory.

Personální a sociální kompetence

- žáci si stanovují cíle a priority podle zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- reagují adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímají radu i kritiku,
- odpovědně plní svěřené úkoly,
- přispívají k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žáci jednají v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování,
- uvědomují si vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu,
- zajímají se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě,
- uznávají tradice a hodnoty svého národa, chápou jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- žáci mají odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a uvědomují si význam celoživotního učení,
- mají přehled o možnostech uplatnění na trhu práce ve svém oboru,
- mají reálnou představu o pracovních a platových podmínkách v oboru,
- znají obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců,
- rozumí podstatě a principům podnikání
- dokáží vyhledat a posoudit podnikatelské příležitosti.

Matematické kompetence

- jsou schopni využívat matematické dovednosti v různých životních situacích
- efektivně hospodaří s financemi
- efektivně aplikují matematické postupy při řešení různých praktických úkolů
- nacházejí vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umějí je

vymezit,

popsat a správně využít pro dané řešení

Digitální kompetence

- ovládají potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti

umělé inteligence, využívají je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života

- vyrovnávají se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzují, jak vývoj technologií

ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

- žáci znají potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život

Člověk a životní prostředí

- žáci jsou schopni jednat hospodárně, adekvátně uplatňovat nejen kritérium ekonomické, ale i hledisko ekologické

Člověk a svět práce

- žáci znají práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů a základní principy soukromého podnikání
- pracují s jednotlivými právními předpisy
- vysvětlí základní aspekty pracovního poměru
- orientují se při hledání zaměstnání
- jsou vedeni k aktivnímu pracovnímu životu, k úspěšné kariéře a k celoživotnímu vzdělávání

Člověk a digitální svět

- žáci jsou vedeni k tomu, aby využívali vhodné nástroje pro výpočty ekonomických údajů (mzdy, RPSN atd.) a pro jejich zobrazování (nabídka, poptávka, podnikatelský záměr, rozpočet aj.)
- orientují se v dostupných aplikacích k ekonomickým či pracovním účelům (např. k daňovým evidenčním povinnostem).

4. ročník

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
Žák: - rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky - vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet - na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období - rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů - vypočítá výsledek hospodaření - vypočítá čistou mzdu - vysvětlí zásady daňové evidence - popíše, co má obsahovat pracovní smlouva a vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance	1. Podnikání - podnikání podle živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích - podnikatelský záměr - zakladatelský rozpočet - povinnosti podnikatele - trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka, zboží, cena - náklady, výnosy, zisk/ztráta - mzda časová a úkolová a jejich výpočet - zásady daňové evidence - pracovní právo - pracovněprávní vztahy – pracovní poměr, pracovní smlouva, úřad práce a rekvalifikace
- orientuje se v platebním styku a směnění peníze podle kurzovního lístku - vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu - orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům - charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění - rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti - navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti, včetně zajištění na stáří - navrhne způsoby, jak využít osobní volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru, vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení a jaké jsou jeho důsledky, a jak řešit tíživou	2. Finanční vzdělávání - peníze, hotovostní a bezhotovostní platební styk - úroková míra, RPSN - pojištění, pojistné produkty - inflace - úvěrové produkty - majetek a jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření - řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
finanční situaci - dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavy a jinými subjekty a jejich možná rizika	
- vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství - charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát - provede jednoduchý výpočet daní - vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob - provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění - vyhotoví a zkontroluje daňový doklad	3. Daně - státní rozpočet - daně a daňová soustava - výpočet daní - přiznání k dani - zdravotní pojištění - sociální pojištění - daňové a účetní doklady
- vysvětlí, co je marketingová strategie - zpracuje jednoduchý průzkum trhu - na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru	4. Marketing - podstata marketingu - průzkum trhu - produkt, cena, distribuce, propagace
- vysvětlí tři úrovně managementu - popíše základní zásady řízení - zhodnotí využití motivačních nástrojů v oboru	5. Management - dělení managementu - funkce managementu – plánování, organizování, vedení, kontrolování

6.9 Zdravotnická propedeutika

6.9.1 První pomoc

Počet hodin celkem : 64 hodin

Počet hodin v jednotlivých ročnících: 2. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je poskytnout žákům základní vědomosti a dovednosti pro pochopení zákonitostí existence lidského organismu, pro pochopení a poznání faktorů vedoucích k vážnému poškození zdraví a možnému ohrožení lidského života. Cílem je také rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Úkolem je seznámit žáky s moderním pojetím první pomoci a fungováním jednotného záchranného systému, naučit je pohotově reagovat a správně postupovat v život ohrožujících situacích a dále při živelných katastrofách, teroristických útocích a jiných mimořádných situacích. Žáci jsou vedeni k osvojení nejen potřebných vědomostí, ale zejména ke zvládnutí dovedností v předlékařské první pomoci, k osvojení etických aspektů první pomoci a získávání potřebných vlastností záchránce.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- dovedl poskytnout první pomoc při stavech bezprostředně ohrožující život, úrazech a náhlých příhodách, řídil se etickými zásadami při poskytování první pomoci, dokázal využít všech dostupných pomůcek, dbal přitom na vlastní bezpečnost
- uvědomoval si význam osobní ochrany, nutnost efektivního jednání a vzájemné pomoci při hrozbě nebo vzniku mimořádných událostí, dovedl kriticky zhodnotit vzniklou situaci a rozhodnout se o prioritách poskytování první pomoci

Důraz klade na prevenci úrazů a onemocnění, na výchovu k zodpovědnosti ke zdraví.

V předmětu první pomoc žáci využívají získaných znalostí z biologie, tělesné výchovy a dalších předmětů.

Dalším cílem je učit žáky řešit základní problémové situace a dodržovat základní hygienická pravidla a dbát na bezpečnost zúčastněných osob.

Charakteristika předmětu :

Vyučovací předmět první pomoc vychází ze vzdělávacího obsahu RVP Zdravotnické lyceum – Oblast vzdělávání pro zdraví. Předmět vychází z obsahového rámce Péče o zdraví. První pomoc je koncipována jako samostatný předmět zařazený do 2. ročníku (vždy 2 vyučovací hod./týden).

Seznamuje žáka s principy poskytování neodkladné první pomoci, zajištění místa nehody, s přivoláním odborné pomoci, učí rozeznávat jednotlivé poruchy zdraví a vhodně reagovat při jejich odstraňování či zmírnění jejich následků, seznamují se s integrovaným záchranným systémem, aktivací jednotlivých složek, dodržováním bezpečnosti, právní problematikou, vybavením lékárničky a obvazovou technikou, vede k bezpečnému jednání v krizových situacích a za mimořádných událostí, včetně událostí hromadného zasažení obyvatelstva. Obsahem učiva je neodkladná péče při náhlých poruchách zdraví, znalost potřebného vybavení, organizace práce v místě nehody a způsoby transportu nemocných a zraněných. Posouzení tělesného a duševního stavu postiženého, bezvědomí, neodkladná resuscitace, kterou si žáci prakticky nacvičují. Dalšími tematickými celky jsou polohování, a transport zraněných, krvácení a ošetření ran. Patří sem poranění pohybového aparátu, hlavy, páteře, břicha, hrudníku, dále poranění chladem, teplem a otravy. Důležitou kapitolou je nácvik první pomoci při akutních neúrazových stavech. Žáci jsou v rámci výuky první pomoci směřováni k rozvíjení dovednosti řešit problémy, orientovat se v situacích ohrožení života a správně a pohotově poskytnout první pomoc, efektivně komunikovat s operačním střediskem Zdravotnické záchranné služby.

Metody a formy výuky :

Ve výuce je důrazně uplatňován princip přípravy žáka na osobní i profesioniální život, na aktivní a tvořivé řešení problémů.

Při realizaci jsou užívány různé formy a metody pedagogické práce – výklad s demonstrací obrazového i hmotného materiálu, rozhovor, práce s textem (odborné učebnice a články) články), pracovní listy, praktické nácviky modelových situací na živých a neživých modelech. Jsou zařazovány také metody pro opakování učiva – testy, řešení zadaných problémových situací (písemná i praktická činnost), tvorba edukačních materiálů za pomoci digitálních technologií, včetně kvízů, dotazníků a prezentace vlastních aktivit na veřejnosti.

V hodinách pracují samostatně i ve skupinách, získávají data a informace z různých zdrojů v digitálním prostředí, učí se posuzovat jejich obsah, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků, vytvářet nebo upravovat vlastní digitální obsah v různých formátech, zvládat náročnější situace jako tým (organizovat týmovou práci, komunikovat v zátěžových situacích). Jsou schopni obhajovat a prezentovat výsledky své práce.

Během výuky je také využívána audiovizuální technika (videoprogramy, edukační portály pro jednotlivé věkové skupiny), odborná knihovna, online odborné zdroje a další digitální technologie.

Hodnocení žáků :

Hodnocení a klasifikace vychází ze základních právních norem, kritéria hodnocení jsou dána klíčovými kompetencemi a školním řádem (vnitřní klasifikační řád).

Ověřování získaných znalostí a dovedností je uskutečňováno řešením problémových a modelových situací, praktickými ukázkami postupů první pomoci, zpracováním informací na zadané téma z různých zdrojů, přípravou edukačních materiálů s využitím digitálních technologií pro veřejnost (letáky, dotazníky, kvízy, soutěže...), písemným zpracováním testů ap. Hodnocení žáků je prováděno formou klasifikace a slovního hodnocení. S hodnocením žáka souvisí i jeho sebehodnocení – jsou schopni prezentovat a obhajovat výsledky své práce. Hodnocení je chápáno jako motivační prvek výuky a zohledňuje úroveň dosažených cílů středního vzdělávání. Je veřejné a učitel známku vždy zdůvodní a umožní žákovi vyjádření ke klasifikaci. Zohledňování jsou žáci nadaní a žáci se specifickými poruchami učení.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Kompetence k učení – ve výuce předmětu jsou žáci vedeni k využívání různých informačních zdrojů (učebnice, odborný tisk, televize a digitálních technologií, včetně svých zkušeností i zkušeností odborníků v oboru – exkurze na ZZS Plzeňského kraje, Emergency ve FN Plzeň při řešení modelových situací). Modelové situace umožňují také žákům sledovat, porovnávat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení a naučit se přijímat hodnocení od jiných lidí při plnění úkolů ve výuce, v soutěži První pomoci a také při školení laiků různého věku.

Kompetence k řešení problémů – žáci se ve výuce učí spolupracovat s jinými lidmi, porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k řešení problému, posuzovat různé cesty vedoucí ke splnění zadaných cílů, navrhnout způsob řešení, zdůvodnit jej a úspěšně řešit možné konfliktní situace. Volit vhodné pomůcky, metody a techniky pro splnění jednotlivých aktivit, využívat dříve nabytých zkušeností a vědomostí.

Komunikativní dovednosti, personální a sociální kompetence – výuka předmětu umožní žákům zvládnout komunikaci přiměřenou náročné situaci a pomáhá zvládat stres související s volbou a poskytováním vhodné první pomoci.

Žák se naučí porozumět běžné odborné terminologii potřebné pro výstižné a stručné předání základních informací svým kolegům a naučí se obhájit své postupy a diskutovat o své pomoci raněným, zvládne pracovat v týmu.

Občanské kompetence, kompetence k pracovnímu uplatnění – žák si je vědom nutnosti dodržovat zákony, respektovat práva, kulturní specifika a osobnost druhých lidí, uvědomuje si nutnost a význam celoživotního vzdělávání nezbytného pro kvalitní pomoc druhým lidem.

Digitální kompetence – výuka předmětu umožní žákům vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků, získávat a posuzovat data a informace, pozměňovat a zdokonalovat stávající díla s cílem vytvořit nový a relevantní obsah, sdělovat data, informace a digitální obsah, nejen ve školním prostředí a profesní komunitě

Odborné kompetence – předmět umožní žákovi pochopit význam bezpečnosti práce v souvislosti s hrozícím poškozením zdraví své osoby i druhých lidí, umožní rozpoznat nebezpečí úrazu nebo náhlé ohrožení zdraví a naučí se odstraňovat a předcházet tato rizika. Předmět první pomoc vybaví žáka vědomostmi a dovednostmi v poskytování první pomoci s náhlou poruchou zdraví a po úrazu, bezpečnému jednání v krizových situacích a za mimořádných událostí.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti – žáci se učí jednat s lidmi, odolávat myšlenkové manipulaci, vhodným jednáním předcházet konfliktům a ochotě angažovat se nejen pro vlastní prospěch.

Pokrytí průřezových témat - Integrovaný záchranný systém, jednotný postup při poskytování první pomoci, řešení modelových situací, první pomoc při mimořádných situacích, poranění při hromadném zasažení obyvatel

Člověk a životní prostředí - žáci se učí rozvíjet kompetence, které vedou k odpovědnosti za své zdraví, učí se respektovat život a zdraví jako nejvyšší hodnoty, jsou vedeni k osvojení zásad zdravého životního stylu.

Pokrytí průřezových témat - Příruční lékárna, neodkladná resuscitace, akutní otravy, návykové látky, neúrazové urgentní stavy

Člověk a svět práce – žáci jsou vedeni k zodpovědnosti za vlastní život, k pochopení významu vzdělávání a celoživotního učení, k odpovědnému jednání a rozhodování.

Pokrytí průřezových témat - Neodkladná resuscitace, první pomoc při mimořádných situacích, poranění při hromadném zasažení obyvatel, řešení modelových situací

Člověk a digitální svět - vybaví žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví při používání digitálních technologií. V odborné oblasti jsou žáci vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti, rovněž i k tomu, aby využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji. Dále jsou vedeni, aby získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí, kriticky hodnotili a posuzovali jejich obsah a úplnost, vyjadřovali se za pomoci digitálních prostředků v různých formátech a vytvářeli a upravovali digitální obsah s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah.

Pokrytí průřezových témat – prolíná se všemi tematickými celky

2. ročník

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
Žák : - zdůvodní význam praktických dovedností a teoretických znalostí první pomoci (PP) - vysvětlí pojem Integrovaný záchranný systém - vyhledá základní pojmy související	1. Úvod do předmětu - základní pojmy - Integrovaný záchranný systém - Dodržování bezpečnosti, právní problematika

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
s poskytováním PP - vyjmenuje základní pomůcky – nezbytné vybavení příruční lékárny - sestaví z pomůcek autolékárničku - vysvětlí použití jednotlivých kusů vybavení lékárničky	Příruční lékárna - využití příruční lékárny, doporučený obsah - lékárničky na pracovištích - lékárničky v dopravních prostředcích
Žák : - rozliší jednotlivé typy první pomoci - provede vyšetření raněného v terénu - zdůvodní postup vyšetření - použije telefonická čísla PP - komunikuje s operačním střediskem ZZS při nehodě - vhodně komunikuje se zraněným, nemocným - objasní souvislosti mezi pojmy morálka, odpovědnost, tolerance, solidarita a poskytováním první pomoci	2. Jednotný postup při poskytování první pomoci - typy první pomoci - orientace v místě nehody - vyšetření nemocného - komunikace s operačním střediskem
Žák : - upraví vhodnou polohu u raněného nebo nemocného	3. Polohování - manipulace s postiženým - základní polohy či ošetřování zraněných - uložení postiženého na nosítka
Žák : - vysvětlí podmínky a pravidla transportu raněných - sám nebo s pomocí transportuje raněného bez pomůcek, s odbornými pomůckami a s využitím improvizovaných prostředků	4. Transport raněných - třídění raněných - transport bez pomůcek - transport s pomůckami
Žák : - dodržuje zásady obvazové techniky - zvolí správný typ obvazového materiálu podle účelu - správně zvolí a přiloží správný typ obvazu na různé části těla	5. Obvazová technika - význam obvazové techniky, zásady, účel - šátkové obvazy - obinadlové obvazy - náplastové a prakové obvazy
Žák : - uvede základní termíny související s obnovou životních funkcí - popíše příznaky zástavy dechu a srdce - rozezná poruchy průchodnosti dýchacích cest - na výukovém modelu ukáže způsoby obnovy životních funkcí u dětí a dospělých - provede obnovu činnosti srdce a dýchání u všech věkových kategorií	6. Neodkladná resuscitace - dělení neodkladné resuscitace - poruchy průchodnosti dýchacích cest - zástava krevního oběhu - laická neodkladná resuscitace u dospělého člověka, dítěte a novorozence - pomůcky, ukončení KPR

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
- uvede přehled pomůcek pro KPR - zajistí raněného po KPR	
Žák : - vysvětlí rozdíl mezi kvalitativní a kvantitativní poruchou vědomí - charakterizuje jednotlivé poruchy vědomí - jmenuje poruchy zdraví provázené poruchou vědomí - předvede postup zjištění poruchy vědomí - poskytne první pomoc poraněnému v bezvědomí	7. Bezvědomí - dělení poruch vědomí - bezvědomí - kolaps
Žák : - objasní podstatu šoku - uvede příznaky šoku - zdůvodní protišoková opatření	8. Šok - dělení, fáze - protišoková opatření
Žák : - uvede nejčastější příčiny křečových stavů - poskytne první pomoc u vybraných typů křečových stavů	9. Křečové stavy - epilepsie - tetanie - tetanus - febrilní křeče
Žák : - charakterizuje jednotlivé typy krvácení - na modelu předvede jednotlivé postupy zástavy vnějšího krvácení - popíše použití škrtidla při zástavě tepenného krvácení a rizika jeho nevhodného použití - vyjmenuje příznaky možného vnitřního krvácení - zajistí poraněného s vnitřním krvácením	10. Krvácení - dělení - způsoby ošetření - zevní, vnitřní, z tělních otvorů
Žák : - definuje jednotlivé typy ran a příčiny jejich vzniku - ošetří ránu, poskytne první pomoc u raněného s cizím tělesem v ráně - objasní specifika ošetření ran způsobených zvířaty	11. Rány - dělení - cizí tělesa v ranách, tělních otvorech - poranění zvířaty
Žák : - uvede příčiny těchto poranění - vyjmenuje stupně popálenin - objasní princip „pravidla devíti“ - rozliší úpal a úžeh - ošetří poraněného s termickým úrazem - jmenuje rizika spojená s poskytováním první pomoci u úrazů elektrickým proudem - uvede prevenci rizik	12. Poškození teplem, chladem, elektrickým proudem a chemickými látkami - popálení - omrzliny, podchlazení - úraz elektrickým proudem - zásah bleskem - úpal, úžeh - poleptání

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
- rozliší příznaky popálení a omrzlin - správně ošetří podchlazeného člověka - demonstruje první pomoc při omrzlinách - rozliší místní změny na kůži způsobené kyselinou a louhem - určí vhodný způsob ošetření chemických úrazů	
Žák : - zdůvodní význam komunikace při poskytování první pomoci při poranění hlavy - charakterizuje jednotlivé typy poranění hlavy - prakticky ukáže ošetření při poraněních hlavy - uloží raněného do správné polohy - zajistí kontrolu zraněného	13. Poranění hlavy - poranění lebky - poranění mozku - poranění obličeje - poranění měkkých tkání
Žák : - dle mechanismu příčiny vzniku úrazu posoudí možnou závažnost stavu raněného - popíše příznaky poranění - zdůvodní principy poskytnutí první pomoci a transportu zraněného - spolupracuje při manipulaci a fixaci páteře - zvolí improvizované pomůcky	14. Poranění páteře a míchy - příčiny a typy poranění
Žák : - rozliší jednotlivé druhy poranění hrudníku - uvede příznaky pneumotoraxu - odliší jednotlivé typy pneumotoraxu - poskytne vhodné ošetření	15. Poranění hrudníku - poranění zavřená - poranění otevřená
Žák : - vyjmenuje možné příčiny poranění a jejich projevy - zdůvodní rizika zavřených poranění - vysvětlí pojem „blast syndrom“ - charakterizuje tento typ poranění - provede adekvátní první pomoc	16. Poranění břicha a pánve - otevřená, zavřená - tlaková poranění
Žák : - rozdělí zlomeniny do skupin - rozliší příznaky zlomenin na jisté a nejisté - zdůvodní principy ošetření zlomenin - popíše typy poranění kloubů - vyhledá pomůcky pro fixaci zlomenin a zraněných kloubů - navrhne postup a pomůcky pro fixaci poranění pohybového aparátu	17. Poranění kostí a kloubů - zlomeniny, rozdělení a diagnostika - poranění kloubů, typy a diagnostika

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
Žák : - vyjmenuje příčiny intoxikací - charakterizuje první pomoc při nejčastějších intoxikacích - popíše projevy užívání návykových látek - specifikuje rizika související s užíváním návykových látek pro uživatele a pro osoby poskytující první pomoc - zdůvodní užívané postupy při ošetření s ohledem na zajištění bezpečí pro zúčastněné osoby	18. Akutní otravy, návykové látky - akutní otravy - vliv návykových látek na organismus
Žák : - rozpozná příznaky jednotlivých interních stavů - sleduje základní životní funkce - položí postiženého do vhodné polohy - pomůže postiženému užít léky, které užívá - zná postup poskytování první pomoci	19. Neúrazové urgentní stavy - IM, CMP, akutní stavy při cukrovce - astmatický záchvat - alergická reakce
Žák : - objasní rozdíl mezi mimořádnou událostí a mimořádnou situací - posoudí rizika vzniku mimořádné události ve svém regionu - vysvětlí termíny polytrauma, hromadná neštěstí a postupy jejich řešení - zdůvodní principy třídění poranění - charakterizuje postup při řešení možných konfliktů	20. První pomoc při mimořádných situacích – poranění při hromadném zasažení obyvatel - varovné signály - evakuační zavazadlo - polytrauma, hromadná neštěstí - třídění zraněných
Žák : - poskytne neodkladnou první pomoc v rámci modelové situace - vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu	21. Řešení modelových situací - soutěž PPP

6.9.2 Základy veřejného zdravotnictví

Počet hodin celkem : 32 hodin

Počet hodin v jednotlivých ročnících : 4. ročník – 1 hodina týdně, celkem 32 hodin

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je jednak zprostředkovat žákům poznatky z oblasti zdravotní politiky, organizace a řízení zdravotnictví a pracovního uplatnění ve studovaném oboru. Výuka směřuje k tomu, aby po jejím ukončení žák :

- orientoval se v systému zdravotní péče v ČR a rozuměl principům poskytování zdravotní péče,
- znal základní právní normy týkající se péče o zdraví a zabezpečení v případě nemoci,
- věděl, jaké jsou možnosti kariérního růstu, měl přehled o působnosti dalších kategorií zdravotnických pracovníků,
- byl připraven podílet se na realizaci programů na podporu zdraví a vhodným způsobem ovlivňoval postoj svých pacientů / klientů i jiných lidí k péči o své zdraví,

Charakteristika předmětu :

Obsah předmětu vychází z obsahových okruhů RVP. Obsah předmětu tvoří učivo z oblasti veřejného zdravotnictví a zdravotní politiky. Žáci se rovněž seznamují s významnými zdravotnickými organizacemi, s vybranými programy na podporu zdraví.

Metody a formy výuky :

Výuka se opírá co nejvíce o konkrétní příklady a situace, využívá osobních zkušeností žáků, jejich zájmů v dané oblasti, i aktuální otázky týkající se učiva. Výklad je propojován s diskusemi, řešením modelových situací, samostatnou prací žáků. Předmět poskytuje vhodné podmínky pro projektové vyučování. Žáci jsou vedeni k samostatnému uvažování, vyjadřování vlastních názorů a ke sledování aktuálního dění.

Hodnocení žáků :

Hodnocení výsledků se řídí Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (vnitřní klasifikační řád), která jsou součástí Školního řádu.

Zohledňování jsou žáci se specifickými poruchami učení a žáci nadaní.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Z hlediska **klíčových kompetencí** předmět rozvíjí zejména :

- *digitální kompetence*, tzn., že jsou žáci vedeni k tomu, aby vyhledávali příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady; chápali význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života; využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- *komunikativní kompetence*, tzn. dovednosti diskutovat o vybraných otázkách týkajících se problematiky (např. vybraných otázek zdravotní politiky),
- *kompetence řešit problémy a pracovat v týmu* (např. formou zpracování projektu).
- *odborné kompetence*, tzn. uplatnili teoretické poznatky při aktivní podpoře a ochraně zdraví a orientovali se v systému péče o zdraví, znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce).

Průřezová témata :

Člověk a svět práce – žáci získávají znalosti o možnostech kariérního růstu, společenské prestiži zdravotnického povolání, možnostech uplatnění po absolvování studia a navazujících směrech vyššího a vysokoškolského studia, vztah k zájmům, studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem a zdravotním předpokladům.

Pokrytí průřezových témat - Pracovníci ve zdravotnictví

Člověk a digitální svět - žáci získávají data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používají různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzují jejich spolehlivost a úplnost

Pokrytí průřezových témat - Systém zdravotní péče, právní úprava zdravotní péče, aktuální otázky zdravotnictví

4.ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák : - vysvětlí pojem zdravotní péče a její význam pro občany i společnost - uvede hlavní zásady reformy systému zdravotní péče v ČR - popíše soustavu zdravotnických zařízení (podle zřizovatele, funkce a činnosti, principu financování) - vysvětlí, jak je organizována léčebně-preventivní péče a jaká má občan při poskytování zdravotní péče práva - popíše možnosti a trendy péče o zdraví obyvatelstva - objasní princip financování zdravotní péče - vysvětlí pojem „právo na bezplatnou lékařskou péči“ - uvede přehled organizace a řízení zdravotnictví a systému poskytování zdravotní péče	Systém zdravotní péče - veřejné zdravotnictví – obsah, prostředky, metody, výzkum - reforma systému zdravotní péče, její zásady - soustava zdravotnických zařízení - organizace léčebně-preventivní péče - postavení občana v systému léčebně-preventivní péče a jeho práva - financování zdravotní péče - řízení zdravotnictví
- uvede základní právní normy, které zajišťují ochranu a rozvoj zdraví občanů - vysvětlí účel všeobecného zdravotního pojištění - vymezí plátce pojistného - pojmenuje práva a povinnosti pojištěnců - navrhne postup pro případ nespokojenosti s poskytovanou zdravotní péčí nebo službami - pojmenuje základní práva pacientů - pracuje s právními a jinými zdroji informací - diskutuje o vybraných právních a ekonomických problémech zdravotní péče, opírá se o informační zdroje	Právní úprava zdravotní péče - Práva pacientů, Charta práv hosp. dětí - Listina základních práv a svobod a další základní právní normy - eticko-právní aspekty zdravotní péče - novela zák. O péči o zdraví lidu - poskytování zdravotní péče cizincům - práva pacientů nahlížet do zdrav. dokumentace a pořizování kopií - postup při řešení stížností na zdrav.

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
	péči
- charakterizuje činnost WHO - objasní význam a funkci Červeného kříže, působení neziskových organizací a dobrovolníků ve zdravotnictví – doloží příklady - vysvětlí funkci profesních organizací ve zdravotnictví	Zdravotnické organizace
- vysvětlí způsob řešení sociálního zajištění občanů v případě nemoci nebo dlouhodobé tíživé sociální situace (např. při invaliditě apod.) a ve stáří - vymezí, jak by se měl každý občan sám pro tíživé situace zabezpečit - objasní základní podmínky nároku na nemocenské a způsob jeho vyplacení - uvede příklady dalších dávek nemocenského pojištění - na příkladech ukáže formy sociálně zdravotní pomoci rodinám a dětem, osobám se zdravotním postižením, starým lidem, dlouhodobě nemocným - v přehledu uvede instituce poskytující pomoc v případě sociální potřeby	Zabezpečení v případě nemoci a jiných tíživých sociálních událostí - zákonné a dobrovolné pojištění - nemocenské pojištění - starobní a invalidní důchod - sociálně-zdravotní péče o vybrané skupiny občanů - systém domácí péče - zdravotně-sociální, paliativní a hospicová péče
- diskutuje o vybraných tématech zdravotní politiky a studovaného oboru - prezentuje aktuální informace z oblasti zdravotní péče	Aktuální otázky zdravotnictví

6.9.3 Základy epidemiologie a hygieny

Počet hodin celkem : 32, tj. 1 hod. týdně ve 2. ročníku

Cíl předmětu:

Cílem vyučovacího předmětu Základy epidemiologie a hygieny je umožnit žákům získat vybrané poznatky z mikrobiologie, epidemiologie a hygieny; a dále poskytnout základní poznatky potřebné k lepšímu pochopení příčin onemocnění, vliv mikroorganismů na zdraví, pochopit vztah makroorganismu a životního prostředí.

Učivo předmětu vede žáky nejen k využití získaných znalostí a jejich použití v praxi, cílem je připravit žáky na práci v prostředí se zvýšenými nároky na dodržování hygienických předpisů a prevenci infekčních onemocnění, využití znalostí v ostatních předmětech, především v ošetrovatelství a ošetrovatelské péči.

Charakteristika předmětu :

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP - Zdravotnický asistent. Je utvořen ze základních poznatků z mikrobiologie, ze všeobecné a komunální hygieny a hygieny práce ve zdravotnických zařízeních, dále se zabývá celkovou situací šíření infekčních nákaz v České republice a porovnání s jinými zeměmi; etnickými specifickými nákazami a infekčními nemocemi menšin žijících na našem území.

Učivo je vhodně mezipředmětově propojeno s učivem Vzdělávání pro zdraví a se Základy pro poskytování ošetřovatelské péče (Ochrana veřejného zdraví, Prevence nemocí a zdravotní výchova).

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí :

Výuka Základy epidemiologie a hygieny směřuje k tomu, aby žáci:

- znali příčiny a způsoby přenosu infekčních nemocí a možnosti jejich prevence
- měli přehled o výskytu závažných infekčních onemocnění v ČR ve srovnání s jinými zeměmi
- chápali souvislosti mezi kvalitou životního prostředí a zdravotním stavem obyvatelstva
- měli přehled o základních požadavcích na kvalitu jednotlivých složek životního prostředí
- vážili si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je zachovat pro příští generace
- dodržovali pravidla hygieny a zdraví při práci ve zdravotnických zařízeních i v osobním životě byli motivováni k dalšímu sebevzdělávání a sledovali další informace týkající se studované problematiky

Metody a formy výuky :

Ve výuce je důrazně uplatňován princip přípravy žáka na privátní i profesní život, na aktivní a tvořivé řešení problémů.

Při realizaci jsou uplatňovány různé formy a metody pedagogické práce.

Organizační formy: frontální výuka, skupinové, párové a individualizované vyučování.

Vyučovací metody:

- slovní – výklad, rozhovor, diskuse, práce s učebnicí, práce s odborným textem, zdravotnickou statistikou
- názorně demonstrační – statická a dynamická projekce (demonstrace obrazového materiálu, výukových modelů, PC a TV výukové programy)
- fixační – opakování a upevňování vědomostí

- diagnostické – ověřování osvojených vědomostí formou testů, řešením problémových situací, tvorbou materiálů určených pro prevenci (např. plakáty, brožury apod.), prezentace vlastních tvůrčích aktivit.

Žáci při řešení problémů pracují ve dvojicích, skupinách a učí se obhajovat výsledky své práce.

V průběhu výuky je prosazována snaha o maximální využití didaktické techniky (prosvětlované transparenty, videoprogramy, prezentace zprostředkované data-projektorem). Výuka i samostatná práce žáků využívá odbornou knihovnu a videotéku.

Hodnocení žáků :

Hodnocení žáků je prováděno formou klasifikace a slovního hodnocení. Důraz je kladen nejen na hloubku porozumění učivu a úroveň osvojených vědomostí, ale přihlíží se také k jejich aktivitě při vyučování, samostatnosti žáků při práci s odborným textem a řešení problémových situací. S hodnocením žáka souvisí i jeho sebehodnocení - schopnost prezentovat a obhajovat své výsledky. Hodnocení je prováděno na základě písemného i ústního opakování jednotlivých učebních celků a jednotlivých témat. Písemné opakování je prováděno formou didaktických testů. Při pololetní klasifikaci se zohledňuje celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu a k plnění studijních povinností.

Kritéria hodnocení vychází z klasifikačního řádu, který je součástí Školního řádu SZŠ Klatovy.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

S předmětem Základy epidemiologie a hygieny souvisí průřezové téma **Člověk a životní prostředí**, kde jsou rozvíjeny nejen kompetence vedoucí k odpovědnosti za zdravotní stav jedince, ale i k respektování života a zdraví jako nejvyšší hodnoty a kritéria pro své další rozhodování a tudíž i postavení v rámci společenského uplatnění.

Pokrytí průřezových témat - Epidemiologie, základy hygieny

Žáci uplatňují využití teoretických poznatků v praktických činnostech ve škole i při výkonu praxe.

Žáci jsou vybaveni kompetencemi, které jsou potřebné k aktivní a zároveň preventivní péči o zdraví, znají zásady zdravého životního stylu. Uvědomují si celoživotní odpovědnost za své zdraví. Hodnotí činnost organismu jako celku, rozpoznávají a identifikují rizikové faktory ohrožující tělesné a duševní zdraví. Uznávají zdravý životní styl a ochranu zdraví jako hodnoty potřebné k zajištění kvality osobního i profesního života.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:

- uplatňoval různé způsoby práce s textem, efektivně vyhledával a zpracovával informace
- využíval ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí
- znal možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

Kompetence k řešení problémů

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:

- volil prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve

Komunikativní kompetence

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:

- rozvíjel komunikativní dovednosti s používáním odborné zdravotnické terminologie
- věcně správně a srozumitelně zpracovával přiměřeně náročné texty na odborná témata

Personální a sociální kompetence

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:

- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí

Digitální kompetence

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:

- získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání

používali různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost a úplnost

Odborné kompetence

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:

- měl odpovědný přístup k vlastní profesní budoucnosti
 - získal vhled do problematiky oborů nacházejících uplatnění ve zdravotnictví
 - chápal bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků
- znal a dodržoval základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

2.ročník

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
Žák : - vysvětlí význam pojmů mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny - vysvětlí vztahy mezi těmito obory a jejich přínos pro zdravotní péči - používá správně pojmy zdraví a nemoc	1. Úvod do předmětu - vymezení obsahu a funkce předmětu - základní pojmy - zdraví, nemoc
- charakterizuje mikroorganismy - klasifikuje mikroorganismy - uvede organismy nejčastěji způsobující onemocnění - vysvětlí propojení mikroorganismů s živočichy a rostlinami - uvede příklady vyšetřovacích metod nakažlivých chorob - objasní účinek antibiotik a chemoterapeutik - vysvětlí příčiny a důsledky rezistence mikroorganismů - používá základní odbornou terminologii	2. Mikrobiologie - morfologie a fyziologie mikroorganismů - mikrobiální osídlení člověka - patogenita mikrobů - možnosti diagnostiky nakažlivých chorob - účinek ATB a chemoterapeutik - rezistence mikroorganismů
- definuje pojem imunita - popíše fungování imunitních mechanismů - objasní rozdíl mezi specifickou a nespecifickou imunitou - vysvětlí význam a fungování obranných mechanismů v organismu - uvede příklady reakce organismu na cizorodou látku - charakterizuje přínos imunologie jako vědní disciplíny pro péči o zdraví dětí i dospělých	3. Imunologie - pojem infekce, imunita - podstata imunitních mechanismů - specifická a nespecifická imunita - imunologické vyšetřovací metody - patologie imunity, imunomodulace - současný rozvoj oboru, jeho přínos pro jiné lékařské obory a pro zdravotnickou praxi
- vysvětlí rozdíl mezi infekční a neinfekční nemocí - popíše vznik nákazy, formy výskytu nákaz a proces přenosu - popíše zásady a základní prostředky	4. Epidemiologie - infekční proces a onemocnění - prevence infekčního onemocnění, protiepidemiologická opatření - očkování, očkovací látky a

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
prevence infekčních onemocnění a epidemií - objasní podstatu očkování - vysvětlí očkovací kalendář - rozdělí infekční onemocnění podle původu nákazy a způsobu přenosu - charakterizuje infekční nemoci z hlediska jejich projevů, důsledků a rozšíření - charakterizuje epidemiologickou situaci v ČR - uvede příklady infekčních onemocnění souvisejících se sociálním prostředím, s migrací nebo s cestovním ruchem - vysvětlí nebezpečnost bojových biologických prostředků, uvede jejich příklady - používá odbornou terminologii, umí pracovat s informacemi	techniky - přehled infekčních chorob podle původu nákazy a cesty přenosu - vybrané etnicky specifické nákazy a infekční onemocnění - epidemiologická situace v ČR ve srovnání s jinými zeměmi - nozokomiální nákazy - bojové biologické prostředky
- popíše funkci a činnost orgánů hygienické služby - charakterizuje funkci a činnost orgánů ochrany veřejného zdraví - objasní pojmy všeobecná a komunální hygiena - uvede příklady hygienických požadavků kladených na životní prostředí - charakterizuje hlavní současné směry ve výživě a stravování - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech - uvede zásady prevence nozokomiálních nákaz - uvede základní hygienické požadavky na přípravu a podávání jídel na ošetrovací jednotce - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na životě jedince, rodiny a společnosti - vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví - navrhne základní opatření pro prevenci nemoci a závislosti na návykových látkách - vysvětlí, jak je zabezpečena péče o zdraví zaměstnanců ve zdravotnictví - dodržuje požadavky na hygienu, bezpečnost a ochranu zdraví při práci	5. Základy hygieny - charakteristika oboru, úloha hygieny v primární prevenci - orgány hygienické služby a jejich úkoly - předmět a úkoly komunální hygieny, vliv kvality složek životního na člověka, způsoby a prostředky jejího řízení - hygiena výživy: vliv výživy na zdraví a prevenci onemocnění, současné trendy ve výživě a stravování, hygienické požadavky na společné stravování a manipulaci s potravinami (se zvláštním zaměřením na zabezpečení stravování na ošetrovací jednotce) - rizikové faktory poškozující zdraví, rizikové chování, prevence závislosti na návykových látkách - hygiena a bezpečnost práce ve zdravotnických zařízeních: zásady hygieny provozu zdravotnických zařízení, prevence nozokomiálních nákaz, riziková pracoviště, ochrana pracovníků proti infekcím včetně zdravotních rizik souvisejících

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
	s výkonem povolání včetně pracovního úrazu - povinnosti zaměstnavatele a zaměstnance, základní předpisy BOZP pro zdravotnické pracovníky

6.9.4 Výchova ke zdraví

Počet hodin v jednotlivých ročnících: 1. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin

Cíl předmětu:

Obecným cílem je poskytnout žákům znalosti a dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Vede žáky k tomu, aby znali potřeby svého těla v jeho biopsychosociální jednotě a rozuměli tomu, jak působí výživa, životní prostředí, dodržování hygieny, pohybové aktivity, pozitivní emoce, překonávání negativních emocí a stavů, jednostranné činnosti, mezilidské vztahy a jiné vlivy na zdraví. Důraz se klade na výchovu proti závislostem (na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách, hracích automatech, počítačových hrách aj.), proti médii vnucovanému ideálu tělesné krásy mladých lidí a na výchovu k odpovědnému přístupu k sexu.

Předmět jako takový přispívá ke zvyšování zájmu o zdravotnické profese.

Výuka směřuje k tomu, aby po jejím ukončení žák:

- vážil si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě ji chránil
- rozpoznal, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví
- chápal vliv životního prostředí působící na zdraví člověka
- znal prostředky, jak chránit své zdraví
- kriticky přistupoval k mediálním informacím a komerčním nabídkám produktů vztahujících se k péči o zdraví
- rozuměl základní terminologii vztahující se k jednotlivým okruhům
- dokázal využívat a dále rozvíjet procvičené dovednosti
- využíval poznatků k edukaci jednotlivců i skupin obyvatelstva

Charakteristika předmětu:

Předmět je zaměřen na základní poznatky o podpoře, udržování zdraví a zdravého životního stylu. Dále pak na informace o programu Zdraví pro všechny do 21. století, národních a regionálních programech podpory zdraví v souladu s programem WHO. Součástí předmětu jsou i poznatky o rizikových faktorech vzniku jednotlivých onemocnění i preventivní péči.

Metody a formy výuky:

Předmět výchova ke zdraví je předmětem teoreticko – praktickým. Při výuce je nutné používat aktivizující vyučovací metody a moderní vyučovací prostředky včetně digitálních technologií. Je vhodné využití speciálních publikací a zdravotnických periodik a vyhledávání informací z různých zdrojů (např. z internetu). Dále doplnit výuku o přednášky odborníků, například z oblasti drogové problematiky, sexuální výchovy, životního prostředí. Vhodné jsou exkurze, spolupráce s institucemi, které se danou problematikou zabývají. Základem výuky je výklad a řízená diskuze žáků k probíranému tématu. Žáci jsou vedeni k samostatnému uvažování, vyjadřování vlastních názorů a ke sledování aktuálního dění.

Hodnocení žáků:

Hodnocení výsledků se řídí Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (vnitřní klasifikační řád), která jsou součástí Školního řádu. Hodnocení je prováděno na základě písemného i ústního opakování jednotlivých učebních celků a jednotlivých témat. Při pololetní klasifikaci se zohledňuje celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu a k plnění studijních povinností. Zohledňováni jsou žáci se specifickými poruchami učení a žáci nadaní.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Klíčové kompetence:

Kompetence komunikativní - schopnost vyjadřovat se k jednotlivým tematickým celkům v projevu mluveném i psaném, vyvozovat závěry, aktivně se zúčastnit diskusí, využívat poznatků k tvorbě edukačních programů,

Kompetence personální a sociální – na podkladě využití znalostí o zdraví a nemoci si stanovit reálné cíle k případné změně v oblasti postoje (vztah k sociálně patologickým jevům)

Digitální kompetence – schopnost vyhledávat prostřednictvím digitálních technologií nejnovější poznatky v péči o zdraví vlastní, rodiny, popř. skupiny obyvatelstva, vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzovat, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy

Kompetence řešit problémy a pracovat v týmu, tj. schopnost adaptovat se na pracovní prostředí a spolupracovat s ostatními, plnit svěřené úkoly, podněcovat práci týmu návrhy na zlepšení práce

Personální kompetence, tj. schopnost efektivně pracovat, volit prostředky a způsoby pro splnění jednotlivých aktivit, dále se vzdělávat a pečovat o svůj fyzický a duševní rozvoj

Odborné kompetence, tj. zvládnutí základních metod vědecké práce a zdravotnického výzkumu, samostatné zpracování a interpretace dat získaných kvantitativními i kvalitativními výzkumnými metodami, používání odborné terminologie, uplatnění teoretických poznatků při aktivní podpoře a ochraně zdraví, orientace v systému péče o zdraví

Předmět výchova ke zdraví rozvíjí komunikativní dovednosti. Projevem mluveným a psaným umožňuje vyjadřovat se přiměřeně k problematice zdravého životního stylu a podpory prevence nemocí. Žáci jsou schopni vyhledávat potřebné informace z různých zdrojů a využívat je k řešení zadaného úkolu, zvážit pozitiva a negativa jednotlivých způsobů řešení. Význam je kladen na občanské hledisko - vážit si života jako nejvyšší hodnoty, uvědomovat si vlastní odpovědnost za zdraví a schopnost přispět k řešení problematiky zdraví jednotlivce i celé společnosti. Důraz je kladen na upevnění učiva prožitkovými, aktivizujícími metodami.

Průřezová témata :

- **Občan v demokratické společnosti** – komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů, sledování historického vývoje, masová média, prevence negativních jevů
- **Pokrytí průřezových témat** – Zdravý způsob života, rizikové faktory s důrazem na škodlivost působení v dětství a dospívání
- **Člověk a digitální svět** – žáci ovládají potřebnou sadu digitálních zařízení a aplikací, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence při řešení zadaných úkolů, vyhodnocuje rizika a předchází situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- **Pokrytí průřezových témat** – Metody výchovy ke zdraví a jejich využití, programy podpory zdraví
- **Člověk a životní prostředí** – pochopení postavení člověka v přírodě a vlivu prostředí na lidské zdraví a život, osvojení zásad zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za vlastní zdraví
- **Pokrytí průřezových témat** – Ekologie, zdravý způsob života

1.ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák : - vysvětlí význam termínu výchova ke zdraví a její význam pro člověka a společnost - na příkladech identifikuje různé přístupy lidí k výchově ke zdraví - diskutuje nad jejich řešením - vysvětlí rozdíl mezi základními kategoriemi cílů - uvádí na příkladech obecné kategorie cílů,	1.Úvod - význam předmětu, cíle, kompetence
- používá správně pojmy zdraví a nemoc - objasní pojem zdraví a charakterizuje jeho determinanty - vysvětlí rozdíl mezi vnějšími a vnitřními faktory ovlivňujícími zdraví - vymezí zdraví jako celek skládající se z několika částí (zdraví tělesné, mentální, citové, sociální, osobní a duchovní) - uvede pozitivní a negativní faktory, které ovlivňují zdraví ve škole, v rodině a ve městě (samostatně nebo týmově) - pojmenuje negativní faktory, které ovlivňovaly nebo ovlivňují jeho vlastní zdraví, navrhne změny	2. Zdraví a jeho determinanty - definice zdraví - faktory vnitřního, vnějšího prostředí
- vyjmenuje formy a metody výchovy ke zdraví - diskutuje nad výhodami a nevýhodami jednotlivých forem a metod - navrhne projekt výchovy ke zdraví za využití vybrané formy a metody (individuálně nebo týmově) - realizuje navržený projekt - vyhledá příklady výchovy ke zdraví obyvatel (na internetu, v denním tisku...) a posoudí jejich účinek - užívá složky nonverbální a verbální komunikace v jednotlivých formách výchovy - uvede zásady výchovy ke zdraví, na příkladech je aplikuje	3. Metody výchovy ke zdraví a jejich využití - formy výchovy ke zdraví - zásady výchovy ke zdraví
- popíše rizikové faktory ovlivňující zdraví - vymezí pojem civilizační choroby, uvede příklady - uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku - vymezí pojem zdravý způsob života s ohledem na jeho základní oblasti – životní rytmus, pohybový režim, duševní a pracovní aktivita - vyhledá v doporučené literatuře různé definice zdravého způsobu života (zdravý životní styl),	4. Zdravý způsob života - odpovědnost za vlastní zdraví - oblasti zdravého způsobu života - činitelé ovlivňující zdraví: - životní prostředí - životní styl - výživa a stravovací návyky - tělesná aktivita - duševní zdraví a rozvoj osobnosti - prevence úrazů a nemocí

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
zdůvodní jeho význam - zdůvodní význam rodiny pro zdravý způsob života - kriticky posoudí příklad vlastní rodiny - vypracuje jednoduchý anonymní dotazník pro své spolužáky ze školy na téma zdravého způsobu života (realizuje výzkum a vyhodnocení) - vysvětlí pojem odpovědnost za své zdraví z pohledu jednání jedince v osobním životě, z pohledu zdravotnického pracovníka v rámci ošetrovatelské péče - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech - vysvětlí vztah mezi výživou a zdravím - jmenuje nemoci vzniklé z nedostatků ve stravování a naopak nemoci, které lze výživou ovlivnit - charakterizuje poruchy výživy - samostatně nebo týmově sestaví jídelníček pro svoji věkovou skupinu - určí průměrnou hmotnost člověka - na příkladech doloží vztah tělesné aktivity a zdraví - dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus - aktivně se účastní diskuse na téma pohybová aktivita a aerobní zdatnost - objasní pojem duševní zdraví a význam mentální hygieny pro zdraví člověka - připraví projekt na podporu duševního zdraví (samostatně nebo týmově), např. jóga, relaxační techniky - pojmenuje možnosti ochrany člověka před nemocí a úrazem - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví - dovede posoudit možnosti kompenzace nežádoucích důsledků vzniklých vlivem pracovních podmínek - samostatně nebo kolektivně vypracuje projekt prevence úrazů (např. na dětském hřišti, v jídelně) - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích - diskutuje o vhodných partnerech	- partnerské vztahy, lidská sexualita

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- vyhledá příklady vlivu psychosociální zátěže na somatický stav člověka - vysvětlí význam a metody odbourávání stresu v běžném životě - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací - vyzkouší si sám některé relaxační cvičení - uvede, jak konkrétně kouření negativně působí na člověka - vyhledá statistické údaje o nemocnosti a úmrtnosti kuřáků - realizuje přednášku proti kouření pro děti a mládež - popíše mechanismus účinku drog v organismu - vysvětlí nebezpečí psychické a somatické závislosti - uvede základní druhy dostupných drog - vyjmenuje instituce v regionu zabývající se problematikou a léčením drogově závislých - zúčastní se besedy a exkurze v kontaktním centru - diskutuje o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu - zdůvodní význam ochrany v sexuálním životě - pojmenuje rizikové chování a rizikové skupiny lidí - popíše druhy šikany - uvede možná řešení šikany - vyhledá instituce poskytující pomoc v oblasti šikany - navrhne opatření proti výskytu tohoto jevu ve školních kolektivech - kriticky posoudí prostředí výskytu herních automatů - uvede příklady důvodů vzniku této závislosti - uvede možnosti prevence - vyhledá statistické údaje úrazovosti v regionu - vysvětlí nejčastější důvody výskytu zranění dětí a mládeže - zjistí, které opatření a programy se týkají této problematiky a charakterizuje jejich význam - popíše důvody a situace, jaké vedou člověka k sebevraždě - navrhne, jak řešit těžké životní situace sám u sebe a jak pomoci druhým - kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu	5. Rizikové faktory s důrazem na škodlivost působení v dětství a dospívání - rizikové faktory poškozující zdraví - stres - kouření - drogy - pohlavní nákazy - šikanování - gamblerství - dopravní a jiné úrazy - sebevražednost - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama - možnosti prevence ve všech oblastech

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jedince a společnosti - vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví - zjistí, které programy na potlačení sociálně-patologických jevů realizuje příslušný region - vyhledá a zpracuje seznam institucí poskytujících pomoc - zapojí se aktivně do některého projektu školy či města - navrhne další možnosti využitelné ve škole - zúčastní se besedy s odborníkem k některému tématu - vysvětlí, jak se konkrétně každý může chránit před některým jevem	
- popíše vliv faktorů životního prostředí na zdraví lidí - kriticky posoudí stav prostředí, ve kterém žije (bydliště, školy, regionu) - na příkladech ukáže možnosti každého jedince, jak chránit životní prostředí - navrhne a popř. týmově realizuje projekt ochrany živ. prostředí ve škole a ve svém okolí, - vyhledá aktivity různých ekologických hnutí v republice a vysvětlí jejich význam	6. Prostředí – ekologie - člověk a životní prostředí - podíl jedince na péči o životní prostředí
- charakterizuje Světovou zdravotnickou organizaci a její význam - vysvětlí funkci a cíle programu Zdraví pro všechny v 21. století - uvede příklady přijatých opatření pro zlepšení veřejného zdraví obyvatelstva - objasní vztah mezi mezinárodním a národním programem - zjistí úkoly regionálního programu a porovná je s Národním programem zdraví v 21. století - charakterizuje programy týkající se dětí a mládeže - uvede, jaká onemocnění jsou nejčastější u obyvatel ČR - uvede příklady preventivních opatření a dalších nástrojů na podporu zdraví obyvatel - vyhledá zdravotnická preventivní opatření, programy a nabídky na podporu zdraví nabízené pojišťovnami, neziskovými organizacemi a jinými resorty, např. ozdravné pobyty pro děti, seniory a	7. Programy podpory zdraví - program WHO, Národní program - regionální program - zdravotní stav obyvatelstva v ČR

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
jiné vybrané kategorie občanů - vysvětlí základní statistické pojmy, vyhledává informace Ústavu zdravotnických informací	

6.9.5 Klinická propedeutika

Počet hodin celkem: 64 hodin

Počet hodin v jednotlivých ročnících: 3. ročník - 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin

Cíl předmětu:

1.Obecné cíle:

Cílem předmětu klinická propedeutika je seznámit žáky s postupy používanými při vyšetření pacienta lékařem, tedy s anamnézou, fyzikálním vyšetřením a vyšetřovacími metodami, dále se základní symptomatologií nemocí a rovněž s poznatky z obecné a speciální farmakologie. Současně je cílem vést žáky k porozumění základní lékařské terminologii. Předmět je zaměřen na získání teoretického základu pro práci možných budoucích zdravotnických pracovníků, na posílení zájmu žáků o zdravotnické obory a na motivování žáků pro další studium zdravotnických, popř. lékařských oborů na vyšších odborných a vysokých školách.

2.Výchovně-vzdělávací cíle:

Vzdělávání by mělo být směřováno k tomu, aby žák:

- používal základní zdravotnickou a lékařskou terminologii,
- definoval pojmy zdraví, nemoc, prevence (primární, sekundární, terciární)
- charakterizoval subjektivní a objektivní příznaky onemocnění, dokázal je přiřazovat k jednotlivým chorobám,
- objasnil postup při fyzikálním vyšetření pacienta,
- uvedl fyziologické hodnoty jednotlivých fyziologických funkcí včetně případných patologických odchylek,
- charakterizoval principy fungování jednotlivých přístrojových vyšetřovacích metod,
- vysvětlil přípravu pacienta před vyšetřením a péči po vyšetření u základních vyšetřovacích metod,
- zdůvodnil nezbytnost správného a kvalitního vyšetřovacího postupu jako předpokladu pro stanovení optimálního léčebného procesu,
- zařadil léky podle účinku a použití do farmakologických skupin,
- uvedl život ohrožující nežádoucí účinky léků (vedlejší účinky, kontraindikace),
- uvědomoval si nezbytnost stálého doplňování nových informací a poznatků, zejména z oblasti farmakologie(inovace, změny),
- definoval jednotlivé klinické obory, uměl je charakterizovat,
- znal příčiny a příznaky vybraných onemocnění,
- popsal léčebné postupy u vybraných onemocnění.

Charakteristika předmětu:

Obsah předmětu vychází z obsahových okruhů RVP – Zdravotnická propedeutika.

Předmět je zařazen do třetího ročníku po dvou hodinách týdně a je rozvržen do čtyř obecných učebních celků: Obecná symptomatologie, Vyšetřovací metody, Léčebné metody, Základy klinických oborů. Žáci se učí samostatně vyhledávat a srovnávat informace, běžné hodiny jsou doplňovány exkurzemi. Poznatky z předmětu jsou propojovány s dalšími

odbornými předměty (především somatologie a patologie).

Metody a formy výuky:

Při realizaci jsou uplatňovány různé formy a metody pedagogické práce.

Organizační formy: frontální výuka, skupinové, párové a individualizované vyučování.

Vyučovací metody:

- slovní – výklad, rozhovor, diskuse, práce s učebnicí, práce s odborným textem
- názorně demonstrační – statická a dynamická projekce (demonstrace obrazového materiálu, výukových modelů, PC a TV výukové programy)
- fixační – opakování a upevňování vědomostí
- diagnostické – ověřování osvojených vědomostí formou testů, řešením problémových situací, tvorbou materiálů určených pro prevenci (např. plakáty, brožury apod.), prezentace vlastních tvůrčích aktivit.

Žáci při řešení problémů pracují ve dvojicích či skupinách a učí se obhajovat výsledky své práce.

V průběhu výuky je prosazována snaha o maximální využití didaktické techniky (videoprogramy, prezentace zprostředkované data-projektorem). Výuka i samostatná práce žáků využívá odbornou knihovnu a videotéku.

V předmětu jsou využívány znalosti ze somatologie, latinského jazyka a souběžně z patologie, první pomoci, psychologie a přírodovědných předmětů. V rámci teoretických hodin je vhodné:

- využívat životních zkušeností žáků (únava, spánek, bolest atd.) formou diskuse,
- při procvičování lékových skupin, např. skupinové vyučování mezi žáky navzájem nebo formou různých soutěží,
- při výuce vyšetřovacích metod je možné využít samostatné práce žáků s dostupnými informačními zdroji (odborná literatura, internet), formou výpisků, referátů apod.

Při výuce předmětu je nezbytné spolupracovat s vyučujícími ostatních odborných předmětů.

Hodnocení žáků:

Klasifikace se řídí samostatnými Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (vnitřní klasifikační řád), která jsou součástí Školního řádu.

Hodnocení žáků je prováděno formou klasifikace a slovního hodnocení. S hodnocením žáka souvisí i jeho sebehodnocení - schopnost prezentovat a obhajovat své výsledky. Hodnocení je prováděno na základě písemného i ústního opakování jednotlivých učebních celků a jednotlivých témat. Při pololetní klasifikaci se zohledňuje celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu a k plnění studijních povinností.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:

- uplatňoval různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), uměl efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- využíval ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností a zkušeností jiných lidí
- znal možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména ve zdravotnických oborech

Kompetence k řešení problémů

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:

- uplatňoval při řešení problémů různé metody myšlení (logické, empirické) a myšlenkové operace
- volil prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve

Komunikativní kompetence

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:

- rozvíjel komunikativní dovednosti s používáním odborné zdravotnické terminologie
- věcně správně a srozumitelně zpracovával přiměřeně náročné texty na odborná témata

Personální a sociální kompetence

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:

- měl odpovědný vztah ke svému zdraví, pečoval o svůj fyzický i duševní rozvoj, byl si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí

Digitální kompetence

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:

- získával, posuzoval a sdílel data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě,
- volil efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- vytvářel digitální obsah v různých formátech,
- vyjadřoval se za pomoci digitálních prostředků,
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednal eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Odborné kompetence

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:

- měl odpovědný přístup k vlastní profesní budoucnosti
- získal vhled do problematiky oborů nacházejících uplatnění ve zdravotnictví, měl reálnou představu o obsahu a náročnosti vyššího odborného a vysokoškolského studia zaměřeného na výkon jednotlivých zdravotnických povolání
- uvědomoval si význam celoživotního učení.

Průřezová témata:

Člověk a životní prostředí

žák se učí porozumět postavení člověka v přírodě a vlivům prostředí na jeho zdraví a život; osvojuje si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za vlastní zdraví

Člověk a digitální svět

žák využívá digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; posuzuje spolehlivost digitálního obsahu; při používání digitálních technologií předchází situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví; přizpůsobuje své digitální pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií; vytváří vlastní digitální obsah v různých formátech s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah; získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používá různé strategie, získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost; sdílí prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními; používá digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí.

3. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: – charakterizuje obsah klinické propedeutiky a její postavení v kontextu lékařských oborů – definuje základní pojmy diagnóza, prognóza, terapie – zdůvodní význam prevence – na konkrétních příkladech vysvětlí postupy uplatňované v jednotlivých úrovních prevence	1. Úvod do předmětu – předmět klinické propedeutiky – diagnóza, prognóza, terapie – prevence nemoci - primární, sekundární, terciární
Žák: – objasní význam anamnézy a fyzikálního vyšetření – popíše strukturu anamnestického rozhovoru s pacientem – vysvětlí rozdíl mezi subjektivními a objektivními příznaky nemoci – objasní klinickou závažnost jednotlivých subjektivních a objektivních příznaků nemoci – objasní, proč a jak se sledují základní fyziologické funkce – provede jednoduché měření základních fyziologických funkcí a vysvětlí naměřené hodnoty – používá odbornou terminologii ve vztahu k fyzikálnímu vyšetření a vyšetření fyziologických funkcí	2. Obecná symptomatologie – anamnéza – subjektivní příznaky – objektivní příznaky – fyzikální vyšetření – monitorace fyziologických funkcí
Žák: – charakterizuje druhy jednotlivých standardních vyšetřovacích metod – charakterizuje principy fungování jednotlivých standardních vyšetřovacích metod – popíše diagnostický význam jednotlivých standardních vyšetřovacích metod	3. Vyšetřovací metody – laboratorní – zobrazovací – endoskopické – elektrofyzilogické – funkční
Žák: – zdůvodní význam dietního režimu v léčbě nemocí – definuje odbornou terminologii z obecné farmakologie – popíše jednotlivé způsoby podání a obecné účinky léků v organismu	4. Léčebné metody – dietoterapie – obecná farmakologie – základy speciální farmakologie – chirurgická léčba – onkoterapie

– charakterizuje základní lékové skupiny – popíše jednotlivé léčebné přístupy uplatňované v rámci chirurgické léčby – definuje základní odbornou terminologii ve vztahu k chirurgické léčbě – popíše účel a postupy onkoterapie – objasní význam a účel fyzioterapie – popíše jednotlivé postupy uplatňované ve fyzioterapii – popíše možnosti lázeňské péče v ČR – vyjádří svůj postoj k možnostem využití alternativních léčebných metod		– fyzioterapie – lázeňská léčba – alternativní léčebné metody
Žák: – charakterizuje jednotlivé klinické obory – popíše význam jednotlivých klinických oborů v systému zdravotní péče v ČR – uvede příklady konkrétních onemocnění a chorobných stavů ve vztahu k jednotlivým klinickým oborům – objasní specifika péče o nemocné v jednotlivých klinických oborech – charakterizuje specifické diagnostické a léčebné postupy uplatňované v jednotlivých klinických oborech – vysvětlí účel standardní, intermediární a intenzivní péče ve vztahu k jednotlivým klinickým oborům	5.	Základy klinických oborů – <i>Vnitřní lékařství</i> (obory VNL, stručný přehled nejčastějších onemocnění, specifika péče, moderní léčebné metody, intenzivní péče ve VNL) – <i>Chirurgie</i> (obory chirurgie, stručný přehled nejčastějších onemocnění, specifika péče, předoperační a pooperační péče, intenzivní péče v chirurgii) – <i>Gynekologie a porodnictví</i> (charakteristika oborů, stručný přehled jednotlivých onemocnění, specifika péče, fyziologické těhotenství a porod) – <i>Pediatric</i> (charakteristika oboru, specifika péče) – <i>Další klinické obory:</i> psychiatrie, neurologie, otorinolaryngologie, oftalmologie, dermatovenerologie, stomatologie

6.9.6 Psychologie

Počet hodin celkem : 162 hodin

Počet hodin v jednotlivých ročnících : 2. ročník – 2 hodiny, celkem 64 hodin

3. ročník – 1 hodina, celkem 32 hodin

4. ročník – 2 hodiny, celkem 64 hodin

Cíl předmětu:

Cílem vyučovacího předmětu psychologie je poskytnout žákům v návaznosti na základní vzdělání vědomosti, dovednosti a postoje, které jim pomohou hlouběji porozumět vlastní psychice a psychice jiných lidí, a tak co nejlépe řešit řadu každodenních a náročných životních situací. Kromě jiného pozitivně ovlivňovat hodnotovou orientaci a uspokojovat své potřeby i potřeby ostatních. Hlavní pozornost je směřována na osvojení poznatků

z obecné psychologie, psychologie osobnosti, vývojové, sociální a zdravotnické psychologie, rozvoji komunikativních a sociálních dovedností. Předmět významně formuje vztah žáka k ostatním lidem, umožní mu rozvíjet a aplikovat získané vědomosti a dovednosti při jednání s ostatními. Osvojené vědomosti, dovednosti, postoje a hodnotové orientace využijí žáci jak ve svém osobním životě, tak i ve svém budoucím povolání. Vzdělávání žáka vede k respektování národnostní, náboženské, jazykové, ale i jiné odlišnosti lidí. Pomáhá žákům odolávat potenciálním úskalím, nebezpečím a krizím a pomůže je připravit, jak nejlépe se vyrovnat se zátěžemi, které na člověka klade život v současné době.

Obecné cíle předmětu:

Cílem je vybavit žáka takovými dovednostmi, aby:

- poznal sebe sama a porozuměl druhým lidem a podporoval pozitivní přístup k životu
- respektoval druhé lidi a uvědomil si skutečnost, že má právo být respektován
- přistupoval k lidem individuálně, bez předsudků a s tolerancí
- dokázal navazovat kontakty s lidmi a vhodným způsobem řešil různé komunikativní a sociální situace
- rozpoznal a orientoval se v potencionálních zátěžových a problémových situacích
- dokázal vhodně řešit životní situace a přijímal odpovědnost za svá rozhodnutí
- uplatňoval zásady slušného, odpovědného, společenského chování a kultivovaného vystupování v přímém osobním styku i v písemném projevu
- získával informace a učil se chápat význam práce a pracovních činností z hlediska osobního i společenského rozvoje, aby byl připraven pracovat v týmu
- efektivně komunikoval se smyslově i tělesně handicapovanými osobami, ale i s osobami vyžadujícími zvláštní přístup, s cizinci
- získal vědomosti a dovednosti s oblasti péče o duševní zdraví a dovedl je prakticky uplatnit
- získával a pracoval s odbornými informacemi za účelem osobním i pracovním.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot:

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- jednal odpovědně a přijímal odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání
- aktivně, samostatně a odpovědně využíval zásady společenského chování
- prohluboval své potencionální dovednosti a rozvíjel svou schopnost celoživotního vzdělávání
- přistupoval aktivně k péči o své tělesné i duševní zdraví
- zvýšil schopnost odolávat potencionálním úskalím, nebezpečím a krizím.

Charakteristika předmětu :

Obsah předmětu vychází z obsahových okruhů RVP – *Společenskovední vzdělávání* /obecná a sociální psychologie/, *Vzdělávání pro zdraví* /duševní zdraví a rozvoj osobnosti, sociální dovednosti/, *Zdraví a klinika nemoci* /vývojová psychologie/ a *Propedeutika*

/zdravotnická psychologie/. Vyučovací předmět psychologie poskytuje žákům poznatky z obecné psychologie, psychologie osobnosti, vývojové, sociální a zdravotnické psychologie. Žáci získávají vědomosti, vybrané znalosti a dovednosti o významu a způsobech komunikace v běžném životě. Předmět poskytuje teoretickou přípravu pro komunikaci s osobami vyžadujícími zvláštní péči, s cizinci a příslušníky národnostních menšin a etnik. Žáci se dále mají teoreticky seznámit se zásadami společenského chování a kultivovaného vystupování, získat přehled o zásadách péče o duševní zdraví a projevech možných náročných životních situací a o řešení vzniklých situací v osobním i budoucím profesním životě. Součástí předmětu je problematika zdravotnické psychologie, kterou

mohou uplatnit ve svém budoucím povolání. Poznatky z této oblasti psychologie má žákům nastínit vliv nemoci nebo zdravotního postižení na psychiku člověka. Všechny oblasti poznatků se prolínají ve výuce ve druhém – čtvrtém ročníku. Obsah učiva druhého ročníku vychází z obecné a aplikované psychologie a je rozdělen do pěti tematických celků – psychologie jako věda, obecná psychologie, osobnost člověka, vývojová psychologie a základy pedagogiky. Ve třetím ročníku je důraz kladen na vybrané kapitoly ze sociální psychologie, značná část je věnována problematice sociálních skupin a sociálnímu chování člověka. Součástí této problematiky jsou i poruchy socializace. Důležitým obsahem je i tematický celek- komunikace a jednání s lidmi, který obsahuje problematiku komunikace v každodenním životě, komunikaci zdravotnických pracovníků. Učivo obsahuje i problematiku jednání s lidmi a řešení konfliktních situací. Důraz je kladen na nácvik řešení modelových situací a přípravu žáka pro každodenní život. Učivo 4. ročníku je rozděleno do 10 tematických celků v uvedené návaznosti;

psychopatologie všedního dne, psychologický přístup k menšinám a komunikace s nimi, psychologie zdravotníka, zdravotník a nemocný, psychologická problematika nemocného, psychologická problematika nemoci, psychologické problémy nemocných podle druhu nemoci,

bolest, strach a úzkost v nemoci, nemoc jako svízelná životní situace, psychologická problematika umírání a smrti.

Učivo je vhodně mezipředmětově propojeno s učivem: český jazyk a literatura, cizí jazyk, informační a komunikační technologie, biologie, občanská nauka.

Metody a formy výuky :

Ve výuce je kladen důraz na přípravu jedince pro praktický život, nikoliv pouze na pasivní znalost teoretických poznatků. Učivo si žák osvojuje na základě sociálně komunikativního učení. Hlavními metodami je výklad a řízená diskuse žáků. Žáci pracují samostatně, ve dvojicích či skupinách. Důraz je kladen na využívání prostředků informačních a komunikačních technologií, získávání informací z otevřených zdrojů a využívání dostupných odborných zdrojů / časopisy, knihy – odborné, beletrie, webové stránky, filmy, naučné televizní pořady, atd./. Do výuky jsou hodně zařazovány aktivizující didaktické metody a formy práce – názorně demonstrační, inscenační, problémové, prožitkové. Dále různé diskusní a simulační metody, vrstevnické vyučování, řešení případových studií, samostatné učení / exkurze, setkání s odborníky /, metody zaměřené na trénink a rozvoj získaných znalostí a vybraných dovedností.

Cíleně jsou zařazovány metody pro opakování učiva, včetně sebehodnocení a tvůrčího zpracování témat. Volbou vhodných metod je podporována samostatnost, sebehodnocení a schopnost prezentace vlastní práce. Ve výuce i samostudiu je využívána odborná knihovna, školní videotéka, audio-vizuální technika školy.

Hodnocení žáků :

Klasifikace se řídí samostatnými Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků / vnitřní klasifikační řád /, která jsou součástí Školního řádu. Hodnocení žáků je prováděno formou klasifikace a slovního hodnocení. Výsledky učení žáka jsou kontrolovány průběžně ústně i písemně / cvičení, testy/, prověřováno je osvojené učivo po probraném tématickém celku. Součástí hodnocení je: frontální prověřování znalostí, skupinové i týmové práce, hodnocení stupně osvojení učiva, schopnost aplikovat učivo / stupeň samostatnosti, úroveň vyjadřování a vystupování /, domácí příprava, aktivita v hodině a zájem žáka o předmět. Součástí hodnocení je i řešení problémových situací, prezentace zadaných úkolů a vlastní kreativita žáka. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení spolužáků. Zohledňování jsou žáci se specifickými poruchami učení a nadaní žáci.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení
- efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, umět pracovat s textem
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy a pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje
- sledovat a hodnotit reálně své úspěchy v učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni samostatně:

- řešit běžné každodenní problémy – navrhnout způsob řešení
- volit vhodné prostředky a způsoby pro splnění jednotlivých aktivit
- spolupracovat při řešení problémů s ostatními – týmové řešení

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci – v mluvených i psaných projevech
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli připraveni:

- odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové orientace a životních podmínek
- přijímat rady i kritiku
- pečovat o svůj duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- pracovat v týmu, podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni:

- uznávat hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti
- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně
- respektovat práva a osobnost druhých lidí
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování
- uznávat hodnotu života a uvědomovat si odpovědnost za vlastní život
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti
- uvědomovat si význam celoživotního učení a vzdělávání
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních a vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb – jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- získávat a pracovat s informacemi z otevřených zdrojů a zdrojů nesenými na různých médiích – tištěných, elektronických, audio-vizuálních
- posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- ovládali digitální zařízení, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívali je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života
- získávali, posuzovali, spravuje a sdíleli data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní
- vytvářeli a propojovali digitální obsah v různých formátech
- vyjadřovali se za pomoci digitálních prostředků
- dokázal poradit ostatním s běžnými technickými problémy
- dokázali posoudit, problematiku vývoje technologií, která ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí
- zvažovali rizika a přínosy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Odborné kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby žáci byli připraveni:

- studovat zdravotnické obory, najít uplatnění ve zdravotnictví
- mít reálnou představu o obsahu a náročnosti vysokoškolského a vyššího odborného studia
- ovládat základní metody vědecké práce

- samostatně zpracovávat a interpretovat data získaná prostřednictvím pozorování či experimentů.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti – žáci se učí využívat poznatky z psychologie pro sebepoznání a sebehodnocení, vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, dovednosti jednat s lidmi, diskutovat o citlivých či kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení, vážit si materiálních a duchovních hodnot, vhodným jednáním předcházet konfliktům, možnostem řešení konfliktů, vzájemné toleranci.

Pokrytí průřezových témat

2. ročník – Osobnost člověka

3. ročník - Vybrané kapitoly ze sociální psychologie, komunikace a jednání s lidmi

4. Ročník - Psychopatologie všedního dne, psychologický přístup k menšinám, komunikace s cizinci, psychologická problematika umírání a smrti

Člověk a životní prostředí – žáci si ujasňují důležitost poznávání a získávání informací o vlivu pracovního prostředí na lidské zdraví, včetně sociálního prostředí a chování. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a dovedou vysvětlit zásady duševní hygieny.

Pokrytí průřezových témat

2. ročník - Vývojová psychologie

3. ročník - Vybrané kapitoly ze sociální psychologie

4. ročník - Zdravotník a nemocný, psychologická problematika nemoci, psychologické problémy nemocných podle druhu nemoci

Člověk a svět práce – žáci jsou vedeni k zodpovědnosti za vlastní život, odpovědnému jednání a rozhodování, samostatně vyhledávají vhodné informace pro profesní uplatnění, formulují své osobní předpoklady, očekávání a priority při jednání s potenciálními zaměstnavateli, učí se znát svá práva a povinnosti.

Pokrytí průřezových témat

2. ročník - Osobnost člověka

3. ročník - Vybrané kapitoly ze sociální psychologie

4. ročník - Psychologie zdravotníka

Člověk a digitální svět

Žáci využívají digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji, posuzují spolehlivost digitálního obsahu, při používání digitálních technologií předcházejí situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví. Získávají data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí. Získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzují jejich spolehlivost a úplnost. Sdílejí prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními, používají digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí.

Pokrytí průřezových témat

2. ročník - Vývojová psychologie

3. ročník - Vybrané kapitoly ze sociální psychologie, komunikace a jednání s lidmi

4. ročník - Psychologický přístup k menšinám, komunikace s cizinci

2. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák :	1. <u>Psychologie jako věda</u>

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- charakterizuje psychologii jako vědu včetně jejího přínosu pro další vědní obory - definuje základní psychologické disciplíny - demonstrovuje na příkladech praktické využití psychologie - vyjmenuje základní metody zkoumání v psychologii - uvede vlastnosti nervové soustavy - vysvětlí vztah mezi NS a psychikou - rozlišuje pojmy psychika, vědomí, podvědomí, Nevědomí	- pojem, předmět a postavení psychologie v systému věd - vztah psychologie k jiným vědním oborům - obory psychologie - metody zkoumání v psychologii - využití poznatků z psychologie v praxi - fylogeneze a ontogeneze lidské psychiky
- klasifikuje psychologické jevy - vysvětlí, jak probíhá proces poznávání - charakterizuje druhy a typy paměti - vysvětlí význam paměti a zapomínání, vysvětlí význam posilování paměti - objasní podstatu myšlení a řeči a myšlenkového řešení problému - rozliší základní druhy citů - jmenuje stavy pozornosti - vysvětlí nálady a jejich zdroj - charakterizuje význam, stupně a druhy schopností - vysvětlí pojem charakter - objasní typologii osobnosti - vysvětlí pojmy vědomost, dovednost, návyk - uvede, co ovlivňují postoje a jakou složku obsahují - objasní na příkladech poruchy psychických procesů a stavů - vysvětlí význam vlivu sebepoznání a sebehodnocení na sebevýchovu, sebevzdělání a seberealizaci - uvede příklady seberealizace při použití motivace a učení	2. Obecná psychologie - třídění psychických jevů, procesů, stavů a vlastností - poznávací psychické procesy / vnímání, představy, fantazie, myšlení, řeč / - paměťové psychické procesy / paměť, učení / - metody a techniky rozvoje a posilování paměti, metody a techniky učení - motivační psychické procesy / citové, volní / - psychické stavy / pozornost, nálady / - specifické získané dispozice / vědomosti, dovednosti, návyky, zájmy, postoje / - psychické vlastnosti / schopnosti, rysy osobnosti, temperament, charakter / - vybrané techniky na rozvoj a posilování psychických procesů a stavů - poruchy psychologických procesů a stavů - sebepoznání a sebehodnocení a jejich využití pro sebevýchovu, sebevzdělávání a seberealizaci
- vysvětlí na příkladech faktory ovlivňující vývoj osobnosti - popíše strukturu osobnosti - na příkladech uvede projevy různé povahy osobnosti - popíše kladné a záporné vlastnosti osobnosti	3. Osobnost člověka - charakteristika osobnosti, biologická a sociokulturní determinace osobnosti - vývoj osobnosti v procesu socializace

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- vymezí pojem motivace a uvede příklady motivovaného chování - vysvětlí pojmy vlohy, schopnosti, nadání, talent, tvořivost a uvede příklady - uvede klasifikaci potřeb - vymezí poruchy saturace potřeb - vysvětlí pojem zájem, postoj, hodnoty a cíle na uvedených příkladech - na příkladech rozpozná projevy lidí různé povahy - identifikuje chyby, předsudky a stereotypy v posuzování osobnosti - na základě získaných znalostí navrhne požadavky na osobnost pracující ve zdravotnictví - uvedené požadavky zdůvodní - používá techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti - shrne důvody vedoucí k nutnosti celoživotního učení a vzdělávání - uvede příklady poruch osobnosti a možnosti prevence	- struktura a rysy osobnosti /složky a vlastnosti osobnosti/ - utváření osobnosti, motivace a učení - potřeby a jejich struktura, psychosociální potřeby - poruchy saturace potřeb - uspokojování potřeb v náročných životních situacích /stres, frustrace, deprivace/ - zájmy, postoje, hodnoty a cíle - typologie osobnosti – vybrané teorie - poznávání a posuzování osobnosti, chyby v soudech; předsudky a stereotypy - vybrané metody a techniky sebepoznávání osobnosti - seberealizace osobnosti, životní cíle - požadavky na osobnost pracující ve zdravotnictví, význam a formy celoživotního učení a vzdělávání - poruchy osobnosti a jejich prevence
- objasní životní cyklus člověka, jeho fáze a změny - specifikuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka - charakterizuje tělesný, psychický a sociální vývoj v jednotlivých etapách života - určí biopsychosociální potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích	4. Vývojová psychologie - vývoj osobnosti – vliv dědičnosti, prostředí a výchovy - charakteristika ontogenetického vývoje psychiky - vývojová křivka, periodizace vývoje psychiky - charakteristika jednotlivých vývojových období - vývoj a uspokojování potřeb v jednotlivých vývojových obdobích - exkurze dle výběru: mateřská školka, Domov pokojného stáří KT, DD KT a jiné
- vysvětlí pojem pedagogika - objasní přínos některých významných světových pedagogů - vysvětlí rozdíly mezi demokratickou, liberální, autoritativní výchovou - na příkladech uvede různé výchovné metody - s využitím praktického příkladu demonstruje význam pochvaly pro výchovu dítěte - navrhne příklady vhodného využití	5. Základy pedagogiky - pojem pedagogika, předmět pedagogiky - významní pedagogové - výchovné metody - didaktické zásady - zdravotnický pracovník v roli pedagoga

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
získaných pedagogických znalostí pro práci zdravotníka - volbu příkladů zdůvodní	

3.ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
vysvětlí, čím se zabývá sociální psychologie a pojem socializace - na příkladech ukáže, jak se sociální učení a zralost projevují v životě člověka - vysvětlí rozdíl mezi sociální a biologickou zralostí - vlastními slovy popíše význam rodiny pro vývoj rodiny - definuje pojem sociální vnímání - popíše, jak vnímáme osoby a jakých chyb se při tom můžeme dopustit - charakterizuje deformace vnímání osoby - na konkrétních případech charakterizuje formy interakcí - na základě znalostí na konkrétních příkladech objasní vliv situace na jednání lidí - vymezí pojem komunikace a uvede příklady způsobů mezilidské komunikace - objasní význam komunikace jako součásti utváření kladných mezilidských vztahů - vyjmenuje typy a formy komunikace - rozliší verbální a neverbální komunikace - vymezí a charakterizuje základní typy sociálních skupin a uvede, do kterých společenských skupin sám patří - charakterizuje skupinu z hlediska jejich znaků a vztahů mezi členy - popíše procesy a vztahy v sociálních skupinách - určí svoje současné role ve skupině a dokáže pojmenovat formy skupinové spolupráce - na příkladech demonstruje pozitivní a negativní vliv skupiny na chování jednotlivce - srovná různé typy dominantních osobností ve skupině - charakterizuje týmovou práci a vyjmenuje zásady týmové práce - charakterizuje rodinu a její hlavní funkce	6. <u>Vybrané kapitoly ze sociální psychologie</u> - pojem sociální psychologie, její cíle - socializace osobnosti - sociální učení, způsoby sociálního učení - sociální vnímání, chyby v sociálním vnímání - sociální interakce, sociální izolace /potvrzení, odmítnutí, znehodnocení, slepota vztahu, kolize/ - vliv situace na jednání člověka /zpracování informací / -sociální komunikace /výměna informací, sdělení/, formy komunikace - sociální skupiny – znaky, vztahy, typy, normy, klima, formy spolupráce ve skupině - profesionální sociální skupiny – pozice, status, role, vedení, profesní skupiny ve zdravotnictví, zásady týmové práce - rodina a její funkce / problémové , dysfunkční a funkční rodiny / , náhradní rodina - sociální chování / poslušnost, agrese, prosociální chování, asertivita / - poruchy socializace – šikana, mobbing, bossing - reklama a konzum

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- na příkladech uvede jednotlivé typy rodiny - z dostupných zdrojů zjistí možnosti náhradní rodinné výchovy a péče v našem regionu - vysvětlí, kdy vzniká ochota k naprosté poslušnosti - popíše agresi a prosociální chování - objasní, co je asertivita - popíše pojem diskriminace - uvede druhy diskriminace - na příkladech ukáže možnosti prevence diskriminace a šikany - na konkrétních příkladech z aktuální televizní reklamy vysvětlí, jaké hodnoty reklama prezentuje, aby na diváka působila - vysvětlí konzumní chování	
- pojmenuje činitele verbální komunikace - vysvětlí úlohu složek verbální komunikace - popíše jednotlivé fáze rozhovoru - vysvětlí předpoklady úspěšného vedení rozhovoru - objasní význam použití otevřených či zavřených otázek k rozvinutí nebo uzavření komunikace - v modelových situacích ukáže chyby při vedení rozhovoru - pojmenuje další nejčastější chyby - v modelové situaci aplikuje zásady a dovednosti nedirektivního vedení rozhovoru - při komunikaci správně používá, vzhledem k okolnostem komunikace, její specifické dovednosti - interpretuje je u jiných osob - vysvětlí rozdíl mezi rozhovorem, besedou a diskusí - objasní zásady a předpoklady úspěšné diskuse - zhodnotí význam aktivního naslouchání a umění naslouchat pro osobní a profesní komunikaci - vysvětlí hranice tělesného kontaktu a význam dodržování intimní zóny - pojmenuje význam komunikace ve zdravotnictví - objasní funkci neverbální komunikace - vysvětlí rozdíly mezi verbální a neverbální komunikací - vymezí pojmy evalvace a devalvace - uvede evalvační příklady a příklady devalvačních projevů - popíše rozdíl mezi produktivním a	7. Komunikace a jednání s lidmi - verbální komunikace – pojem, typy, formy, činitelé, složky, kritéria, poruchy - rozhovor – složky, druhy, fáze, předpoklady úspěšného rozhovoru - dialog, diskuse, argumentace – vedení, pravidla - komunikace v ošetřovatelství – druhy, obecné požadavky k dosažení kvalitní komunikace - specifické komunikační techniky a dovednosti – naslouchání, podněcování, stimulace hovoru, zrcadlení, sumarizování, mlčení - neverbální komunikace – pojem, funkce, členění, využití neverbálních dovedností - znakovost v komunikaci - jednání s lidmi – evalvace, devalvace - chování zdravotnického pracovníka – produktivní, neproduktivní - řešení komunikačních modelových situací z běžného života - řešení konfliktních situací – druhy, příčiny a řešení konfliktů - dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci –

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
neproduktivním chováním zdravotnického pracovníka ke klientovi - uvede příklady produktivního a neproduktivního chování - sdělí, jak neproduktivní chování zdravotnického pracovníka může poškodit klienta - řeší vhodným způsobem modelové komunikativní situace - odhalí chyby a nedostatky v komunikaci - navrhne jiné řešení - aplikuje zásady kulturního chování - vymezí pojem konflikt a popíše jeho druhy a příčiny - na modelových situacích prokáže své schopnosti z oblasti řešení konfliktů - prakticky uplatní možná řešení konfliktů - vysvětlí pojem agrese a manipulace - uplatní své znalosti a dovednosti v rámci komunikační obrany proti agresi a manipulaci v modelových situacích - rozliší na příkladech projevy asertivního a neasertivního chování - vysvětlí jednotlivá asertivní lidská práva a uvede příklady	asertivita a sebevědomí, asertivní lidská práva, strategie asertivní komunikace

4.ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- vysvětlí pojmy stres, konflikt, trauma, frustrace, deprivace - definuje syndrom vyhoření - popíše jeho stadia - objasní příčiny a důsledky náročných životních situací - na příkladech uvede způsoby a postupy jejich zvládání - objasní význam volného času a odpočinku pro jedince - vyhledá informace týkající se duševního zdraví - pojmenuje důsledky nezdravého životního stylu - diskutuje o problematice psychohygieny - argumentuje ve prospěch svých názorů ve věcech psychohygieny - charakterizuje jednotlivé psychoterapeutické směry a jejich formy	8. <u>Psychopatologie všedního dne</u> - náročné životní situace /stres, konflikt, trauma, frustrace, deprivace, syndrom vyhoření / - obranné mechanismy /útěk, rezignace, přesun, kompenzace, sublimace, popírání, potlačení, regrese, reaktivní jednání, projekce, somatizace, racionalizace/ - péče o duševní zdraví, psychohygieny, relaxace /dechová, tělesná, autogenní trénink, jóga, meditace, atd./ - psychoterapie - odolnost k zátěži, techniky vyrovnání se s náročnými

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- objasní, co se rozumí neurotickou poruchou - vysvětlí, jaké má neuróza specifické výrazové formy - charakterizuje poruchy nálady - popíše symptomy deprese a mánie - objasní vznik těchto poruch - srovná hlavní typy poruch osobnosti a chování - vysvětlí, co zahrnujeme pod domácí násilí a co je jeho příčinou - popíše, v čem oběti dělají chyby - na příkladech demonstruje jednotlivé druhy závislostí - vysvětlí vznik a projevy závislosti - popíše fáze léčení drogově závislých - na základě svých znalostí diskutuje o užívání drog v ČR, o drogové politice a o přístupu k lidem, které postihly psychické nemoci či závislosti	životními situacemi - neurotické poruchy /nutkavá, úzkostná, konverzní neuróza, fobie, psychovegetativní syndrom, vyčerpání, chorobné hubnutí / - poruchy nálady /deprese, mánie/ - poruchy osobnosti a chování - týrání, zanedbávání, zneužívání, CAN, domácí násilí - problematika závislosti /léky, drogy, alkohol, kouření, patologické hráčství, počítačové hry, internet, závislost na práci, sexu, patologické nakupování, atd. /
- uvede obecné zásady komunikace s cizinci - využívá znalosti z výuky cizích jazyků - zvolí vhodný přístup ke komunikaci - uvede psychologické zvláštnosti cizinců z různých kulturních a etnických skupin s ohledem na kulturní, národnostní, náboženské, jazykové a jiné odlišnosti - zdůvodní význam respektu k odlišnému hodnotovému systému a rituálům - navrhne na základě zkušeností alternativní způsoby komunikace s cizinci - zpracuje informace týkající se dané tematiky	9. <u>Psychologický přístup k menšinám, komunikace s cizinci</u> - Romové, Vietnamci, Ukrajinci, Židé, Rusové, Muslimové, Číňané – jejich hodnotový systém, zásady přístupu a komunikace s nimi - komunikace s cizinci
- charakterizuje osobnostní předpoklady zdravotníka pro výkon jeho povolání - vysvětlí podstatu profesního chování - uvede obsah Etického kodexu sester a Kodexu práv pacientů - na příkladech uvede činitele, které mohou ovlivňovat kvalitu práce zdravotnického pracovníka – směrem pozitivním i negativním - objasní příznaky syndromu vyhoření - vyjmenuje stadia a účinné způsoby prevence vzniku syndromu vyhoření zdravotnického pracovníka - uvede příčiny a příklady profesionální deformace a možnosti prevence jejího vzniku - aplikuje osvojené dovednosti a vhodně se	10. <u>Psychologie zdravotníka</u> - osobnost zdravotníka, osobnostní předpoklady - činitele ovlivňující kvalitu profesionálního chování - předpoklady pro úspěšnou identifikaci s rolí zdravotníka - faktory ovlivňující pracovní výkon zdravotníka - syndrom vyhoření u zdravotnického pracovníka, jeho projevy a prevence - problém profesionální deformace a její prevence - osobnostní a odborné

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
prezentuje v konkrétních modelových situacích související s hledáním dalšího vzdělávání či zaměstnání - shrne své osobní a profesní předpoklady a vytvoří nabídku pro pracovní uplatnění - samostatně vyhledává informace o vzdělávacích a pracovních nabídkách	předpoklady pro úspěšné uplatnění na trhu práce
- objasní důležitost pozitivního vztahu mezi zdravotníky a nemocnými, včetně vztahů mezi zdravotníky a rodinou nemocného - popíše vztahy různých kategorií zdravotnických pracovníků a nemocného - na příkladech zhodnotí různé přístupy a postoje zdravotnického pracovníka ke klientům a jejich rodině - vysvětlí pojmy iatropatogenie, sororigenie - objasní důsledky iatropatogenie a sororigenie pro nemocného - definuje pojem hospitalizmus - vysvětlí význam prevence vzniku hospitalizmu - uvede konkrétní příklady snižující riziko vzniku hospitalizmu u ohrožených skupin klientů	11. <u>Zdravotník a nemocný</u> - vztah mezi zdravotníkem a nemocným - faktory ovlivňující profesní chování zdravotnického pracovníka - vztahy mezi nemocným, rodinou a zdravotníky - iatropatogenie, sororigenie - hospitalizace, hospitalizmus a jejich preventivní opatření
- vysvětlí, které faktory ovlivňují psychiku nemocného - vysvětlí, jak nemocný může prožívat nemoc a jaké jsou jeho reakce - charakterizuje jednotlivé typy postojů nemocného k nemoci - popíše problémy, které vznikají v souvislosti s omezením životních potřeb klienta - specifikuje změny v prožívání a chování během nemoci - objasní význam lékařského tajemství - vysvětlí pojmy méněcennost a bezmocnost - objasní rozdíly mezi ambulantně léčeným a hospitalizovaným nemocným - charakterizuje význam jednotného působení zdravotnického týmu při sdělení diagnózy klientovi - odvodí výhody i rizika domácí péče z pohledu klienta a jeho rodiny	12. <u>Psychologická problematika nemocného</u> - vliv nemoci nebo zdravotního postižení na psychiku člověka - postoj k nemoci - omezení životních potřeb a soukromí - změny v prožívání a chování v průběhu nemoci, osobnostní vlastnosti nemocného - přístup k nemocným s různou formou onemocnění – akutní, chronická, s trvalými defekty - méněcennost, bezmocnost - psychologie ambulantně léčeného a hospitalizovaného nemocného - sdělení diagnózy - problematika domácí péče
- vymezí pojem nemoc - charakterizuje osobnost nemocného člověka - uvede, jak nemoc nebo zdravotní postižení mohou ovlivnit chování a jednání člověka	13. <u>Psychologická problematika nemoci</u> - postoj zdravotníka a nemocného k nemoci

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
dítěte, dospělého, starého člověka, příbuzných pacienta/ - vysvětlí rozdíly mezi postojem zdravotníka a nemocného k nemoci - specifikuje pojmy profesionální zdatnost, profesionální chování a deformace - definuje pojem autoplastický obraz nemoci a vysvětlí, čím může být podmíněn - vysvětlí, jaké může nastat prožívání nemoci v čase - objasní vztah mezi tělesnou a duševní stránkou nemoci - vyjmenuje činitele podílející se na vzniku psychosomatického onemocnění - z dostupných zdrojů vyhledá příklady konkrétních psychosomatických onemocnění - uvede příklady prevence jejich vzniku	- autoplastický obraz nemoci - ambivalentní prožívání nemoci - prožívání nemoci v čase - psychosomatická a somatopsychická onemocnění
- vysvětlí rozdíly v přístupu k pacientovi podle druhu onemocnění - objasní podstatu rozdílného přístupu v péči o různé kategorie nemocných - vysvětlí změny v chování handicapovaného člověka - charakterizuje psychické a sociální důsledky postižení - odvodí zásady, které musí dodržovat při práci s nemocným dle typu onemocnění či postižení - objasní důležitost vztahů mezi zdravotníky a rodinou nemocného	14. <u>Psychologické problémy nemocných podle druhu nemoci</u> - uplatnění psychologie v jednotlivých oborech medicíny – v chirurgii, ortopedii, ve vnitřním lékařství, ženském lékařství, pediatrii - uplatnění psychologie u nemocných s různým typem defektu – s mentálním, smyslovým a tělesným
- definuje pojmy bolest, strach, úzkost - objasní projevy bolesti, strachu a úzkosti u nemocného - na příkladech ukáže, které faktory se podílejí na prožívání bolesti - vysvětlí, co znamená termín práh bolesti - objasní význam bolesti z pohledu nemocného a zdravotnického pracovníka - uvede, jaké techniky můžeme v praxi využít při redukci bolesti - popíše, jak můžeme v klinické praxi zmírnit strach	15. <u>Bolest, strach a úzkost v nemoci</u> - bolest a reakce nemocného - prožitky strachu a úzkosti - profesní přístup zdravotníků k nemocným
- vysvětlí možnosti vzniku životní krize nemocného v souvislosti s průběhem nemoci - objasní pojem nemoc jako svízelná situace - vyjmenuje některé typy těchto situací - definuje pojmy adaptace, maladaptace	16. <u>Nemoc jako svízelná životní situace</u> - svízelná situace - reakce na svízelné situace - zvládání nemoci a těžkých

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- vysvětlí, na kterých faktorech závisí zvládání těžkých životních situací a jakou taktiku je vhodné v daných situacích zvolit	životních situací
- uvede díla /film, divadelní hra, beletrie/, ve kterých vystupují staří lidé - popíše projevy stárí, které v díle zaznamenal - vlastními slovy popíše, jak se chová a co asi prožívá umírající různých věkových skupin - definuje fáze umírání - popíše změny potřeb člověka s diagnosticky závažným onemocněním - uvede hlavní zásady vedení rozhovoru s těžce nemocným a umírajícím klientem - charakterizuje zásady komunikace s pozůstalými - v modelových situacích dodržuje zásady vedení rozhovoru s umírajícím a pozůstalými - objasní, co to znamená chvíle ticha v rozhovoru s umírajícím a jak se v této situaci zachovat - objasní význam hospicové péče - vysvětlí pojem eutanázie a diskutuje o její problematice	17. <u>Psychologické problematika umírání a smrti</u> - smrt jako součást lidského žití - formování vztahu ke stárí - problematika umírání a smrti - zásady psychologického přístupu k nevyléčitelně nemocným a umírajícím - sdělování špatných zpráv, komunikace s umírajícím a jeho rodinou - nácvik řešení modelových situací - problematika eutanázie

6.9.7 Ošetrovatelská propedeutika

Počet hodin celkem : 64 hodin
Počet hodin v jednotlivých ročnících : 3. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin
Cíl předmětu: Cílem předmětu je poskytnout žákům přehled o ošetrovatelské problematice v souvislosti s holistickým přístupem k nemocnému. Žáci si osvojí základy z koncepce moderního ošetrovatelství a budou vybaveni teoretickými znalostmi oboru ošetrovatelství. Předmět má motivační funkci vzhledem k dalšímu studiu. Výuka směřuje k tomu, aby po jejím ukončení žák : - osvojil základní ošetrovatelskou terminologii - rozuměl systémovému přístupu ošetrování nemocných - charakterizoval profesionální ošetrovatelství - definoval lidské potřeby a znal způsoby uspokojování těchto potřeb - znal východiska a fáze ošetrovatelského procesu - definoval problematiku bolesti - diskutoval o problémech vycházejících z péče o vybrané skupiny nemocných - charakterizoval výzkum v ošetrovatelství

Charakteristika předmětu :

Obsah předmětu vychází z obsahových okruhů RVP. Obsah předmětu tvoří základní poznatky z ošetrovatelství a ošetrovatelské péče. V úvodu se žáci seznámí s historickým vývojem oboru a s koncepcí moderního ošetrovatelství. V části principy ošetrovatelské péče je obsah orientovaný na potřeby nemocného, testování soběstačnosti a hodnocení kvality ošetrovatelské péče. Podstatou předmětu je ošetrovatelský proces a všechny jeho fáze, kategorie zdravotnických pracovníků a jejich vzdělání. Ve speciální části předmětu se žáci seznámí s péčí o vybrané skupiny klientů a s problematikou bolesti, význam má i kapitola zaměřená na etické normy v ošetrovatelství.

Metody a formy výuky :

Základem výuky je výklad a řízená diskuze žáků k probíranému tématu. Žáci jsou vedeni k samostatnému uvažování, vyjadřování vlastních názorů a ke sledování aktuálního dění.

Hodnocení žáků :

Hodnocení výsledků se řídí Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (vnitřní klasifikační řád), která jsou součástí Školního řádu. Hodnocení je prováděno na základě písemného i ústního opakování jednotlivých učebních celků a jednotlivých témat. Při pololetní klasifikaci se zohledňuje celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu a k plnění studijních povinností. Zohledňováni jsou žáci se specifickými poruchami učení a žáci nadaní.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Z hlediska **klíčových kompetencí** předmět rozvíjí zejména :

- *digitální kompetence*, tzn., že jsou žáci vedeni k tomu, aby vyhledávali příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady; pro kvalitu života; využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- *komunikativní kompetence*, tzn. získávat informace z ošetrovatelské problematiky, dovednosti diskutovat o problémech ošetrovatelské péče u vybraných skupin klientů

- *kompetence řešit problémy a pracovat v týmu* tj. schopnost adaptovat se na pracovní prostředí a spolupracovat s ostatními, plnit svěřené úkoly, podněcovat práci týmu návrhy na zlepšení práce
- *personální kompetence*, tj. schopnost efektivně pracovat, volit prostředky a způsoby pro splnění jednotlivých aktivit, dále se vzdělávat a pečovat o svůj fyzický a duševní rozvoj

Průřezová témata :

Člověk a svět práce – žáci získávají znalosti o soustavě školního vzdělávání v ČR, návaznosti jednotlivých druhů vzdělávání po absolvování střední školy, význam a možnosti dalšího profesního vzdělávání, nutnost celoživotního učení

Pokrytí průřezových témat - Pracovníci ve zdravotnictví, výzkum a průzkum v ošetrovatelství

Občan v demokratické společnosti – výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti, žáci získávají dovednosti v oblasti komunikace a vědomosti o historickém vývoji (především 19. a 20. století)

Pokrytí průřezových témat - Historický vývoj ošetrovatelství, péče o vybrané skupiny klientů, etické normy ve zdravotnictví

Člověk a digitální svět - žáci získávají data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používají různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzují jejich spolehlivost a úplnost

Pokrytí průřezových témat - Výzkum a průzkum, principy ošetrovatelské péče

3.ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - objasní význam a postavení ošetrovatelské péče v systému poskytované zdravotní péče - popíše vývoj ošetrovatelství ve světě i u nás - uvede významné osobnosti v historii ošetrovatelství	1. Úvod do ošetrovatelství - úvod do studia předmětu - historický vývoj ošetrovatelství
- popíše základní principy koncepce ošetrovatelství v ČR - vymezí cíle ošetrovatelství - vysvětlí formy ošetrovatelské péče - používá základní terminologii v ošetrovatelství - porovná organizační systémy práce ošetrovatelského týmu	2. Koncepce moderního ošetrovatelství - rysy moderního ošetrovatelství - cíle ošetrovatelství - formy ošetrovatelské péče - organizační systémy v ošetrovatelství
- charakterizuje jednotlivé kategorie zdravotnických pracovníků - popíše složení ošetrovatelského týmu a požadavky na kvalifikaci a osobnostní vlastnosti jeho členů - vyhledá možné formy profesní přípravy zdravotnických pracovníků	3. Pracovníci ve zdravotnictví - kategorie zdravotnických pracovníků - kompetence zdravotnických pracovníků - příprava zdravotnických pracovníků ke způsobilosti povolání

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- uvede kompetence zdravotnických pracovníků - zdůvodní význam celoživotního vzdělávání zdravotnických pracovníků	- další vzdělávání
- uvede potřeby člověka - objasní způsoby uspokojování potřeb jedince - vysvětlí význam testování soběstačnosti klienta - porovná škály pro testování soběstačnosti klienta - vysvětlí příčiny a důsledky imobilizačního syndromu - uvede možnosti hodnocení kvality ošetrovatelské péče - vyhledá ošetrovatelské standardy a metodiku tvorby standardů	4. Principy ošetrovatelské péče - potřeby člověka a jejich uspokojování - testování soběstačnosti klienta - imobilizační syndrom - posuzování kvality ošetrovatelské péče a standardy v ošetrovatelství
- charakterizuje fáze ošetrovatelského procesu - zjišťuje informace od klienta - zhodnotí zjištěné informace o klientovi - formuluje zjištěné informace do ošetrovatelských diagnóz - stanoví pořadí oš. diagnóz dle priorit - vysvětlí význam taxonomie ošetrovatelských diagnóz - stanoví plán základní ošetrovatelské péče - hodnotí efekt poskytnuté ošetrovatelské péče - charakterizuje dokumentaci o klientovi - vysvětlí přínos ošetrovatelského procesu pro kvalitu ošetrovatelské péče	5. Ošetrovatelský proces - fáze ošetrovatelského procesu - zjišťování informací a hodnocení klienta - ošetrovatelská diagnóza - hodnocení efektu poskytnuté péče - dokumentace o klientovi
- definuje pojem bolest - popíše typologii bolesti - vysvětlí hodnocení bolesti (škálování) - vysvětlí možnosti ovlivňování bolesti	6. Problematika bolesti - hodnocení bolesti - ovlivňování bolesti
- objasní problematiku péče o seniory - vysvětlí zásady péče o chronicky nemocné - popíše základní principy péče o handicapované - vyhledá Chartu práv handicapovaných - popíše základní principy přístupu k nevyléčitelně nemocným a umírajícím	7. Péče o vybrané skupiny klientů - problematika seniorů - problematika chronicky nemocných - problematika handicapovaných - problematika umírajících
- vysvětlí význam výzkumu v ošetrovatelství - popíše kroky ve výzkumném procesu	8. Výzkum a průzkum v ošetrovatelství - priority výzkumu v ošetrovatelství

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- používá základní terminologii ve výzkumu - charakterizuje empirické metody výzkumu	- kroky ve výzkumném procesu

6.9.8 Patologie

Počet hodin celkem: 96 hodin

Počet hodin v jednotlivých ročnících: 3. ročník - 3 hodiny týdně, celkem 96 hodin

Cíl předmětu:

Cílem vyučovacího předmětu patologie a patofyziologie je umožnit žákům získat znalosti z obecné a speciální patologie o základních chorobných stavech a procesech v lidském těle. Dále má žákům poskytnout ucelenější orientaci ve změnách, ke kterým dochází v jednotlivých orgánech a celém organismu v průběhu nemoci.

Cílem je vybavit žáka takovými dovednostmi, aby:

- uměl používat základní terminologii patologických procesů pro orientaci v názvech chorob a příznaků
- porozuměl základním chorobným stavům a procesům
- ovládal terminologii a dále ji využíval pro orientaci v odborné literatuře
- orientoval se v příčinách nemocí a porozuměl vztahu nemoci k lidskému organismu jako celku
- uměl popsat, k jakým změnám dochází při chorobách v jednotlivých orgánech i v organismu jako celku
- rozlišoval důsledky chorobných změn a objasnil význam prevence
- porozuměl významu předmětu patologie a patofyziologie pro studium dalších odborných předmětů a uměl osvojené poznatky dále využívat v přípravě k vyššímu a vysokoškolskému studiu
- orientoval se v informacích získaných z odborné literatury a na základě vědomostí je vhodně ústně i písemně prezentoval

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot:

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- poznal sám sebe a porozuměl patofyziologii svého těla
- byl motivován k dalšímu sebevzdělávání
- prohluboval své vědomosti a dovednosti, přistupoval aktivně k péči o své zdraví
- vážil si života, zdraví, zdravého životního prostředí a preferoval zdravý životní styl
- měl dostatečné sebevědomí a byl schopen sebehodnocení a sebereflexe
- přistupoval zodpovědně, cílevědomě a pečlivě k individuální i týmové práci

Charakteristika předmětu:

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP - *Zdravotnická propedeutika*.

Výuka patologie a patofyziologie navazuje na poznatky z biologie získané na základní škole a na znalosti z biologie a somatologie získané během studia v nižších ročnících. Tyto dále prohlubuje a rozšiřuje. Seznamuje žáka se základními chorobnými stavy a procesy v jednotlivých orgánech. Učivo předmětu vede žáky k dalšímu prohlubování znalostí z biologie, somatologie člověka a ostatních klinických a přírodovědných předmětů. Patologie a patofyziologie rozvíjí základy medicínského jazyka a jeho použití v praxi. Učivo předmětu vede žáky k využití získaných vědomostí pro budoucí studium vybraných klinických předmětů. Dále vede žáky k medicínskému myšlení a k profesní přípravě, ke studiu na vyšších a vysokých školách.

Metody a formy výuky:

Ve výuce je kladen důraz na přípravu žáka pro praktický život (osobní i profesní), ne jen pouze pasivní znalost teoretických poznatků. Při realizaci výuky jsou uplatňovány různé formy a metody pedagogické práce:

- slovní výklad, popis, vysvětlení, diskuse, kazuistiky, práce s učebnicí, s odborným textem
- názorná demonstrace prostřednictvím anatomických modelů, obrazových materiálů, využití audiovizuální techniky – PC, výukové filmy, TV výukové programy, vlastní práce vyučujícího a žáků
- do výuky je zařazováno kromě frontálního učení i vrstevnické vyučování a samostatné učení.
- cíleně jsou zařazovány metody pro opakování a upevňování získaných vědomostí včetně sebehodnocení. Volbou vhodných metod je podporována samostatnost, pozitivní sebehodnocení a schopnost prezentace vlastní práce.

Hodnocení žáků:

Klasifikace se řídí samostatnými Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (vnitřní klasifikační řád), která jsou součástí Školního řádu. Hodnocení žáka je prováděno na základě písemného i ústního opakování jednotlivých učebních celků a jednotlivých témat. Důraz je kladen na hloubku porozumění učivu a úroveň osvojených vědomostí (kontrolovány průběžně ústně i písemně), na aktivitu žáka (domácí příprava, aktivita v hodině, zájem o předmět), samostatnost žáka při práci s odborným textem, na úroveň souvislého, logického a správného vyjadřování a používání odborné terminologie. Při pololetní klasifikaci se zohledňuje celkový přístup žáka k vyučovacímu předmětu a plnění studijních povinností. Součástí hodnocení žáka je i prezentace zadaných úkolů. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení i k vzájemnému hodnocení spolužáků. Zohledňováni jsou žáci nadaní a žáci se specifickými poruchami učení.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Předmět rozvíjí následující klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:

- získal pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- efektivně využíval různé techniky učení
- rozvíjel vlastní samostatné myšlení
- s porozuměním používal informace získané z mluveného projevu a četbou odborné literatury

- rozvíjel práci s informacemi a získané znalosti spojoval do logických celků
- posuzoval reálně své úspěchy v učení, přijímal hodnocení svých výsledků, včetně kritiky
- zajímal se o možnosti svého dalšího vzdělávání a reálně si stanovoval potřeby a cíle

Kompetence k řešení problému

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:

- uplatňoval při řešení problémů různé metody myšlení (logické, empirické) a myšlenkové operace
- volil prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve

Komunikativní kompetence

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:

- vyjadřoval své názory přiměřeně komunikační situaci, s ohledem na účastníky
- formuloval myšlenky srozumitelně a souvisle i v písemné podobě
- zaznamenával podstatné údaje z textů i přednášek
- používal s porozuměním odbornou terminologii
- účastnil se aktivně diskusí s vrstevníky
- formuloval a obhájil své názory, respektoval názory druhých
- vystupoval a vyjadřoval se v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Personální a sociální kompetence

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:

- přijímal, orientoval se a odpovědně plnil zadané úkoly
- posuzoval reálně své duševní možnosti
- reagoval adekvátně na hodnocení a učil se přijímat kritiku i ocenění
- stanovoval si cíle podle svých schopností a pečoval o své duševní zdraví
- ověřoval si získané poznatky, zvažoval názory, postoje a jednání jiných lidí
- přistupoval odpovědně ke svému zdraví, posuzoval důsledky nevhodného životního stylu a závislostí.

Digitální kompetence

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:

- získával, posuzoval a sdílel data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě,
- volil efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- vytvářel digitální obsah v různých formátech,
- vyjadřoval se za pomoci digitálních prostředků,
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednal eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Odborné kompetence

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:

- používal obecnou symptomatologii a odbornou terminologii obecné a speciální patologie
- rozvíjel a uplatňoval medicínské myšlení
- uplatňoval teoretické poznatky při aktivní podpoře a ochraně zdraví a aplikoval získané poznatky v ostatních odborných předmětech
- získal náhled do problematiky oborů nacházející uplatnění ve zdravotnictví a představu o obsahu a náročnosti vyššího a vysokoškolského studia

Průřezová téma

Člověk a životní prostředí

žák získává znalosti o vlivech prostředí na jeho zdraví a život a zásadách zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví

Pokrytí průřezových témat – úvod do předmětu, nemoc, příčiny nemocí, regresivní a metabolické změny, zánět, nádory, poruchy imunitního systému, patologie dýchacího systému

Člověk a svět práce

žák si uvědomuje zodpovědnost za své zdraví a vlastní život

Pokrytí průřezových témat – úvod do předmětu, nemoc, příčiny nemocí, regresivní a metabolické změny, zánět, progresivní změny, nádory

Člověk a digitální svět

žák využívá digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; posuzuje spolehlivost digitálního obsahu; při používání digitálních technologií předchází situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví; přizpůsobuje své digitální pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií; vytváří vlastní digitální obsah v různých formátech s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah; získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používá různé strategie, získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost; sdílí prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními; používá digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí.

Pokrytí průřezových témat – úvod do předmětu, nemoc, příčiny nemocí, regresivní a metabolické změny, zánět, progresivní změny, poruchy imunitního systému, poruchy endokrinní soustavy, nádory, patologie srdce, cév a lymfatického systému, dýchacího systému, trávicí a vylučovací soustavy, fetopatologie

3. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: – vysvětlí význam patologie jako vědního oboru – vyjmenuje základní úkoly patologie v léčebně preventivní péči – zdůvodní význam pitvy a rozliší pojmy histologické a cytologické vyšetření a uvede způsoby odběru BM – vysvětlí pojem autolýza – uvede příčiny zániku organismu – definuje klinickou a biologickou smrt – určí možnost resuscitace – rozliší časně fyzikální a chemické známky smrti, vysvětlí jejich podstatu – vysvětlí pozdní známky smrti – užívá správně českou i latinskou terminologii	1. <u>Úvod do předmětu</u> – vymezení obsahu a funkce předmětu – úkoly patologie v léčebně preventivní péči: pitva, bioptické vyšetření – příčiny zániku organismu, – klinická a biologická smrt – časně a pozdní známky smrti

Žák: – definuje nemoc a základní příznaky nemoci – vysvětlí význam základních pojmů, které charakterizují průběh nemoci – rozliší zevní a vnitřní příčiny nemocí a uvede příklady – aplikuje zákony dědičnosti – užívá správně českou i latinskou terminologii	2. <u>Nemoc, příčiny nemocí</u> – nemoc, příznaky a průběh – zevní příčiny nemocí: fyzikální, chemické, biologické, vlivy výživy a prostředí – vnitřní příčiny nemocí: genetické dispozice, patologní imunita
Žák: – objasní příčiny regresivních změn – uvede příčiny, druhy a podstatu regresivních změn – definuje nekrózu, uvede příčiny vzniku nekrotických změn – vysvětlí uvedené pojmy: ischemie, obliterace, komprese, embolie, venostáza, vazospasmus – určí typy nekrotických změn podle morfologického obrazu – rozliší pojmy regenerace, reparace, pseudocysta, kalcifikace – popíše jednotlivé typy gangrén a uvede příklady – objasní pojem dekubit a místa výskytu – definuje a popíše apoptózu – definuje atrofii, rozliší atrofie podle morfologického vzhledu a příčiny – vysvětlí příčiny vzniku steatózy a uvede příklady – zdůvodní důsledky nadměrného přílivu tuků pro organismus – rozliší pojmy: steatóza, lipomatóza, ateroskleróza, cholesterolóza – popíše změny, které jsou charakteristické pro časnou a pozdní fázi aterosklerózy – rozliší jednotlivé typy diabetu, popíše komplikace a léčbu – popíše svými slovy příčiny a důsledky hromadění bílkovin a glykogenu v organismu – objasní podstatu a důsledky oxidačního stresu – vysvětlí podstatu a druhy kalcifikace – popíše svými slovy metabolismus	3. <u>Regresivní a metabolické změny</u> – příčiny regresivních změn – nekróza, ischemie (obliterace, obstrukce, komprese, embolie, venostáza, vazospasmus) – typy nekrotických změn, vývoj nekrotického ložiska – gangrén: pojem, druhy, dekubit – apoptóza: pojem, příklady – atrofie: definice, druhy podle příčin vzniku <i>poruchy metabolismu a hromadění metabolitů</i> – hromadění tuků: steatóza, lipomatóza, ateroskleróza, cholesterolóza žlučníku – hromadění bílkovin: fibróza, hyalinóza, amyloidóza, myxedém – hromadění glykogenu, glykogenóza – oxidační stres <i>hromadění minerálních látek</i> – poruchy metabolismu vápníku, kalcifikace a její druhy – litiáza: příčiny, typy konkrémentů, příznaky a komplikace <i>poruchy přesunu vody</i> – dehydratace – edém: typy otoků, hromadění tekutiny v dutinách – terminologie <i>poruchy pigmentace</i> – exogenní pigmenty – endogenní pigmenty: autogenní a hematogenní pigmenty, ikterus

vápníku a jeho poruchy – rozliší pojmy osteomalacie, osteoporóza, tetanie – objasní příčiny vzniku, typy konkrementů a možné komplikace – rozliší pojmy dehydratace, edém, transudát a exsudát – vysvětlí podstatu edému a druhy otoku dle patogeneze – rozliší typy pigmentací podle příčiny a zdůvodní důsledky pro organismus – definuje pojem ikterus a objasní příčiny vzniku – rozliší typy ikteru – užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii		
Žák: – vysvětlí podstatu, průběh, projevy a příčiny vzniku zánětu – rozliší místní a celkové příznaky zánětu – klasifikuje jednotlivé typy, používá odborné názvosloví – definuje celkové infekce a popíše způsob šíření – rozliší pojem absces a flegmóna – definuje specifické záněty a uvede příklady onemocnění – vysvětlí projevy granulomatózních zánětů – užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	4.	<u>Zánět</u> – definice, příčiny a význam zánětu – dělení, projevy a názvosloví – lokální a celkové příznaky zánětu – imunitní děje – celkové infekce – alterativní zánět – exsudativní zánět: serózní, nehnisavý, hnisavý, fibrinózní a gangrenózní – proliferativní zánět – specifické záněty: TBC a syfilis
Žák: – objasní pojem cysta, uvede příčiny a druhy – vysvětlí pojem nádor a určí příčiny nádorového růstu – definuje pojem prekanceróza – stanoví zásady prevence vzniku nádorových onemocnění – popíše způsob růstu nádorů – uvede charakteristiku benigních a maligních nádorů podle biologického	5.	<u>Nádory</u> – nepravé nádory: cysty a druhy podle příčin – prekancerózy – <i>pravé nádory</i>: definice, příčiny, prevence – způsob růstu nádorů – benigní a maligní nádory - metasta-zování – TNM klasifikace – histogenetické dělení nádorů

chování – vysvětlí pojem metastáza a způsob šíření – objasní TNM klasifikaci nádorů – uvede třídění nádorů podle mateřské tkáně – vysvětlí podstatu a uvede příklady smíšených nádorů – vyhledá aktuální statistická data výskytu maligních nádorů v ČR podle zadání – zdůvodní možná preventivní opatření podle typu nádorů – užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii		– smíšené nádory
Žák: – rozliší pojmy: regenerace, reparace – vysvětlí hojení ran per primam a per sekundam – popíše mechanismus hojení zlomenin – vysvětlí pojmy hypertrofie, hyperplazie, metaplasie, dysplazie – užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	6.	<u>Progresivní změny</u> – regenerace, reparace – metaplasie, dysplazie – hypertrofie, hyperplazie
Žák: – popíše a zdůvodní humorální regulaci organismu – vysvětlí a popíše základní příčiny vzniku a projevy hyperfunkčních a hypofunkčních syndromů endokrinních žláz – užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	7.	<u>Poruchy endokrinního systému</u> – hyperfunkční a hypofunkční syndromy: – <i>poruchy hypofýzy</i> – <i>poruchy nadledvin</i> – <i>poruchy štítné žlázy</i> – <i>poruchy příštítných tělísek</i> – <i>poruchy vnitřní sekrece</i> <i>slinivky</i> <i>břišní</i>
Žák: – vyjmenuje specifické a nespecifické obranné reakce – charakterizuje alergie, vyjmenuje a zdůvodní typy přecitlivělosti – definuje autoimunitu a choroby z autoimunity – určí deficit imunity – charakterizuje transplantační imunitu	8.	<u>Poruchy imunitního systému</u> – nespecifické a specifické obranné reakce – alergie a typy přecitlivělosti – onemocnění z autoimunity – deficit imunity – transplantační imunita

Žák: – vysvětlí příčiny a popíše projevy selhání oběhového systému – rozliší základní typy srdečního selhání, vysvětlí příčiny vzniku a projevy srdečního selhání – vyjmenuje příčiny, projevy a následky zánětu srdce – rozliší vrozené srdeční vady – popíše acyanotické a cyanotické vrozené vady – popíše příčiny, projevy a následky nejčastějších kardiovaskulárních chorob – stanoví zásady prevence – uvede a popíše stadia aterosklerózy – charakterizuje onemocnění žil a rozliší tromboflebitidu a flebotrombózu – uvede rizikové faktory vzniku trombózy – označí změny v objemu a složení krve – rozliší typy anémií – uvede příčiny a projevy krvácivých chorob – vysvětlí pojem lymfedém – užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	9. <u>Patologie srdce, cév a lymfatického systému</u> – projevy a příčiny insuficience oběhového systému – nemoci endokardu, revmatická horečka – myokarditida, kardiomyopatie, perikarditida, srdeční tamponáda – vrozené srdeční vady – ischemická choroba srdeční: akutní a chronické formy – arytmie, bradykardie, tachykardie – šok: druhy, příznaky, fáze – patologie tepen: ateroskleróza, vaskulitidy, hypertenze – patologie žil: žilní insuficience, trombóza, embolie, edém – anémie, hemoragie – patologie lymfatického systému: lymfedém, lymfadenitida
Žák: – popíše a vysvětlí základní příčiny a projevy selhání dýchacího systému – popíše zánětlivé procesy dýchacích cest a plic – definuje poruchy vzdušnosti plic, vysvětlí příčiny vzniku a projevy – vyjmenuje příčiny vzniku karcinomu plic, projevy, komplikace a stanoví prevenci – užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	10. <u>Patologie dýchací soustavy</u> – selhání dýchacího systému – záněty horních cest dýchacích – záněty dolních cest dýchacích – záněty plic – poruchy vzdušnosti plic – poruchy plicní cirkulace – nádory plic – nemoci pleury
Žák: – definuje základní projevy poruch trávicího traktu a jejich následky – popíše příčiny vzniku, vysvětlí projevy a případné komplikace onemocnění dutiny ústní, hltanu, slinných žláz a jícnu – podle nákresu správně pojmenuje typ defektu stěny trávicí trubice – orientuje se v pojmech eroze a vřed	11. <u>Patologie trávicího soustavy</u> – nemoci dutiny ústní a hltanu – nemoci slinných žláz a jícnu – nemoci žaludku: gastritida a vředová choroba žaludku a duodena – nemoci střev: enteritidy, Crohnova nemoc, ulcerózní kolitida, apendicitida, divertikulóza, hemoroidy, ileus

– vysvětlí komplikace peptického vředu – popíše příčiny vzniku, vysvětlí projevy a případné komplikace základních onemocnění střev – pojmenuje nádory střev a stanoví zásady prevence nádorového onemocnění – popíše příčiny a změny jaterní tkáně, které charakterizují jaterní cirhózu – zdůvodní komplikace a možné důsledky jaterní cirhózy – popíše příčiny vzniku, vysvětlí projevy a komplikace onemocnění žlučníku, žlučových cest a pankreatu – vysvětlí pojem malabsorpce a uvede příklady onemocnění – charakterizuje fenylketonurii a dnu – vysvětlí screening fenylketonurie u novorozenců a zdůvodní dodržování diety – užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii		– <i>nemoci břišní stěny a peritonea</i>: hernie, peritonitida, ascites, náhlé příhody břišní – nádory orgánů trávicí trubice – nemoci jater – nemoci žlučníku a žlučových cest – nemoci pankreatu – malabsorpční syndrom – metabolické poruchy
Žák: – pojmenuje a vysvětlí příznaky onemocnění ledvin a močových cest – užívá správně českou a latinskou terminologii – vysvětlí příčiny akutní a chronické glomerulonefritidy – rozliší vaskulární a regresivní změny ledvin – popíše příznaky a komplikace litiázy – klasifikuje nádory ledvin – vysvětlí rozdíl mezi akutním a chronickým onemocněním ledvin – vysvětlí základní příčiny a projevy selhání ledvin – charakterizuje urémii	12.	<u>Patologie vylučovací soustavy</u> – příznaky onemocnění ledvin a močových cest – vrozené vady močových cest – záněty ledvin – záněty vývodných cest močových – vaskulární a regresivní změny: nefroskleróza, nefropatie, hydronefróza, litiáza – nádory ledvin a močového měchýře – selhání ledvin akutní a chronické, urémie
Žák: – vysvětlí pojem mortalita, interupce, mrtvorozenost, mors neonatalis, syndrom náhlého úmrtí novorozence – uvede příčiny vzniku vrozených vývojových vad a užívá správně českou a latinskou terminologii – popíše základní chorobné změny	13.	<u>Fetopatologie</u> – mortalita – vrozené vývojové vady – genetické defekty – systémová onemocnění: cystická fibróza, progerie – chromozomální aberace – komplexní malformace

– vyjmenuje příčiny autozomálních a heterosomálních poruch – rozliší pojmy malformace a deformace – vyjmenuje příčiny a projevy cystické fibrózy a progerie		
---	--	--

6.9.9 Somatologie

Počet hodin celkem : 128 hodin

Počet hodin v jednotlivých ročnících : 2. ročník – 4 hodiny týdně, celkem 138 hodin

Cíl předmětu:

Cílem vyučovacího předmětu somatologie je umožnit žákům získat ucelenější znalosti o stavbě a funkci lidského organismu za fyziologických podmínek. Dále má žákům poskytnout základní vědomosti z klinicky aplikované anatomie a fyziologie, histologie a biochemie. Učivo předmětu vede žáky k dalšímu prohlubování znalostí z biologie člověka a ostatních přírodovědných předmětů. Somatologie učí i základům medicínského jazyka a jeho použití v praxi. Učivo předmětu vede žáky k využití získaných znalostí a jejich propojení a využití v ostatních předmětech, zejména v patologii, klinické propedeutice a první pomoci.

Charakteristika předmětu:

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – *Odborné vzdělávání – Zdravotnická propedeutika – somatologie* a opírá se o učivo vzdělávacích oblastí *Přírodovědné vzdělávání* a *Vzdělávání pro zdraví – Péče o zdraví*.

Výuka somatologie navazuje na poznatky z biologie člověka získané na základní škole. Tyto dále prohlubuje a rozšiřuje. Seznamuje žáka se stavbou lidského organismu a jeho funkcemi za fyziologických podmínek, objasňuje vzájemné vztahy a koordinaci orgánových soustav.

Cílem je vybavit žáka takovými dovednostmi, aby:

- uměl popsat stavbu lidského těla
- porozuměl významu a fyziologické funkci jednotlivých soustav a orgánů lidského těla
- orientoval se v topografii lidského těla
- ovládal a dále využíval odbornou terminologii
- porozuměl významu předmětu somatologie pro studium patologie, psychologie, biologie, mikrobiologie a klinické propedeutiky a uměl osvojené poznatky dále využívat.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot:

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- poznal sám sebe a porozuměl funkci svého těla
- byl motivován k dalšímu sebevzdělávání
- prohluboval své vědomosti a dovednosti, přistupoval aktivně k péči o své zdraví
- vážil si života, zdraví, zdravého životního prostředí a preferoval zdravý životní styl
- měl dostatečné sebevědomí a byl schopen sebehodnocení.

Metody a formy výuky:

Ve výuce je kladen důraz na přípravu žáka pro praktický život (osobní i profesní), ne jen pouze na pasivní znalost teoretických poznatků.

Při realizaci výuky jsou uplatňovány různé formy a metody pedagogické práce.

Nejčastěji využívané vyučovací metody:

- slovní výklad, diskuse, práce s učebnicí, práce s odborným textem
- názorná demonstrace prostřednictvím anatomických modelů, obrazových materiálů, využití digitální techniky – PC, výukové filmy, TV výukové programy, vlastní práce vyučujícího a žáků, využití nástrojů umělé inteligence.

Do výuky je zařazováno kromě frontálního učení i vrstevnické vyučování a samostatné

učení.

Cíleně jsou zařazovány metody pro opakování a upevňování si získaných vědomostí (písemné i ústní opakování, testy, křížovky, osmisměrky, flip chartu, atd.).

Volbou vhodných metod je rovněž podporována samostatnost, schopnost prezentace vlastní práce a sebehodnocení žáků.

Ve výuce i samostudiu je využívána odborná knihovna, školní videotéka, obrazové mapy a anatomické modely.

Hodnocení žáků:

Kritéria hodnocení vycházejí z pětistupňové klasifikace Klasifikačního řádu, který je součástí Školního řádu. Hodnocení žáka je pak prováděno formou numerickou a slovní. Důraz je kladen na hloubku porozumění učiva a úroveň osvojených vědomostí (kontrolovány průběžně ústně i písemně), na aktivitu žáka (domácí příprava, aktivita v hodině, zájem o předmět), samostatnost žáka při práci s odborným textem, na úroveň souvislého, logického a správného vyjadřování, používání odborného názvosloví. Součástí hodnocení žáka je i prezentace zadaných úkolů a vlastní kreativity žáka. S hodnocením žáka souvisí i jeho sebehodnocení, žáci jsou vedeni i ke vzájemnému hodnocení spolužáků.

Zohledňování jsou žáci se specifickými poruchami učení.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Předmět rozvíjí následující klíčové kompetence:

Kompetence k učení – pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ovládání různých technik učení, racionálně se učit, porozumění výkladu a efektivní využívání různých informačních zdrojů, odborných pramenů, pořizování si výpisků a anotací.

Komunikativní kompetence – vhodně se prezentovat, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii, zaznamenávat písemně podstatné údaje z textů i přednášek, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Digitální kompetence - efektivně pracovat s prostředky digitálních technologií, využívat vhodné digitální technologie ke studijním účelům a k řešení zadaných úkolů, ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence při řešení zadaných úkolů, vyhodnocuje rizika a předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat včetně situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních.

S předmětem somatologie souvisí průřezové téma Člověk a životní prostředí. Žáka vede k tomu, aby chápal postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život, aby si osvojil zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Pokrytí průřezových témat – pohybový systém, krev, srdečně-cévní systém, dýchací systém, trávicí systém, močový systém, pohlavní systém, kožní ústrojí, nervový systém a smyslové orgány.

2. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák : - charakterizuje somatologii jako vědu sdružující poznatky z morfologických a funkčních oborů biologie člověka - diskutuje o vztahu somatologie k dalším vědním	1. Úvod do studia somatologie - somatologie jako věda

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
oborům - vysvětlí a porozumí přínosu předmětu pro další studium	
- popíše stavbu buňky s jejími buněčnými organelami - definuje pojmy buňka, tkáň, orgán - rozliší základní typy tkání a jejich funkční morfologii - zdůvodní proces regenerace jednotlivých typů tkání - vysvětlí základní vztah mezi zevním a vnitřním prostředím	2. Funkční morfologie tkání - buňka jako základní stavební a funkční jednotka organismu – stavba, dělení - tkáně – charakteristika a typy - regenerační schopnost tkání
- určí základní anatomické postavení lidského těla, základní roviny, směry a pohyby - prezentuje topografické krajiny a oblasti těla včetně uložení orgánů a jejich vzájemných prostorových vztahů - používá odborné názvosloví	3. Základní orientace na lidském těle - roviny a směry lidského těla - anatomické názvosloví
- popíše obecnou stavbu kosti - rozliší základní typy kostí - objasní vývoj a růst kostí, osifikaci - popíše jednotlivé části kosterní soustavy na modelu kostry člověka - používá odbornou terminologii - popíše na modelu obecnou stavbu kloubu a ostatních kostních spojení - pojmenuje jednotlivé typy kloubů - na modelu kostry člověka popíše stavbu a funkci velkých kloubů - popíše stavbu a funkci kosterních svalů obecně - vysvětlí význam svalstva - na modelu označí jednotlivé svalové skupiny - objasní jejich funkci - popíše správné držení těla a pohybové stereotypy, na modelovém příkladu ukáže nejčastější odchylky od normy	4. Pohybový systém - obecná stavba kosti - vývoj a růst kosti - kostra lidského těla - obecná stavba kostních spojení - klouby a spojení horní a dolní končetiny - stavba a funkce kosterních svalů - hlavní svalové skupiny (svaly hlavy, krku, trupu, končetin)
- charakterizuje funkce krve - objasní složení krve včetně popisu a funkce jednotlivých krevních elementů - vysvětlí podstatu určování krevních skupin, definuje Rh systém - diskutuje o dárcovství krve a jeho významu	5. Krev - funkce krve - složení krve – plazma, krevní elementy - krevní skupiny, Rh faktor - zástava krvácení - obranné mechanismy

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- schematicky znázorní základní principy srážení krve, zástavy krvácení - objasní nespecifické a specifické obranné mechanismy - definuje imunitu, její rozdělení a význam	organismu, imunita
- na modelu popíše stavbu srdce a jeho jednotlivé oddíly - charakterizuje části a činnost převodního systému srdečního - vysvětlí řízení činnosti srdce - posoudí zevní projevy činnosti srdce (arteriální tep, srdeční ozvy, arteriální TK, EKG) - popíše stavbu stěny tepny, žíly a kapiláry - vysvětlí tok krve v organismu – malý a velký portální oběh - popíše skladbu mizního systému, vznik, složení a cirkulaci lymfy - objasní anatomii a hlavní funkci sleziny	6. Srdečně-cévní systém - srdce – stavba a činnost - obecná stavba cév - uspořádání cévního systému - dynamika krevního oběhu - mizní systém - slezina
- popíše stavbu jednotlivých orgánů dýchacího systému a objasní jejich funkci - vysvětlí funkce dýchacího systému – ventilaci plic, vdech, výdech, dechové objemy, plicní kapacity - charakterizuje zevní a vnitřní dýchání a rozdíly mezi nimi - na schématu vysvětlí princip řízení dýchání	7. Dýchací systém - anatomická stavba dýchacího systému - funkce dýchacího systému - řízení dýchání
- popíše stavbu jednotlivých orgánů trávicího systému a objasní jejich funkci - na modelu ukáže uložení orgánů zažívacího traktu - zhodnotí význam trávicích enzymů a trávicích šťáv v procesu trávení - shrne základní složky potravy - zdůvodní význam vitamínů v potravě - definuje základní pojmy metabolismu živin - diskutuje o energetické potřebě organismu - objasní pojmy bulimie, anorexie	8. Trávicí systém - obecná stavba trávicí trubice - anatomie a fyziologie jednotlivých oddílů trávicího systému - topografie orgánů dutiny břišní - látkové a energetické složení potravy
- na modelu popíše uložení ledvin a vývodných cest močových - objasní anatomickou stavbu ledviny a její funkci - schematicky zobrazí vývodné cesty	9. Močový systém a vylučování - stavba a funkce ledvin - vývodné cesty močové

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
močové, včetně popisu - vysvětlí funkci a princip tvorby moči - zdůvodní význam správného pitného režimu - vyhledá pojmy diuréza, bilance tekutin	
- popíše stavbu a funkci mužského a ženského pohlavního ústrojí - uvede topografii jednotlivých orgánů - objasní pohlavní vývoj ženy a muže - vysvětlí rozdíl mezi biologickou, psychickou a sociální zralostí člověka - charakterizuje fáze menstruačního a ovulačního cyklu - popíše princip oplození, průběh těhotenství a porodu - diskutuje o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu - vyhledá nabídku antikoncepčních metod	10. Pohlavní systém - reprodukční systém muže - reprodukční systém ženy - ovariální cyklus - menstruační cyklus - základy fyziologie těhotenství, porod - plánované rodičovství
- popíše stavbu a funkci kůže a přídatných orgánů kožních - na modelu označí predilekční místa pro vznik dekubitů - popíše mléčnou žlázu a vysvětlí princip laktace - vlastními slovy popíše samovyšetřování prsu - zdůvodní význam samovyšetření	11. Kožní ústrojí - stavba a funkce kůže - přídatné kožní orgány - mléčná žláza
- popíše jednotlivé principy řízení organismu - uvede rozdělení hormonů a princip jejich transportu - vysvětlí hypothalamo-hypofyzární systém jako řídicí centrum pro činnost periferních endokrinních žláz - rozliší jednotlivé žlázy s vnitřní sekrecí - objasní funkci žláz - popíše účinky jednotlivých hormonů lidského organismu - vlastními slovy popíše projevy nedostatku či nadbytku jednotlivých hormonů	12. Řízení činnosti organismu. Humorální řízení - humorální systém - hypothalamo-hypofyzární systém - žlázy s vnitřní sekrecí
- reprodukuje základní fakta o lidských smyslech - diskutuje o jejich významu - na modelu popíše složení jednotlivých orgánů (oko, ucho) - objasní lomivost světelných paprsků,	13. Smysly a smyslové orgány - kožní čítí - čichové ústrojí - chuťové ústrojí - zrakové ústrojí

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
krátkozrakost, dalekozrakost, funkci tyčinek a čípků - vysvětlí princip šíření zvuku	- ústrojí sluchové a rovnovážné
- definuje neuron - popíše neuron - vysvětlí podstatu synapse, vzruchu, reflexu (podmíněného, nepodmíněného) - popíše stavbu a funkci jednotlivých oddílů CNS - uvede míšní a hlavové nervy - objasní funkci míšních a hlavových nervů - charakterizuje mozkomíšní mok a jeho význam - definuje pojem vyšší nervová činnost a její složky - posoudí význam spánku pro správné fungování lidského organismu - rozliší jednotlivé fáze spánku	14. Nervové řízení organismu. Nervový systém - obecné základy činnosti nervového systému (neuron, synapse, funkční projevy nervových buněk – vzruch) - CNS – stavba a funkční projevy CNS - obaly CNS - periferní nervový systém - vegetativní nervový systém - vyšší nervová činnost - bdění, spánek

6.9.10 Základy latinské terminologie

Počet hodin celkem: 34 hodin

Počet hodin v jednotlivých ročnících: 1. ročník – 1 hodina týdně, celkem 32

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je, aby žáci získali základy latinského jazyka potřebné pro studium odborných předmětů, pro porozumění odbornému textu a odbornou komunikaci. Důraz je kladen na osvojení nejdůležitějšího lékařského latinského a řeckého názvosloví, ale cílem je také pochopení základní struktury gramatiky.

Specifikem předmětu je to, že je sice všeobecně - vzdělávacím předmětem, ale zároveň tvoří nezbytnou součást odborné výuky poskytující žákům jazykovou průpravu a orientaci v odborném názvosloví, které převládá v lékařských oborech, s nimiž se žáci setkávají při studiu i ve svém budoucím povolání.

Výuka latiny se opírá o obecné jazykové znalosti a dovednosti, které žáci mají v mateřském jazyce, zároveň přispívá k lepšímu pochopení jazykové struktury českého jazyka. Přispívá ke snazšímu osvojování cizích jazyků, ale také k porozumění vývoji dějin evropské kultury.

Vzhledem k tomu, že v naší kulturní oblasti má mnoho odborných termínů, ale i slov běžné slovní zásoby základ v latině, přispívá tento předmět k jejich lepšímu pochopení a správnému používání jak v českém, tak v cizím jazyce. Tím předmět obohacuje žákovu slovní zásobu, jeho rozhled a dovednost zpracovávat a třídit informace a na základě toho si vytvářet samostatný úsudek.

Obecný cíl předmětu

Cílem předmětu je, aby žák po skončení jeho výuky správně užíval pravidla výslovnosti latinských slov, rozuměl základním odborným termínům používaným v medicíně, rozuměl gramatické struktuře latinského textu, ovládal základní odbornou medicínskou slovní zásobu, uměl číst s porozuměním jednoduchý latinský text a uměl pracovat se slovníky, rejstříky v odborné literatuře a jazykovědnými příručkami.

Výsledky vzdělávání v oblastech citů, postojů a preferencí hodnot

Výuka předmětu latinský jazyk směřuje k tomu, aby žák:

- rozšiřoval a prohluboval svou kompetenci v cizojazyčné oblasti a celkový rozhled a přistupoval aktivně a tvořivě k problémům a hledání různých řešení.

Charakteristika předmětu:

Obsahem výuky je systematické rozvíjení dovedností žáků v těchto oblastech:

Řečové dovednosti

- receptivní řečové dovednosti: čtení jednoduchých odborných textů, práce s textem,
- produktivní řečové dovednosti: ~~ústní~~ a písemné vyjadřování, překlad.

Jazykové prostředky

- výslovnost - zvukové prostředky jazyka, zaměření na obtížné jevy,
- slovní zásoba a její tvoření,
- gramatika – ohebné slovní druhy a jejich základní tvarosloví, stupňování přídavných jmen, předložky, pravopis

Tematické okruhy

- je kladen důraz na pochopení a zdůvodnění významu znalosti základů latiny v lékařských oborech, tematické okruhy odpovídají obsahu učiva odborných předmětů, ošetřovatelství a somatologie.

Přínos antiky k porozumění kulturním dějinám Evropy

- ve výuce je zdůrazněn přínos antické kultury, která je jedním ze základních pilířů kulturního vývoje evropské oblasti, a učivo o nejznámějších římských památkách.

Metody a formy výuky:

Při výuce jsou střídány různé postupy, formy a metody práce tak, aby byla podnícena aktivita žáků. Jsou využívány vhodné didaktické pomůcky. Využívány jsou především:

Metody slovní (vyprávění, vysvětlování, práce s textem, rozhovor),

Komplexní výukové metody (frontální výuka, skupinová a kooperativní výuka, individuální a individualizovaná výuka, samostatná práce žáků, výuka podporovaná počítačem),

Aktivující metody (metody diskusí, didaktické hry).

Učivo je vhodně propojeno především s předměty český jazyk, anglický a německý jazyk jako první a druhý cizí jazyk, dějepis, literární výchova, biologie, ošetrovatelská a klinická propedeutika, první pomoc a patologie.

Gramatické učivo se opírá o systém mateřského jazyka a je soustavně upevňováno s oporou o učebnice, slovníky a doplňující učební materiály na internetu.

Volbou vhodných metod je žák podporován a stimulován v zájmu o studium, je podporována jeho sebedůvěra, samostatnost, iniciativa a schopnost sebehodnocení.

Hodnocení žáků:

K ověřování znalostí a míry pochopení probíraného učiva je využívána metoda frontálního i individuálního zkoušení. Osvojení si jednotlivých gramatických celků i potřebných znalostí lexika je prověřováno formou souborných testů, ve kterých žáci zároveň prokazují dovednost jejich aplikace při překladech jednoduchých i složitějších vazeb. Hodnocení výsledků se řídí Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (vnitřní klasifikační řád), která jsou součástí Školního řádu.

Zohledňováni jsou žáci se specifickými poruchami učení a žáci nadaní.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Občanské kompetence

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- jedná odpovědně, samostatně, aktivně nejen ve vlastním zájmu, ale i pro zájem veřejný,
- jedná v souladu s morálními principy, přispívá k uplatňování hodnot demokracie,
- vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- uvědomuje si - v rámci plurality a multikulturního soužití - vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých lidí,
- je hrdý na tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu,
- je schopen myslet kriticky- tj. dokáže zkoumat věrohodnost informací, tvoří si vlastní úsudek a je schopen o něm diskutovat s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- vyjadřuje se přiměřeně v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje,
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje, respektuje názory druhých,
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi:

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- pracuje s běžným základním a aplikačním programovým vybavením,
- získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak z internetu, posuzuje, spravuje a sděluje data a informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě a volí k tomu vhodné postupy, které odpovídají situaci a účelu,
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních,
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k ostatním,
- v jazykovém vzdělávání a komunikaci jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k vyjádření a obhajobě svých názorů, získávání informací z různých zdrojů, i k jejich sdílení a předávání i prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.

Odborné kompetence

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- osvojuje si poznatky o vývoji kultury a umění v průběhu dějin a jejich vlivu na vývoj společnosti,
- vyhledá a orientuje se v příslušných historických pramenech.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci si váží materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snaží se je chránit a zachovat pro budoucí generace a osvojují si vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- společnost, jednatelce a společenské skupiny, kultura, náboženství v souvislosti s dějinami umění,
- historický vývoj umění - uplatněno v učivu Přínos antiky k porozumění kulturním dějinám Evropy.

Člověk a životní prostředí

Žáci samostatně a aktivně poznávají okolní prostředí, získávají informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů - uplatněno v učivu Tematické okruhy.

Informační a komunikační technologie

Žáci používají základní a aplikační programové vybavení počítače pro účely vzdělávání - uplatněno v učivu Řečové dovednosti a Jazykové prostředky, samostatně vyhledávají informace a podněty k výuce - uplatněno v učivu Přínos antiky k porozumění kulturním dějinám Evropy.

1.ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák : - přečte správně latinský text - porozumí odbornému textu a zdravotnické dokumentaci v písemné i ústní podobě	1. Řečové dovednosti Čtení s porozuměním

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- samostatně pracuje odborným textem a rozumí jeho stavbě - používá správně písemně i ústně odborné termíny a ustálené vazby užívané v odborné komunikaci zdravotnické praxe - přeloží jednoduchý text z latiny do češtiny a naopak	Psaní Překlad z češtiny do latiny Překlad z latiny do češtiny
- užívá latinská slova se správnou výslovností a správným přízvukem - charakterizuje systém latinských hlásek - vysvětlí zásady výslovnosti hlásek c a ti - vysvětlí princip umístění přízvuku v latinských slovech - osvojí si základní latinské pojmy z jazykovědné terminologie a aktivně je používá - osvojí si asi 500 slov převážně odborného lékařského charakteru receptivně i produktivně - používá základní slovní zásobu v odborných předmětech a ošetřovatelství - odvodí význam slov podle znaků odvozování a skládání - používá osvojenou slovní zásobu v přesném významu	1. Jazykové prostředky Výslovnost Abeceda, rozdělení hlásek, výslovnost hlásek a jejich skupin Délka slabik a přízvuk Slovní zásoba Jazykovědná terminologie Odborná terminologie Tvoření latinských slov – odvozováním a skládáním z latinských i řeckých komponentů, latinské a řecké předpony a přípony, principy tvoření složených slov, slova přejatá z řečtiny, slova latinského a řeckého původu v češtině
- produktivně používá základní a řadové číslovky 1-20 a 1.-10. a receptivně ovládá další číslovky - osvojí si skloňování substantiv I. – V. deklinace - překládá správně jejich tvary - vysvětlí systém skloňování adjektiv I. a II. a III. deklinace a umí ho používat - vysvětlí rozdíl mezi přívlastkem shodným a neshodným v latině, porovná jeho užívání v latině a v češtině - vysvětlí systém prezentních koncovek latinských sloves - rozezná osobní koncovky sloves I. – IV. konjugace v přítomném čase rodu činného a trpného - aktivně si osvojí tvary slovesa esse - objasní systém latinských předložek a dokáže správně používat základní latinské předložky - umí spojovat odborné výrazy ve správných pádech, aktivně tvoří vazby – např. vlastní	Gramatika Morfologie Druhy slov Substantiva I. – V. deklinace Adjektiva I. a II. a III. deklinace, jejich skloňování a stupňování, nepravidelné stupňování Přívlastek shodný a neshodný Číslovky základní a řadové Slovesa Předložky Pravopis Psaní hlásek a hláskových skupin, latinský a český pravopis

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
diagnózy - aktivně používá zásady pravopisu latinských slov a dokáže ho porovnat s pravopisem českého jazyka	
- používá znalosti odborné latinské terminologie k odborné komunikaci - využívá svých znalostí z odborných předmětů k pochopení odborných sdělení	<u>3. Tematické okruhy</u> Základní zdravotnická terminologie z oblasti biologie, ošetrovatelské a klinické propedeutiky a patologie
- vysvětlí původ a význam latiny ve starověku a středověku - objasní příbuznost latiny s češtinou - je schopen v českém textu poukázat na vliv latiny - v souvislosti s historickými podmínkami vysvětlí vznik románských jazyků a vliv latiny na angličtinu, případně další evropské jazyky - zdůvodní nezbytnost znalosti základů latiny pro zdravotnickou praxi - vysvětlí, proč se v medicíně používá řecká a latinská terminologie - využívá znalosti antických kořenů jako základu evropské i světové kultury k pochopení souvislostí mezi poznatky z ostatních předmětů	<u>4. Přínos antiky k porozumění kulturním dějinám Evropy</u> Vliv antického dědictví na naši kulturu Dějiny jazyka a vznik řecko - latinské terminologie v lékařství Antická vzdělanost jako základ evropské kultury Přínos studia latiny Latina ve vztahu k češtině

6.9.11 Sociologie

Počet hodin celkem: 64 hodin

Počet hodin v jednotlivých ročnících: 4. ročník-2 hodiny týdně, celkem 64 hodin

Cíl předmětu:

Obecným cílem předmětu je, aby žáci hlouběji porozuměli fungování současné společnosti. Cílem vyučovacího předmětu sociologie je poskytnout žákům vědomosti, dovednosti a postoje, které jim pomohou hlouběji porozumět sobě ale i jiným lidem. Předmět by měl formovat vztah žáka k ostatním lidem a umožnit mu rozvíjet dovednosti při jednání s ostatními. Své osvojené vědomosti, dovednosti, postoje a hodnotové orientace využijí žáci ve svém osobním životě i ve svém budoucím povolání. Pozornost je věnována i na metody sociologického výzkumu.

Charakteristika předmětu:

Předmět se zabývá funkcí sociologie, její strukturou a vývojem sociologického myšlení. Poměrně velká pozornost je věnována metodám sociologického výzkumu, protože se předpokládá, že žáci mohou v různých cvičeních, projektovém učení atd. uplatňovat drobné samostatné nebo pod vedením učitele připravené výzkumné sondy, ankety, statistické rozbory a pozorování denního života. Z dalších sociologických témat je zařazená rodina, genderová otázka, sféra práce, normální a patologické jevy ve společnosti.

Metody a formy výuky:

Při realizaci jsou uplatňovány různé formy a metody pedagogické práce.

Organizační formy: frontální výuka, skupinové, párové a individualizované vyučování.

Vyučovací metody:

- slovní – výklad, rozhovor, diskuse, práce s učebnicí, práce s odborným textem
- názorně demonstrační – statická a dynamická projekce (demonstrace obrazového materiálu, výukových modelů, PC a TV výukové programy)
- fixační – opakování a upevňování vědomostí
- diagnostické – ověřování osvojených vědomostí formou testů, řešením problémových situací, tvorbou materiálů určených pro prevenci (např. plakáty, brožury apod.), prezentace vlastních tvůrčích aktivit.

Žáci při řešení problémů pracují ve dvojicích, skupinách a učí se obhajovat výsledky své práce.

V průběhu výuky je prosazována snaha o maximální využití didaktické techniky (prosvětlované transparenty, videoprogramy, prezentace zprostředkované data-projektorem).

Výuka i samostatná práce žáků využívá odbornou knihovnu a videotéku.

Využívat životních zkušeností žáků formou diskuse.

Při výuce předmětu je nezbytné spolupracovat s vyučujícími ostatních předmětů.

Hodnocení žáků:

Klasifikace se řídí samostatnými Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (vnitřní klasifikační řád), která jsou součástí Školního řádu.

Hodnocení žáků je prováděno formou klasifikace a slovního hodnocení. S hodnocením žáka souvisí i jeho sebehodnocení - schopnost prezentovat a obhajovat své výsledky. Hodnocení je prováděno na základě písemného i ústního opakování jednotlivých učebních celků a jednotlivých témat. Při pololetní klasifikaci se zohledňuje celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu a k plnění studijních povinností.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:**Klíčové kompetence:**

Kompetence k učení

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:

- uplatňoval různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), uměl efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- využíval ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

Kompetence k řešení problémů

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:

- uplatňoval při řešení problémů různé metody myšlení (logické, empirické) a myšlenkové operace
- volil prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve

Komunikativní kompetence

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:

- rozvíjel komunikativní dovednosti s používáním odborné zdravotnické terminologie
- věcně správně a srozumitelně zpracovával přiměřeně náročné texty na odborná témata

Personální a sociální kompetence

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:

- měl odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:

- získával informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- uvědomoval si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky

přístupovat k získaným informacím

Odborné kompetence

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:

- měl odpovědný přístup k vlastní profesní budoucnosti
- získal vhled do problematiky oborů nacházejících uplatnění ve zdravotnictví, měl reálnou představu o obsahu a náročnosti vysokoškolského a vyššího odborného studia zaměřeného na výkon jednotlivých zdravotnických povolání
- uvědomoval si význam celoživotního učení.

Průřezová témata:

Informační a komunikační technologie

- využívání základního i aplikačního programového vybavení PC pro účely vzdělání, samostatné vyhledávání informací a podnětů k výuce

Pokrytí průřezových témat – Metody sociologického výzkumu, člověk ve světě práce

Člověk a svět práce

- vyhledávání a posuzování informací o vzdělávací nabídce a profesních příležitostech
- orientace v získaných informacích o nabídkách

Pokrytí průřezového tématu – Člověk ve světě práce

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák:	
- vysvětlí pojem sociologie - vysvětlí předmět, strukturu a funkci sociologie	1. Úvod do předmětu - struktura sociologie - funkce sociologie
- vysvětlí sociologické teorie a teze významných sociologů - vymezí nejvýznamnější sociologické výzkumy a teorie	2. Vývoj sociologického myšlení - velké soc. teorie soc. klasikové - velké výzkumy, teorie
- charakterizuje kvantitativní a kvalitativní metody - objasní cíle výzkumu, projekt výzkumu - edukuje pilotáž - diskutuje o případových studiích, sociálních ukazatelích - uvede techniky sběru dat - je schopen zpracovat zadané téma prostřednictvím prezentace (např. Power Point) - je schopen vyhledat informace v různých zdrojích (odborná literatura, internetové zdroje) - je schopen sestavit dotazník na zadané téma a zpracovat ho formou grafu	3. Metody sociologického výzkumu - kvantitativní a kvalitativní metody - cíle výzkumu - projekt výzkumu
- zdůvodní rozdíl mezi institucí a organizací - na příkladech doloží byrokracii	4. Instituce a organizace -byrokracie
- definuje funkci rodiny - rozliší životní cyklus a rodinu - uvede příklady genderové politiky - na příkladech uvede konflikt generací	5. Rodina, vztah pohlaví, sociologie generací - funkce rodiny - životní cyklus a rodina - krize a její řešení - ženy a muži v rodině a ve společnosti - mládež - konflikt generací - fenomén stárí
- objasní dělbu práce a odměňování práce - charakterizuje spokojenost s prací - vymezí odměňování práce - uvede příklady pracovních stylů - navrhne profesní rozvoj a celoživotní vzdělávání - vysvětlí problém nezaměstnanosti	6. Člověk ve světě práce - práce, dělba práce, odměňování - spokojenost s prací, - sociální klima na pracovišti, styly vedení - profesní rozvoj a celoživotní vzdělávání - problematika nezaměstnanosti

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- uvede příklady normálního a deviantního chování - orientuje se v prevenci závislosti a kriminality - uvede příklady protispolečenského chování	7. Normální a patologické jevy ve společnosti - pojetí normálního chování, odchylky - protispolečenské chování - deviantní chování - prevence závislosti a kriminality

6.10 Zeměpis

Počet hodin celkem : 96

Počet hodin v jednotlivých ročnících : 1.ročník – 3 hodiny týdně, celkem 96 hodin

Cíl předmětu:

- usilovat o pochopení vazeb lidské společnosti a přírodní sféry,
- rozvíjet geografické myšlení nezbytné pro chápání geografických, kulturních, politických a demografických souvislostí světové ekonomiky,
- orientovat se v aktuální politické, ekonomické, demografické a ekologické situaci současného světa a jeho částí,
- získávat informace vztahující se k problematice, využívat je a zpracovávat do určité podoby,
- usilovat o utváření postojů a rozhodování v globálních tématech.

Charakteristika předmětu :

Učivo zeměpisu tvoří didaktický výběr na základě kombinace propojeného tematického a regionálního principu: obsahuje přírodní sféru, sociálně-ekonomickou sféru světa a globální aspekty světového hospodářství.

Předmět je zařazen do 1. ročníku po třech hodinách týdně a počet hodin je součástí disponibilních hodin RVP pro obor zdravotnické lyceum. Zeměpis rozvíjí řadu dovedností žáků spojených s geografickou problematikou. Žáci se učí samostatně vyhledávat a srovnávat informace a vytvářet si vlastní názor.

Poznatky předmětu jsou propojovány s ostatními předměty / především s biologií, dějepisem a občanskou naukou.

Metody a formy výuky :

- frontální vyučování
- skupinové vyučování
- řízený rozhovor
- samostatná práce
- dialogové slovní metody
- exkurze
- využívání informačních technologií

Hodnocení žáků :

- klasifikace se řídí samostatnými Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí Školního řádu SZŠ Klatovy,
- výsledky učení žáka jsou kontrolovány průběžně ústně i písemně,
- je sledována aktivita žáka při vyučování, práce se zdroji informací, účast na diskuzi, přístup k řešení konkrétního úkolu,
- je prováděno kombinací slovního a numerického hodnocení.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:*Kompetence k učení*

Absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení.

Kompetence k řešení problémů

Absolventi by měli:

- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace,
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi /týmové řešení/.

Komunikační kompetence

Absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle,
- účastnit se aktivně diskuzí, formulovat a obhajovat své názory a postoje,
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Absolventi by měli:

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku,
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí,
- pracovat v týmu,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Absolventi by měli:

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí, vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- uvědomovat si vlastní kulturu, národní osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých,
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás i ve světě,
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje,
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost

- v evropském a světovém kontextu,
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Digitální kompetence

Absolventi by měli:

- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence
- využívat tato zařízení ve školním prostředí i při zapojení do veřejného života
- získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data a informace v různých formátech
- vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzovat, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažovat rizika a přínosy
- jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým při sdílení informací

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů,
- společnost- jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství,
- historický vývoj /především v 19. a 20.století/,
- stát, politický systém, politika, soudobý svět.

Člověk a životní prostředí

Obsahem tohoto tématu jsou tyto oblasti:

- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí / klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek
- rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví /.

Informační technologie

Cílem je:

- naučit žáky využívat různých zdrojů informací
- získávat a zpracovávat informace ze sítě Internet

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák : - vysvětlí, co je geografie a proč je pro lidi důležitá - charakterizuje hlavní geosféry Země - objasní, co je hlavním předmětem zájmu současné geografie	1.1.Úvod do výuky zeměpisu - co je geografie - proč jsou její poznatky důležité - čím se zabývá současná geografie - vědy politické a hospodářské - státy světa
- popíše jednotlivá kartografická zobrazení - dovede pracovat s měřítkem mapy, číst a interpelovat obsah a náplň map	2.Znázornění země na mapách - geometrická podstata map - obsah a náplň map - mapování a současné mapy - praktické vlastní mapování
- na základě znalostí z dějepisu popíše vývoj politické mapy světa - rozčlení státy světa podle jejich polohy, rozlohy, lidnatosti, politického uspořádání a etnické skladby obyvatelstva - posoudí rozčlenění států podle stupně jejich rozvoje	3.Změny na mapě světa - změny na politické mapě světa ve 20.stol. - členění států podle různých hledisek
- uvede příklady politických organizací - objasní roli OSN a NATO - charakterizuje hlavní orgány OSN a NATO - uvede příklady dalších mezinárodních politických organizací	4.Mezinárodní vztahy a politické organizace - OSN a přidružené organizace - další významné mezinárodní organizace - vojensko-bezpečnostní organizace
- uvede církve, které působí ve světě - charakterizuje nejvýznamnější z nich - zdůvodní, proč střetávání různých náboženství představují pro lidi i společnost určité nebezpečí	5.Světová náboženství - křesťanství - islám - buddhismus - hinduismus - judaismus - nová náboženská hnutí
- pochopí příčiny hlavních globálních problémů lidstva a nastíní možnosti řešení některých z nich - rozebere vývoj světové populace a její strukturu, problémy demografického vývoje - vysvětlí územní pohyb obyvatel - charakterizuje venkovská sídla a městská sídla a srovná je - debatuje o kladech a záporech urbanizace - geograficky vyhodnotí těžbu energetických surovin, popíše spotřebu energie ve světě - charakterizuje produkci potravin - posoudí současné problémové oblasti	6.Globální problémy lidstva - globalizace - globální problémy - demografické problémy - surovinový a energetický problém - problém výživy a zaostalosti - etnické a náboženské problémy - problém války - ohniska konfliktů v současném světě

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
světa	
- popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody - hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí - charakterizuje působení život. prostředí na člověka a jeho zdraví - vyjmenuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti	7.Krajina a životní prostředí - ekologická krize - problém vody - ochrana a rozvoj životního prostředí
- uvede příklady mezinárodních hospodářských organizací - objasní roli mezinárodních hospodářských organizací	8.Mezinárodní hospodářské organizace - Evropská unie - další rozvoj evropské integrace - další mezinárodní hospodářské organizace
- charakterizuje cestovní ruch jako součást hospodářství - objasní předpoklady rozvoje cestovního ruchu - geograficky vyhodnotí hlavní oblasti cest. ruchu ve světě i v ČR	9.Zeměpis cestovního ruchu - předpoklady rozvoje cestovního ruchu - cestovní ruch v ČR - hlavní oblasti cest. ruchu ve světě - praktická příprava na cestování
- orientuje se v základech územního a strategického plánování a v otázkách regionální politiky a regionálního rozvoje	10.Význam zeměpisu v praxi - geografické informační systémy - základy územního plánování - zeměpis místní oblasti - praktický zeměpis

6.11 Třídnická hodina

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 128 hodin

Obecné cíle

Obecným cílem Třídnické hodiny je to, že poskytuje jedinečnou možnost pravidelné práce se vztahy uvnitř třídy a dá se využít i pro řešení aktuálních problémů kolektivu. Třída je základní jednotkou školy. Atmosféra mezi žáky v jednotlivých třídách ovlivňuje atmosféru v celé škole. Kázeň ve třídě výrazně přispívá ke kvalitě výuky. Tolerance mezi spolužáky, soudržnost kolektivu a přátelské vztahy ve třídě jsou dobrou prevencí před sociálními a patologickými problémy ve škole. Třídnická hodina je jedinečným prostorem, kde je možné dát průběh radostem i starostem, na které jindy není v rozvrhu čas, ale které si do školy chtě nechtě nosíme a ovlivňují nás.

V rámci změn moderní společnosti stále roste význam socializační funkce školy, která se tak stává přinejmenším stejně významnou jako ta vzdělávací. Stejně jako pro vzdělání, je i pro výchovnou funkci podstatná role učitele. Za jednu z klíčových podmínek úspěchu výchovně-vzdělávacího a socializačního působení školy je považován právě vztah mezi učitelem a jeho

žáky. Školní prostředí, ve kterém jsou podporující a pozitivní vztahy mezi žáky a učiteli i žáky vzájemně, podvahuje pocit pohody dospívajících i jejich prospěch. Právě v tomto systému vzdělávání hraje důležitou úlohu třídní učitel, který zná svou třídu nejlépe. V rámci školy za ni odpovídá a je prostředníkem mezi školou, žáky a jejich zákonnými zástupci.

Třídnické hodiny, ve kterých jsme pravidelně v kontaktu s žáky a bavíme se o zážitcích, zkušenostech, potřebách a pocitech, stírají role učitele a žáka, setkáváme se zde primárně jako člověk s člověkem. Není to tedy jen o žácích, ale též o vztahu učitele se třídou i jednotlivými žáky. Třídnická hodina dává možnost vzájemně se přiblížit a žáky poznat i z jiné roviny.

Třída, ve které mají žáci mezi sebou lepší vztahy, kde si dokáží problémy vyříkat a efektivně spolupracovat, je ta, kde se bude učiteli i lépe učit.

Přínosem třídnických hodin je moment sociálního učení. Třídnická hodina je pro třídního učitele jedinečným prostorem, kdy může ovlivnit interpretace svého jednání i jednání svých kolegů, kdy může ovlivnit, co se od něho jeho žáci učí.

Třídnická hodina je prostorem sdílení, aby učitel byl informován, co se ve třídě děje a žáci měli možnost své prožitky ventilovat. Během těchto hodin v rámci diskusí se třídní učitel dostane k praktickým tématům, které může pak snadno vyřešit.

Třídnická hodina je základním stavebním kamenem prevence.

Základní náplň třídnických hodin:

- prostor pro žáky
- řešení absence
- práce na vztazích uvnitř třídy
- prevence nežádoucích jevů

Cíle Třídnické hodiny:

- 1) Seznámení a stmelení – v nově vzniklém kolektivu, s novým žákem, s novým prostředím, s novými učiteli
- 2) Práce s pravidly – poučení o bezpečnosti, stanovení základních pravidel chování ve třídě a škole, řešení porušování pravidel třídy
- 3) Řešení aktuálních problémů třídy - řešení situací, do kterých se třída během roku dostane
- 4) Práce se vztahy ve třídě - pravidelná sonda do vztahů ve třídě
- 5) Rozvoj specifických dovedností - v oblasti spolupráce, tolerance, seberegulace, odpovědnosti,
- 6) Tvorba vlastních projektů jednotlivých žáků v rámci školy i mimo ni
- 7) Plánování vlastních činností – školní výlet, třídní oslava, společná návštěva kina, společné využití volného času
- 8) Řešení provozních záležitostí – školní akce, seznamování žáků s novými opatřeními ve škole, oprava zámků u skříněk, výměna baterek v hodinách, posílení dozoru v šatnách....

Má-li být třídnická hodina efektivní, musí být primárně o příjemné atmosféře a upřímnosti. Role třídního učitele je v iniciování a udržení respektující a bezpečné interakce mezi ním a žáky i mezi žáky navzájem.

- třídnická hodina vytváří prostor, kde každý může říci svůj názor, aniž by byl zesměšněn. A kde může slyšet názory na tutéž věc od ostatních a podle toho si případně samostatně modifikovat svůj pohled.

- třídnická hodina je prostorem sdílení, aby učitel byl informován, co se ve třídě děje a žáci měli možnost své prožitky ventilovat.

- třídnická hodina má být primárně o společném setkání člověka s člověkem. Tedy s námi,

kteří vystupujeme ve třídě v roli učitele a těmi, kdo mají roli žáků.
Struktura Třídnické hodiny - uvedení hodiny - úvodní aktivita - samotné téma hodiny - reflexe - uzavření hodiny
Co získáváme při zavádění Třídnických hodin do vyučovacího procesu: Možnost pravidelné práce se vztahy uvnitř třídy Prostor k rozvíjení osobností žáků i jejich sociálních dovedností Možnost řešení aktuálních problémů třídy Prostor pro práci s pravidly třídy (jejich stanovení i řešení jejich porušení) Příležitost k vedení žáků k formulaci vlastního názoru a k vědomí toho, že mohou konstruktivně ovlivňovat své okolí Možnost vedení žáků k samostatnosti při řešení problémů a k přijetí zodpovědnosti za toto řešení Prevence sociálně patologických jevů
Co získávají žáci při realizaci Třídnických hodin: - žáci jsou většinou motivováni a jsou aktivní. - zažijí, že mohou konstruktivně ovlivňovat svou třídu. - zvykají si samostatně řešit problémy a přijímat za ně odpovědnost. - žáci si osvojí techniky, které jsou efektivní při plánování společných činností a řešení konfliktů. - v případě, že během těchto hodin vznikají společné normy chování, jsou žáci většinou ochotnější se jimi řídit.
Náplň lze tedy sumarizovat i zestručnit do dvou bodů 1/ Prostor pro sebevyjádření v bezpečném prostředí a bez hodnocení 2/ Sociální učení moderované dospělým s neformální autoritou Témata Třídnických hodin lze rozdělit na: 1/ Témata opakující se každý rok – příklad poučení o bezpečnosti 2/ Témata založená na konkrétní události – příklad reflexe výsledků, události před a po vydání vysvědčení, příchod nového žáka nebo učitele apod. 3/ Témata podle fáze života třídy – podle ročních období, v jednotlivých čtvrtletích 4/ Témata použitelná kdykoliv – například před vánočními nebo jarními prázdninami, přijímací zkoušky, reakce na aktuální situace Nástin náplně Třídnických hodin: - poučení o bezpečnosti žáků - kontrola souhlasů žáků a rodičů v rámci GDPR - kontakty na školská poradenská centra - seznámení se školským řádem a jeho aktuálními změnami - prevence rizikového chování žáků - řešení problémových situací ve třídě, vztahy ve třídě - kontrola absence, hodnocení docházky do školy, řešení omluvenek v případě absence - příprava a plánování společných akcí - poučení o chování žáků při mimořádných situacích – UTEČ – SKRYJ SE - BOJUI - příprava maturitního plesu - řešení provozních záležitostí školy a třídy

--

7 Kolektiv autorů

Autorský tým školního vzdělávacího programu:

- Mgr. Lukáš Rendl, vedoucí týmu
- Ing. Miloslava Andrllová
- Mgr. Jiří Bureš
- Mgr. Eva Červená
- Mgr. Vladimíra Černá
- Mgr. Jiří Kaas, PhD.
- Mgr. Hana Kalivodová
- Mgr. Jana Kasalová
- Mgr. Hynek Král
- Ing. Pavel Lener
- Mgr. Ivana Macháčková
- Bc. Diana Matviyuková
- Mgr. Věra Pavlíčková
- Mgr. Marcela Pitnerová
- Mgr. Marcela Röschelová
- Mgr. Tomáš Ryneš
- Mgr. Lucie Rynešová
- Ing. Marie Skálová
- Mgr. Ivana Šmídová
- Mgr. Eva Šnejdarová
- Mgr. Eva Turečková
- Mgr. Kristýna Vejskalová
- Mgr. Jaromír Veselý
- Mgr. Eva Voráčková
- Mgr. Eva Vlčková
- Mgr. Michaela Weise

8 Doložka k náběhu nového ŠVP

V následující části je popsán způsob náběhu změn nového ŠVP dle jednotlivých ročníků a dotčených oblastí.

Oblast			2023/2024	2024/2025	2025/2026	2026/2027	2027/2028
Digitalizace ve všech předmětech				1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
				2. ročník	3. ročník	4. ročník	
				3. ročník	4. ročník		
				4. ročník			

Změny počtu týdenní dotace hodin v ITE a další úpravy ve vyučovaných předmětech jsou platné od školního roku 2024/2025.

Změna profilové maturitní zkoušky týkající se nahrazení obhajoby maturitní práce jinou odbornou zkouškou viz bod 3.6 bude platit pro prvomaturanty ve školním roce 2027/2028.

Technické zpracování: Mgr. Lukáš Rendl